

UNA DÈCADA DE PRODUCCIÓ
CINEMATogrÀFICA A CATALUNYA
(2002–2011)

CARLES JOSÉ I SOLSONA

**UNA DÈCADA DE PRODUCCIÓ CINEMATogrÀFICA A
CATALUNYA (2002-2011)**

Carles José i Solsona

Reservats tots els drets

Direcció de les publicacions d'UNICA: Josep Gifreu i Jordi Pericot

© Fotografia de la coberta: Andrea Resmini. Rodatge de la pel·lícula *Mil cretins*; cedida per l'empresa productora Els Films de la Rambla, SA, per gentilesa de Ventura Pons

© del text: Carles José i Solsona

© de l'edició: UNICA (Unitat d'Investigació en Comunicació Audiovisual)
Roc Boronat, 138
08018 Barcelona
Primera edició: octubre del 2013

Dipòsit legal: B.27631-2013

Barcelona, novembre del 2013

Nota sobre l'autor

Carles José i Solsona (Barcelona; 1947). Economista especialitzat en la indústria i en el comerç cinematogràfic. Autor dels llibres: *El sector cinematogràfic a Catalunya: una aproximació quantitativa (Volum 1: Exhibició; Volum 2: Producció i distribució); Tendències de l'exhibició cinematogràfica a Catalunya; Cinema europeu i cinema americà a Espanya; Els cinemes de Catalunya: evolució municipal i comarcal; Producció cinematogràfica de Catalunya. Trets i dimensions.*

ÍNDIX

Nota prèvia	7
Presentació de l'ICEC	8
Presentació de la UPF	12
Pròleg: Tot l'honor del jardí florent	16
Pròleg a "Producció cinematogràfica de Catalunya": Parcs i jardins	22
Abans, ara i sempre. Agraïments	28

UNA DÈCADA DE PRODUCCIÓ CINEMATogrÀFICA A CATALUNYA (2002-2011)

Introducció	35
Críteris i fonts estadístiques	38
Volum de producció	42
Dos matisos	50
Coproducció	52
Espectadors i recaptacions a Espanya	62
Anàlisi per intervals	80
En el mercat català	100
Producció cinematogràfica de Catalunya en català	132
Costos dels llargmetratges	148
Finançament de la producció cinematogràfica	178

NOTA PRÈVIA

Aquest treball és el fruit de la revisió del llibre *Producció cinematogràfica de Catalunya. Trets i dimensions*, procés que ha estat complementat amb la seva ampliació i amb la seva actualització. La tasca ha consistit, en primer lloc, a tornar a examinar tota la informació de base d'aquella obra per tal de corregir-hi potencials errades en alguna quantitat o en algun codi de catalogació, però allò més essencial ha esdevingut en la segona fase del procediment, tot eixamplant des del sexenni fins a la dècada el període objecte de recerca (que ara abasta l'interval 2002-2011), ampliació que incrementa el nombre de pel·lícules computades en els càlculs, que passen de 843 llargmetratges espanyols (dels quals 287 tenien presència productiva catalana, ara total, adés parcial) a 1.595 (dels quals hi ha intervenció catalana en 597). Havent-ho efectuat, la tercera etapa de la revisió s'ha concentrat en l'actualització de tot el cens de llargmetratges investigats quant a dades de públic, de recaptació, de subvencions, de participació de les televisions i de la resta del feix d'aspectes tractats a les diferents seccions del text.

Pròleg de

Marc López Ribes

ÀREA DE L'AUDIOVISUAL DE L'ICEC

DEPARTAMENT DE CULTURA

L'anàlisi i el coneixement profund del sector audiovisual han de ser premissa ineludible per a qualsevol Govern abans de portar a terme el disseny i la implementació de polítiques públiques al respecte. Des de la seva creació, l'Institut Català de les Empreses Culturals (abans ICIC) ha fomentat l'estudi i la reflexió sobre la indústria cinematogràfica catalana i, des de sempre, ha trobat en Carles José Solsona un aliat i un col·laborador valuós i lleial per desenvolupar aquesta tasca.

Aquest estudi evolutiu pren una importància especialment capital en el moment actual. La primera dècada del segle XXI ha estat, sense dubte, una etapa d'eclosió de l'audiovisual català. Barcelona s'ha situat en un centre de producció equiparable i en competència a la capital de l'estat i en alguns sectors específics, com el documental o l'animació, en el veritable centre de referència peninsular. No obstant això, el model que ens ha portat fins aquí presenta símptomes d'esgotament i caldrà fer una reflexió conjunta per mantenir les virtuts del model català i eliminar-ne els defectes que es puguin aïllar.

La conjuntura actual en la que es troba el cinema català combina una crisi econòmica general a l'economia mundial, un sector en plena transformació tecnològica i l'adveniment d'una nova generació de talent, empresaris i espectadors que hauran de marcar, cadascú des de la tribuna que li correspongui, les tendències de l'audiovisual al nostre país durant les properes dècades.

Per aquest motiu, una obra com la d'en Carles resulta especialment oportuna per poder observar els trets i dimensions de la nostra indústria i avaluar les estratègies més positives pel sector com a conjunt. Esperem que la reflexió que ens proporciona aquesta obra serveixi perquè totes les parts determinin el camí correcte per assolir un sector pròsper i un sistema cinematogràfic complet per a Catalunya.

Marc López Ribes

Àrea de l'Audiovisual

Institut Català de les Empreses Culturals

Departament de Cultura

Pròleg de

Joan M. Corbella i Josep Gifreu

OBSERVATORI DE LA PRODUCCIÓ AUDIOVISUAL

GRUP DE RECERCA UNICA (UPF)

La recopilació de dades sobre la indústria del cinema a Catalunya, la configuració de les sèries històriques corresponents i l'explotació i l'anàlisi atenta dels resultats que se'n desprenen han estat una de les grans passions de Carles José i Solsona, rigorós i metòdic estudiós del sector. En d'altres països del nostre entorn, las administracions públiques, els organismes específics o la pròpia indústria tenen una llarga trajectòria en la realització d'aquest tipus d'estudis, que ajuden les autoritats públiques a formular les seves polítiques i al sector a afinar les estratègies. A Catalunya i l'estat espanyol, els seus equivalents (ICEC, ICAA, FAPAE, PROA i altres associacions professionals) també hi esmercen recursos humans i econòmics, amb més limitacions potser, però, sense la contribució particular de persones com l'autor d'aquest estudi, el nivell de coneixement del sector audiovisual estaria molt més lluny del que és desitjable.

L'Observatori de la Producció Audiovisual (OPA), del grup de recerca UNICA de la Universitat Pompeu Fabra, es va proposar ja des de la seva constitució dos objectius -entre altres- que aquí tenen cabuda. Per un costat, impulsar el millor coneixement de la dinàmica dels productors i de la producció audiovisual del país, per tal que els agents que hi participen puguin beneficiar-se'n. Per l'altre, donar suport a les iniciatives de recerca sobre els temes que li són propis.

Per aquest motiu, des del primer moment vam voler comptar amb l'autor d'aquest treball entre els col·laboradors que, des de fora la Universitat, comparteixen el mateix interès, donar-li suport a la seva recerca i proposar-li de cooperar amb les que engegarem. El darrer fruit, fins ara, d'aquesta col·laboració és l'estudi "Una dècada de producció cinematogràfica a Catalunya (2002-2011)", que actualitza les dades i amplia l'anàlisi que l'autor va fer l'any 2010 i l'OPA, a través del grup de recerca UNICA, el va publicar amb el títol "Producció cinematogràfica de Catalunya. Trets i dimensions".

Amb el suport i col·laboració de l'Institut Català d'Empreses Culturals, tal com en el treball anterior féu l'ICIC, ens congratulem de poder oferir als interessats en el sector audiovisual de Catalunya l'estudi, amb el desig que els sigui útil en el seu treball quotidià. En poc menys de dues-centes pàgines sistematitza en 140 taules estadístiques la informació corresponent a la producció cinematogràfica catalana i espanyola, tant des del punt de vista econòmic com del resultat d'exploració en les sales, i a partir d'aquí analitza els resultats que s'obtenen de les sèries històriques, ponderant el pes de la indústria catalana en el total i la seva evolució, des de tots els punts de vista possibles. Sense cap mena de dubte, podem considerar que es tracta del treball més exhaustiu d'anàlisi del sector cinematogràfic que s'ha publicat al país.

Joan M. Corbella

Josep Gifreu

Directors de l'Observatori de la Producció Audiovisual
(Grup de recerca UNICA, de la Universitat Pompeu Fabra)

Pròleg a

**UNA DÈCADA DE PRODUCCIÓ CINEMATogrÀFICA A
CATALUNYA (2002-2011)**

TOT L'HONOR DEL JARDÍ FLORENT

TOT L'HONOR DEL JARDÍ FLORENT

«Els camins del jardí

tots són inevitables»

Ramon Xirau i Subias

El conreu i el manteniment d'un jardí exigeixen, per part dels seus feiners, el meticolós endinsament en l'esbrinament dels diversos aspectes que el conformen i l'atenció incessant a les diferents accions que requereix en cada moment. La coneixença de textura, porositat i reaccions químiques del sòl, de la climatologia de la zona, de les característiques de les varietats vegetals que hi floreixen, així com totes les activitats de preparació i d'adobament del terreny, plantació, rec, neteja, esporgada, eliminació de males herbes i control de plagues —a banda de l'enginy dels jardineros quant a ornamentació i a beutat paisatgística— són decisives per a la plena vigoria i per a l'enciser atractiu del jardí. Un coneixement i unes tasques que reclamen —inevitablement— l'incansable, metòdic i continuat recorregut per tots els seus camins per tal de poder detectar-hi i corregir-hi les imperfeccions, sense que cap racó aconsegueixi d'esquitllar-se de l'amatent mirada del seu curador, i de donar instantània i adequada resposta a les necessitats que s'hi observin. Aquesta tasca itinerant de supervisió i de control facilita alhora el millorament dels propis camins, tot esmenant-ne els defectes o canviant-ne els traçats tant

per raons pràctiques com per pruibges estètiques o fins i tot obrint-ne de nous per tal que ens abastin l'acostament a indrets que ens resultaven difícilment accessibles o que ens ofereixin un diferent angle de visió de l'espai.

En l'avinentesa, tres anys enrere, d'embastar l'enfilall de paràgrafs (que reproduïm a continuació del present liminar) que constituí el pròleg del llibre *Producció cinematogràfica de Catalunya. Trets i dimensions*, invocàrem i evocàrem el símil de Miquel Porter-Moix que comparava amb un jardí la situació de l'aproximació investigadora al cinema de Catalunya. Un jardí que trobà abandonat en efectuar la seva primera incursió en els paratges del recinte i que alguns anys més tard —mitjançant la transformació del caos primigeni en natura ordenada mercès als seus esforços pioners i a les contribucions d'altres exploradors, que, des de la mateixa perspectiva o des d'altres línies de recerca, s'afegiren a la missió— havia esdevingut un jardí modest. Era, certament, una evolució favorable en l'estat del jardí, però que, també ben a la clara, demandava la incorporació de noves voluntats que s'entossudissin a treballar-lo aciençadament amb l'eina i amb les tècniques de cada mena d'especialista i a engrandir-ne els límits per tal de transformar-lo en verger exhuberant que acabés esdevenint parc frondosíssim. I en aquest procés ens trobem encara.

II

«*Sabrem refer camins, pel viu de l'ordi?*»

Maria-Mercè Marçal i Serra

D'aquest eixam de possibles mirades a esparpallar per les dimensions del jardí, en el nostre cas, de bell antuvi triàrem l'apropament als aspectes industrials i comercials de la nostra cinematografia, tot conferint decidida i decisiva rellevància, en aquesta comesa, al dimensionament quantitatiu de les diverses variables inves-

tigades i a la construcció de sèries estadístiques que recullin l'evolució temporal d'aquestes magnituds. Des de les llunyedanes pàgines d'*El sector cinematogràfic a Catalunya. Una aproximació quantitativa* fins als capítols —més propers en el temps— de *Producció cinematogràfica de Catalunya. Trets i dimensions* hem resseguit els diversos caminois del nostre jardí tot aplicant aquesta òptica a cadascuna de les seves parcel·les. En aquest recorregut els camins han estat sempre inevitables, però no pas tots han resultat fàcilment transitables i en algunes ocasions ens han encarrerat cap a parterres de tinença privada (o pública), on l'obtenció dels fruits esperats ha depès de la generositat del seu propietari o de la seva convicció, compartida amb el recercador, de què el profund coneixement del terreny i de les seves particularitats contribuirà a fer-lo més fruitós i rendible.

Tal com fan els jardiners, hem passejat, amb ulls atents, pels caminals i viarons del jardí i, com ells, amb reiteració hem tornat sobre les nostres petjades en incomputables ocasions, tot refent camins que no pas per coneguts deixen de procurar-nos, en circular-hi, nombrosos descobriments. En el més recent periple, hem volgut efectuar amb deteniment una nova caminada per tal de visitar un altre cop els terrenys que examinàrem a *Producció cinematogràfica de Catalunya. Trets i dimensions* i de refer pas a pas tots els camins que aleshores trescàrem. Una tasca que hem escomès a través de les tres parts que detallem tot seguit.

La primera etapa l'hem dedicada a la completa revisió de la nostra base de dades i dels registres que la conformen, per tal de corregir-hi defectes i d'afinar-hi criteris; en el segon estadi hem procedit a eixamplar del sexenni a la dècada el període estudiat, ampliació traduïda en la creixença del nombre de pel·lícules computades en els nostres càlculs, que passen dels 843 llargmetratges espanyols del llibre precedent (dels quals 287 tenen participació productiva catalana, plena o parcial) a

1.595 (en 597 dels quals es detecta intervenció catalana); i en la tercera fase han estat actualitzades les dades dels diferents camps de cada registre de la nostra base de dades. Havent refet els camins, el resultat ha estat el conjunt de text i de quadres estadístics que recollim sota el títol *Una dècada de producció cinematogràfica a Catalunya (2002-2011)* i que ara prologuem. Ens conhortaria de constatar que, pel que fa al nostre recorregut, la interrogació plantejada en el vers de *Bruixa de dol* que encapçala aquesta secció del proemi merita positiva resposta.

III

«tout l'honneur du jardin fleurissant»

Claude Turrin

En el transcurs de l'acte de presentació del precedent estudi, atès que hi eren presents representants de l'administració pública, de la docència universitària i de la indústria audiovisual, les paraules de l'autor es concentraren en la proposta d'arraïmament de forces i de mitjans (no pas sempre necessàriament dineraris) d'aquests tres àmbits per tal que aquest massís trespeus recolzés una plataforma d'indagació sobre el nostre cinema en les seves facetes més variades, entre les quals plantejava la construcció d'una base de dades sobre les magnituds industrials i comercials del nostre sector cinematogràfic i la seva inclusió en el mapa estadístic europeu, preferentment mitjançant l'Observatoire Européen de l'Audiovisuel.

Una petita guspira del foc d'aquell desig —en el qual persistim porfidiosament— donà vida i escalf al present treball, puix que tots tres segments hi conflueixen. Aquest estudi és el fruit de l'encàrrec que la junta directiva d'APIC (Associació de Productors Independents de Catalunya) efectuà al seu autor a inicis de l'any 2012, amb l'objectiu d'aprofundir (tot perllongant la taleia encetada amb el seu llibre an-

terior) el coneixement de la realitat industrial i comercial del sector de la producció de llargmetratges cinematogràfics a Catalunya, per tal que les dades i les conclusions derivades del treball permetin de facilitar l'encert en les decisions sobre aquesta branca d'activitat tant des de les administracions públiques, a l'hora d'adoptar polítiques de suport, com des de la iniciativa privada, en el moment d'escometre els seus nous projectes. Tal com ho féu amb el llibre precedent, l'OPA (Observatori de la Producció Audiovisual), de la Universitat Pompeu Fabra, en el marc de la seva lloable i volenterosa tasca de laborar i d'enriquir el jardí de la producció audiovisual, acollí el projecte per tal d'assegurar-ne la conversió en obra difusible. L'ICEC (Institut Català de les Empreses Culturals) —que, en el cas de l'altre llibre, en sufragà el cost de l'edició— ha proveït ara els mitjans humans i materials per tal d'efectuar la maquetació de text i de quadres i de poder oferir aquest llibre en versió digital.

Val a esperar que, en el futur (que delegem immediat), l'aplec de noves i de creixents aportacions contribueixi a potenciar la lluidesa el jardí, de manera que, tot honorant-lo amb els nostres treballs i conferint-li honor (en la seva accepció d'estima pagada al mèrit) en fer-lo més vast i uberós, aconseguim que —pausadament, però de manera inexorable— es vagin esbarriant arreu les suaus fragàncies de les seves odoríferes platabandes i dels seus flairosos planters. De tota manera, encara caldrà feinejar força abans de poder afirmar —tal com Arthur Rimbaud asseverava a les seves *Illuminations*— que “això acaba amb una desbandada de perfums”, però, amb perseverança i amb la contribució de tots els àmbits implicats, podrem assistir a l'esclat de la seva plenitud i a assaborir-ne colors i olors, mentre admirem, amb mots manllevats al poeta renaixentista de Dijon, tot l'honor del jardí florent.

Carles José i Solsona

Pròleg a

**PRODUCCIÓ CINEMATogrÀFICA DE CATALUNYA.
TRETS I DIMENSIONS**

PARCS I JARDINS

PARCS I JARDINS

*«Dans ce jardin où le souvenir se repose,
Dans le calme du beau jardin abandonné...»*

Renée Vivien

Quan, ja fa més de mig segle, Miquel Porter-Moix i Guillemette Huerre Boca elaboraren el seu llibre *Cinematografia catalana* (1896-1925) i encetaren la tasca d'historiar el passat del cinema a Catalunya advertiren, segons pròpia confessió, que s'havien endinsat en un jardí abandonat. Amb paciència i continu treball esbardissaren, esporgaren, rasclaren, escombraren, plantaren i regaren curosament el terreny per tal que el jardí abandonat —una imatge que connecta amb l'obra simbolista de Santiago Rusiñol que duu aquest títol— esdevingués feraç, alhora que acollent i atractiu per als seus futurs visitants.

Tot seguint els mots de la poetessa en llengua francesa Renée Vivien, nada londinenca amb el nom de Pauline Mary Tarn (de vida tan breu com intensa, sobre la qual Maria-Mercè Marçal bastí la seva única novel·la), en la calma del formós jardí abandonat, en què reposaven els records de la nostra cinematografia, el matrimoni investigador procedí a treure'ls a la llum i a salvaguardar-los, tot vivificant-los primer i ordenant-los harmoniosament després dins del recinte.

Posteriorment, altres acostaments investigadors contribuïren a eixamplar el territori, de manera tal que, una dècada més tard, en la presentació de la seva *Història del cinema català*, Porter ja modificava l'adjectiu i el qualificava de jardí modest, però amb la plena consciència que era encara, òbviament, un estadi insuficient. Un convenciment que l'esperonava a perseverar en la comesa de transmutar el jardí abandonat en un parc esponerós i esplendent, procés que, per tal d'assolir la plena reeixida, exigia la confluència de ben diferents mirades procedents dels àmbits de recerca més diversos i adobades amb la utilització de l'einam científic.

Aquesta exigència —que Joaquim Romaguera ens exhortà contínuament a aplicar per tal d'acostar-nos a la nostra cinematografia des de totes les facetes del prisma i a obtenir-ne una visió global, polièdrica, gairebé cal.leidoscòpica— la deixà escrita Miquel Porter, aleshores cap del Servei de Cinematografia de la Generalitat de Catalunya, en l'avinentesa de prologar (més d'un quart de segle enrere) els meus dos primers treballs d'acostament quantitatiu al sector cinematogràfic a Catalunya. Concretament en el seu proemi al segon volum, dedicat a la producció i a la distribució de cinema, escrivia que: «L'època dels voluntarismes encara no s'ha acabat, però l'època de les tècniques ben aplicades ja hauria d'haver començat fa temps». L'encuriosament inesgotable, l'entusiasme sense defallença, la febril dedicació, el treball fet *gratia et amore* han estat —i continuen essent— potentíssims motors de la recerca cinematogràfica, però la utilització de l'instrumental escaient n'estén l'abast i l'eficàcia.

II

«Tots jorns aprenc e desaprenc ensems»

Jordi de Sant Jordi

Amb el transcurs dels anys, les paraules de Porter i els disigs de Romaguera han anat trobant ressò tant en el món universitari com en l'àmbit privat i, des dels camps més diversos, amb metodologies ben particulars i amb estris molt diferents, s'han examinat les més variades facetes (artístiques, tècniques, legislatives, industrials i comercials...) de totes les èpoques de la nostra cinematografia i del nostre sector audiovisual. En aquest procés, ateses les seves característiques, les universitats han exercit un paper cabdal, de manera que han esdevingut fecund viver d'investigadors i s'han convertit en valuosa pedrera de recerques.

A Catalunya, tot contribuint decididament a transformar el jardí en parc, la UNICA (Unitat d'Investigació en Comunicació Audiovisual), grup de recerca de la Universitat Pompeu Fabra, tirà endavant la lloable iniciativa de crear l'Observatori de la Producció Audiovisual, tot habilitant un necessari espai de trobada entre l'àmbit professional i el món acadèmic, que permetés d'oferir eines per a l'anàlisi, per al coneixement i, en darrer terme, per al desenvolupament de la indústria audiovisual catalana i ben particularment de la seva branca productiva.

En rebre, des d'aquesta plataforma de serveis de documentació, d'informació, d'anàlisi i de recerca sobre l'evolució i les dinàmiques del sector, l'encàrrec d'efectuar un acostament a la producció cinematogràfica de Catalunya, vaig poder tornar a apregonar-me en el vast domini que havia explorat el 1984 i que, en el transcurs dels anys successius, només havia calcigat tangencialment en petites excursions encarrerades a perfilar millor el mapa d'algun indret específic del territori. En aquesta nova incursió duia,

però, al sarró un parell d'elements que em mancaren fa vint-i-sis anys. D'una banda, en aquells temps no era encara activada la base de dades del control de taquilla del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, que ara m'ha fornit una torrentada de dades decisives a l'hora d'analitzar aspectes del sector que llavors es revelaren inabordables o d'acunçar aprimoradament les conclusions sobre qüestions aleshores tractades. D'altre costat, el meu pas professional a la indústria de la producció audiovisual m'ha permès, al llarg de la darrera dècada i mitjançant l'incessant contacte amb el sector, d'aprendre'n, jorn rere jorn, la realitat i la problemàtica, alhora que de desaprendre els prejudicis i els tòpics, que, amb la seva enterca repetició com a únic argument, sovintegen sobre la producció cinematogràfica. Són aquests trets, destil·lats del quotidià procés d'aprendre i de desaprendre, els que he volgut contrastar amb les dades a l'abast per tal de corroborar-ne la validesa i d'apreuar-ne el grau d'intensitat o bé, pel contrari, de bandejar-los amb contundència.

En dur-ho a terme, he volgut també tornar a tractar qüestions ja estudiades i alhora —tot fent cas de Gabriel Ferrater, que ens advertia que «Diré el que em fuig. No diré res de mi»— a percaçar aspectes que en el passat se'm feren escàpols. En aquest ofici de teixir i de desteixir dades, la fortuna, com sempre, ha estat voluble i ben diversa a cada indagació, i ha fet oscil·lar els seus dons entre la joia del succés immediat i l'agregust de la frustració, i puc dir amb el poeta valencià (del qual el vers inicial de la seva magnífica *Cançó d'opòsits* acabdilla el segon bloc d'aquest prolegomen) que:

«e ço que em fuig incessantment acaç
E em fuig açó que em segueix e m'aferra».

Consegüentment —tot i la voluntat d'abastar un ampli espectre de característiques— sóc plenament conscient que en resten d'altres a examinar i que encara es

pot continuar aprofundint força en els punts que aquests fulls investiguen. Ja amb aquesta consciència vaig afegir al títol dels meus dos volums sobre el sector cinematogràfic a Catalunya un subtítol que intentava de ser esclaridor: una aproximació quantitativa. I en el liminar del segon volum ho vaig explicar amb aquestes paraules: «Aquest treball és una aproximació en el doble sentit que pot donar-se al mot: d'una banda, és un atansament, un abordament, un apropament a una realitat concreta, per tal d'estudiar-la curosament; d'una altra, és una avaluació, una apreciació de les dimensions d'aquesta realitat, que s'acosta a la seva correcta envergadura, però que no la mesura amb precisió absoluta».

Aquestes consideracions es poden aplicar, fil per randa, al treball actual. Aquest text conté un acostament per la via de les estadístiques a la producció cinematogràfica de Catalunya i intenta d'aproximar-se a les veritables dimensions dels diferents trets que la configuren. Tal com escrivia fa unes línies, en aquest acost hi ha encara un tofut gavell de contradetes per analitzar (les característiques del teixit empresarial, entre elles) i molts punts per eixamplar o completar. El diplomàtic Alexis Léger, literàriament conegut amb el pseudònim de Saint-John Perse, assegurava en el seu llibre *Exil*: «Désormais cette page où plus rien ne s'inscrit». En el nostre cas, però, som encara molt lluny de poder proclamar amb idèntica convicció aquest asseriment, car, d'ara endavant, se'ns ofrenen —en el terreny que aquests fulls exploren i en molts d'altres— nombrosíssimes raimes deleroses que hi inscrivim allò que, sobre el nostre cinema, anem aprenent i desaprenent a l'ensem. Ens esperen encara llongs reguitzers de fulls que, en ser emplenats, contribuiran a convertir el vell jardí abandonat en un parc tan extens com bellíssim.

Agraïments

ABANS, ARA I SEMPRE

ABANS, ARA I SEMPRE

«ab tots los bons que em trob en companyia»

Jordi de Sant Jordi

Diverses entitats i persones han col·laborat generosament amb l'autor en el confegiment d'aquesta obra. No pas totes elles coincideixen amb l'interval temporal en què ha estat elaborada la recerca; en alguns casos, la incidència és ara indirecta, adés llunyana i, en un altre, es tracta d'una esplèndida influència perennal. A totes elles l'autor vol deixar en aquests fulls constància del seu profund agraïment:

ABANS,...

■ Al Servei d'Estudis de Banca Mas Sardà: amb la confiança que se m'encomanés una miqueta del talent d'aquell equip irrepetible —en el qual vaig començar el meu atansament analític a la indústria i al comerç cinematogràfic— i de la vàlua dels seus directius. A Dolors Crevillén Lozano, Fortunato Frías González, Jordi Goula Suriñach, Josep Jané Solà, Àngel Rodríguez Rodríguez i Montserrat Trepal Felip, entre un bon feix d'altres noms.

- A l'Institut del Cinema Català, SA, i a la seva Fundació: amb aquestes entitats vaig publicar els cinc volums dedicats a l'economia cinematogràfica a Catalunya i a Espanya. A Joan Antoni González i Serret, que els recolzà -i que em recolzà- sempre.

- Al Departament de Cultura i a les seves àrees que, en cada etapa, s'encarregaren del cinema: a banda de les informacions estadístiques que m'han fornit al llarg dels anys, el seguiment des de ben a la vora de la instauració del control de taquilla i la detallada coneixença del seu entrellat m'han esdevingut utilíssims a l'hora de tractar les dades d'aquesta obra. A Antoni Kirchner i Masdéu, a Salvador Piera i Amoedo i a Jaume Serrats Ollé, pel seu interès d'aprofundir en el coneixement del sector i per la confiança que em demostraren amb regraciable reiteració.

- A l'ICAA: fins al funcionament del control de taquilla a Catalunya les seves dades em permeteren de seguir amb detall l'evolució de la nostra cinematografia. A Beatriz de Armas Serra, pel seu eficacíssim ajut i per la seva exquisida cortesia.

- A Miquel Porter-Moix, que s'endinsà en el jardí i que es coresforçà, exemplarment, a transformar-lo en parc frondosíssim. A Joaquim Romaguera i Ramió —amic arrabassat pel l'atziaga malvolença d'un atzar inic—, que ens instà a treballar tots els indrets del jardí, des dels més vistents fins als més humils, aplicant-hi tota mena d'eines.

...ARA,...

- A l'Observatori de la Producció Audiovisual, de la Universitat Pompeu Fabra: per la seva tenacitat a endreçar i a eixamplar el jardí. Per una tasca valuosíssima i no sempre prou apreuada. A Joan Maria Corbella i Cordoní i a Josep Gifreu i

Pinsach, per comptar amb mi des del primer moment, així com per la comanda que em feren de dur a terme la primera versió d'aquest estudi i per la seva tenaç contribució a la publicació —en paper, aleshores, i en versió electrònica, ara— de les meves anàlisis de la producció cinematogràfica de Catalunya.

■ Al Departament de Cultura, a través de l'ICEC: sense les seves dades, aquesta obra no hagués pogut realitzar-se mai. Per bé que el meu reconeixement figura en una de les notes al text, no pot deixar d'explicitar-se també en aquesta pàgina específica de regraciaments. L'autor vol agrair a l'Institut la seva contribució a la publicació i difusió d'aquesta obra i, en el terreny personal, m'és ben plaent de fer pública la meva gratitud al suport rebut, en diferents etapes de la vida de l'Institut, de Joaquín Bejarano Ródenas, Maria Dolors Clemente Lucas, Cristina Gómez Lacueva, Antoni Lladó Gomà-Camps, Ignasi Llorens Caralt, Marc Lòpez Ribes, Xavier Parache Calvet, Blanca Piulats Barberà, Maria Jesús Sánchez Fernández, Jordi Sellas Ferrés i Ferran Tomàs Olalla. Aquesta llista cal perllongar-la, pel seu ajut en l'àmbit de les macromagnituds, amb els noms de Mireia Sanahuja Pascual, de la unitat d'Avaluació i Sistemes d'Informació de l'ICEC, i de Sergi Mosteiro Molina i de Neus Ríos Calvet, del Gabinet Tècnic del Departament de Cultura. Finalment val a fer ressortir la contribució de Cristina Jiménez Batista, Laura Rafegas Rosell i Lurdes Rego Martínez, que, amb tanta paciència com saviesa, tingueren cura de les tasques de maquetació del llibre i del seu trasllat a format electrònic.

■ A APIC (Associació de Productors Independents de Catalunya), per permetre'm, amb l'assidu contacte amb les empreses que la integren, d'extraure'n el valuósíssim coneixement pràctic de la producció audiovisual i per encomanar-me la revisió, ampliació i actualització del meu estudi inicial. A les empreses

de producció Eddie Saeta, SA, Els Films de la Rambla, SA, Massa d'Or Produccions, SL, i Oberon Cinematogràfica, SA —i als seus representants i equips humans—, que sol·lícitament em facilitaren el material i el permís de reproducció de les fotografies per tal d'il·lustrar els dos volums dedicats a la producció de cinema a Catalunya.

... I SEMPRE

■ A Fina: el meu món és en el seu; la meva vida, en la seva.

Carles José i Solsona

**UNA DÈCADA DE PRODUCCIÓ CINEMATogrÀFICA A
CATALUNYA (2002-2011)**

INTRODUCCIÓ

Des dels darrers anys del segle passat i fins al moment actual la producció cinematogràfica europea ha experimentat una considerable embranzida en els seus volums anuals de fabricació de llargmetratges, una evolució en la qual, tot i que els països més potents han jugat un paper altament rellevant, la resta de nacions —amb intensitat diversa i en un bon feix de casos— s’ha afegit amb decisió. Aquesta trajectòria es reflecteix clarament en les sèries estadístiques [1] dels 27 països que integren la Unió Europea [2]

[1] Als efectes de la construcció d’aquesta sèrie estadística hem fet cap, essencialment, a les dades de l’*Annuaire statistique*, de l’OEA (Observatoire Européen de l’Audiovisuel). Val a dir que, tal com ben sovint s’esdevé en intentar reconstruir sèries històriques, les dades que s’havien subministrat en l’anuari d’un exercici concret apareixen modificades anys més tard en un volum posterior, ara per haver-hi corregit errades, ara per variació del criteri de còmput, ara per canvi de font de subministrament informatiu. Per tal d’assuaujar aquestes friccions numèriques, quan s’han advertit incoherències en les dades d’algun exercici, han estat considerades també les xifres recollides fins al 2012 a l’*Annuario statistico del cinema europeo*, editat per Media Salles (i abastable a la xarxa a <http://www.mediasalles.it/ybk2012/index.html>). Quant a les dades espanyoles, han estat pouades de l’anuari *Cine español*, del Ministeri d’Educació, Cultura i Esport. Aquesta publicació fou editada en suport paper fins al volum corresponent a l’exercici 2008; del 2009 ençà, la informació és a l’abast a <http://catalogocine.mcu.es/index.html>, on, a l’hora de redactar aquests paràgrafs, hi ha recollits els exemplars del període 2001-20011 en versió electrònica.

[2] El primer dia de l’any 2007 Bulgària i Romania ingressaren a la Unió Europea, que, amb aquestes incorporacions, resultava integrada per 27 Estats membres. A l’hora de resseguir les xifres i als efectes d’homogeneïtat estadística, hem considerat aquest conjunt de països a tots els anys analitzats amb independència que alguns d’ells encara no formessin part de la Unió en diversos exercicis del període examinat. De cara al futur, està previst que el dia 1 de juliol de 2013 Croàcia esdevingui el 28è Estat membre de la Unió Europea.

que, en el període 1995-2010 (quadre 1), han incrementat la seva producció fílmica, des de 624 fins a 1.239 llargmetratges. En el transcurs de quatre quadrienis, malgrat la trontollant situació de les dades referents a exhibició cinematogràfica, de les dispars requestes que la producció interna de cada país obté, a cadascun d'ells, en el seu propi mercat i de la feble presència en les nostres sales de projecció de les pel·lícules del veïnatge europeu, el Vell Continent gairebé ha duplicat el seu nivell d'elaboració d'obres per a la gran pantalla.

En el conjunt d'aquest procés evolutiu ressurt el recorregut d'Espanya, que ha transitat el camí amb llampant vigoria, de manera tal que, deixant enrere països de la notòria fortitud productiva d'Alemanya i d'Itàlia, ha arribat a assolir el segon lloc de la classificació europea en funció de la producció cinematogràfica anual, únicament ultrapassada pel tradicionalment invicte (amb l'episòdica excepció de l'any 2009) cas francès. Al seu torn i dins d'aquesta etapa d'ascens, la indústria cinematogràfica catalana —no pas arrossegada pel conjunt, sinó essent-ne clar element impulsor— ha tingut una ben significativa incidència en un procés que, tot termenant-ne les dimensions quantitatives i examinant els trets que emanin de l'anàlisi de les xifres, resseguirem en els vinents paràgrafs.

Quadre 1. Nombre de llargmetratges cinematogràfics produïts a Europa (1995-2010)

País	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Alemanya	63	64	61	50	74	75	83	117	107	121	118	145	139	151	194	155
Àustria	17	15	15	22	23	17	12	25	20	24	24	33	25	27	28	34
Bèlgica	25	29	24	35	33	28	22	14	13	18	25	36	43	45	43	33
Bòsnia i Hercegovina											5	6	3	4	1	5
Bulgària	6	6	7	4	2	3	4	6	3	4	5	9	8	5	14	11
Croàcia		7	1	3	6	9	6	2	3	4	7	11	7	9	11	7
Dinamarca	17	21	31	21	19	22	23	28	24	22	25	26	21	24	23	31
Eslovàquia	3	2	3	1	3	3	4	2	4	1	3	1	7	7	9	6
Eslovènia	2	3	3	4	3	17	11	10	6	5	8	1	9	12	4	4
Espanya	59	91	81	65	82	98	106	137	110	133	141	150	172	172	184	199
Estònia	1		1	2	3		3	2	3	13	8	9	11	9	7	10
Federació Russa	47	24	40	38	31	39	50	62	62	51	62	61	78	78	76	70
Finlàndia	8	10	10	8	13	10	14	13	14	19	15	20	18	13	20	23
França	97	104	125	148	150	145	172	163	183	167	187	164	184	196	182	203
Grècia	24	20	16	17	19	18	23	18	23	18	23	20	20	29	25	17
Hongria	19	17	16	13	17	21	22	24	20	23	18	46	28	26	23	27
Irlanda	9	9	9	9	12	10	8	10	10	13	17	26	20	25	25	27
Islàndia	7	2	4	2	2	6	4	9	5	6	2	5	5	7		
Itàlia	75	99	87	92	108	103	103	113	110	115	83	102	109	146	115	129
Letònia	2	1	3	3	3	2	3	1	7	3	2	4	6	5	9	11
Lituània	3	1	3		1	2		1	1	1	1	3	2	6	6	5
Luxemburg		5	4	10	7	8	10	1	1	4	2	4	3	2	6	5
Macedònia	1	1	2	2	1	1		1	3	4	1	1	4			1
Malta									1	1	1		1		3	
Noruega	17	9	17	16	16	18	10	14	18	19	18	20	23	23	23	25
Països Baixos	18	18	13	22	22	23	28	20	22	31	46	39	43	43	46	45
Polònia	23	17	20	15	24	22	29	27	19	17	21	25	35	35	39	43
Portugal	14	8	12	14	13	10	13	16	19	17	19	27	15	15	21	32
Regne Unit	81	127	115	91	103	90	83	80	73	49	63	75	87	92	93	91
República Txeca	23	20	20	14	17	14	16	19	14	20	25	38	30	34	41	35
Romania	9	11	6	10	6	11	14	9	5	11	11	15	11	12	15	19
Suècia	23	28	36	34	23	44	25	21	27	36	45	44	30	34	41	43
Suïssa	38	41	29	37	31	35	33	71	71	67	78	69	76	76	69	100
Turquia	10	10	14	10	14	16	19	9	16	18	26	33	43	47	66	65
Xipre	3	7	2		1	1	4	2				1	2	2	2	1
EUROPA DELS 27	624	733	723	704	781	797	835	879	839	886	936	1.063	1.079	1.167	1.218	1.239
EUROPA DELS 35	744	827	830	812	882	921	957	1.047	1.017	1.055	1.135	1.269	1.318	1.411	1.464	1.512
Catalunya	9	29	8	11	15	23	20	27	30	40	40	72	77	68	73	95
% Cat/Unió Europea	1,44	3,96	1,11	1,56	1,92	2,89	2,40	3,07	3,58	4,51	4,27	6,77	7,14	5,83	5,99	7,67
EUA (*)	631	735	767	686	758	683	611	543	593	611	920	928	909	759	734	754
Japó	289	278	278	249	270	282	281	293	287	310	356	417	407	418	448	408

(*) Canvi de criteri en el càlcul del nombre de films produïts en els Estats Units d'Amèrica des del 2005 ençà. Aquestes dades no són comparables amb els anys precedents.

Fons: *Annuaire statistique*, de l'Observatoire Européen de l'Audiovisuel, *Annuario statistico del cinema europeo*, de Media Salles. ICAA per a Espanya.

CRITERIS I FONTS ESTADÍSTIQUES

Al' hora d'atansar-se a un objecte d'investigació, cal establir-ne prèviament l'exacta definició, per tal que, en fer el triatge dels elements a analitzar, tots els seleccionats s'adiguin plenament a les característiques estipulades. En el cas que en aquests fulls ens ocupa definirem com a producció cinematogràfica catalana el catàleg de pel·lícules realitzades amb la participació total o parcial de productores assetiades a Catalunya. Sobre aquesta base, enfront l'opció de l'escolliment d'una mostra prou significativa de llargmetratges a partir de la qual albirar els trets que defineixen la nostra producció fílmica, es judicà més avinent bandejar de soca-rel el risc d'esbiaixar les conclusions, que podrien alterar-se en funció del grup de títols seleccionats, per ampli i variat que fos. Enfront la mostra, s'optà per l'univers i es preferí —fins allà on ho facultessin les dades a l'abast— d'examinar, sense cap excepció, tota la producció cinematogràfica del període.

El següent pas consistia a determinar el moment en què un llargmetratge s'ha d'incloure en el còmput de la collita fílmica de l'exercici: quan inicia el rodatge, quan la filmació de l'obra conclou, quan obté còpia estàndar, quan s'estrena... Atès que ens referim a títols enllestits, la font que resulta més avinent per als nostres interessos és l'anuari *Cine español*, que cada dotze mesos publica el Ministeri

d'Educació, Cultura i Esport, aplegant-hi les fitxes de totes les pel·lícules de cada exercici, informació que també és a l'abast a la pàgina *web* [3] de l'ICAA (Instituto de la Cinematografía y de las Artes Audiovisuales). De l'estol de títols que con-figura la producció cinematogràfica de Catalunya, hem destriat les pel·lícules en què, com a mínim, intervé una productora amb seu social en el Principat, obten-int així el cens íntegre de la producció catalana de l'interval temporal escollit, que ha estat constituït pels deu anys que van des de l'inici del 2002 fins al finiment de l'exercici 2011. Tot seguit aquestes dades han estat contrastades amb els fitxers de treball de l'ICEC (Institut Català de les Empreses Culturals) [4].

L'escorcoll dels anuaris *Cine español* per al període 2002-2011 ens ha abocat un total de 1.595 films fabricats en aquesta dècada, dels quals 597 corresponen a la producció cinema-togràfica catalana [5]. Havent triat i garbellat les pel·lícules objecte de la investigació, calia aleshores subministrar a cadascuna d'elles les corresponents dimensions numèriques de

[3] Concretament a <http://www.mcu.es/bbddpeliculas/cargarFiltro.do?layout=bbddpeliculas&cahe=init&language=es>

[4] Han estat detectades algunes petites discrepàncies entre les llistes de pel·lícules catalanes de l'ICAA i de l'ICEC. Les diferències han estat resoltes a criteri de l'autor d'aquest treball. Atesa la seva minsa significació, no alteren gens ni les dimensions globals de les xifres ni les conclusions extretes del seu examen.

[5] Puix que no es recull a cap anuari *Cine español* (per bé que es consigna, amb aquesta nacionalitat i datant-lo el 2005, a la pàgina *web* de l'ICAA), no s'ha computat el llargmetratge *Opopomoze. Els pastorets*, una coproducció amb Itàlia de la qual el país transalpí posseeix el 90% i el 10% que resta pertany a una productora catalana. Tampoc no ha estat comptabilitzada la pel·lícula *Joves normals* que mai no fou recollida ni en el catàleg ni en el *web* de l'ICAA. Més xocant resulta l'absència en el catàleg de 2011 de l'ICAA i en la base de dades de pel·lícules qualificades continguda en el seu *web* de quatre llargmetratges d'aquest exercici que han estat inventariats per l'ICEC. Es tracta de: *La barbacoa*; *Pepe y Rubianes*; *Puzzled love*; i *Return al país de les ànimes*. Curiosament, en el *web* de l'ICAA, tots els membres d'aquest quartet filmic es poden localitzar a https://icaa.mecd.es/Datos_tecnicos_Peliculas.aspx?idpro=12001, dins de la secció que l'Institut dedica a consulta de dades tècniques de pel·lícules. En el bloc de les pel·lícules espanyoles hom adverteix l'absència de *Buscando a Emma*, producció del 2007 que no apareix a l'anuari *Cine español* i que en el *web* de l'ICAA figura com a llargmetratge forà.

diversos aspectes de cada títol. Tant el *Boletín Informativo. Películas. Espectadores. Recaudaciones*, de l'ICAA, com la pàgina *web* d'aquest Institut han esdevingut summament útils a l'hora de recollir les informacions sobre el grau de participació de cada empresa en la producció de les cintes, el percentatge —quan escau— de coproducció estrangera i els espectadors i les recaptacions que cada llargmetratge ha aconseguit des del dia de la seva estrena.

Pel seu costat i en el terreny de les subvencions, a la pàgina *web* del BOE (*Boletín Oficial del Estado*) es poden espigolar totes les resolucions, ara referents als ajuts de caràcter general i complementari per a l'amortització de pel·lícules cinematogràfiques de llargmetratge (les quantitats atorgades a cada obra es flanquegen amb dades sobre el seu cost i la inversió que hi ha esmerçat el productor), adés relatives als ajuts per a la realització de llargmetratges que incorporin nous realitzadors, obres experimentals de decidit contingut artístic i cultural, documentals i pilots de sèries d'animació.

En l'àmbit català, les dades de públic i d'ingressos en aquest territori, així com del nombre de còpies de cada títol i de les sessions efectuades, han estat subministrades a l'autor per l'ICEC [6]; les dades sobre subvenció de pel·lícules a Ca-

[6] Un treball com aquest, essencialment recolzat en material estadístic, seria totalment impossible de dur a terme sense les dades individualitzades, pel·lícula a pel·lícula, del control de taquilla. Atès que, pel que fa al territori català, aquestes xifres no han estat publicades, l'accés a la informació depèn absolutament de la voluntat de l'entitat oficial que en té cura de la recollida, aplec, sistematització i tractament. En aquest cas, la seva excel·lent disposició a subministrar informació ha permès a aquest treball d'endinsar-se per contrades que, en un altre cas, haurien esdevingut intransitables. Li és ben plaent, doncs, a l'autor de fer pública la seva gratitud a l'ICEC per la seva eficaç i abundosa col·laboració. I, dins de l'Institut, l'autor vol fer particular esment del suport rebut de Joaquín Bejarano Ródenas, Maria Dolors Clemente Lucas, Cristina Gómez Lacueva, Antoni Lladó Gomà-Camps, Ignasi Llorens Caralt, Marc Lòpez Ribes, Xavier Parache Calvet, Blanca Piulats Barberà, Maria Jesús Sánchez Fernández, Jordi Sellas Ferrés i Ferran Tomàs Olalla. Un dens pomell de quadres que acompanyen aquest text ha brostat del gavadal de dades que generosament em lliuraren. Aquesta reguera de regraciaments cal perllongar-la amb els noms de Mireia Sanahuja Pascual, del departament d'Anàlisi, Organització i Comunicació de l'ICEC, i de Neus Ríos Calvet i de Sergi Mosteiro Molina, del Gabinet Tècnic del Departament de Cultura, que m'il·luminaren les zones de foscuria en el meu vagareig per les andoles de les macromagnituds.

talunya s'han aconseguit de les memòries de cada exercici d'aquesta entitat, de les resolucions semestrals o anuals que recullen els ajuts atorgats per aquest organisme amb un import superior als 3.000 euros o bé mitjançant informacions directament fornides per l'Institut. Pel que fa al finançament del cinema per part de les televisions, les cadenes —no totes i no pas sempre— només esbomben els títols dels films en què inverteixen bé adquirint-ne els drets d'antena, bé participant-hi com a coproductores, però, per dissort a l'hora d'avaluar el seu pes específic en la construcció dels projectes, no revelen les quanties abocades a cada obra. Únicament en el cas de TVC (Televisió de Catalunya), mercès als acords [7] subscrits amb les tres associacions catalanes de productors audiovisuals, ha estat possible d'accedir a la informació sobre la inversió cinematogràfica efectuada per aquest operador televisiu.

[7] El període tractat en aquest treball es correspon als dos acords de Televisió de Catalunya amb PAC (Productors Audiovisuals de Catalunya), BA (Barcelona Audiovisual) i APIC (Associació de Productors Independents de Catalunya). El primer fou signat el 12 de juny de 2002 i abastà el quadrienni 2002-2005. Fou succeït pel conveni 2006-2009, signat el 9 de juny de 2006, conveni que ha estat prorrogat en tres successives addendes fins a l'any 2012. A la darrera del mes de novembre d'aquest últim exercici s'encetaren les converses encarrerades a la signatura d'un nou acord entre TVC i la indústria catalana de producció audiovisual. En aquesta avinentesa, per part de la indústria de producció audiovisual, és PROA (Productors Audiovisuals Federats) —la federació que aplega les tres associacions generalistes que signaren el darrer conveni més dues associacions de caire específic [Associació de Productors de Documentals Pro-Docs i Animats (Associació Catalana de Productors d'Animació)]— l'entitat que representa el sector en el procés, actualment en curs, de negociació de l'acord.

VOLUM DE PRODUCCIÓ

El buidat dels anuaris dels tres darrers decennis (quadre 2) permet de comptabilitzar un total de 3.066 llargmetratges de producció espanyola, dels quals 954 tingueren intervenció catalana en el seu finançament; això fa gairebé tres de cada deu pel·lícules. En cenyir-nos al període triat per al confegiment d'aquest treball (2002-2011), els 597 títols amb presència total o parcial de les productores catalanes aboquen entre el terç i les dues cinquenes parts (un 37,43%, si volem ser exactes) dels 1.595 films que, en aquest interval, incrementaren el catàleg de cinema espanyol.

En el si d'aquest corrent ascendent que ha empès la producció cinematogràfica val a introduir l'examen per modalitats (quadre 3) i a fer-ne ressortir el grau creixent de participació de les cintes documentals, que, en el conjunt dels trenta exercicis, contribueixen al resultat final amb un de cada set llargmetratges. Una proporció sobrerament superada en els darrers anys de la tirallonga estadística, tot abocant un xic més de la quarta part de la producció i eixamplant el percentatge, encarrerant-lo, en els postrems anys de la sèrie, enllà del terç de la fabricació anual. Aquesta trajectòria ha estat recorreguda a Catalunya (quadre 4) amb particular empenyiment, de manera, que, en les tres dècades, els documentals s'han responsabilitzat del subministrament de devora un de cada cinc films pro-

Quadre 2. Tres dècades de producció cinematogràfica (1982-2011)

Any	Cat	Esp	% C/E
1982	39	144	27,08
1983	28	97	28,87
1984	15	75	20,00
1985	14	76	18,42
1986	16	60	26,67
1987	19	69	27,54
1988	19	63	30,16
1989	16	47	34,04
1990	13	42	30,95
1991	22	64	34,38
1992	18	52	34,62
1993	16	56	28,57
1994	17	44	38,64
1995	9	59	15,25
1996	19	91	20,88
1997	8	81	9,88
1998	11	65	16,92
1999	15	82	18,29
2000	23	98	23,47
2001	20	106	18,87
2002	27	137	19,71
2003	30	110	27,27
2004	40	133	30,08
2005	40	141	28,37
2006	72	150	48,00
2007	78	172	45,35
2008	69	172	40,12
2009	73	184	39,67
2010	95	198	47,98
2011	73	198	36,87
TOTAL	954	3.066	31,12

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAIA.

Quadre 3. Producció de cinema a Espanya per modalitats (1982-2011)

Any	Nombre de llargmetratges				Estructura percentual			
	Ficció	Docum	Anim	Total	Ficció	Docum	Anim	Total
1982	143	1		144	99,31	0,69		100,00
1983	95		2	97	97,94		2,06	100,00
1984	75			75	100,00			100,00
1985	73	1	2	76	96,05	1,32	2,63	100,00
1986	60			60	100,00			100,00
1987	68		1	69	98,55		1,45	100,00
1988	61		2	63	96,83		3,17	100,00
1989	45		2	47	95,74		4,26	100,00
1990	41		1	42	97,62		2,38	100,00
1991	63	1		64	98,44	1,56		100,00
1992	48	2	2	52	92,31	3,85	3,85	100,00
1993	54	1	1	56	96,43	1,79	1,79	100,00
1994	41	3		44	93,18	6,82		100,00
1995	59			59	100,00			100,00
1996	90	1		91	98,90	1,10		100,00
1997	80		1	81	98,77		1,23	100,00
1998	63		2	65	96,92		3,08	100,00
1999	79	1	2	82	96,34	1,22	2,44	100,00
2000	89	6	3	98	90,82	6,12	3,06	100,00
2001	95	7	4	106	89,62	6,60	3,77	100,00
2002	120	15	2	137	87,59	10,95	1,46	100,00
2003	86	17	7	110	78,18	15,45	6,36	100,00
2004	103	27	3	133	77,44	20,30	2,26	100,00
2005	105	32	4	141	74,47	22,70	2,84	100,00
2006	108	34	8	150	72,00	22,67	5,33	100,00
2007	129	36	7	172	75,00	20,93	4,07	100,00
2008	109	53	10	172	63,37	30,81	5,81	100,00
2009	119	61	4	184	64,67	33,15	2,17	100,00
2010	119	68	11	198	60,10	34,34	5,56	100,00
2011	120	69	9	198	60,61	34,85	4,55	100,00
TOTAL	2.540	436	90	3.066	82,84	14,22	2,94	100,00

 Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICA.

Quadre 4. Producció de cinema a Catalunya per modalitats (1982-2011)

Any	Nombre de llargmetratges				Estructura percentual			
	Ficció	Docum	Anim	Total	Ficció	Docum	Anim	Total
1982	38	1		39	97,44	2,56		100,00
1983	27		1	28	96,43		3,57	100,00
1984	15			15	100,00			100,00
1985	14			14	100,00			100,00
1986	16			16	100,00			100,00
1987	18		1	19	94,74		5,26	100,00
1988	19			19	100,00			100,00
1989	15		1	16	93,75		6,25	100,00
1990	12		1	13	92,31		7,69	100,00
1991	22			22	100,00			100,00
1992	17	1		18	94,44	5,56		100,00
1993	15	1		16	93,75	6,25		100,00
1994	17			17	100,00			100,00
1995	9			9	100,00			100,00
1996	19			19	100,00			100,00
1997	8			8	100,00			100,00
1998	11			11	100,00			100,00
1999	13	1	1	15	86,67	6,67	6,67	100,00
2000	21	1	1	23	91,30	4,35	4,35	100,00
2001	15	4	1	20	75,00	20,00	5,00	100,00
2002	20	7		27	74,07	25,93		100,00
2003	22	6	2	30	73,33	20,00	6,67	100,00
2004	32	7	1	40	80,00	17,50	2,50	100,00
2005	30	10		40	75,00	25,00		100,00
2006	55	16	1	72	76,39	22,22	1,39	100,00
2007	59	16	3	78	75,64	20,51	3,85	100,00
2008	47	20	2	69	68,12	28,99	2,90	100,00
2009	45	27	1	73	61,64	36,99	1,37	100,00
2010	57	29	9	95	60,00	30,53	9,47	100,00
2011	41	30	2	73	56,16	41,10	2,74	100,00
TOTAL	749	177	28	954	78,51	18,55	2,94	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAA.

Quadre 5. Producció de cinema a la resta d'Espanya per modalitats (1982-2011)

Any	Nombre de llargmetratges				Estructura percentual			
	Ficció	Docum	Anim	Total	Ficció	Docum	Anim	Total
1982	105			105	100,00			100,00
1983	68		1	69	98,55		1,45	100,00
1984	60			60	100,00			100,00
1985	59	1	2	62	95,16	1,61	3,23	100,00
1986	44			44	100,00			100,00
1987	50			50	100,00			100,00
1988	42		2	44	95,45		4,55	100,00
1989	30		1	31	96,77		3,23	100,00
1990	29			29	100,00			100,00
1991	41	1		42	97,62	2,38		100,00
1992	31	1	2	34	91,18	2,94	5,88	100,00
1993	39		1	40	97,50		2,50	100,00
1994	24	3		27	88,89	11,11		100,00
1995	50			50	100,00			100,00
1996	71	1		72	98,61	1,39		100,00
1997	72		1	73	98,63		1,37	100,00
1998	52		2	54	96,30		3,70	100,00
1999	66		1	67	98,51		1,49	100,00
2000	68	5	2	75	90,66	6,67	2,67	100,00
2001	80	3	3	86	93,02	3,49	3,49	100,00
2002	100	8	2	110	90,91	7,27	1,82	100,00
2003	64	11	5	80	80,00	13,75	6,25	100,00
2004	71	20	2	93	76,34	21,51	2,15	100,00
2005	75	22	4	101	74,26	21,78	3,96	100,00
2006	53	18	7	78	67,95	23,08	8,97	100,00
2007	70	20	4	94	74,46	21,28	4,26	100,00
2008	62	33	8	103	60,19	32,04	7,77	100,00
2009	74	34	3	111	66,67	30,63	2,70	100,00
2010	62	39	2	103	60,20	37,86	1,94	100,00
2011	79	39	7	125	63,20	31,20	5,60	100,00
TOTAL	1.791	259	62	2.112	84,80	12,26	2,94	100,00

 Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAA.

duïts, mentre que a la resta d'Espanya (quadre 5) la proporció romanien un de cada nou. A la dècada examinada en aquest treball, Catalunya intervingué en la fabricació del 40,78% dels documentals elaborats en el període, mentre que les altres dues modalitats es col·locaren dessor la mitjana del 37,43% assolida pel conjunt de la producció fílmica (presència del 36,49% en la ficció i del 32,31% en l'animació).

Tot i el dinamisme detectat en la producció europea, la puixança del procés experimentat en la fabricació de llargmetratges cinematogràfics a Catalunya hi ha engrandit la nostra quota de participació. Si tornem a contemplar el primer quadre, comprovarem que —de representar, com a mitjana de la segona meitat de la dècada que clogué el segle passat, un 2% dels films produïts a Europa— hem passat, en el darrer trienni de la sèrie i també com a mitjana del període, a ser-ne partícips del 6,51%, això fa pràcticament la quinzena part de la collita cinematogràfica de la Unió Europea en aquest tercet d'exercicis. Si de l'escenari general passem a l'examen individual dels seus protagonistes, detectarem que la producció cinematogràfica de Catalunya, en volum d'unitats participades en els nou darrers anys de la sèrie temporal recollida en el quadre, la col·loca en una posició sensiblement capdavantera, que deixa enrere les corresponents xifres de la gran majoria de països europeus i que només és millorada per França, Alemanya, la resta de l'Estat espanyol, Itàlia, Regne Unit i Suïssa, per bé que en el darrer tram del període ha mantingut una aferrissada competició amb els dos últims països per conquerir el sisè lloc de la classificació.

Cal apreuar aquesta intensa activitat productiva, tant a Catalunya com a la resta d'Espanya, però tot aigualint-ne immediatament l'entusiasme en afegir-hi tant les dimensions dels pressupostos de les pel·lícules com les xifres de venda d'entrades

aconseguides pels llargmetratges en el seu periple per les sales d'exhibició cinematogràfica. En aquests dos terrenys —que seran analitzats unes pàgines més endavant— les nostres magnituds, amb l'excepció d'algunes pel·lícules concretes, no resisteixen la comparança amb els estàndars d'altres cinematografies i, per bé que n'aboquem un bon manoll al cistell europeu, no podem deixar de tenir present que les nostres són, ben sovint, figures d'un altre paner.

DOS MATISOS

L'anàlisi del volum de producció ens ajuda a dimensionar l'activitat de la indústria cinematogràfica i a apreuar-ne la potència, però, en realitzar aquest exercici, cal considerar sempre un parell de matisos que ens estalviïn enganyívols miratges en la interpretació de les xifres, per evitar així inoportunes distorsions en els nostres judicis. La primera observació és que, en fer l'inventari de les collites fílmiques anuals, cada pel·lícula addiciona una unitat al còmput, amb independència de la magnitud del seu pressupost o dels resultats que comptabilitzi la seva projecció en el parc de sales d'exhibició cinematogràfica. Un mateix nombre de títols pot representar ben contrastades diferències en les magnituds dels cabals dineraris que han forjat la seva naixença o convocar afluències de públic de molt variat atapeïment. En ulteriors paràgrafs d'aquest treball durem a terme l'acostament als costos dels llargmetratges cinematogràfics i al balanç de les pel·lícules en el seu passatge per les pantalles dels cinemes, per tal d'ajustar la intensitat d'allò que les dades de volum de fabricació presenten amb la pareença d'un avenç enlluernador.

El segon factor de correcció emana de les coproduccions. No pas totes les pel·lícules —i cada cop menys— brollen de la voluntat i de la capacitat d'una sola empresa. L'apreuable tonatge dinerari que requereix el finançament d'un

llargmetratge i la necessitat d'assegurar la presència de les seves obres a d'altres mercats empenyen les productores a la cerca d'aliatges amb companyies del seu país o amb societats assetiades enllà de les pròpies fronteres. Cadascuna d'elles és propietària només d'un bocí de la pel·lícula, part que equival al percentatge amb què han contribuït a la financiació de l'obra. Per tant, seria més acurat comptar per unitats, en el cas de productor únic, o per fraccions en el cas de coproducció [8], per bé que, en endinsar-se per aquest viarany de correcció, caldria parar atenció a l'embalum del cost de cada pel·lícula. Als efectes del nostre apropament a la qüestió, hem considerat més avinent —i així ho farem a la secció corresponent— repartir les xifres d'espectadors i de recaptacions de cada llargmetratge en funció del grau de propietat de les productores de cada territori. En aquesta comesa hem adoptat el mateix criteri de l'ICAA, que en les coproduccions hispanoestrangeres imputa la integritat de les xifres de públic i d'ingressos únicament a les empreses espanyoles i no considera les companyies foranes a efectes del repartiment; en el nostre treball la distribució s'efectuarà entre les productores de Catalunya i les societats espanyoles externes al Principat.

[8] Si apliquéssim aquest càlcul al present treball i des del punt de vista de la producció cinematogràfica de Catalunya, per comptes de 597 pel·lícules en el període 2002-2011 n'estaríem comptabilitzant 490. Un total de 397 llargmetratges han estat totalment confegits per la indústria de Catalunya (ara per una sola productora, adés pel junyent d'aportacions de dues o més empreses del territori). Els altres 200 títols, en funció del percentatge de propietat del negatiu que tinguin a cadascun d'ells les nostres productores, equivalen a 93 llargmetratges complets.

COPRODUCCIÓ

En els darrers anys, la contemplació de les sèries estadístiques (quadre 6) delata l'enrobustiment de la propensió de les productores catalanes a conjuntar recursos amb d'altres firmes de l'àmbit internacional a l'hora de tirar endavant els seus projectes cinematogràfics. Mentre que a Espanya el nombre de coproduccions, en termes absoluts (però no pas en el percentatge sobre el total de títols elaborats anyalment, que ha anat lliscant per un caminó de decreixença, en especial en el trienni final de la dècada) ha romàs relativament estable, a Catalunya, dins el fort corrent d'augment de la producció, s'ha assistit a una enèrgica grimpada de les coproduccions, per bé que també aquí la vitalitat ha aflluixat en el tram final del període.

Tot arrencant des de nivells inferiors a la desena en el bienni 2002-2003, les coproduccions internacionals amb participació catalana superaren aquest límit en els dos anys següents per anar enllà de la vintena en el 2006 i fregar la trentena en el 2007. Val a afegir que, dins d'un clima de perseverança de l'estabilitat en el conjunt del sistema productiu espanyol, en el 2008 a Catalunya prosseguien afermant-se els afanys per coproduir amb l'estranger, però que en el 2009 s'hi pogué advertir una certa defallença que ha persistit a l'últim bienni de la dècada estudiada. De tota manera, aquesta darrera flexió a la baixa no ha impedit que els resultats finals quedin folgadamment per

Quadre 6. Pel·lícules produïdes cada any

Any	Catalunya			Espanya			% Catalunya/ Espanya		
	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total
2002	19	8	27	80	57	137	23,75	14,04	19,71
2003	24	6	30	68	42	110	35,29	14,29	27,27
2004	29	11	40	92	41	133	31,52	26,83	30,08
2005	27	13	40	88	53	141	30,68	24,53	28,37
2006	51	21	72	109	41	150	46,79	51,22	48,00
2007	49	29	78	115	57	172	42,61	50,88	45,35
2008	44	25	69	123	49	172	35,77	51,02	40,12
2009	58	15	73	133	51	184	43,61	29,41	39,67
2010	73	22	95	150	48	198	48,67	45,83	47,98
2011	54	19	73	150	48	198	36,00	39,58	36,87
TOTAL	428	169	597	1.108	487	1.595	38,63	34,70	37,43

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAA.

damunt dels nivells aconseguits en el primer quadrienni de la sèrie analitzada. Com a fruit d'aquesta escalada, la quota de participació de les empreses catalanes en les coproduccions internacionals del cinema espanyol ha triplicat en pocs anys el seu nivell, car, de representar-ne la setena part en el bienni 2002-2003, ha anat coronant cims més enlairats de manera que, en el conjunt del trienni 2006-2008, les productores cinematogràfiques catalanes foren presents cada any en un nombre de pel·lícules que significà un xic més de la meitat dels llargmetratges cinematogràfics gestats a Espanya en conjunció amb companyies foranes. Tot i la pèrdua de lluíssor coproductora detectada en l'etapa més acostada en el temps, la proporció, en el darrer bienni, ha afectat dos de cada cinc títols elaborats amb socis estrangers. Aquestes evolucions es dibuixen amb més precisió en segregar-les per gèneres (quadre 7), operació que ens assabenta que en documentals i en animació hi ha superior presència, en termes relatius, de la indústria catalana en les coproduccions internacionals del cinema espanyol que no pas en la ficció, diferència que també s'adverteix, en relació a la resta d'Espanya, a l'hora d'acarar (quadre 8) el nombre de títols elaborats amb inversió estrangera amb el conjunt de la producció cinematogràfica de cada territori.

Quadre 7. Coproduccions de cada any per gèneres

Any	Catalunya				Espanya				%Catalunya/Espanya			
	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total
2002	7	1		8	54	3		57	12,96	33,33	-----	14,04
2003	6			6	38	2	2	42	15,79			14,29
2004	8	2	1	11	36	3	2	41	22,22	66,67	50,00	26,83
2005	12	1		13	49	2	2	53	24,49	50,00		24,53
2006	19	1	1	21	35	1	5	41	54,29	100,00	20,00	51,22
2007	26	1	2	29	52	2	3	57	50,00	50,00	66,67	50,88
2008	22	2	1	25	43	5	1	49	51,16	40,00	100,00	51,02
2009	13	2		15	42	7	2	51	30,95	28,57		29,41
2010	15	5	2	22	38	8	2	48	39,47	62,50	100,00	45,83
2011	12	7		19	36	12		48	33,33	58,33	-----	39,58
TOTAL	140	22	7	169	423	45	19	487	33,10	48,89	36,84	34,70

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAA.

Quadre 8. Pes de les coproduccions sobre la producció total per gèneres

Any	Catalunya				Espanya				%Catalunya/Espanya			
	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total
2002	35,00	14,29	-----	29,63	47,00	25,00		44,55	45,00	20,00		41,61
2003	27,27			20,00	50,00	18,18	40,00	45,00	44,19	11,76	28,57	38,18
2004	25,00	28,57	100,00	27,50	39,44	5,00	50,00	32,26	34,95	11,11	66,67	30,83
2005	40,00	10,00	-----	32,50	49,33	4,55	50,00	39,60	46,67	6,25	50,00	37,59
2006	34,55	6,25	100,00	29,17	30,19		57,14	25,64	32,41	2,94	62,50	27,33
2007	44,07	6,25	66,67	37,18	37,14	5,00	25,00	29,79	40,31	5,56	42,86	33,14
2008	46,81	10,00	50,00	36,23	33,87	9,09		23,30	39,45	9,43	10,00	28,49
2009	28,89	7,41		20,55	39,19	14,71	66,67	32,43	35,29	11,48	50,00	27,72
2010	26,32	17,24	22,22	23,16	37,10	7,69		25,24	31,93	11,76	18,18	24,24
2011	29,27	23,33		26,03	30,38	12,82		23,20	30,00	17,39		24,24
TOTAL	34,31	13,10	33,33	28,31	39,86	9,43	27,27	31,86	37,84	10,92	29,23	30,53

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAA.

En prosseguir la incursió pel territori de les coproduccions, als efectes de perfilar acuradament les conclusions d'aquesta visita convé especejar-lo en diferents parcel·les per tal d'examinar-les separatament, de manera que els seus capteniments particulars no siguin ocultats per la tendència general del conjunt. La segmentació en aquest cas s'ha traçat en funció de l'indret de procedència

geogràfica de les diferents productores que han contribuït al finançament de les pel·lícules; així doncs, dins de cada bloc de l'escissió entre producció interna i coproduccions amb l'estranger, han estat comptabilitzats (quadre 9), en tres grups, els llargmetratges en què només intervé una productora de Catalunya, els títols resultants de la suma de recursos de productores catalanes i els films nats de la cooperació entre companyies de la resta d'Espanya i les nostres empreses (es tracti d'una sola o de diverses), i s'ha procedit tot seguit a establir-ne les estructures percentuals (quadre 10).

Quadre 9. Pel·lícules catalanes per procedència dels productors que hi intervenen

Any	Producció interna				Coproducció amb l'estranger				Total			Total
	Un sol productor català	Més d'un productor català	Amb productors resta Esp	Total producció interna	Un sol productor català	Més d'un productor català	Amb productors resta Esp	Total coproducció	Un sol productor català	Més d'un productor català	Amb productors resta Esp	
2002	5	9	5	19	4	1	3	8	9	10	8	27
2003	13	4	7	24	3		3	6	16	4	10	30
2004	16	2	11	29	7	1	3	11	23	3	14	40
2005	14	1	12	27	8	2	3	13	22	3	15	40
2006	25	10	16	51	11	1	9	21	36	11	25	72
2007	21	10	18	49	15		14	29	36	10	32	78
2008	16	9	19	44	16	2	7	25	32	11	26	69
2009	26	17	15	58	9	2	4	15	35	19	19	73
2010	28	28	17	73	11	5	6	22	39	33	23	95
2011	24	7	23	54	10	4	5	19	34	11	28	73
TOTAL	188	97	143	428	94	18	57	169	282	115	200	597

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAA.

Gairebé el terç de la producció catalana del període 2002-2011 (188 pel·lícules sobre 597) fou enllestit mercès a la capacitat d'una sola empresa de Catalunya sense que calgués la intervenció de cap altra productora del veïnatge o de la llunyania. La col·laboració efectuada únicament amb d'altres empreses catalanes s'activà sensiblement en la segona meitat de la sèrie (que abocà 71 dels 97 llargmetratges confegits en el període mitjançant aquesta mena de cooperació). A aquesta efervescència no resulta gens aliena la presència de Televisió

de Catalunya com a coproductora de diversos films, des que aquesta opció fos introduïda a l'acord entre l'operador televisiu i les tres associacions catalanes generalistes de productors audiovisuals [9].

Quadre 10. Estructura percentual: pel·lícules catalanes per procedència dels productors que hi intervenen

Any	Producció interna				Coproducció amb l'estranger				Total			
	Un sol productor català	Més d'un productor català	Amb productors resta Esp	Total producció interna	Un sol productor català	Més d'un productor català	Amb productors resta Esp	Total coproducció	Un sol productor català	Més d'un productor català	Amb productors resta Esp	Total
2002	18,52	33,33	18,52	70,37	14,82	3,70	11,11	29,63	33,33	37,04	29,63	100,00
2003	43,34	13,33	23,33	80,00	10,00		10,00	20,00	53,34	13,33	33,33	100,00
2004	40,00	5,00	27,50	72,50	17,50	2,50	7,50	27,50	57,50	7,50	35,00	100,00
2005	35,00	2,50	30,00	67,50	20,00	5,00	7,50	32,50	55,00	7,50	37,50	100,00
2006	34,72	13,89	22,22	70,83	15,28	1,39	12,50	29,17	50,00	15,28	34,72	100,00
2007	26,92	12,82	23,08	62,82	19,23		17,95	37,18	46,15	12,82	41,03	100,00
2008	23,19	13,04	27,54	63,77	23,19	2,90	10,14	36,23	46,38	15,94	37,68	100,00
2009	35,61	23,29	20,55	79,45	12,33	2,74	5,48	20,55	47,94	26,03	26,03	100,00
2010	29,48	29,47	17,89	76,84	11,58	5,26	6,32	23,16	41,05	34,74	24,21	100,00
2011	32,87	9,59	31,51	73,97	13,70	5,48	6,85	26,03	46,57	15,07	38,36	100,00
TOTAL	31,49	16,25	23,95	71,69	15,74	3,02	9,55	28,31	47,24	19,26	33,50	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICA.

La col·laboració entre empreses catalanes, en canvi, és força més ocasional quan viatgem per l'esfera de la coproducció internacional (18 llargmetratges, la meitat dels quals s'ha incorporat a la llista en el darrer bienni del període). És, però, en la propensió a cercar la contribució de productors d'altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol que s'adverteix una tonificant agitació. Una efervescència que és particularment vistosa, a la producció interna, però que ha exhibit un frèndol força més apaivagat en la secció de les coproduccions internacionals, en la qual l'ebullició cooperadora que caracteritzà 2007 es temperà considerablement en el transcurs del quadrienni que el succeí.

[9] L'addenda novatòria de 15 de desembre de 2005 modificava l'acord aleshores vigent entre TVC i les associacions generalistes PAC, BA i APIC [vegeu nota 7] per dedicar a la coproducció cinematogràfica una part de la inversió pactada. Havent obert les portes a aquesta opció, el conveni següent acabà d'esbatanar-les en ser-hi establert i regulat un capítol dedicat a aquesta via amb una assignació anual de milió i mig d'euros, magnitud susceptible de ser eixamplada.

En conjunt, doncs, i exclouent de les consideracions la presència de productores estrangeres, de les 597 pel·lícules de la dècada estudiada 397 són totalment catalanes (282 títols completament produïts per una sola companyia i 115 llargmetratges afilats per la unió de dues o més productores de cinema de Catalunya). Tot parant atenció als matisos que han estat comentats paràgrafs abans, s'ha procedit (quadre 11) a l'encasellament de les 200 coproduccions realitzades amb empreses de la resta de l'Estat, segmentant-les per franges segons el percentatge de participació catalana que hi tenen. Aquesta estratificació, feta per decils, ens adverteix que només tres de cada deu de les pel·lícules de les productores catalanes són majoritàries, proporció a la qual cal afegir la quota pròxima a la quarta part que representen els títols produïts a parts iguals entre empreses catalanes i societats de la resta d'Espanya (46 films dels 55 que sojornen en l'interval 40,01%-50% se situen en el seu límit superior). Tot aplegant aquests dos blocs hom constata que les coproduccions igualitàries i majoritàries representen un xic més de la meitat del nombre de llargmetratges cinematogràfics elaborats amb el concurs de firmes d'altres indrets de la geografia espanyola. Per la banda baixa s'observa que en una mica més del quart d'aquestes coproduccions la presència catalana no arriba a tenir una presència que traspassi la frontera del 30% [10].

Idèntic exercici de distribució de les pel·lícules en decils s'ha dut a terme en funció dels diferents graus de propietat que els inversors forans ostenten a les coproduccions internacionals en què intervenen productores catalanes (quadre 12), tasca

[10] En aquest bloc conflueixen, d'un costat, aquelles pel·lícules en què les productores catalanes participen per tal d'incrementar la seva activitat o bé de crear o enfortir lligams amb d'altres firmes espanyoles i, per la banda d'aquest grup, els films que volen acabar d'estructurar el seu finançament i que troben en els recursos propis de les nostres societats —i en els ajuts de l'ICEC o els drets d'antena de TVC que aporten— el complement necessari per tirar endavant el seu projecte.

Quadre 11. Coproduccions de Catalunya amb la resta d'Espanya

Percentatge català de coproducció	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Coproduccions				Total films	
											Total	Acum	% Tot	% Acu	% Tot	% Acu
De 0'01 a 10			1	1	2	2	1	1	2	2	12	12	6,00	6,00	2,01	2,01
De 10,01 a 20		2	4		4	4		2	1	2	19	31	9,50	15,50	3,18	5,19
De 20,01 a 30	1	2	1	4	5	4	2		3	2	24	55	12,00	27,50	4,02	9,21
De 30,01 a 40		1	3	4	3	5	6	1	6	4	33	88	16,50	44,00	5,53	14,74
De 40,01 a 50	6	5	1	3	6	11	8	7	5	3	55	143	27,50	71,50	9,21	23,95
De 50,01 a 60	1		1			1	3	3		3	12	155	6,00	77,50	2,01	25,96
De 60,01 a 70			2	1	2	2	3	1	1	1	13	168	6,50	84,00	2,18	28,14
De 70,01 a 80			1	1	1	1	1	2	3	4	14	182	7,00	91,00	2,35	30,49
De 80,01 a 90					1	2	1	1		3	8	190	4,00	95,00	1,34	31,83
De 90,01 a 99,99				1	1		1	1	2	4	10	200	5,00	100,00	1,68	33,50
Coproducció amb resta d'Espanya	8	10	14	15	25	32	26	19	23	28	200		100,00		33,50	
Totalment catalanes	19	20	26	25	47	46	43	54	72	45	397	597			66,50	100,00
TOTAL	27	30	40	40	72	78	69	73	95	73	597				100,00	

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAIA.

Quadre 12. Coproduccions amb l'estranger-Catalunya

% de coproducció estrangera	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Coproduccions			
											Total	Acum	% Tot	% Acu
De 0'01 a 10			1	1	1		1			2	6	6	3,55	3,55
De 10,01 a 20	5	2	2	5	7	9	6	1	6	5	48	54	28,40	31,95
De 20,01 a 30			1	4	2	2	2	1	3	2	17	71	10,06	42,01
De 30,01 a 40			1		3	3	2	2	3	2	16	87	9,47	51,48
De 40,01 a 50			1		2	4	2	4	2	3	18	105	10,65	62,13
De 50,01 a 60		1		1	1	2	3	3	3		14	119	8,28	70,41
De 60,01 a 70				1	2	2	4		1		10	129	5,92	76,33
De 70,01 a 80	2	1	2		1	6	3	3	2	3	23	152	13,61	89,94
De 80,01 a 90	1	2	3	1	2	1	2	1	2	2	17	169	10,06	100,00
De 90,01 a 99,99												169		100,00
TOTAL	8	6	11	13	21	29	25	15	22	19	169		100,00	

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAIA.

Quadre 13. Coproduccions amb l'estranger-Espanya

												Coproduccions			
% de coproducció estrangera		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total	Acum	% Tot	% Acu
De	0'01 a 10	2		2	2	2		2	2	1	3	16	16	3,29	3,29
De	10,01 a 20	11	7	6	14	11	12	15	6	14	8	104	120	21,36	24,64
De	20,01 a 30	5	1	3	7	4	6	4	5	7	8	50	170	10,27	34,91
De	30,01 a 40	3	2	1	4	5	8	3	2	5	5	38	208	7,80	42,71
De	40,01 a 50	1	5	7	3	3	5	3	5	3	5	40	248	8,21	50,92
De	50,01 a 60	1	2	3	4	1	4	3	5	7	1	31	279	6,37	57,29
De	60,01 a 70	2	2		2	2	4	7	8	1	2	30	309	6,16	63,45
De	70,01 a 80	24	14	12	7	5	12	8	10	6	13	111	420	22,79	86,24
De	80,01 a 90	8	9	7	10	8	6	4	8	4	3	67	487	13,76	100,00
De	90,01 a 99,99												487		100,00
TOTAL		57	42	41	53	41	57	49	51	48	48	487		100,00	

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de PICAÀ.

Quadre 14. Coproduccions amb l'estranger-Resta d'Espanya

												Coproduccions			
% de coproducció estrangera		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total	Acum	% Tot	% Acu
De	0'01 a 10	2		1	1	1		1	2	1	1	10	10	3,14	3,14
De	10,01 a 20	6	5	4	9	4	3	9	5	8	3	56	66	17,61	20,75
De	20,01 a 30	5	1	2	3	2	4	2	4	4	6	33	99	10,38	31,13
De	30,01 a 40	3	2		4	2	5	1		2	3	22	121	6,92	38,05
De	40,01 a 50	1	5	6	3	1	1	1	1	1	2	22	143	6,92	44,97
De	50,01 a 60	1	1	3	3		2		2	4	1	17	160	5,35	50,31
De	60,01 a 70	2	2		1		2	3	8		2	20	180	6,29	56,60
De	70,01 a 80	22	13	10	7	4	6	5	7	4	10	88	268	27,67	84,28
De	80,01 a 90	7	7	4	9	6	5	2	7	2	1	50	318	15,72	100,00
De	90,01 a 99,99												318		100,00
TOTAL		49	36	30	40	20	28	24	36	26	29	318		100,00	

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de PICAÀ.

que s'ha flanquejat amb els mateixos càlculs en el conjunt de la cinematografia espanyola del període (quadre 13) i, per diferència, amb la situació a la resta d'Espanya (quadre 14). Mentre que en els trams intermedis les diferències no són significatives, en els graons extrems les conductes són clarament oposades. A Catalunya, els títols en què la contribució al finançament de la pel·lícula per part dels socis estrangers no va enllà del 30% abasten més de les dues cinques parts del cens de coproduccions internacionals del període; el percentatge corresponent a la resta d'Espanya es detura una mica després de superar-ne el terç. Ben a l'inrevés actuen els comportaments a les zones en què la predominança inversora la tenen els socis estrangers; quan la proporció de capital originari d'altres països supera el 70% del cost, a Catalunya aquest segment només afecta pràcticament un quart de les coproduccions internacionals, proporció àmpliament excedida per la resta d'Espanya, on aquesta majoria inversora estrangera apareix entre les dues cinques i les quatre novenes parts dels títols.

ESPECTADORS I RECAPTACIONS A ESPANYA

Tal com s'ha consignat en explicar la metodologia aplicada en aquest treball, l'examen del resultat de les pel·lícules en el seu pelegrinatge per les sales d'exhibició fílmica no s'ha efectuat pas en funció dels resultats dels llargmetratges en el conjunt dels dotze mesos de cada exercici —tal com són habitualment subministrades les estadístiques cinematogràfiques pels diferents organismes que en tenen cura arreu del món— sinó que s'ha operat a través dels càlculs de les magnituds tresorejades, en clientela i en ingressos, per la collita de produccions cinematogràfiques de cada any del període objecte de recerca. Per tant, les xifres obtingudes procedeixen de l'agregació dels espectadors i de les recaptacions que totes i cadascuna de les cintes de cada any específic han aconseguit des del dia de la seva estrena fins a l'hora de compondre els corresponents quadres numèrics que acompanyen aquest text [11].

[11] Els càlculs que afecten el present treball han estat efectuats a les acaballes de l'any 2012. Esdevé balder afegir que aquestes xifres són perpètuament susceptibles de mutació en funció de les futures projeccions que es facin en els cinemes dels títols dels catàlegs aplegats en aquest treball o de les modificacions de dades efectuades en els fitxers de l'ICAA, ara per correcció d'errades, adés per retrocessió de còmputos d'espectadors i d'ingressos quan, havent estat demanada la justificació de quanties declarades, la corresponent documentació aportada s'hagi judicat insuficient o bé insatisfactòria. Pel que fa a les projeccions quotidianes a les sales d'exhibició, ben probablement —però no pas necessàriament— aquests futurs increments de les magnituds dels títols exhibits tindran superior significació a mesura que es vagi avançant vers anys més acostats a l'actualitat.

Abans d'endinsar-nos en aquest territori, tot i que es tracta d'un fet sobrerament sabut, no podem deixar de subratllar que (a diferència del paper absolut —puix que era l'únic canal de difusió de les obres— que el resultat de l'exhibició de les pel·lícules en els cinemes ostentà durant una llarga corrua d'anys) l'aparició i la progressiva consolidació d'altres modalitats de contemplació de produccions cinematogràfiques ha alterat sensiblement la situació. Per bé que les sales de projecció són encara el primer aparador dels films i el nivell de demanda que hi aconsegueixen incideix notablement en la desafecció que acaren o en l'interès que susciten els títols en la seva posterior difusió per altres mitjans, només ens assabenten d'una part de la facturació que genera la seva vida comercial. Per tant, sense disposar també de dades referents als diversos canals retribuïts (televisió de pagament, vídeo a la carta, DVD, festivals, portals d'Internet, ...), esdevé força riscós emetre judicis categòrics sobre el succés o l'esfondrada d'un llargmetratge. Durant l'etapa final del període que abasta aquest treball foren arbitrats els mecanismes de còmput [12] exigits pel desplegament de la Llei del cinema; ara com ara i mentre que arribin a posar-se en

[12] Aquests mecanismes s'instrumenten de cara al càlcul dels ajuts per a l'amortització dels llargmetratges. Concretament a l'article 57.2 de l'Ordre 2834/2009, de 19 d'octubre, que dictà les normes d'aplicació del Reial Decret 2062/2008, de 12 de desembre, que desenvolupa la Llei 55/2007, de 28 de desembre, del cinema. Aquest apartat estableix que, a banda del públic que congreguin les sales de cinema, també es computaran com a espectadors: cadascun dels accessos remunerats al visionat d'una pel·lícula mitjançant una pàgina d'Internet o d'altres sistemes d'accés a pel·lícules fonamentats en la demanda de l'espectador, cadascuna de les operacions de venda i dels arrendaments retribuïts a preu de mercat d'un suport físic que contingui la pel·lícula, així com els accessos individuals mitjançant pagament a les projeccions cinematogràfiques que es desenvolupin en el marc de festivals i de certàmens celebrats a Espanya. Arran de la modificació del Reial Decret 2062/2008 que efectuà el Reial Decret 490/2010, de 23 d'abril, en el sisè apartat del seu únic article es consagrà, en un rang normatiu superior, el còmput d'espectadors que veuen les pel·lícules a través de mitjans de projecció diferents de les sales d'exhibició. Per tal d'efectuar aquesta comptabilització addicional, aparegué l'Ordre 1772/2011, de 21 de juny, que (flanquejada mesos després per la Resolució de l'ICAA de 27 d'octubre de 2011) establí els procediments per al còmput d'espectadors de les pel·lícules cinematogràfiques (sales d'exhibició filmica; festivals i certàmens celebrats a Espanya; accessos a una pel·lícula a través d'Internet o d'altres sistemes basats en la demanda de l'espectador; venda minorista d'obres cinematogràfiques en suport físic), així com de les obligacions, requisits i funcionalitats tècniques dels programes informàtics als efectes del control d'assistència i rendiment de les obres cinematogràfiques a les sales d'exhibició.

ple funcionament [13], caldrà fer cap, amb les degudes reserves a l'hora d'extraure'n conclusions, a les dades emanades del control de taquilla del parc de sales de projecció cinematogràfica. A més a més, en tractar-se de productes d'una indústria cultural, l'avaluació quantitativa de l'impacte d'un títol ha de ser complementada amb l'estimació de diversos elements qualitius (ressò crític, circuit seguit a festivals, guardons obtinguts...). Sabentment que es margina un important element d'apreuament [14] de la repercussió d'una pel·lícula a la societat, aquest treball s'ha concentrat en el tractament massiu de les sèries estadístiques sense considerar el valor cultural que posseeix cadascun dels títols que les integren.

Havent recollit les xifres de públic i d'ingressos atrets en el conjunt de la geografia espanyola per totes les pel·lícules catalanes que constitueixen la florida fílmica del període investigat ha estat possible, per agregació de les quanties dels títols de cada any, d'establir les dimensions (quadres 15 i 16) de la clientela i del calaix de la producció catalana, tot destriant-ne les porcions que van a fer cap a la ficció, al documental i a

[13] La disposició transitòria segona de l'Ordre 2834/2009, consignada a la nota precedent, estipula que el càlcul d'espectadors s'efectuaria només amb les xifres que adollessin les sales d'exhibició fins que fossin establerts els procediments adients per a l'acreditació i per a la certificació de les xifres procurades per les altres vies de contemplació de pel·lícules admeses per la nova normativa. Arran de l'Ordre 1772/2011 i segons la seva disposició transitòria segona, els certificats d'espectadors procedents de les noves vies que s'incorporaren al càlcul seran computats des del moment de l'homologació a l'ICAA de les entitats responsables d'elaborar-los. De moment (i val a esperar que en el futur s'allargassi sensiblement la relació), a la Resolució de 14 de març del 2013 (corregida mitjançant posterior Resolució de 8 d'abril del mateix any) de la Direcció General de l'ICAA, que convocà els ajuts a l'amortització de llargmetratges d'aquest mateix exercici, només constaven homologades cinc empreses prestadores de serveis audiovisuals a Internet i a d'altres xarxes electròniques de comunicació mitjançant sistemes basats en la demanda de l'espectador i quatre festivals o certàmens celebrats a Espanya i dedicats a la projecció de llargmetratges. Pel que fa a les empreses dedicades a la venda o al lloguer minorista a preu de mercat de suports físics de pel·lícules, la disposició només consignava una firma homologada. Les notícies pel que fa a aquest darrer bloc, a hores d'ara, confirmen els pronòstics que, en tractar-se d'empreses de comerç a la menuda, els petits establiments no tenen cap mena d'interès a sol·licitar de l'ICAA l'homologació dels seus procediments de còmput als efectes de la inclusió total o parcial de cadascuna de las vendes o lloguers d'una pel·lícula en el seu còmput global d'espectadors.

l'animació. Tot seguit la repetició d'idèntic exercici amb la collita de tot Espanya ens subministra (quadres 17 i 18) un referent general, enfront el qual serà possible d'acarar trajectòries i d'establir l'evolució del nostre pes relatiu (quadre 19) sobre el total.

Tot i que, en el si d'una sendera de creixença, la proliferació de títols ofereix superiors oportunitats teòriques d'augmentar les magnituds de les xifres anuals, a l'hora de la pràctica els responsables de les progressions —segons

Quadre 15. Públic a Espanya de la producció catalana de cinema de cada any per gèneres

Any	Espectadors de la producció catalana de cinema				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	5.132.171	162.989		5.295.160	96,92	3,08		100,00
2003	1.768.933	105.883	590.791	2.465.607	71,75	4,29	23,96	100,00
2004	4.203.956	56.511	153.933	4.414.400	95,23	1,28	3,49	100,00
2005	4.832.453	354.359		5.186.812	93,17	6,83		100,00
2006	5.829.641	199.945	706.582	6.736.168	86,54	2,97	10,49	100,00
2007	9.828.526	226.461	319.917	10.374.904	94,74	2,18	3,08	100,00
2008	5.040.987	93.435	210.511	5.344.933	94,31	1,75	3,94	100,00
2009	3.017.937	203.149	43.339	3.264.425	92,45	6,22	1,33	100,00
2010	7.620.935	379.724	231.904	8.232.563	92,57	4,61	2,82	100,00
2011	6.882.052	16.345	46.063	6.944.460	99,10	0,24	0,66	100,00
TOTAL	54.157.591	1.798.801	2.303.040	58.259.432	92,96	3,09	3,95	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de PICA.

[14] Una valoració de complicadíssima traducció a termes objectius. La dificultat rauria en el disseny del mecanisme de quantificació de l'índex de qualitat de cada títol, que podria elaborar-se mitjançant un sistema de punts que en alguns casos (festivals —i seccions— en què es participa, premis rebuts...) obeeiria a una objectivació acceptable —per bé que complexa, atès l'ingent cens de certàmens i de guardons cinematogràfics existents arreu del món— i en d'altres (índex d'apreujament entre els especialistes dels mitjans de comunicació) afrontaria el risc d'una enorme subjectivitat, tant en funció dels crítics triats com de la puntuació que l'investigador adjudiqués a cada títol sota la inspiració de l'opinió dels experts. També es podria fer cap a les puntuacions de les pel·lícules que elaboren diferents llocs web —tals com les pàgines de *Metacritic* (<http://www.metacritic.com/movie>), *Rotten Tomatoes* (<https://www.rottentomatoes.com>) o *IMDb* (Internet Movie Database) (<http://www.imdb.com>), per bé que els diferents sistemes de puntuació aboquen resultats dispars segons el mètode d'agregació utilitzat o el segment de votants a qui s'adreça.

Quadre 16. Recaptació a Espanya de la producció catalana de cinema de cada any per gèneres

Any	Recaptació de la producció catalana de cinema (Euros)				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	23.363.963,48	692.492,49		24.056.455,97	97,12	2,88		100,00
2003	8.223.901,76	531.065,30	2.752.131,05	11.507.098,11	71,46	4,62	23,92	100,00
2004	20.516.729,43	245.666,52	687.817,81	21.450.213,76	95,64	1,15	3,21	100,00
2005	24.257.463,47	2.485.641,37		26.743.104,84	90,71	9,29		100,00
2006	31.012.216,48	1.107.590,59	3.675.225,13	35.795.032,20	86,64	3,09	10,27	100,00
2007	55.276.914,16	1.357.753,71	1.699.417,27	58.334.085,14	94,76	2,33	2,91	100,00
2008	29.310.782,52	549.977,00	1.070.230,03	30.930.989,55	94,76	1,78	3,46	100,00
2009	18.763.866,45	1.248.262,42	195.237,38	20.207.366,25	92,85	6,18	0,97	100,00
2010	47.669.776,26	2.310.593,71	1.413.044,77	51.393.414,74	92,75	4,50	2,75	100,00
2011	43.289.387,38	92.174,79	243.231,85	43.624.794,02	99,23	0,21	0,56	100,00
TOTAL	301.685.001,39	10.621.217,90	11.736.335,29	324.042.554,58	93,10	3,28	3,62	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de PICA.

Quadre 17. Públic a Espanya de la producció espanyola de cinema de cada any per gèneres

Any	Espectadors de la producció espanyola de cinema				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	19.956.327	342.043	152.194	20.450.564	97,59	1,67	0,74	100,00
2003	18.444.222	549.917	1.156.519	20.150.658	91,53	2,73	5,74	100,00
2004	17.302.480	204.107	181.501	17.688.088	97,82	1,15	1,03	100,00
2005	21.800.443	426.499	254.134	22.481.076	96,97	1,90	1,13	100,00
2006	18.324.687	295.254	826.358	19.446.299	94,23	1,52	4,25	100,00
2007	16.045.786	290.394	372.558	16.708.738	96,03	1,74	2,23	100,00
2008	11.873.663	195.737	856.032	12.925.432	91,87	1,51	6,62	100,00
2009	16.641.217	243.573	2.020.850	18.905.640	88,02	1,29	10,69	100,00
2010	12.514.213	584.459	346.023	13.444.695	93,08	4,35	2,57	100,00
2011	15.001.708	51.035	96.213	15.148.956	99,02	0,34	0,64	100,00
TOTAL	167.904.746	3.183.018	6.262.382	177.350.146	94,68	1,79	3,53	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de PICA.

Quadre 18. Recaptació a Espanya de la producció espanyola de cinema de cada any per gèneres

Any	Recaptació de la producció espanyola de cinema (Euros)				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Docu.	Animació	Total
2002	90.582.376,66	1.489.520,63	589.699,92	92.661.597,21	97,75	1,61	0,64	100,00
2003	85.892.935,58	2.632.887,30	5.403.658,84	93.929.481,72	91,45	2,80	5,75	100,00
2004	83.838.842,52	971.872,72	810.712,96	85.621.428,20	97,91	1,14	0,95	100,00
2005	109.078.924,29	2.832.006,72	1.199.463,41	113.110.394,42	96,44	2,50	1,06	100,00
2006	96.528.884,93	1.584.608,88	4.217.893,36	102.331.387,17	94,33	1,55	4,12	100,00
2007	88.436.919,49	1.689.454,90	1.966.049,57	92.092.423,96	96,04	1,83	2,13	100,00
2008	68.299.558,33	1.165.651,19	4.204.668,99	73.669.878,51	92,71	1,58	5,71	100,00
2009	100.874.748,27	1.502.052,33	11.996.618,05	114.373.418,65	88,20	1,31	10,49	100,00
2010	77.447.384,58	3.525.884,82	1.784.038,67	82.757.308,07	93,58	4,26	2,16	100,00
2011	96.854.499,73	269.866,76	493.143,87	97.617.510,36	99,21	0,28	0,51	100,00
TOTAL	897.835.074,38	17.663.806,25	32.665.947,64	948.164.828,27	94,69	1,86	3,45	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina *web* de PCAA.

Quadre 19. % producció catalana / producció espanyola: espectadors i recaptacions per gèneres

Any	Espectadors				Recaptacions			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	25,72	47,65		25,89	25,79	46,49		25,96
2003	9,59	19,25	51,08	12,24	9,57	20,17	50,93	12,25
2004	24,30	27,69	84,81	24,96	24,47	25,28	84,84	25,05
2005	22,17	83,09		23,07	22,24	87,77		23,64
2006	31,81	67,72	85,51	34,64	32,13	69,90	87,13	34,98
2007	61,25	77,98	85,87	62,09	62,50	80,37	86,44	63,34
2008	42,46	47,73	24,59	41,35	42,92	47,18	25,45	41,99
2009	18,14	83,40	2,14	17,27	18,60	83,10	1,63	17,67
2010	60,90	64,97	67,02	61,23	61,55	65,53	79,20	62,10
2011	45,88	32,03	47,88	45,84	44,70	34,16	49,32	44,69
TOTAL	32,25	56,51	36,78	32,85	33,60	60,13	35,93	34,18

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina *web* de PCAA.

que podrem comprovar més endavant— són els poderosos impactes fets en el mercat per un reduït nucli de pel·lícules, mentre que el gruix de la nova oferta anual —per bé que estigui agavellat en garbons integrats per ben nombrosos títols— acaba tenint una modesta incidència en les quantitats que finalment clouen els diferents exercicis. Parant atenció a aquesta consideració, observarem que, mentre que a Catalunya es detectà una orientació ascendent de les xifres durant l'interval temporal 2002-2007, a tot Espanya públic i recaptacions de la producció es gronxaren al ritme d'ondulacions dins d'un interval concret. Aquest contrast de conductes es traduí en un enardit guany de quotes del mercat espanyol per part de les pel·lícules amb participació catalana, total o parcial, un domini que adquirí rellevant abrondament en els territoris del documental i de l'animació.

Abans, però, que s'escampi l'optimisme que podria desfermar la millorança de posicions que desvetllaren les sèries numèriques en el sexenni inicial del període analitzat, caldrà completar-les amb l'afegit de les dades de públic i de recaptacions del bienni subsegüent, que actuen com a rabent antídoto contra l'ebullició emocional, puix que mentre a Espanya persistí el moviment sinusoidal, amb retrocés en el 2008 i recobrament en el 2009, a Catalunya la davallada de les xifres es patí en tots dos exercicis. A més a més, en el 2008 el replegament de les xifres en el cas català obeí a una contracció força més enèrgica que no pas en l'àmbit del cinema espanyol i l'any següent la reviscolança d'aquest darrer dotà de tons més ombrius la immersió de les nostres xifres, que bussejaren abrivadament per acostar-se a la màxima fondària de la dècada. En referència a aquesta divergència de conductes vénen plenament a tomb les consideracions que hem fet línies enrere tocant a la influència que uns pocs llargmetratges poden exercir sobre el balanç de l'exhibició cinematogràfica d'un exercici determinat. Aquest fou el cas del cinema espanyol

en el 2009, any en què sis títols [15], entre els quals no se'n trobava cap que tingués participació productiva d'una empresa catalana, abassegaren uns embalums d'espectadors i de recaptacions que voregen, a l'hora de sargir aquests paràgrafs, les tres cinquenes parts de les xifres amuntegades per tot el catàleg de la producció espanyola d'aquell any al llarg de la seva circulació pels cinemes.

Una certa inversió de la situació es detecta en el dos exercicis que clouen el decenni, car el replegament de la producció espanyola vers els nivells més modestos del període contrasta ben a la clara amb l'eixoriviment del conjunt dels llargmetratges que exhibeixen empreses catalanes a les seves credencials de producció. Sabentment que aquest procés d'estira-i-arronsa, en la mesura en què depèn de la fortuna comercial d'un sarpat de films més que no pas de la solidesa global de la collita, obstaculiza les conjectures sobre les tendències que poden estar governant l'evolució de les dades, paga la pena de subratllar la substancial elevació —tot i la patacada del 2009— de les quotes de Catalunya sobre Espanya en el segon lustre de la sèrie, un ascens que situa l'aportació dels films amb presència productiva catalana en un terç dels resultats de la collita cinematogràfica espanyola.

Les primeres dades posteriors al nostre període d'anàlisi detecten, en l'exercici immediatament següent, la pervivència de la remuntada. En el 2012, segons que es desprèn de les dades actualitzades en concloure la darrera revisió del present treball, les pel·lícules produïdes amb participació catalana aportaren les cinc onzenes parts del públic (8,19 milions d'espectadors sobre 17,69) i de la recaptació (53,47 milions d'euros sobre 117,43) obtinguts fins ara per tota la collita cinema-

[15] Les pel·lícules són: *Agora*, *Celda 211*, *Planet 51*, *Spanish movie*, *Fuga de cerebros* i *El secreto de sus ojos*.

togràfica espanyola d'aquell exercici (un abocament que fou fruit, essencialment, de l'acció conjunta de quatre llargmetratges). Sis pel·lícules amb intervenció inversora catalana es col·locaren entre els nou primers llocs de la classificació per nombre d'entrades venudes dels títols espanyols produïts en el 2012. Aquesta intensa presència s'aconseguí precisament l'any en què la llista era encapçalada pel film amb millors resultats de la història de la cinematografia espanyola, una cinta sense participació de capital català, però —val a recordar-ho— realitzada mercès al concurs de considerables dosis de talent procedent de Catalunya.

Com a informacions complementàries, els repartiments de les xifres entre produccions internes i coproduccions internacionals (quadres 20 i 21) i l'ulterior trossejament d'aquestes quanties —en funció de què, a cadascuna de les dues modalitats, només intervinguin empreses de Catalunya o també hi figurin associades productores d'altres indrets d'Espanya (quadres 22 a 25)— permeten de rastrejar les peculiaritats de les diverses caminades al llarg dels anys dins de cada segment, tant pel que fa a la significació relativa de Catalunya sobre Espanya com en tot allò que connecta amb les variacions de les estructures percentuals dels diferents sumands que contribueixen a la formació de les magnituds finals, tant de l'assistència als cinemes com dels ingressos que se n'han derivat.

Amb la voluntat de mesurar en les seves estrictes dimensions les magnituds analitzades i d'acord amb els matisos comentats prèviament, s'ha procedit a corregir les xifres d'espectadors i de recaptacions que han estat presentades en els quadres precedents, tot computant (quadres 26 a 34) únicament el segment de públic i de taquilla que resulta de l'aplicació dels percentatges de coproducció de les empreses catalanes a les xifres globals de clientela i d'ingressos de cada pel·lícula en què intervinguin. Pel que fa evolucions i a estructures, no s'adverteixen canvis signi-

Quadre 20. Públic acumulat a Espanya de la producció cinematogràfica de cada any

Any	Producció filmica de Catalunya			Producció filmica d'Espanya			%Catalunya/Espanya		
	Producc	Coproducc	Total	Producc	Coproducc	Total	Prod	Coprod	Total
2002	2.521.289	2.773.871	5.295.160	12.885.918	7.564.646	20.450.564	19,57	36,67	25,89
2003	2.206.235	259.372	2.465.607	15.718.984	4.431.674	20.150.658	14,04	5,85	12,24
2004	3.708.943	705.457	4.414.400	9.959.873	7.728.215	17.688.088	37,24	9,13	24,96
2005	2.847.272	2.339.540	5.186.812	12.767.651	9.713.425	22.481.076	22,30	24,09	23,07
2006	2.548.505	4.187.663	6.736.168	10.947.892	8.498.407	19.446.299	23,28	49,28	34,64
2007	9.096.652	1.278.252	10.374.904	13.613.244	3.095.494	16.708.738	66,82	41,29	62,09
2008	2.697.408	2.647.525	5.344.933	5.644.596	7.280.836	12.925.432	47,79	36,36	41,35
2009	2.284.752	979.673	3.264.425	11.969.302	6.936.338	18.905.640	19,09	14,12	17,27
2010	5.713.593	2.518.970	8.232.563	8.632.910	4.811.785	13.444.695	66,18	52,35	61,23
2011	4.358.995	2.585.465	6.944.460	11.367.879	3.781.077	15.148.956	38,34	68,38	45,84
TOTAL	37.983.644	20.275.788	58.259.432	113.508.249	63.841.897	177.350.146	33,46	31,76	32,85

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de PICA.A.

Quadre 21. Recaptació acumulada a Espanya de la producció cinematogràfica de cada any (Euros)

Any	Recaptació de la producció filmica de Catalunya			Recaptació de la producció filmica d'Espanya			%Catalunya/Espanya		
	Producc	Coproducc	Total	Producc	Coproducc	Total	Prod	Coprod	Total
2002	11.196.372,87	12.860.083,10	24.056.455,97	57.858.082,18	34.803.515,03	92.661.597,21	19,35	36,95	25,96
2003	10.254.090,79	1.253.007,32	11.507.098,11	73.137.812,21	20.791.669,51	93.929.481,72	14,02	6,03	12,25
2004	18.138.328,62	3.311.885,14	21.450.213,76	48.098.356,61	37.523.071,59	85.621.428,20	37,71	8,83	25,05
2005	14.565.372,21	12.177.732,63	26.743.104,84	63.912.855,94	49.197.538,48	113.110.394,42	22,79	24,75	23,64
2006	13.439.412,99	22.355.619,21	35.795.032,20	57.382.203,04	44.949.184,13	102.331.387,17	23,42	49,74	34,98
2007	51.322.947,86	7.011.137,28	58.334.085,14	75.772.644,14	16.319.779,82	92.092.423,96	67,73	42,96	63,34
2008	15.368.871,06	15.562.118,49	30.930.989,55	31.563.556,06	42.106.322,45	73.669.878,51	48,69	36,96	41,99
2009	13.841.367,66	6.365.998,59	20.207.366,25	72.021.039,95	42.352.378,70	114.373.418,65	19,22	15,03	17,67
2010	35.525.747,61	15.867.667,13	51.393.414,74	52.745.696,33	30.011.611,74	82.757.308,07	67,35	52,87	62,10
2011	27.336.572,81	16.288.221,21	43.624.794,02	74.023.656,09	23.593.854,27	97.617.510,36	36,93	69,04	44,69
TOTAL	210.989.084,48	113.053.470,10	324.042.554,58	606.515.902,55	341.648.925,72	948.164.828,27	34,79	33,09	34,18

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de PICA.A.

ficatius que indueixin a fer lectures de les taules numèriques que siguin diferents a les que han estat efectuades en analitzar els quadres que contenen les quantitats íntegres. La diferència, òbviament, es produeix en les quanties que finalment aboquen els càlculs de correcció, puix que, en el conjunt del decenni, revelen que quasi una tercera part de les persones i dels diners adunats en el mercat espanyol de l'exhibició cinematogràfica per les pel·lícules amb participació productiva de

Quadre 22. Espectadors a Espanya de pel·lícules catalanes per procedència dels productors que hi intervenen

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		Total
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només prod. catalans	Amb prod. resta Espanya	
2002	1.855.990	665.299	2.521.289	227.532	2.546.339	2.773.871	2.083.522	3.211.638	5.295.160
2003	1.440.388	765.847	2.206.235	103.770	155.602	259.372	1.544.158	921.449	2.465.607
2004	1.189.748	2.519.195	3.708.943	409.322	296.135	705.457	1.599.070	2.815.330	4.414.400
2005	349.720	2.497.552	2.847.272	2.162.397	177.143	2.339.540	2.512.117	2.674.695	5.186.812
2006	1.036.370	1.512.135	2.548.505	2.317.710	1.869.953	4.187.663	3.354.080	3.382.088	6.736.168
2007	2.298.096	6.798.556	9.096.652	416.305	861.947	1.278.252	2.714.401	7.660.503	10.374.904
2008	650.811	2.046.597	2.697.408	1.832.489	815.036	2.647.525	2.483.300	2.861.633	5.344.933
2009	1.910.323	374.429	2.284.752	910.437	69.236	979.673	2.820.760	443.665	3.264.425
2010	1.762.849	3.950.744	5.713.593	1.073.472	1.445.498	2.518.970	2.836.321	5.396.242	8.232.563
2011	1.186.795	3.172.200	4.358.995	2.150.724	434.741	2.585.465	3.337.519	3.606.941	6.944.460
TOTAL	13.681.090	24.302.554	37.983.644	11.604.158	8.671.630	20.275.788	25.285.248	32.974.184	58.259.432

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina *web* de l'ICAIA.

Catalunya correspon als coproductors de la resta d'Espanya. Conseqüentment, per comptes de col·locar-la en el terç de la producció espanyola, cal situar la quota catalana quant a resultats dels films de producció espanyola en el mercat intern entre les seves cinquena i quarta part.

Quadre 23. Estructura percentual: espectadors de pel·lícules catalanes per procedència dels productors

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només productors catalans	Amb prod. resta Espanya	Total
2002	35,05	12,56	47,61	4,30	48,09	52,39	39,35	60,65	100,00
2003	58,42	31,06	89,48	4,21	6,31	10,52	62,63	37,37	100,00
2004	26,95	57,07	84,02	9,27	6,71	15,98	36,22	63,78	100,00
2005	6,74	48,15	54,89	41,69	3,42	45,11	48,43	51,57	100,00
2006	15,39	22,45	37,83	34,41	27,76	62,17	49,79	50,21	100,00
2007	22,15	65,53	87,68	4,01	8,31	12,32	26,16	73,84	100,00
2008	12,18	38,29	50,47	34,28	15,25	49,53	46,46	53,54	100,00
2009	58,52	11,47	69,99	27,89	2,12	30,01	86,41	13,59	100,00
2010	21,41	47,99	69,40	13,04	17,56	30,60	34,45	65,55	100,00
2011	17,09	45,68	62,77	30,97	6,26	37,23	48,06	51,94	100,00
TOTAL	23,48	41,71	65,20	19,92	14,88	34,80	43,40	56,60	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina *web* de PICA.

Quadre 24. Recaptació a Espanya de pel·lícules catalanes per procedència dels productors que hi intervenen (Euros)

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només prod. catalans	Amb productors resta Espanya	Total
2002	8.229.450,35	2.966.922,52	11.196.372,87	1.037.676,53	11.822.406,57	12.860.083,10	9.267.126,88	14.789.329,09	24.056.455,97
2003	6.836.441,70	3.417.649,09	10.254.090,79	509.783,71	743.223,61	1.253.007,32	7.346.225,41	4.160.872,70	11.507.098,11
2004	5.857.155,55	12.281.173,07	18.138.328,62	1.911.004,79	1.400.880,35	3.311.885,14	7.768.160,34	13.682.053,42	21.450.213,76
2005	1.862.293,56	12.703.078,65	14.565.372,21	11.319.364,43	858.368,20	12.177.732,63	13.181.657,99	15.561.446,85	26.743.104,84
2006	5.571.830,08	7.867.582,91	13.439.412,99	12.559.771,41	9.795.847,80	22.355.619,21	18.131.601,49	17.663.430,71	35.795.032,20
2007	13.162.943,39	38.160.004,47	51.322.947,86	2.465.375,22	4.545.762,06	7.011.137,28	15.628.318,61	42.705.766,53	58.334.085,14
2008	3.810.199,06	11.558.672,00	15.368.871,06	10.899.452,41	4.662.666,08	15.562.118,49	14.709.651,47	16.221.338,08	30.930.989,55
2009	11.643.397,03	2.197.970,63	13.841.367,66	5.950.205,56	415.793,03	6.365.998,59	17.593.602,59	2.613.763,66	20.207.366,25
2010	10.928.949,73	24.596.797,88	35.525.747,61	6.779.819,28	9.087.847,85	15.867.667,13	17.708.769,01	33.684.645,73	51.393.414,74
2011	7.535.442,02	19.801.130,79	27.336.572,81	13.736.638,68	2.551.582,53	16.288.221,21	21.272.080,70	22.352.713,32	43.624.794,02
TOTAL	75.438.102,47	135.550.982,01	210.989.084,48	67.169.092,02	45.884.378,08	113.053.470,10	142.607.194,49	181.435.360,09	324.042.554,58

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina *web* de PICA.

Quadre 25. Estructura percentual: recaptacions de pel·lícules catalanes per procedència dels productors

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només prod. catalans	Amb prod. resta Espanya	Total
2002	34,21	12,33	46,54	4,32	49,14	53,46	38,53	61,47	100,00
2003	59,41	29,70	89,11	4,43	6,46	10,89	63,84	36,16	100,00
2004	27,31	57,25	84,56	8,91	6,53	15,44	36,22	63,78	100,00
2005	6,96	47,50	54,46	42,33	3,21	45,54	49,29	50,71	100,00
2006	15,57	21,98	37,55	35,08	27,37	62,45	50,65	49,35	100,00
2007	22,56	65,42	87,98	4,23	7,79	12,02	26,79	73,21	100,00
2008	12,32	37,37	49,69	35,24	15,07	50,31	47,56	52,44	100,00
2009	57,62	10,88	68,50	29,44	2,06	31,50	87,06	12,94	100,00
2010	21,27	47,86	69,13	13,19	17,68	30,87	34,46	65,54	100,00
2011	17,27	45,39	62,66	31,49	5,85	37,34	48,76	51,24	100,00
TOTAL	23,28	41,83	65,11	20,73	14,16	34,89	44,01	55,99	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de PICAÀ.

Quadre 26. Públic corregit a Espanya de la producció catalana de cinema de cada any per gèneres

Any	Espectadors corregits de la producció fílmica catalana				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	3.472.259	142.620		3.614.879	96,05	3,95		100,00
2003	1.278.284	83.282	565.522	1.927.088	66,33	4,32	29,35	100,00
2004	2.460.972	36.684	153.933	2.651.589	92,81	1,38	5,81	100,00
2005	3.160.120	347.078		3.507.198	90,10	9,90		100,00
2006	4.199.609	189.837	353.291	4.742.737	88,55	4,00	7,45	100,00
2007	5.988.407	218.544	88.023	6.294.974	95,13	3,47	1,40	100,00
2008	3.819.633	91.406	101.949	4.012.988	95,18	2,28	2,54	100,00
2009	2.803.226	194.632	39.438	3.037.296	92,29	6,41	1,30	100,00
2010	4.768.255	374.719	133.028	5.276.002	90,38	7,10	2,52	100,00
2011	5.078.346	15.128	8.971	5.102.445	99,52	0,30	0,18	100,00
TOTAL	37.029.111	1.693.930	1.444.155	40.167.196	92,18	4,22	3,60	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de PICAÀ.

Quadre 27. Recaptació corregida a Espanya de la producció catalana de cinema cada any per gèneres

Any	Recaptació corregida de la producció fílmica catalana (euros)				Estructura percentual			
	Ficció	Documen	Animació	Total	Ficció	Documen	Animació	Total
2002	15.721.996,61	600.495,86		16.322.492,47	96,32	3,68		100,00
2003	6.011.824,52	418.294,44	2.646.764,22	9.076.883,18	66,23	4,61	29,16	100,00
2004	12.049.140,36	159.059,70	687.817,81	12.896.017,87	93,44	1,23	5,33	100,00
2005	15.774.090,51	2.447.674,23		18.221.764,74	86,57	13,43		100,00
2006	22.496.545,16	1.060.445,33	1.837.612,56	25.394.603,05	88,58	4,18	7,24	100,00
2007	33.920.142,98	1.318.767,78	464.522,51	35.703.433,27	95,01	3,69	1,30	100,00
2008	22.370.937,80	539.111,06	504.240,05	23.414.288,91	95,55	2,30	2,15	100,00
2009	17.482.856,62	1.195.766,12	177.666,02	18.856.288,76	92,72	6,34	0,94	100,00
2010	29.841.769,19	2.281.249,96	789.726,08	32.912.745,23	90,67	6,93	2,40	100,00
2011	32.161.714,71	85.507,10	48.897,57	32.296.119,38	99,59	0,26	0,15	100,00
TOTAL	207.831.018,46	10.106.371,58	7.157.246,82	225.094.636,86	92,33	4,49	3,18	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina *web* de l'ICA.

Quadre 28. % producció catalana / producció espanyola: dades corregides d'espectadors i de recaptacions per gèneres

Any	Espectadors corregits					Recaptacions corregides				
	Ficció	Documen	Animació	Total corregit	Total no corregit	Ficció	Documen	Animació	Total corregit	Total no corregit
2002	17,40	41,70		17,68	25,89	17,36	40,31		17,62	25,96
2003	6,93	15,14	48,90	9,56	12,24	7,00	15,89	48,98	9,66	12,25
2004	14,22	17,97	84,81	14,99	24,96	14,37	16,37	84,84	15,06	25,05
2005	14,50	81,38		15,60	23,07	14,46	86,43		16,11	23,64
2006	22,92	64,30	42,75	24,39	34,64	23,31	66,92	43,57	24,82	34,98
2007	37,32	75,26	23,63	37,67	62,09	38,36	78,06	23,63	38,77	63,34
2008	32,17	46,70	11,91	31,05	41,35	32,75	46,25	11,99	31,78	41,99
2009	16,85	79,91	1,95	16,07	17,27	17,33	79,61	1,48	16,49	17,67
2010	38,10	64,11	38,44	39,24	61,23	38,53	64,70	44,27	39,77	62,10
2011	33,85	29,64	9,32	33,68	45,84	33,21	31,68	9,92	33,08	44,69
TOTAL	22,05	53,22	23,06	22,65	32,85	23,15	57,22	21,91	23,74	34,18

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina *web* de l'ICA.

Quadre 29. Xifres corregides acumulades de públic i de taquilla de la producció catalana

Any	Espectadors corregits			Recaptació corregida (Euros)		
	Produccions	Coproduccions	Total	Produccions	Coproduccions	Total
2002	2.193.237	1.421.642	3.614.879	9.737.346,31	6.585.146,16	16.322.492,47
2003	1.751.478	175.610	1.927.088	8.223.512,14	853.371,04	9.076.883,18
2004	2.107.545	544.044	2.651.589	10.338.352,39	2.557.665,48	12.896.017,87
2005	1.249.106	2.258.092	3.507.198	6.439.564,72	11.782.200,02	18.221.764,74
2006	1.687.995	3.054.742	4.742.737	8.980.531,38	16.414.071,67	25.394.603,05
2007	5.639.967	655.007	6.294.974	31.977.836,51	3.725.596,76	35.703.433,27
2008	1.741.355	2.271.633	4.012.988	9.976.533,35	13.437.755,56	23.414.288,91
2009	2.092.242	945.054	3.037.296	12.698.186,68	6.158.102,08	18.856.288,76
2010	3.904.328	1.371.674	5.276.002	24.288.877,98	8.623.867,25	32.912.745,23
2011	2.761.395	2.341.050	5.102.445	17.443.691,97	14.852.427,41	32.296.119,38
TOTAL	25.128.648	15.038.548	40.167.196	140.104.433,43	84.990.203,43	225.094.636,86

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de PICA.

Quadre 30. % Catalunya / Espanya: xifres corregides acumulades de públic i de taquilla de la producció de l'any

Any	Espectadors						Recaptacions					
	Corregits			No corregits			Corregides			No corregides		
	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total
2002	17,02	18,79	17,68	19,57	36,67	25,89	16,83	18,92	17,62	19,35	36,95	25,96
2003	11,14	3,96	9,56	14,04	5,85	12,24	11,24	4,10	9,66	14,02	6,03	12,25
2004	21,16	7,04	14,99	37,24	9,13	24,96	21,49	6,82	15,06	37,71	8,83	25,05
2005	9,78	23,25	15,60	22,30	24,09	23,07	10,08	23,95	16,11	22,79	24,75	23,64
2006	15,42	35,94	24,39	23,28	49,28	34,64	15,65	36,52	24,82	23,42	49,74	34,98
2007	41,43	21,16	37,67	66,82	41,29	62,09	42,20	22,83	38,77	67,73	42,96	63,34
2008	30,85	31,20	31,05	47,79	36,36	41,35	31,61	31,91	31,78	48,69	36,96	41,99
2009	17,48	13,62	16,07	19,09	14,12	17,27	17,63	14,54	16,49	19,22	15,03	17,67
2010	45,23	28,51	39,24	66,18	52,35	61,23	46,05	28,74	39,77	67,35	52,87	62,10
2011	24,29	61,91	33,68	38,34	68,38	45,84	23,57	62,95	33,08	36,93	69,04	44,69
TOTAL	22,14	23,56	22,65	33,46	31,76	32,85	23,10	24,88	23,74	34,79	33,09	34,18

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de PICA.

Quadre 31. Espectadors corregits de pel·lícules catalanes per procedència dels productors que hi intervenen

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només prod. catalans	Amb prod. resta Espanya	Total
2002	1.855.990	337.247	2.193.237	227.532	1.194.110	1.421.642	2.083.522	1.531.357	3.614.879
2003	1.440.388	311.090	1.751.478	103.770	71.840	175.610	1.544.158	382.930	1.927.088
2004	1.189.748	917.797	2.107.545	409.322	134.722	544.044	1.599.070	1.052.519	2.651.589
2005	349.720	899.386	1.249.106	2.162.397	95.695	2.258.092	2.512.117	995.081	3.507.198
2006	1.036.370	651.625	1.687.995	2.317.710	737.032	3.054.742	3.354.080	1.388.657	4.742.737
2007	2.298.096	3.341.871	5.639.967	416.305	238.702	655.007	2.714.401	3.580.573	6.294.974
2008	650.811	1.090.544	1.741.355	1.832.489	439.144	2.271.633	2.483.300	1.529.688	4.012.988
2009	1.910.323	181.919	2.092.242	910.437	34.617	945.054	2.820.760	216.536	3.037.296
2010	1.762.849	2.141.479	3.904.328	1.073.472	298.202	1.371.674	2.836.321	2.439.681	5.276.002
2011	1.574.600	1.186.795	2.761.395	190.326	2.150.724	2.341.050	1.764.926	3.337.519	5.102.445
TOTAL	14.068.895	11.059.753	25.128.648	9.643.760	5.394.788	15.038.548	23.712.655	16.454.541	40.167.196

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de l'ICA.

Quadre 32. Estructura percentual: espectadors corregits de films catalans per procedència dels productors

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total
2002	51,34	9,33	60,67	6,30	33,03	39,33	57,64	42,36	100,00
2003	74,75	16,14	90,89	5,38	3,73	9,11	80,13	19,87	100,00
2004	44,87	34,61	79,48	15,44	5,08	20,52	60,31	39,69	100,00
2005	9,98	25,64	35,62	61,65	2,73	64,38	71,63	28,37	100,00
2006	21,85	13,74	35,59	48,87	15,54	64,41	70,72	29,28	100,00
2007	36,50	53,09	89,59	6,62	3,79	10,41	43,12	56,88	100,00
2008	16,21	27,18	43,39	45,67	10,94	56,61	61,88	38,12	100,00
2009	62,90	5,99	68,89	29,97	1,14	31,11	92,87	7,13	100,00
2010	33,41	40,59	74,00	20,35	5,65	26,00	53,76	46,24	100,00
2011	30,86	23,26	54,12	3,73	42,15	45,88	34,59	65,41	100,00
TOTAL	35,03	27,53	62,56	24,01	13,43	37,44	59,04	40,96	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de l'ICA.

Quadre 33. Recaptació corregida de pel·lícules catalanes per procedència dels productors que hi intervenen (euros)

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total
		Espanya			Espanya			Espanya	
2002	8.229.450,35	1.507.895,96	9.737.346,31	1.037.676,53	5.547.469,63	6.585.146,16	9.267.126,88	7.055.365,59	16.322.492,47
2003	6.836.441,70	1.387.070,44	8.223.512,14	509.783,71	343.587,33	853.371,04	7.346.225,41	1.730.657,77	9.076.883,18
2004	5.857.155,55	4.481.196,84	10.338.352,39	1.911.004,79	646.660,69	2.557.665,48	7.768.160,34	5.127.857,53	12.896.017,87
2005	1.862.293,56	4.577.271,16	6.439.564,72	11.319.364,43	462.835,59	11.782.200,02	13.181.657,99	5.040.106,75	18.221.764,74
2006	5.571.830,08	3.408.701,30	8.980.531,38	12.559.771,41	3.854.300,26	16.414.071,67	18.131.601,49	7.263.001,56	25.394.603,05
2007	13.162.943,39	18.814.893,12	31.977.836,51	2.465.375,22	1.260.221,54	3.725.596,76	15.628.318,61	20.075.114,66	35.703.433,27
2008	3.810.199,06	6.166.334,29	9.976.533,35	10.899.452,41	2.538.303,15	13.437.755,56	14.709.651,47	8.704.637,44	23.414.288,91
2009	11.643.397,03	1.054.789,65	12.698.186,68	5.950.205,56	207.896,52	6.158.102,08	17.593.602,59	1.262.686,17	18.856.288,76
2010	10.928.949,73	13.359.928,25	24.288.877,98	6.779.819,28	1.844.047,97	8.623.867,25	17.708.769,01	15.203.976,22	32.912.745,23
2011	9.908.249,95	7.535.442,02	17.443.691,97	1.115.788,73	13.736.638,68	14.852.427,41	11.024.038,68	21.272.080,70	32.296.119,38
TOTAL	77.810.910,40	62.293.523,03	140.104.433,43	54.548.242,07	30.441.961,36	84.990.203,43	132.359.152,47	92.735.484,39	225.094.636,86

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de l'ICA.

Quadre 34. Estructura percentual: taquilla corregida de films catalans per procedència dels productors

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total
		Espanya			Espanya			Espanya	
2002	50,42	9,24	59,66	6,35	33,99	40,34	56,77	43,23	100,00
2003	75,32	15,28	90,60	5,61	3,79	9,40	80,93	19,07	100,00
2004	45,42	34,75	80,17	14,82	5,01	19,83	60,24	39,76	100,00
2005	10,22	25,12	35,34	62,12	2,54	64,66	72,34	27,66	100,00
2006	21,94	13,42	35,36	49,46	15,18	64,64	71,40	28,60	100,00
2007	36,87	52,70	89,57	6,90	3,53	10,43	43,77	56,23	100,00
2008	16,27	26,34	42,61	46,55	10,84	57,39	62,82	37,18	100,00
2009	61,75	5,59	67,34	31,56	1,10	32,66	93,31	6,69	100,00
2010	33,21	40,59	73,80	20,60	5,60	26,20	53,81	46,19	100,00
2011	30,68	23,33	54,01	3,46	42,53	45,99	34,14	65,86	100,00
TOTAL	34,57	27,67	62,24	24,24	13,52	37,76	58,81	41,19	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de l'ICA.

ANÀLISI PER INTERVALS

Les dades globals que l'exhibició comptabilitza, tant en nombre d'entrades despatxades com en euros apilonats per la seva venda, brollen de l'aiguabarreig d'un ventall ben variat de gruixàries en les dimensions dels sumands que cada pel·lícula projectada en els cinemes aporta al còmput de la xifra final. Una heterogeneïtat tan enorme —que va adoptant les diferents formes que oscil·len entre l'anguniejan raquitisme i la furient exhuberència— demana una parcel·lació de les dades en diferents estrats, de manera tal que la segmentació permeti de veure quina repercussió ha tingut en el balanç final cada grup de títols que han obtingut una resposta semblant per part del mercat.

Amb aquesta finalitat, s'ha procedit a ordenar de menor a major (primer per espectadors aconseguits en la seva carrera comercial per les sales de cinema de tot Espanya i després pel consegüent corrent dinerari que ha afluït a les seves taquilles) les dades de cada collita anual del període 2002-2011. L'ordenació ha estat succeïda pels recomptes, que s'han efectuat dins de cadascun dels 33 intervals en què han estat fragmentades les diferents alçàries que menen des dels títols que no han arribat a estrenar-se fins als tucs de màxim enlairament. L'addició dels diferents recomptes anuals dins de cada esglaó ens dona la xifra del decenni i, havent-les calculades totes, ja pot fer-se'n l'acumulació (que ens indica quants títols se

situen per dessota de l'extrem superior de cada tram) i tot seguit determinar el pes relatiu de cada esglaió sobre el total, així com la participació percentual de les quantitats acumulades.

L'aplicació d'aquesta operativa —que ens mena a una distribució de Pareto— a les 1.595 pel·lícules espanyoles del període ens traça el dibuix de l'escenari en funció dels espectadors aconseguits de tot Espanya (quadre 35), mentre que idèntic exercici efectuat amb els 597 films amb participació catalana (quadre 36) i, per diferència amb el total, amb les 998 produccions d'empreses de la resta de comunitats autònomes de l'Estat (quadre 37) ens permet d'examinar la distribució de les xifres a cadascun dels tres àmbits i a establir-ne, finalment, la comparança (quadre 38). La mateixa tasca d'estratificació s'ha traslladat al territori de les recaptacions (quadres 39 a 42); val a indicar, però, que —tant en aquesta qüestió concreta com en d'altres indrets d'aquest escrit— les anàlisis es concentren exclusivament en les estadístiques d'espectadors, car les conclusions que se'n destil·len no són gaire diferents de les obtingudes de l'examen de les recaptacions. En estar lligats ingressos de taquilla i assistència al cinema pel preu de les entrades, a aquesta darrera magnitud li manca el grau de diversificació interna suficient per discriminar de forma vistent els resultats i, en definitiva, per causar alteracions realment significatives en les estructures percentuals. En qualsevol cas, les dades de les recaptacions es recullen sempre en els quadres adjunts per tal d'oferir-les a la curiositat —i a la paciència— del lector.

Quadre 35. Espectadors de la producció cinematogràfica espanyola

Interval d'espectadors	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total	Acum	% Tot	% Acu
No estrenades	8	7	13	8	15	18	28	41	34	50	222	222	13,92	13,92
D'1 a 500	11	6	8	15	13	20	21	26	33	48	201	423	12,60	26,52
De 501 a 1.000	1	2	9	5	8	6	9	11	15	17	83	506	5,20	31,72
De 1.001 a 2.000	3	5	7	4	1	12	9	10	9	5	65	571	4,08	35,80
De 2.001 a 3.000	1	3	3	2	5	6	9	5	8	3	45	616	2,82	38,62
De 3.001 a 4.000	4	4	3	6	3	2	3	4	1	6	36	652	2,26	40,88
De 4.001 a 5.000	2	2	1	2	2	2	2	1	3	2	19	671	1,19	42,07
De 5001 a 10.000	7	8	6	6	13	6	8	11	8	7	80	751	5,02	47,08
De 10.001 a 15.000	4	5	5	6	4	4	1	3	4	4	40	791	2,51	49,59
De 15.001 a 20.000	1	1	3	1		1	1	4	2	2	16	807	1,00	50,60
De 20.001 a 25.000	4		3	3	4	8	6	8	11	2	49	856	3,07	53,67
De 25.001 a 30.000		2	4	6	8	3	5	5	6	4	43	899	2,70	56,36
De 30.001 a 35.000	3	3	2	2	4	3	4	5	5	3	34	933	2,13	58,50
De 35.001 a 40.000	4	3	3	5	3	7	13	4	4	2	48	981	3,01	61,50
De 40.001 a 45.000	6	4	1	13	8	12	1	6	3	1	55	1.036	3,45	64,95
De 45.001 a 50.000	5	2	9	2	9	7	6	1	2	3	46	1.082	2,88	67,84
De 50.001 a 60.000	9	6	5	4	6	5	8	4	6	1	54	1.136	3,39	71,22
De 60.001 a 70.000	7	4	5	4	8	7	10	5	8	4	62	1.198	3,89	75,11
De 70.001 a 80.000	11	11	4	9	5	11	3	4	4		62	1.260	3,89	79,00
De 80.001 a 90.000	3	2	4	4	4	3	3	2	4		29	1.289	1,82	80,82
De 90.001 a 100.000	2	3	5	4					2	1	17	1.306	1,07	81,88
De 100.001 a 150.000	12	3	5	4	4	9	3	7	7	7	61	1.367	3,82	85,71
De 150.001 a 200.000	5	6	9	5		4	6	1	4	4	44	1.411	2,76	88,46
De 200.001 a 300.000	6	5	7	3	7	9	4	2	2	5	50	1.461	3,13	91,60
De 300.001 a 400.000	8	3	2	2	6	2	2	3	4	6	38	1.499	2,38	93,98
De 400.001 a 500.000	3	2		4	2	1	1	2	1	3	19	1.518	1,19	95,17
De 500.001 a 750.000	2	3	2	5	3		1	2	5	5	28	1.546	1,76	96,93
De 750.001 a 1.000.000	1		1	2		1	1	1		1	8	1.554	0,50	97,43
D'1.000.001 a 1.500.000	2	3	2	2	2	2	4	3	2	1	23	1.577	1,44	98,87
D'1.500.001 a 2.000.000			1	1	2			1	1		6	1.583	0,38	99,25
De 2.000.001 a 3.000.000	2	1		1				1		1	6	1.589	0,38	99,62
De 3.000.001 a 4.000.000				1	1						3	1.592	0,19	99,81
De 4.000.001 a 5.000.000		1	1			1					3	1.595	0,19	100,00
TOTAL	137	110	133	141	150	172	172	184	198	198	1.595		100,00	

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina *web* de PICAÀ.

Quadre 36. Espectadors de la producció cinematogràfica catalana

Interval d'espectadors	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total	Acum	% Tot	% Acu
No estrenades	2			1	5	6	6	10	10	12	52	52	8,71	8,71
D'1 a 500	2		2	3	7	8	5	10	16	23	76	128	12,73	21,44
De 501 a 1.000			1		3		1	5	5	6	21	149	3,52	24,96
De 1.001 a 2.000		3	3	1	1	5	4	3	6	2	28	177	4,69	29,65
De 2.001 a 3.000				2	3	4	5	2	3	1	20	197	3,35	33,00
De 3.001 a 4.000	1			2	1	1	2	2	1		10	207	1,68	34,67
De 4.001 a 5.000	1	2	1			2			1	1	10	217	1,68	36,35
De 5001 a 10.000		2	3	2	6	1	2	3	6	3	28	245	4,69	41,04
De 10.001 a 15.000			3		2	3	1	2	4	1	16	261	2,68	43,72
De 15.001 a 20.000	1	1	1				1	2	2	1	9	270	1,51	45,23
De 20.001 a 25.000	2		1	2	4	6	3	7	6		31	301	5,19	50,42
De 25.001 a 30.000		2	2	3	5	1	3	4	3	1	24	325	4,02	54,44
De 30.001 a 35.000	1	2			1	1	2	3	3	1	14	339	2,35	56,78
De 35.001 a 40.000		2	1	1	2	4	10	2	2	1	25	364	4,19	60,97
De 40.001 a 45.000	1			5	4	8	1	5	1		25	389	4,19	65,16
De 45.001 a 50.000	2	1	3	2	5	4	2			1	20	409	3,35	68,51
De 50.001 a 60.000	1	3	2	1	5	5	3	2	3		25	434	4,19	72,70
De 60.001 a 70.000	1	3	3	2	4	3	4	3	2	1	26	460	4,36	77,05
De 70.001 a 80.000	1	4	1	1	3	4	2		2		18	478	3,02	80,07
De 80.001 a 90.000	1				1	2	1	1	1		7	485	1,17	81,24
De 90.001 a 100.000	1		3	2					2		8	493	1,34	82,58
De 100.001 a 150.000	2		1	2	1	3	1	4	4	2	20	513	3,35	85,93
De 150.001 a 200.000	1	2	4	2		1	2		3	3	18	531	3,02	88,94
De 200.001 a 300.000	1	1	3	2	2	3	2		1	5	20	551	3,35	92,29
De 300.001 a 400.000	3	1	1		1		1	1	2	2	12	563	2,01	94,30
De 400.001 a 500.000					2		1	1	1	2	7	570	1,17	95,48
De 500.001 a 750.000		1		3	3				3	3	13	583	2,18	97,65
De 750.001 a 1.000.000	1						1	1			3	586	0,50	98,16
D'1.000.001 a 1.500.000				1	1	2	1		1	1	7	593	1,17	99,33
D'1.500.001 a 2.000.000			1						1		2	595	0,34	99,66
De 2.000.001 a 3.000.000	1										1	596	0,17	99,83
De 3.000.001 a 4.000.000												596		99,83
De 4.000.001 a 5.000.000						1					1	597	0,17	100,00
TOTAL	27	30	40	40	72	78	69	73	95	73	597		100,00	

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina *web* de PICA.

Quadre 37. Espectadors de la producció cinematogràfica de la resta d'Espanya

Interval d'espectadors	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total	Acum	% Tot	% Acu
No estrenades	6	7	13	7	10	12	22	31	24	38	170	170	17,03	17,03
D'1 a 500	9	6	6	12	6	12	16	16	17	25	125	295	12,53	29,56
De 501 a 1.000	1	2	8	5	5	6	8	6	10	11	62	357	6,21	35,77
De 1.001 a 2.000	3	2	4	3		7	5	7	3	3	37	394	3,71	39,48
De 2.001 a 3.000	1	3	3		2	2	4	3	5	2	25	419	2,51	41,98
De 3.001 a 4.000	3	4	3	4	2	1	1	2			26	445	2,61	44,59
De 4.001 a 5.000	1			2	2			1	2	1	9	454	0,90	45,49
De 5001 a 10.000	7	6	3	4	7	5	6	8	2	4	52	506	5,21	50,70
De 10.001 a 15.000	4	5	2	6	2	1		1		3	24	530	2,40	53,11
De 15.001 a 20.000			2	1		1		2		1	7	537	0,70	53,81
De 20.001 a 25.000	2		2	1		2	3	1	5	2	18	555	1,80	55,61
De 25.001 a 30.000			2	3	3	2	2	1	3	3	19	574	1,90	57,52
De 30.001 a 35.000	2	1	2	2	3	2	2	2	2	2	20	594	2,00	59,52
De 35.001 a 40.000	4	1	2	4	1	3	3	2	2	1	23	617	2,30	61,82
De 40.001 a 45.000	5	4	1	8	4	4		1	2	1	30	647	3,01	64,83
De 45.001 a 50.000	3	1	6		4	3	4	1	2	2	26	673	2,61	67,43
De 50.001 a 60.000	8	3	3	3	1		5	2	3	1	29	702	2,91	70,34
De 60.001 a 70.000	6	1	2	2	4	4	6	2	6	3	36	738	3,61	73,95
De 70.001 a 80.000	10	7	3	8	2	7	1	4	2		44	782	4,41	78,36
De 80.001 a 90.000	2	2	4	4	3	1	2	1	3		22	804	2,20	80,56
De 90.001 a 100.000	1	3	2	2						1	9	813	0,90	81,46
De 100.001 a 150.000	10	3	4	2	3	6	2	3	3	5	41	854	4,11	85,57
De 150.001 a 200.000	4	4	5	3		3	4	1	1	1	26	880	2,61	88,18
De 200.001 a 300.000	5	4	4	1	5	6	2	2	1		30	910	3,01	91,18
De 300.001 a 400.000	5	2	1	2	5	2	1	2	2	4	26	936	2,61	93,79
De 400.001 a 500.000	3	2		4		1		1		1	12	948	1,20	94,99
De 500.001 a 750.000	2	2	2	2			1	2	2	2	15	963	1,50	96,49
De 750.001 a 1.000.000			1	2		1				1	5	968	0,50	96,99
D'1.000.001 a 1.500.000	2	3	2	1	1		3	3	1		16	984	1,60	98,60
D'1.500.001 a 2.000.000				1	2			1			4	988	0,40	99,00
De 2.000.001 a 3.000.000	1	1		1				1		1	5	993	0,50	99,50
De 3.000.001 a 4.000.000				1	1			1			3	996	0,30	99,80
De 4.000.001 a 5.000.000		1	1								2	998	0,20	100,00
TOTAL	110	80	93	101	78	94	103	111	103	125	998		100,00	

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina *web* de PICA.

Quadre 38. Percentatges acumulats d'espectadors

Interval d'espectadors	Catalunya	Resta	Espanya
No estrenades	8,71	17,03	13,92
D'1 a 500	21,44	29,56	26,52
De 501 a 1.000	24,96	35,77	31,72
De 1.001 a 2.000	29,65	39,48	35,80
De 2.001 a 3.000	33,00	41,98	38,62
De 3.001 a 4.000	34,67	44,59	40,88
De 4.001 a 5.000	36,35	45,49	42,07
De 5001 a 10.000	41,04	50,70	47,08
De 10.001 a 15.000	43,72	53,11	49,59
De 15.001 a 20.000	45,23	53,81	50,60
De 20.001 a 25.000	50,42	55,61	53,67
De 25.001 a 30.000	54,44	57,52	56,36
De 30.001 a 35.000	56,78	59,52	58,50
De 35.001 a 40.000	60,97	61,82	61,50
De 40.001 a 45.000	65,16	64,83	64,95
De 45.001 a 50.000	68,51	67,43	67,84
De 50.001 a 60.000	72,70	70,34	71,22
De 60.001 a 70.000	77,05	73,95	75,11
De 70.001 a 80.000	80,07	78,36	79,00
De 80.001 a 90.000	81,24	80,56	80,82
De 90.001 a 100.000	82,58	81,46	81,88
De 100.001 a 150.000	85,93	85,57	85,71
De 150.001 a 200.000	88,94	88,18	88,46
De 200.001 a 300.000	92,29	91,18	91,60
De 300.001 a 400.000	94,30	93,79	93,98
De 400.001 a 500.000	95,48	94,99	95,17
De 500.001 a 750.000	97,65	96,49	96,93
De 750.001 a 1.000.000	98,16	96,99	97,43
D'1.000.001 a 1.500.000	99,33	98,60	98,87
D'1.500.001 a 2.000.000	99,66	99,00	99,25
De 2.000.001 a 3.000.000	99,83	99,50	99,62
De 3.000.001 a 4.000.000	99,83	99,80	99,81
De 4.000.001 a 5.000.000	100,00	100,00	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de PICAÀ.

Quadre 39. Recaptació de la producció cinematogràfica espanyola

Interval de recaptacions: euros	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total	Acum	% Tot	% Acu
No estrenades	8	7	13	8	15	18	28	41	34	50	222	222	13,92	13,92
De 0,01 a 1.000	6	4	3	10	9	14	11	18	21	27	123	345	7,71	21,63
De 1.000,01 a 5.000	7	5	15	11	10	13	18	19	24	34	156	501	9,78	31,41
De 5.000,01 a 10.000	2	4	6	4	4	12	8	10	10	8	68	569	4,26	35,67
De 10.000,01 a 15.000	3	5	4	2	3	2	6	4	10	3	42	611	2,63	38,31
De 15.000,01 a 20.000	4	3	2	6	5	4	8	4	2	5	43	654	2,70	41,00
De 20.000,01 a 25.000	2	4		1	4	3	2	1	2	3	22	676	1,38	42,38
De 25.000,01 a 50.000	7	6	9	7	9	5	8	9	7	8	75	751	4,70	47,08
De 50.000,01 a 75.000	2	4	6	6	5	5		5	3	4	40	791	2,51	49,59
De 75.000,01 a 100.000	2	1	1			1	2	2	4	2	15	806	0,94	50,53
De 100.000,01 a 150.000	7	3	6	6	9	10	6	10	13	4	74	880	4,64	55,17
De 150.000,01 a 200.000	7	5	4	5	7	4	8	10	8	5	63	943	3,95	59,12
De 200.000,01 a 250.000	14	9	13	20	19	20	20	9	6	3	133	1.076	8,34	67,46
De 250.000,01 a 300.000	4	4	4	5	6	11	5	4	2	3	48	1.124	3,01	70,47
De 300.000,01 a 350.000	16	11	5	9	7	8	6	4	8		74	1.198	4,64	75,11
De 350.000,01 a 400.000	3	5	5	6	6	6	6	5	7	2	51	1.249	3,20	78,31
De 400.000,01 a 450.000	2	2	6	4	4	7	6	3	5	3	42	1.291	2,63	80,94
De 450.000,01 a 500.000	1	1	3		1	1	3	1	2		13	1.304	0,82	81,76
De 500.000,01 a 600.000	9		1	3	2	3		1	3	1	23	1.327	1,44	83,20
De 600.000,01 a 700.000	2	3	2	1	2	4	1	2	2		19	1.346	1,19	84,39
De 700.000,01 a 800.000	4	3	5	3		1	1	1	1	5	24	1.370	1,50	85,89
De 800.000,01 a 900.000		2	1	2		1	1	1	5	2	15	1.385	0,94	86,83
De 900.000,01 a 1.000.000	4	2	4				2	3	2		17	1.402	1,07	87,90
D'1.000.000,01 a 1.500.000	7	4	6	3	4	10	7	2	4	6	53	1.455	3,32	91,22
D'1.500.000,01 a 2.000.000	7	3	2	3	9	3	2	2		3	34	1.489	2,13	93,35
De 2.000.000,01 a 2.500.000	1	3		4	2	2	1	3	4	6	26	1.515	1,63	94,98
De 2.500.000,01 a 3.000.000	1	2	1		2			1	1	2	10	1.525	0,63	95,61
De 3.000.000,01 a 5.000.000	1		2	7	1	1	1	2	5	6	26	1.551	1,63	97,24
De 5.000.000,01 a 7.000.000	2	3	2	2	1		3	3	2	1	19	1.570	1,19	98,43
De 7.000.000,01 a 10.000.000	1		1	1	2	2	2	1	1	1	12	1.582	0,75	99,18
De 10.000.000,01 a 15.000.000	1	1		1	1			2			6	1.588	0,38	99,56
De 15.000.000,01 a 21.000.000				1	1	1				1	4	1.592	0,25	99,81
De 21.000.000,01 a 27.000.000		1				1		1			3	1.595	0,19	100,00
TOTAL	137	110	133	141	150	172	172	184	198	198	1.595		100,00	

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de l'ICAAC.

Quadre 40. Recaptació de la producció cinematogràfica catalana

Interval de recaptacions: euros	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total	Acum	% Tot	% Acu
No estrenades	2			1	5	6	6	10	10	12	52	52	8,71	8,71
De 0,01 a 1.000				2	4	7	4	6	10	11	44	96	7,37	16,08
De 1.000,01 a 5.000	2		4	1	4	1	1	8	10	15	46	142	7,71	23,79
De 5.000,01 a 10.000		3	2	2	3	6	4	4	6	5	35	177	5,86	29,65
De 10.000,01 a 15.000				1	2	2	3	1	4	1	14	191	2,35	31,99
De 15.000,01 a 20.000	2	1		2	2	1	5	2	1		16	207	2,68	34,67
De 20.000,01 a 25.000		1			1	3	1	1	2		9	216	1,51	36,18
De 25.000,01 a 50.000		2	6	2	5	1	3	2	4	4	29	245	4,86	41,04
De 50.000,01 a 75.000			2		2	3		2	3	1	13	258	2,18	43,22
De 75.000,01 a 100.000	2	1					2	1	2	1	9	267	1,51	44,72
De 100.000,01 a 150.000	2	3	3	3	6	7	3	8	8	1	44	311	7,37	52,09
De 150.000,01 a 200.000	1	3	1	2	4	1	3	8	5	1	29	340	4,86	56,95
De 200.000,01 a 250.000	2	3	4	7	10	11	14	5	3	1	60	400	10,05	67,00
De 250.000,01 a 300.000	1	2	1	2	5	9	3	2	1	1	27	427	4,52	71,52
De 300.000,01 a 350.000	2	5	2	2	2	3	1	3	2		22	449	3,69	75,21
De 350.000,01 a 400.000	1	1	2	2	4	2	3	1	2	1	19	468	3,18	78,39
De 400.000,01 a 450.000	1		2	1	3	4	3	1	2		17	485	2,85	81,24
De 450.000,01 a 500.000			2			1	1		2		6	491	1,01	82,24
De 500.000,01 a 600.000	1			2	1	1		1	1		7	498	1,17	83,42
De 600.000,01 a 700.000	1		1			2	1	1	1		7	505	1,17	84,59
De 700.000,01 a 800.000	1		1	1					1	1	5	510	0,84	85,43
De 800.000,01 a 900.000		1		1					3	1	6	516	1,01	86,43
De 900.000,01 a 1.000.000		1	3				1	3	1		9	525	1,51	87,94
D'1.000.000,01 a 1.500.000	3	1	2	1		3	3		3	5	21	546	3,52	91,46
D'1.500.000,01 a 2.000.000	1	1	1	1	3	1	1			2	11	557	1,84	93,30
De 2.000.000,01 a 2.500.000					2		1	2	2	3	10	567	1,68	94,97
De 2.500.000,01 a 3.000.000		1			2				1	1	5	572	0,84	95,81
De 3.000.000,01 a 5.000.000	1			3	1				3	4	12	584	2,01	97,82
De 5.000.000,01 a 7.000.000				1			1	1	1		4	588	0,67	98,49
De 7.000.000,01 a 10.000.000	1		1		1	2	1		1	1	8	596	1,34	99,83
De 10.000.000,01 a 15.000.000												596		99,83
De 15.000.000,01 a 21.000.000												596		99,83
De 21.000.000,01 a 27.000.000						1					1	597	0,17	100,00
TOTAL	27	30	40	40	72	78	69	73	95	73	597		100,00	

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de l'ICAIA.

Quadre 41. Recaptació de la producció cinematogràfica de la resta d'Espanya

Interval de recaptacions: euros	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total	Acum	% Tot	% Acu
No estrenades	6	7	13	7	10	12	22	31	24	38	170	170	17,03	17,03
De 0,01 a 1.000	6	4	3	8	5	7	7	12	11	16	79	249	7,92	24,95
De 1.000,01 a 5.000	5	5	11	10	6	12	17	11	14	19	110	359	11,02	35,97
De 5.000,01 a 10.000	2	1	4	2	1	6	4	6	4	3	33	392	3,31	39,28
De 10.000,01 a 15.000	3	5	4	1	1		3	3	6	2	28	420	2,81	42,08
De 15.000,01 a 20.000	2	2	2	4	3	3	3	2	1	5	27	447	2,71	44,79
De 20.000,01 a 25.000	2	3		1	3		1			3	13	460	1,30	46,09
De 25.000,01 a 50.000	7	4	3	5	4	4	5	7	3	4	46	506	4,61	50,70
De 50.000,01 a 75.000	2	4	4	6	3	2		3		3	27	533	2,71	53,41
De 75.000,01 a 100.000			1			1		1	2	1	6	539	0,60	54,01
De 100.000,01 a 150.000	5		3	3	3	3	3	2	5	3	30	569	3,01	57,01
De 150.000,01 a 200.000	6	2	3	3	3	3	5	2	3	4	34	603	3,41	60,42
De 200.000,01 a 250.000	12	6	9	13	9	9	6	4	3	2	73	676	7,31	67,74
De 250.000,01 a 300.000	3	2	3	3	1	2	2	2	1	2	21	697	2,10	69,84
De 300.000,01 a 350.000	14	6	3	7	5	5	5	1	6		52	749	5,21	75,05
De 350.000,01 a 400.000	2	4	3	4	2	4	3	4	5	1	32	781	3,21	78,26
De 400.000,01 a 450.000	1	2	4	3	1	3	3	2	3	3	25	806	2,51	80,76
De 450.000,01 a 500.000	1	1	1		1		2	1			7	813	0,70	81,46
De 500.000,01 a 600.000	8		1	1	1	2			2	1	16	829	1,60	83,07
De 600.000,01 a 700.000	1	3	1	1	2	2		1	1		12	841	1,20	84,27
De 700.000,01 a 800.000	3	3	4	2		1	1	1		4	19	860	1,90	86,17
De 800.000,01 a 900.000		1	1	1		1	1	1	2	1	9	869	0,90	87,07
De 900.000,01 a 1.000.000	4	1	1				1		1		8	877	0,80	87,88
D'1.000.000,01 a 1.500.000	4	3	4	2	4	7	4	2	1	1	32	909	3,21	91,08
D'1.500.000,01 a 2.000.000	6	2	1	2	6	2	1	2		1	23	932	2,30	93,39
De 2.000.000,01 a 2.500.000	1	3		4		2		1	2	3	16	948	1,60	94,99
De 2.500.000,01 a 3.000.000	1	1	1					1		1	5	953	0,50	95,49
De 3.000.000,01 a 5.000.000			2	4		1	1	2	2	2	14	967	1,40	96,89
De 5.000.000,01 a 7.000.000	2	3	2	1	1		2	2	1	1	15	982	1,50	98,40
De 7.000.000,01 a 10.000.000				1	1		1	1			4	986	0,40	98,80
De 10.000.000,01 a 15.000.000	1	1		1	1			2			6	992	0,60	99,40
De 15.000.000,01 a 20.000.000			1	1	1					1	4	996	0,40	99,80
De 20.000.000,01 a 25.000.000		1						1			2	998	0,20	100,00
TOTAL	110	80	93	101	78	94	103	111	103	125	998		100,00	

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de l'ICAAC.

Quadre 42. Percentatges acumulats de recaptacions

Interval de recaptacions: euros	Cat	Resta	Esp
No estrenades	8,71	17,03	13,92
De 0,01 a 1.000	16,08	24,95	21,63
De 1.000,01 a 5.000	23,79	35,97	31,41
De 5.000,01 a 10.000	29,65	39,28	35,67
De 10.000,01 a 15.000	31,99	42,08	38,31
De 15.000,01 a 20.000	34,67	44,79	41,00
De 20.000,01 a 25.000	36,18	46,09	42,38
De 25.000,01 a 50.000	41,04	50,70	47,08
De 50.000,01 a 75.000	43,22	53,41	49,59
De 75.000,01 a 100.000	44,72	54,01	50,53
De 100.000,01 a 150.000	52,09	57,01	55,17
De 150.000,01 a 200.000	56,95	60,42	59,12
De 200.000,01 a 250.000	67,00	67,74	67,46
De 250.000,01 a 300.000	71,52	69,84	70,47
De 300.000,01 a 350.000	75,21	75,05	75,11
De 350.000,01 a 400.000	78,39	78,26	78,31
De 400.000,01 a 450.000	81,24	80,76	80,94
De 450.000,01 a 500.000	82,24	81,46	81,76
De 500.000,01 a 600.000	83,42	83,07	83,20
De 600.000,01 a 700.000	84,59	84,27	84,39
De 700.000,01 a 800.000	85,43	86,17	85,89
De 800.000,01 a 900.000	86,43	87,07	86,83
De 900.000,01 a 1.000.000	87,94	87,88	87,90
D'1.000.000,01 a 1.500.000	91,46	91,08	91,22
D'1.500.000,01 a 2.000.000	93,30	93,39	93,35
De 2.000.000,01 a 2.500.000	94,97	94,99	94,98
De 2.500.000,01 a 3.000.000	95,81	95,49	95,61
De 3.000.000,01 a 5.000.000	97,82	96,89	97,24
De 5.000.000,01 a 7.000.000	98,49	98,40	98,43
De 7.000.000,01 a 10.000.000	99,83	98,80	99,18
De 10.000.000,01 a 15.000.000	99,83	99,40	99,56
De 15.000.000,01 a 20.000.000	99,83	99,80	99,81
De 20.000.000,01 a 25.000.000	100,00	100,00	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de l'ICAA.

Les dades referents als resultats de la producció cinematogràfica d'Espanya en circular pel seu mercat interior revelen que gairebé un de cada set títols del catàleg de la dècada estudiada no ha aconseguit arribar a les sales de projecció. Si, des d'aquesta base de partença, anem avançant vers els esglaons immediatament superiors, advertirem que una proporció superior al terç dels llargmetratges produïts en el període no aconseguí ser contemplada per més de dues mil persones i, en prosseguir l'escalada, es detecta que dues de cada cinc cintes espanyoles no han superat els quatre milers d'espectadors. Cal acostar-se a la cota de 20.000 butaques emplenades per assolir el punt que divideix el volum de pel·lícules en dues parts iguals (la mediana estadística). En seguir escalerons amunt, trobarem que un quart del catàleg ha tingut més de 70.000 clients en sales d'exhibició i que, si enlairem el llistó fins als 90.000 espectadors, només la cinquena part hi ha passat per sobre. En els graons més acimats de la segmentació s'adverteix que un de cada nou títols ultrapassa els 200.000 espectadors, proporció que se situa en gairebé un de cada vint quan el límit s'apuja fins al mig milió d'ànimes i que recula fins al 2,57% de la producció cinematogràfica del període quan se cerquen llargmetratges que mobilitzin generacions superiors al milió de persones.

L'examen d'aquesta estructura —fent sempre remembrança de què els cinemes no són pas l'exclusiu proveïdor d'espectadors a les pel·lícules— ens serveix de referent quan ens endinsem en el cas català. Hauria esdevingut ben útil efectuar també l'exercici de comparança amb d'altres països, però, per dissort aquests càlculs, en el supòsit que s'elaborin, no són a l'abast del públic ni a les publicacions ni a les pàgines *web* dels organismes oficials que tenen cura de les diverses cinematografies. És una obvietat que a tot arreu hi ha capteniments força dissímils entre les pel·lícules que les distribuïdores ofereixen a la consideració dels ciutadans en escampar-les per les sales d'exhibició. Allò que ja no és tan evident i que resulta-

ria interessant de mesurar amb precisió és el grau de dispersió que es detecta en cada exercici (o en cada collita fílmica) i en cada país. Enfront la impossibilitat d'accedir a aquests càlculs específics —o de realitzar-los— caldrà fer cap a d'altres recerques en terrenys semblants i en aquest sentit pot ser útil la investigació efectuada per André Lange, el gran expert en estadístiques europees de l'audiovisual. En una de les seves nombroses aportacions [16] en aquest camp, aplegà els espectadors dels 2.378 llargmetratges produïts a la Unió Europea entre els anys 1996 i 2000 que, com a mínim, havien estat objecte de distribució en un dels seus Estats membres. En fer-ne l'anàlisi, hi ressortia la notable dispersió de resultats (enfront la sòlida concentració que es desprenia de les xifres del cinema americà en el seu pas per les pantalles del Vell Continent), de manera que pràcticament el terç dels llargmetratges no convocava enllà de les deu mil persones, la meitat dels títols deturava la seva carrera abans de creuar la frontera dels 40.000 espectadors i només un terç dels films aconseguia de vendre més de cent mil localitats.

La comparació de Catalunya amb tot Espanya o, millor encara, amb el conjunt de les altres comunitats autònomes fa ben palès l'alt grau de parentiu entre les estructures. En repetir l'exercici que s'ha fet abans en relació al percentatge de la producció cinematogràfica que ha trobat com a sostre diferents nivells d'assistència de la població advertirem que l'estructura en el cas dels films catalans en la seva exhibició a tot Espanya no és sensiblement diferent de la corresponent al cinema espanyol en conjunt. Sí que hi besllumarem, però, una singularitat que cal consignar: per dessota de 40.000 espectadors els percentatges de Catalunya són sempre

[16] La ponència "Heurs et malheurs du cinéma européen" fou presentada a Dublín el 8 de novembre del 2001. El text és accessible a: http://www.obs.coc.int/online_publication/expert/dublin_forum_2001.html.

inferiors als seus homòlegs de la resta d'Espanya i, en prosseguir l'enfilada cap als estrats superiors, l'avantatge és patrimoni dels títols de les altres comunitats autònomes. Per la banda baixa, la situació, dins dels atapeïts percentatges de concentració, és més benivolent que a la resta, però és en la marxa cap a les franges de llampurnejant reeixida que el nostre cinema perd pistonada. De tota manera, aquest guany a les zones inferiors no provoca cap mena de gaubança, atès el populós eixam de títols que hi ha, tant a Catalunya com a la resta d'Espanya; en explorar aquestes àrees, havent fet l'exercici d'agrupar les tres franges més enfonades de l'estratificació (quadres 43 a 47), hom constata una diversa conducta per gèneres, essent-ne particularment vistós el capteniment dels documentals. La seva infatigable contribució a l'engreix del cens de llargmetratges no ha estat tralladada, ni de bon tros, al terreny dels resultats comercials, car la meitat dels documentals amb producció catalana de la dècada no han estat estrenats o, havent estat objecte de projecció a les sales d'exhibició cinematogràfica, no han ultrat el miler d'espectadors. El percentatge és encara més angoixant (70,90% dels documentals produïts) en el catàleg de la resta de comunitats autònomes i es col·loca en el 62,38% en considerar tota la fornada documental de la dècada.

Quadre 43. Pel·lícules espanyoles no estrenades o que, havent-ne estat, no han superat els mil espectadors

Any	Pel·lícules no estrenades				Films estrenats : Públic fins a mil espectadors				Total			
	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total
2002	8			8	6	6		12	14	6		20
2003	4	2	1	7	4	4		8	8	6	1	15
2004	9	3	1	13	7	10		17	16	13	1	30
2005	4	4		8	11	9		20	15	13		28
2006	7	7	1	15	11	10		21	18	17	1	36
2007	13	5		18	12	14		26	25	19		44
2008	9	18	1	28	15	15		30	24	33	1	58
2009	15	25	1	41	19	18		37	34	43	1	78
2010	14	19	1	34	17	28	3	48	31	47	4	82
2011	21	26	3	50	29	34	2	65	50	60	5	115
TOTAL	104	109	9	222	131	148	5	284	235	257	14	506

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAA.

Quadre 44. Pel·lícules catalanes no estrenades o que, havent-ne estat, no han superat els mil espectadors

Any	Pel·lícules no estrenades				Films estrenats : Públic fins a mil espectadors				Total			
	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total
2002	2			2		2		2	2	2		4
2003												
2004					1	2		3	1	2		3
2005	1			1	3			3	4			4
2006	3	2		5	5	5		10	8	7		15
2007	5	1		6	4	4		8	9	5		14
2008	1	5		6	3	3		6	4	8		12
2009	2	8		10	6	9		15	8	17		25
2010	3	6	1	10	8	10	3	21	11	16	4	31
2011	4	8		12	10	19		29	14	27		41
TOTAL	21	30	1	52	40	54	3	97	61	84	4	149

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAA.

Quadre 45. Estructura percentual de les pel·lícules espanyoles no estrenades o que, havent-ne estat, no han superat els mil espectadors

Any	Pel·lícules no estrenades				Films estrenats : Públic fins a mil espectadors				Total			
	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total
2002	100,00			100,00	50,00	50,00		100,00	70,00	30,00		100,00
2003	57,14	28,57	14,29	100,00	50,00	50,00		100,00	53,33	40,00	6,67	100,00
2004	69,23	23,08	7,69	100,00	41,18	58,82		100,00	53,34	43,33	3,33	100,00
2005	50,00	50,00		100,00	55,00	45,00		100,00	53,57	46,43		100,00
2006	46,66	46,67	6,67	100,00	52,38	47,62		100,00	50,00	47,22	2,78	100,00
2007	72,22	27,78		100,00	46,15	53,85		100,00	56,82	43,18		100,00
2008	32,14	64,29	3,57	100,00	50,00	50,00		100,00	41,38	56,90	1,72	100,00
2009	36,58	60,98	2,44	100,00	51,35	48,65		100,00	43,59	55,13	1,28	100,00
2010	41,18	55,88	2,94	100,00	35,42	58,33	6,25	100,00	37,80	57,32	4,88	100,00
2011	42,00	52,00	6,00	100,00	44,61	52,31	3,08	100,00	43,48	52,17	4,35	100,00
TOTAL	46,85	49,10	4,05	100,00	46,13	52,11	1,76	100,00	46,44	50,79	2,77	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAA.

Quadre 46. Estructura percentual de les pel·lícules catalanes no estrenades o que, havent-ne estat, no han superat els mil espectadors

Any	Pel·lícules no estrenades				Films estrenats : Públic fins a mil espectadors				Total			
	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total
2002	100,00			100,00		100,00		100,00	50,00	50,00		100,00
2003												
2004					33,33	66,67		100,00	33,33	66,67		100,00
2005	100,00			100,00	100,00			100,00	100,00			100,00
2006	60,00	40,00		100,00	50,00	50,00		100,00	53,33	46,67		100,00
2007	83,33	16,67		100,00	50,00	50,00		100,00	64,29	35,71		100,00
2008	16,67	83,33		100,00	50,00	50,00		100,00	33,33	66,67		100,00
2009	20,00	80,00		100,00	40,00	60,00		100,00	32,00	68,00		100,00
2010	30,00	60,00	10,00	100,00	38,09	47,62	14,29	100,00	35,49	51,61	12,90	100,00
2011	33,33	66,67		100,00	34,48	65,52		100,00	34,15	65,85		100,00
TOTAL	40,39	57,69	1,92	100,00	41,24	55,67	3,09	100,00	40,94	56,38	2,68	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de l'ICAA.

Quadre 47. Pes sobre la respectiva producció total dels films no estrenats o que, havent-ne estat, no han superat els mil espectadors

Any	Catalunya				Resta d'Espanya				Espanya			
	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total	Ficció	Docum	Anima	Total
2002	10,00	28,57		14,81	12,00	50,00		14,55	11,67	40,00		14,60
2003					12,50	54,55	20,00	18,75	9,30	35,29	14,29	13,64
2004	3,13	28,57		7,50	21,13	55,00	50,00	29,03	15,53	48,15	33,33	22,56
2005	13,33			10,00	14,67	59,09		23,76	14,29	40,63		19,86
2006	14,55	43,75		20,83	18,87	55,56	14,29	26,92	16,67	50,00	12,50	24,00
2007	15,25	31,25		17,95	22,86	70,00		31,91	19,38	52,78		25,58
2008	8,51	40,00		17,39	32,26	75,76	12,50	44,66	22,02	62,26	10,00	33,72
2009	17,78	62,96		34,25	35,14	76,47	33,33	47,75	28,57	70,49	25,00	42,39
2010	19,30	55,17	44,44	32,63	32,26	79,49		49,51	26,05	69,12	36,36	41,41
2011	34,15	90,00		56,16	45,57	84,62	71,43	59,20	41,67	86,96	55,56	58,08
TOTAL	14,95	50,00	19,05	24,96	24,51	70,90	22,73	35,77	21,02	62,38	21,54	31,72

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español*, de PICAÀ.

Per tal de completar l'escenari, l'examen del nombre de títols i del seu repartiment cal ponderar-lo amb la recompensa que cadascun d'ells ha rebut durant la seva estada a les cartelleres, necessitat investigadora que ha estat sadollada mitjançant la realització d'un altre exercici de càlcul. El procediment ha consistit a classificar per ordre decreixent de volum —primer de públic i després d'ingressos de les obres que han circulat pels cinemes espanyols (1.373 dels 1.595 films produïts en l'àmbit espanyol i 545 dels 597 en el català)— el cens de pel·lícules que es focalitza en aquest treball i a establir el percentatge que els n títols de més impacte (i n oscil·la entre 1 i el total de pel·lícules estrenades) s'enduen de les xifres recollides en el conjunt del decenni.

La tasca s'ha efectuat per a la producció cinematogràfica espanyola i per a la catalana, tant en espectadors (quadre 48) com en euros bolcats a les taquilles (quadre 49), afegint-hi, en el cas de les pel·lícules fetes amb participació d'empreses de Catalunya, les dades corregides de clientela i de col·lecta dinerària (quadre 50).

Quadre 48. Pel·lícules i quota de públic en el mercat espanyol

PRODUCCIÓ ESPANYOLA			PRODUCCIÓ CATALANA		
Nº films	% films	% públic	Nº films	% films	% públic
1	0,07	2,81	1	0,18	7,59
2	0,15	5,30	2	0,37	11,20
3	0,22	7,62	3	0,55	13,93
4	0,29	9,63	4	0,73	16,62
5	0,36	11,60	5	0,92	19,07
6	0,44	13,40	6	1,10	21,51
7	0,51	14,99	7	1,28	23,85
8	0,58	16,47	8	1,47	26,07
9	0,66	17,92	9	1,65	28,21
10	0,73	19,26	10	1,83	30,26
15	1,09	24,79	11	2,02	32,16
20	1,46	29,06	12	2,20	33,71
25	1,82	32,98	13	2,39	35,25
30	2,18	36,54	14	2,57	36,73
35	2,55	39,90	15	2,75	37,99
40	2,91	42,94	20	3,67	43,84
45	3,28	45,59	25	4,59	48,55
50	3,64	47,89	30	5,50	52,59
60	4,37	51,84	35	6,42	56,15
80	5,83	58,00	40	7,34	59,23
100	7,28	62,76	50	9,17	64,57
150	10,92	71,72	60	11,01	68,82
200	14,57	77,77	70	12,84	72,40
250	18,21	82,08	80	14,68	75,43
300	21,85	85,22	90	16,51	77,89
400	29,13	89,62	100	18,35	79,94
500	36,42	93,11	125	22,94	83,75
600	43,70	95,72	150	27,52	86,76
700	50,98	97,75	175	32,11	89,37
800	58,27	99,08	200	36,70	91,53
900	65,55	99,63	225	41,28	93,44
1.000	72,83	99,86	250	45,87	95,12
1.100	80,12	99,95	300	55,05	97,68
1.200	87,40	99,99	400	73,39	99,78
1.300	94,68	99,99	500	91,74	99,99
1.373	100,00	100,00	545	100,00	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de l'ICAA.

Quadre 49. Pel·lícules i quota de recaptació en el mercat espanyol

PRODUCCIÓ ESPANYOLA			PRODUCCIÓ CATALANA		
Nº films	% films	% recaptació	Nº films	% films	% recaptació
1	0,07	2,64	1	0,18	7,73
2	0,15	5,05	2	0,37	10,81
3	0,22	7,31	3	0,55	13,82
4	0,29	9,40	4	0,73	16,35
5	0,36	11,44	5	0,92	18,80
6	0,44	13,36	6	1,10	21,19
7	0,51	15,12	7	1,28	23,59
8	0,58	16,51	8	1,47	25,97
9	0,66	17,84	9	1,65	28,34
10	0,73	19,13	10	1,83	30,48
15	1,09	24,78	11	2,02	32,36
20	1,46	29,12	12	2,20	33,98
25	1,82	33,18	13	2,39	35,56
30	2,18	36,80	14	2,57	36,94
35	2,55	40,15	15	2,75	38,31
40	2,91	43,15	20	3,67	44,10
45	3,28	45,83	25	4,59	49,02
50	3,64	48,20	30	5,50	53,12
60	4,37	52,33	35	6,42	56,82
80	5,83	58,60	40	7,34	60,02
100	7,28	63,42	50	9,17	65,16
150	10,92	72,35	60	11,01	69,44
200	14,57	78,33	70	12,84	72,91
250	18,21	82,63	80	14,68	75,92
300	21,85	85,70	90	16,51	78,50
400	29,13	89,91	100	18,35	80,56
500	36,42	93,27	125	22,94	84,21
600	43,70	95,75	150	27,52	87,16
700	50,98	97,79	175	32,11	89,62
800	58,27	99,14	200	36,70	91,70
900	65,55	99,66	225	41,28	93,48
1.000	72,83	99,87	250	45,87	95,15
1.100	80,12	99,95	300	55,05	97,70
1.200	87,40	99,99	400	73,39	99,80
1.300	94,68	99,99	500	91,74	99,99
1.373	100,00	100,00	545	100,00	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de l'ICAA.

Quadre 50. Quotes en el mercat espanyol: comparances

Pel·lícules		% Espectadors		% Recaptacions	
Nº films	% films	% no corregit	% corregit	% no corregit	% corregit
1	0,18	7,59	5,50	7,73	5,57
2	0,37	11,20	9,06	10,81	9,21
3	0,55	13,93	12,59	13,82	12,73
4	0,73	16,62	15,82	16,35	16,18
5	0,92	19,07	18,91	18,80	19,59
6	1,10	21,51	21,42	21,19	22,00
7	1,28	23,85	23,67	23,59	24,33
8	1,47	26,07	25,82	25,97	26,42
9	1,65	28,21	27,96	28,34	28,40
10	1,83	30,26	29,80	30,48	30,20
11	2,02	32,16	31,55	32,36	31,97
12	2,20	33,71	33,25	33,98	33,68
13	2,39	35,25	34,83	35,56	35,36
14	2,57	36,73	36,34	36,94	36,94
15	2,75	37,99	37,73	38,31	38,29
20	3,67	43,84	44,02	44,10	44,33
25	4,59	48,55	49,38	49,02	49,76
30	5,50	52,59	53,68	53,12	54,07
35	6,42	56,15	57,19	56,82	57,65
40	7,34	59,23	60,11	60,02	60,87
50	9,17	64,57	64,82	65,16	65,79
60	11,01	68,82	68,71	69,44	69,70
70	12,84	72,40	71,98	72,91	72,94
80	14,68	75,43	74,64	75,92	75,46
90	16,51	77,89	76,90	78,50	77,59
100	18,35	79,94	78,88	80,56	79,50
125	22,94	83,75	83,28	84,21	83,77
150	27,52	86,76	86,73	87,16	87,11
175	32,11	89,37	89,43	89,62	89,69
200	36,70	91,53	91,73	91,70	91,92
225	41,28	93,44	93,60	93,48	93,76
250	45,87	95,12	95,20	95,15	95,31
300	55,05	97,68	97,80	97,70	97,92
400	73,39	99,78	99,75	99,80	99,77
500	91,74	99,99	99,99	99,99	99,99
545	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades del *Boletín Informativo. Películas, Espectadores, Recaudaciones* (anys 2002 a 2011), xifres que han estat actualitzades mitjançant la pàgina web de l'ICAA.

Aleshores hom pot detectar l'elevadíssim nivell de concentració existent, puix que un 1% del catàleg d'obres ha capturat quasi un quart de les xifres del decenni a tot Espanya, proporció que reula fins a una cinquena part quan ens limitem a Catalunya en particular. A ambdòs territoris, la meitat del volum total és fruit d'un percentage de l'ordre del 5% de les pel·lícules i la cinquena part de la producció s'ensenyoreix d'una miqueta més de les quatre cinquenes parts de la resposta del mercat. A la darrerria de l'escalat reclama particularment l'atenció del lector el fet que la meitat de la collita cinematogràfica de Catalunya no hagi aconseguit de responsabilitzar-se d'un bocí superior al 5% de les magnituds assolides per tot el catàleg fílmic dels cinc biennis computats.

EN EL MERCAT CATALÀ

El control de taquilla de l'ICAA proporciona, a la seva pàgina *web*, la informació numèrica d'espectadors i de recaptacions que ha aconseguit cada pel·lícula exhibida a Espanya. Les dades són globals i no ofereixen cap mena de desagregació per procedència geogràfica, segmentació que faria avinent la reconstrucció, per comunitats autònomes, dels resultats de la collita de la seva respectiva producció cinematogràfica en cada exercici [17]. Sortosament, en el cas de Catalunya, el traspàs de competències permeté d'instrumentar-hi el control de taquilla [18] i, mercès a aquesta base de dades (i a la generosa col·laboració de l'equip humà de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC), ha estat possible de reproduir, per al mercat català, el procediment analític emprat en percórrer l'exhibició espanyola. Aquest avantatge, però, incorpora l'inconvenient de treballar amb xifres procedents

[17] La base de dades del control de taquilla de l'ICAA, en nodrir-se de l'acumulació de milers de declaracions individuals de totes les sales del parc espanyol de cinemes, conté en la seva integritat la informació necessària per al càlcul en l'àmbit municipal, provincial, autonòmic o de qualsevol altre àmbit d'abast inferior a l'estatal. Les dades poden esgranar-se'n per afegiment de cinemes o de films concrets, segons que convingui als interessos de l'investigador, però el procés exigeix, òbviament, el previ confegiment del programa informàtic que en permeti l'extracció, car no són procediments estàndars de l'Institut. L'única distribució territorial de les xifres connectades amb l'exhibició de cinema a Espanya apareix, en el *Boletín Informativo. Películas. Espectadores. Recaudaciones*, de l'ICAA, detallada a escala provincial (i també autònomic), sempre estrictament circumscrita a les quantitats aconseguides dins de cada any natural objecte d'anàlisi.

de dues bases de dades diferents, puix que de vegades grinyola l'encaix entre les xifres estatal i autonòmica [19], un desajust ben sovint provocat ara per la comissió d'errades a l'hora d'introduir les informacions dels locals d'exhibició en els fitxers informàtics, adés perquè els cinemes hagin tramès les seves declaracions només a una de les dues administracions [20].

[18] El Decret 350/1986, de 18 de desembre, sobre la declaració setmanal de les sales d'exhibició cinematogràfica inaugura el control de taquilla a Catalunya posant-lo en funcionament des del primer dia de gener de 1987. La disposició fou derogada pel Decret 267/1999, de 28 de setembre, sobre règim administratiu de la cinematografia i l'audiovisual, que obrí les portes a la vigent regulació d'aquest control i dels seus mecanismes. El seu divuitè article encomanà al Departament de Cultura, entre d'altres tasques, la responsabilitat d'efectuar el control de taquilla. Concretament, l'article 18.1 exigeix que "els titulars de sales d'exhibició cinematogràfica situades en el territori de Catalunya han de lliurar al Departament de Cultura una declaració setmanal de l'activitat realitzada per cada sala d'exhibició". Sobre aquests fonaments, amb la ingent informació acumulada, s'ha anat bastint l'enorme edifici de la base de dades del control de taquilla a Catalunya. La creació de l'ICIC (Institut Català de les Indústries Culturals), per la Llei 20/2000, de 29 de desembre, comportà que se li traslladés aquesta comesa. El transferiment es féu mitjançant la disposició addicional 1.1 del Decret 100/2001, de 3 d'abril, que disposa que "l'Institut Català de les Indústries Culturals assumeix les funcions que, fins a l'entrada en vigor d'aquest Decret, exercien l'àrea de cinematografia i vídeo i la Secció de Promoció de la Cinematografia i el Vídeo de la Direcció General de Promoció Cultural. Igualment, assumeix les funcions de suport al control de dades de les sales d'exhibició cinematogràfica, exercides fins ara per l'esmentada Direcció General". El decret 304/2011, de 29 de març, de reestructuració del Departament de Cultura, en el seu primer article, confirmà que l'ICIC hi era adscrit i, en el cinquè, especificà que l'adscripció es feia a la Secretaria General del Departament. Una irreprimible passió semàntica comportà que l'article 53 de la Llei 11/2011, del 29 de desembre, de reestructuració del sector públic per a agilitzar l'activitat administrativa canviés la denominació de l'Institut. La conversió de l'ICIC en l'ICEC, mitjançant la substitució del mot "indústries" per la paraula "empreses", deu tenir alguna oculta transcendència que, tard o d'hora, a les envistes de la benèfica incidència que el canvi tindrà en el sector cultural, ens farà entendre les poderoses raons de la decisiva modificació. De cara al futur, val a tenir present, segons que establí l'article 21 de la Llei 20/2010, del 7 de juliol, del Cinema en el seu primer punt, que les empreses exhibidores hauran de complir els procediments establerts per reglament pel que fa al control del nombre d'espectadors i a la declaració de rendiments per tal de conèixer amb la major exactitud, rapidesa i fiabilitat possibles els ingressos que s'hagin obtingut de la projecció de les obres cinematogràfiques. A l'hora de redactar aquest treball, havent commemorat ja el segon aniversari de l'entrada en vigor del text, no hi ha encara cap notícia sobre l'elaboració del desplegament reglamentari previst a la disposició final primera d'aquesta llei, ni ha estat efectuada, segons que el seu text disposa, cap mena de consulta sobre la qüestió al sector cinematogràfic i audiovisual.

L'aplicació de la mateixa metodologia emprada, en el conjunt del territori espanyol, en atansar-nos a la conducta de les pel·lícules amb participació d'empreses catalanes en la seva producció ens permet d'emplenar per al nostre mercat de proximitat les taules estadístiques relatives al cinema català, tot destriant les xifres d'espectadors i de recaptacions, tant per gèneres (quadres 51 i 52) com per la procedència geogràfica dels productors que han intervingut en el finançament de les diferents pel·lícules (quadres 53 i 54). L'acarament del quadres homòlegs de les xifres en els dos mercats habilita la detecció de consemblances i de dissimilituds en els diversos tirats de les respectives sèries numèriques, contrastos que se sintetitzen en l'evolució de les quotes de contribució del territori català al mercat espanyol d'exhibició de pel·lícules de Catalunya (quadres 55 i 56).

[19] A banda de les contradiccions que són objecte de comentari a la nota següent, hom detecta que vint-i-quatre pel·lícules catalanes del període examinat tenen dades de públic i d'ingressos a l'ICAA i no consten com a estrenades en els arxius de l'ICEC. Tot i que no és una situació habitual, són produccions del territori que no s'hi han estrenat, però que han obtingut resultats (d'altra banda ben escarransits en la gran majoria casos) a la resta d'Espanya. Normalment es tracta de films que han efectuat una estrena tècnica per tal d'entrar a concurs en els premis Goya o de coproduccions amb empreses externes a Catalunya que han estat objecte d'estrena a la resta d'Espanya.

[20] Sobta extraordinàriament un parell de films del qual el control català en certifica la realització de projeccions cinematogràfiques, mentre que l'ICAA en declarava la total inactivitat en el conjunt de la geografia espanyola. Aquest duet de llargmetratges s'espesceix en afegir-s'hi vint-i-un títols en què el públic aconseguit a Catalunya excedeix les corresponents xifres d'espectadors en el conjunt del parc espanyol de sales; en el terreny de les recaptacions el nombre d'incongruències s'eixampla amb tres títols més. Aquesta paradoxal superació del tot per una de les seves parts s'esvanix de mantenint en advertir que al control de l'administració central se li ha esmunyit un bon manat de declaracions que han estat incloses en les estadístiques de l'autonòmica o bé que s'han comès alguns nyaps a l'hora d'introduir informacions a les bases de dades objecte de comparança. Val a precisar que, en magnituds absolutes, aquesta diferència, pel que fa als 23 llargmetratges amb assistències contradictòries, és ben modesta, puix que afecta només 9.810 espectadors en tota la dècada estudiada.

Quadre 51. Públic a Catalunya de la producció catalana de cinema de cada any per gèneres

Any	Espectadors de la producció catalana de cinema				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	1.271.399	110.904		1.382.303	91,98	8,02		100,00
2003	583.134	56.860	99.189	739.183	78,89	7,69	13,42	100,00
2004	959.299	27.686	38.590	1.025.575	93,54	2,70	3,76	100,00
2005	1.251.170	226.768		1.477.938	84,66	15,34		100,00
2006	1.754.399	165.063	116.796	2.036.258	86,15	8,11	5,74	100,00
2007	2.068.544	200.956	59.919	2.329.419	88,80	8,63	2,57	100,00
2008	1.443.273	78.735	41.955	1.563.963	92,29	5,03	2,68	100,00
2009	815.900	169.740	16.754	1.002.394	81,40	16,93	1,67	100,00
2010	1.806.112	139.292	84.470	2.029.874	88,98	6,86	4,16	100,00
2011	1.425.769	8.196	9.472	1.443.437	98,77	0,57	0,66	100,00
TOTAL	13.378.999	1.184.200	467.145	15.030.344	89,01	7,88	3,11	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 52. Recaptació a Catalunya de la producció catalana de cinema de cada any per gèneres

Any	Recaptació de la producció catalana de cinema (euros)				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	6.185.033,77	468.324,24		6.653.358,01	92,96	7,04		100,00
2003	2.965.854,20	301.868,05	496.161,67	3.763.883,92	78,80	8,02	13,18	100,00
2004	5.092.750,33	121.352,78	181.919,59	5.396.022,70	94,38	2,25	3,37	100,00
2005	6.836.184,02	1.564.970,28		8.401.154,30	81,37	18,63		100,00
2006	9.969.705,88	918.953,23	666.646,63	11.555.305,74	86,28	7,95	5,77	100,00
2007	12.512.580,84	1.237.936,10	334.309,76	14.084.826,70	88,84	8,79	2,37	100,00
2008	9.009.632,79	460.760,50	229.983,43	9.700.376,72	92,88	4,75	2,37	100,00
2009	5.160.640,84	1.036.822,80	82.461,27	6.279.924,91	82,18	16,51	1,31	100,00
2010	11.908.741,39	856.568,42	535.749,11	13.301.058,92	89,53	6,44	4,03	100,00
2011	9.446.615,59	45.797,50	54.870,61	9.547.283,70	98,95	0,48	0,57	100,00
TOTAL	79.087.739,65	7.013.353,90	2.582.102,07	88.683.195,62	89,18	7,91	2,91	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 53. Espectadors a Catalunya de pel·lícules catalanes per procedència dels productors que hi intervenen

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només productors catalans	Amb prod. resta Espanya	Total
2002	577.544	176.891	754.435	93.034	534.834	627.868	670.578	711.725	1.382.303
2003	457.029	136.101	593.130	77.464	68.589	146.053	534.493	204.690	739.183
2004	376.775	429.901	806.676	135.397	83.502	218.899	512.172	513.403	1.025.575
2005	207.948	552.224	760.172	672.358	45.408	717.766	880.306	597.632	1.477.938
2006	519.332	315.353	834.685	762.081	439.492	1.201.573	1.281.413	754.845	2.036.258
2007	751.850	1.237.830	1.989.680	135.769	203.970	339.739	887.619	1.441.800	2.329.419
2008	366.057	407.312	773.369	600.911	189.683	790.594	966.968	596.995	1.563.963
2009	787.296	87.379	874.675	98.671	29.048	127.719	885.967	116.427	1.002.394
2010	688.140	779.206	1.467.346	262.918	299.610	562.528	951.058	1.078.816	2.029.874
2011	300.119	555.964	856.083	500.171	87.183	587.354	800.290	643.147	1.443.437
TOTAL	5.032.090	4.678.161	9.710.251	3.338.774	1.981.319	5.320.093	8.370.864	6.659.480	15.030.344

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 54. Recaptació a Catalunya de pel·lícules catalanes per procedència dels productors que hi intervenen (euros)

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total
2002	2.690.103,44	852.184,86	3.542.288,30	446.477,41	2.664.592,30	3.111.069,71	3.136.580,85	3.516.777,16	6.653.358,01
2003	2.346.885,74	671.466,83	3.018.352,57	400.506,01	345.025,34	745.531,35	2.747.391,75	1.016.492,17	3.763.883,92
2004	1.989.690,02	2.290.195,57	4.279.885,59	689.510,27	426.626,84	1.116.137,11	2.679.200,29	2.716.822,41	5.396.022,70
2005	1.149.437,25	3.037.925,16	4.187.362,41	3.975.165,24	238.626,65	4.213.791,89	5.124.602,49	3.276.551,81	8.401.154,30
2006	2.914.901,72	1.777.328,64	4.692.230,36	4.383.085,14	2.479.990,24	6.863.075,38	7.297.986,86	4.257.318,88	11.555.305,74
2007	4.584.628,44	7.490.542,40	12.075.170,84	828.213,65	1.181.442,21	2.009.655,86	5.412.842,09	8.671.984,61	14.084.826,70
2008	2.242.065,26	2.496.172,57	4.738.237,83	3.789.812,55	1.172.326,34	4.962.138,89	6.031.877,81	3.668.498,91	9.700.376,72
2009	4.972.101,54	521.225,87	5.493.327,41	604.127,00	182.470,50	786.597,50	5.576.228,54	703.696,37	6.279.924,91
2010	4.463.178,67	5.079.111,50	9.542.290,17	1.749.758,36	2.009.010,39	3.758.768,75	6.212.937,03	7.088.121,89	13.301.058,92
2011	1.981.586,88	3.635.993,93	5.617.580,81	3.400.002,69	529.700,20	3.929.702,89	5.381.589,57	4.165.694,13	9.547.283,70
TOTAL	29.334.578,96	27.852.147,33	57.186.726,29	20.266.658,32	11.229.811,01	31.496.469,33	49.601.237,28	39.081.958,34	88.683.195,62

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 55. % Catalunya / Espanya: espectadors de pel·lícules catalanes

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total
2002	31,12	26,59	29,92	40,89	21,00	22,64	32,18	22,16	26,11
2003	31,73	17,77	26,88	74,65	44,08	56,31	34,61	22,21	29,98
2004	31,67	17,07	21,75	33,08	28,20	31,03	32,03	18,24	23,23
2005	59,46	22,11	26,70	31,09	25,63	30,68	35,04	22,34	28,49
2006	50,11	20,85	32,75	32,88	23,50	28,69	38,20	22,32	30,23
2007	32,72	18,21	21,87	32,61	23,66	26,58	32,70	18,82	22,45
2008	56,25	19,90	28,67	32,79	23,27	29,86	38,94	20,86	29,26
2009	41,21	23,34	38,28	10,84	41,96	13,04	31,41	26,24	30,71
2010	39,04	19,72	25,68	24,49	20,73	22,33	33,53	19,99	24,66
2011	25,29	17,53	19,64	23,26	20,05	22,72	23,98	17,83	20,79
TOTAL	36,78	19,25	25,56	28,77	22,85	26,24	33,11	20,20	25,80

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC i xifres del *Boletín Informativo. Películas. Espectadores. Recaudaciones*, actualitzades mitjançant la pàgina web de PICAÀ.

Quadre 56. % Catalunya / Espanya: recaptacions de pel·lícules catalanes

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total
2002	32,69	28,72	31,64	43,03	22,54	24,19	33,85	23,78	27,66
2003	34,33	19,65	29,44	78,56	46,42	59,50	37,40	24,43	32,71
2004	33,97	18,65	23,60	36,08	30,45	33,70	34,49	19,86	25,16
2005	61,72	23,91	28,75	35,12	27,80	34,60	38,88	24,16	31,41
2006	52,31	22,59	34,91	34,90	25,32	30,70	40,25	24,10	32,28
2007	34,83	19,63	23,53	33,59	25,99	28,66	34,63	20,31	24,15
2008	58,84	21,60	30,83	34,77	25,14	31,89	41,01	22,62	31,36
2009	42,70	23,71	39,69	10,15	43,88	12,36	31,69	26,92	31,08
2010	40,84	20,65	26,86	25,81	22,11	23,69	35,08	21,04	25,88
2011	26,30	18,36	20,55	24,75	20,76	24,13	25,30	18,64	21,88
TOTAL	38,89	20,55	27,10	30,17	24,47	27,86	34,78	21,54	27,37

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC i xifres del *Boletín Informativo. Películas. Espectadores. Recaudaciones*, actualitzades mitjançant la pàgina web de PICAÀ.

En el període 2002-2011 més de la quarta part dels resultats de l'exhibició de les pel·lícules catalanes en el parc espanyol de cinemes provingué de les sales assetiades a Catalunya, una proporció que sobrepuja la cinquena part que tradicionalment representem del balanç anual del cinema espanyol en les pantalles del seu mercat intern. Si es contempen les dades en el seu conjunt, aquest superior —o ben similar, en els anys més afeblits— grau d'aportació no ha tingut excepció a cap dels exercicis del decenni, però tan bon punt les fragmentem afloren els diferents nivells de robustesa de cada segment. En els títols que neixen de l'esforç inversor de companyies catalanes, soles o en coproducció amb l'estranger, pels volts del terç de clientela i de diners brolla del mercat de proximitat, mentre que, quan hi ha participació d'empreses d'altres indrets d'Espanya, la quota catalana es col·loca en els seus nivells habituals de pes específic sobre l'exhibició de cinema a tot Espanya.

Als efectes d'examinar el ventall de conductes en relació al percentatge aconseguit en els cinemes catalans per la producció fílmica de Catalunya, s'ha procedit a l'estratificació en intervals (quadre 57) del cens de llargmetratges del període, bandejant-ne les cintes no estrenades o aquells títols en què hi ha palmàries incongruències entre les estadístiques estatal i autonòmica [21]. L'atansament a la taula numèrica indica que només en un 4,20% del catàleg fílmic exhibit en el decenni Catalunya no ha arribat a subministrar el 10% de l'assistència obtinguda en els cinemes espanyols. En canvi, si ens anem infiltrant pels graons superiors, s'entrellucarà amb

[21] Es tracta dels casos —comentats a la nota precedent— de llargmetratges que han obtingut en el control de taquilla català xifres superiors de les que, en relació a aquell film, ha comptabilitzat l'ICAA per a tot Espanya. Malgrat la temptació d'addicionar el nombre d'aquests títols al rengló d'obres que han obtingut el 100% de les seves magnituds en el Principat, s'ha cregut en l'escaïença, tot consignat-ne el recompte, de forallaçar-les de l'anàlisi de les estructures percentuals.

Quadre 57. Pel·lícules per trams de grau d'aportació del mercat català a l'exhibició a tot Espanya

				Espectadors de films catalans				Recaptacions de films catalans				
% xifra aconseguida a Catalunya				Nº films	Acumul	% estr	% acu	Nº films	Acumul	% estr	% acu	
De	0'01	a	5	11	11	2,20	2,20	10	10	2,01	2,01	
De	5,01	a	10	10	21	2,00	4,20	9	19	1,81	3,82	
De	10,01	a	15	24	45	4,80	9,00	17	36	3,42	7,24	
De	15,01	a	20	72	117	14,40	23,40	58	94	11,67	18,91	
De	20,01	a	25	46	163	9,20	32,60	56	150	11,27	30,18	
De	25,01	a	30	49	212	9,80	42,40	42	192	8,45	38,63	
De	30,01	a	35	28	240	5,60	48,00	31	223	6,24	44,87	
De	35,01	a	40	24	264	4,80	52,80	23	246	4,63	49,50	
De	40,01	a	45	28	292	5,60	58,40	36	282	7,24	56,74	
De	45,01	a	50	13	305	2,60	61,00	17	299	3,42	60,16	
De	50,01	a	55	20	325	4,00	65,00	20	319	4,02	64,19	
De	55,01	a	60	19	344	3,80	68,80	13	332	2,62	66,80	
De	60,01	a	65	13	357	2,60	71,40	18	350	3,62	70,42	
De	65,01	a	70	11	368	2,20	73,60	12	362	2,41	72,84	
De	70,01	a	75	14	382	2,80	76,40	9	371	1,81	74,65	
De	75,01	a	80	14	396	2,80	79,20	16	387	3,22	77,87	
De	80,01	a	85	10	406	2,00	81,20	17	404	3,42	81,29	
De	85,01	a	90	17	423	3,40	84,60	12	416	2,41	83,70	
De	90,01	a	95	19	442	3,80	88,40	17	433	3,42	87,12	
De	95,01	a	99,99	25	467	5,00	93,40	30	463	6,04	93,16	
	100			33	500	6,60	100,00	34	497	6,84	100,00	
TOTAL				500				497				
Títols amb incongruències				23				26				
Films exhibits a Catalunya				523				523				
Films no estrenats a Catalunya				24				24				
Films exhibits a Espanya				547				547				
Films no estrenats a Espanya				50				50				
Total de pel·lícules produïdes				597				597				

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC i xifres del *Boletín Informativo. Películas. Espectadores. Recaudaciones*, actualitzades mitjançant la pàgina web de l'ICAA.

força més claredat la notable incidència que el mercat de proximitat exerceix en la captació de clients. La meitat de les pel·lícules catalanes vengué, pel cap baix, un terç de les entrades en els cinemes de dins de les seves fronteres, mentre que tres de cada deu títols n'hi aplegaren, com a mínim, el 60%. Si ens traslладem a les zones de pes específic més potent, ens adonarem que una cinquena part de la filmografia catalana del període capturà a Catalunya més del 80% dels seus resultats i que devora una sisena part del cens n'hi obtingué, pel cap baix, el 90%.

Tot recorrent el mateix raseret que hem calcigat en la nostra visita al mercat espanyol, han estat efectuats els càlculs de correcció de les dimensions del públic i de les recaptacions en funció del percentatge de participació de les productores catalanes, tant per gèneres (quadres 58 i 59) com per la procedència geogràfica dels productors (quadres 60 a 63) i s'ha clos el recorregut pel mercat català amb l'estratificació del catàleg per intervals de públic i d'ingressos (quadres 64 i 65) i amb el disseny de la taula dels graus de domini sobre els resultats finals que exerceixen les agrupacions de diferents nombres de títols classificats per ordre decreixent de recixida (quadres 66 i 67), quadres tots ells que poden contrastar-se amb els seus respectius homòlegs per a tot Espanya.

En l'àmbit de Catalunya, gràcies a la informació subministrada per l'ICEC, hi ha dues magnituds més que han pogut ser sotmeses, tot parcel·lant-ne les dimensions per gèneres, a l'escorcoll de l'investigador i que no són altres sinó el nombre de còpies de cada pel·lícula i la quantitat de sessions realitzades de cada títol projectat a les pantalles catalanes. Quant al primer bloc cal precisar prèviament que es tracta del feix de còpies del film que han estat objecte com a mínim d'una projecció en els cinemes de Catalunya (quadre 68) i que, per tant, les xifres con-

Quadre 58. Públic corregit a Catalunya de la producció catalana de cinema per gèneres

Any	Espectadors de la producció catalana de cinema				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	903.706	109.848		1.013.554	89,16	10,84		100,00
2003	483.614	45.080	91.406	620.100	77,99	7,27	14,74	100,00
2004	658.206	21.593	38.590	718.389	91,62	3,01	5,37	100,00
2005	882.090	221.878		1.103.968	79,90	20,10		100,00
2006	1.361.945	164.555	58.398	1.584.898	85,94	10,38	3,68	100,00
2007	1.355.320	197.682	18.164	1.571.166	86,26	12,58	1,16	100,00
2008	1.193.082	77.363	23.893	1.294.338	92,17	5,98	1,85	100,00
2009	772.937	163.079	15.246	951.262	81,26	17,14	1,60	100,00
2010	1.291.104	135.016	49.924	1.476.044	87,47	9,15	3,38	100,00
2011	1.154.680	7.304	1.745	1.163.729	99,22	0,63	0,15	100,00
TOTAL	10.056.684	1.143.398	297.366	11.497.448	87,47	9,94	2,59	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 59. Recaptació corregida a Catalunya de la producció catalana de cinema per gèneres

Any	Recaptació de la producció catalana de cinema (euros)				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	4.369.102,66	463.121,61		4.832.224,27	90,42	9,58		100,00
2003	2.471.333,57	240.936,81	461.350,11	3.173.620,49	77,87	7,59	14,54	100,00
2004	3.502.161,61	90.261,33	181.919,59	3.774.342,53	92,79	2,39	4,82	100,00
2005	4.809.227,49	1.536.703,53		6.345.931,02	75,78	24,22		100,00
2006	7.764.780,67	916.196,57	333.323,32	9.014.300,56	86,14	10,16	3,70	100,00
2007	8.218.374,93	1.221.090,20	97.288,05	9.536.753,18	86,18	12,80	1,02	100,00
2008	7.468.359,87	452.727,32	125.923,01	8.047.010,20	92,81	5,63	1,56	100,00
2009	4.889.008,21	996.116,56	75.039,76	5.960.164,53	82,03	16,71	1,26	100,00
2010	8.492.594,00	831.422,10	304.807,36	9.628.823,46	88,20	8,63	3,17	100,00
2011	7.689.420,43	40.680,28	10.289,11	7.740.389,82	99,34	0,53	0,13	100,00
TOTAL	59.674.363,44	6.789.256,31	1.589.940,31	68.053.560,06	87,68	9,98	2,34	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 60. Espectadors corregits a Catalunya de pel·lícules catalanes per procedència dels productors

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total
2002	577.544	91.016	668.560	93.034	251.960	344.994	670.578	342.976	1.013.554
2003	457.029	52.443	509.472	77.464	33.164	110.628	534.493	85.607	620.100
2004	376.775	169.372	546.147	135.397	36.845	172.242	512.172	206.217	718.389
2005	207.948	196.718	404.666	672.358	26.944	699.302	880.306	223.662	1.103.968
2006	519.332	141.431	660.763	762.081	162.054	924.135	1.281.413	303.485	1.584.898
2007	751.850	618.668	1.370.518	135.769	64.879	200.648	887.619	683.547	1.571.166
2008	366.057	222.755	588.812	600.911	104.615	705.526	966.968	327.370	1.294.338
2009	787.296	50.770	838.066	98.671	14.525	113.196	885.967	65.295	951.262
2010	688.140	459.630	1.147.770	262.918	65.356	328.274	951.058	524.986	1.476.044
2011	300.119	326.004	626.123	500.171	37.435	537.606	800.290	363.439	1.163.729
TOTAL	5.032.090	2.328.807	7.360.897	3.338.774	797.777	4.136.551	8.370.864	3.126.584	11.497.448

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 61. Recaptació corregida a Catalunya de pel·lícules catalanes per procedència dels productors (euros)

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total
2002	2.690.103,44	440.065,19	3.130.168,63	446.477,41	1.255.578,23	1.702.055,64	3.136.580,85	1.695.643,42	4.832.224,27
2003	2.346.885,74	259.538,00	2.606.423,74	400.506,01	166.690,74	567.196,75	2.747.391,75	426.228,74	3.173.620,49
2004	1.989.690,02	903.867,21	2.893.557,23	689.510,27	191.275,03	880.785,30	2.679.200,29	1.095.142,24	3.774.342,53
2005	1.149.437,25	1.082.120,92	2.231.558,17	3.975.165,24	139.207,61	4.114.372,85	5.124.602,49	1.221.328,53	6.345.931,02
2006	2.914.901,72	802.293,71	3.717.195,43	4.383.085,14	914.019,99	5.297.105,13	7.297.986,86	1.716.313,70	9.014.300,56
2007	4.584.628,44	3.743.494,10	8.328.122,54	828.213,65	380.416,99	1.208.630,64	5.412.842,09	4.123.911,09	9.536.753,18
2008	2.242.065,26	1.364.919,54	3.606.984,80	3.789.812,55	650.212,85	4.440.025,40	6.031.877,81	2.015.132,39	8.047.010,20
2009	4.972.101,54	292.700,74	5.264.802,28	604.127,00	91.235,25	695.362,25	5.576.228,54	383.935,99	5.960.164,53
2010	4.463.178,67	2.980.819,16	7.443.997,83	1.749.758,36	435.067,27	2.184.825,63	6.212.937,03	3.415.886,43	9.628.823,46
2011	1.981.586,88	2.131.498,81	4.113.085,69	3.400.002,69	227.301,44	3.627.304,13	5.381.589,57	2.358.800,25	7.740.389,82
TOTAL	29.334.578,96	14.001.317,38	43.335.896,34	20.266.658,32	4.451.005,40	24.717.663,72	49.601.237,28	18.452.322,78	68.053.560,06

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 62. % Catalunya / Espanya: espectadors corregits de pel·lícules catalanes

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total
2002	31,12	26,99	30,48	40,89	21,10	24,27	32,18	22,40	28,04
2003	31,73	16,86	29,09	74,65	46,16	63,00	34,61	22,36	32,18
2004	31,67	18,45	25,91	33,08	27,35	31,66	32,03	19,59	27,09
2005	59,46	21,87	32,40	31,09	28,16	30,97	35,04	22,48	31,48
2006	50,11	21,70	39,14	32,88	21,99	30,25	38,20	21,85	33,42
2007	32,72	18,51	24,30	32,61	27,18	30,63	32,70	19,09	24,96
2008	56,25	20,43	33,81	32,79	23,82	31,06	38,94	21,40	32,25
2009	41,21	27,91	40,06	10,84	41,96	11,98	31,41	30,15	31,32
2010	39,04	21,46	29,40	24,49	21,92	23,93	33,53	21,52	27,98
2011	19,06	27,47	22,67	262,80	1,74	22,96	45,34	10,89	22,81
TOTAL	35,77	21,06	29,29	34,62	14,79	27,51	35,30	19,00	28,62

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC i xifres del *Boletín Informativo. Películas. Espectadores. Recaudaciones*, actualitzades mitjançant la pàgina web de PICAÀ.

Quadre 63. % Catalunya / Espanya: recaptacions corregides de pel·lícules catalanes

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total coproducció	Només productors catalans	Amb productors resta Espanya	Total
2002	32,69	29,18	32,15	43,03	22,63	25,85	33,85	24,03	29,60
2003	34,33	18,71	31,69	78,56	48,51	66,47	37,40	24,63	34,96
2004	33,97	20,17	27,99	36,08	29,58	34,44	34,49	21,36	29,27
2005	61,72	23,64	34,65	35,12	30,08	34,92	38,88	24,23	34,83
2006	52,31	23,54	41,39	34,90	23,71	32,27	40,25	23,63	35,50
2007	34,83	19,90	26,04	33,59	30,19	32,44	34,63	20,54	26,71
2008	58,84	22,14	36,15	34,77	25,62	33,04	41,01	23,15	34,37
2009	42,70	27,75	41,46	10,15	43,88	11,29	31,69	30,41	31,61
2010	40,84	22,31	30,65	25,81	23,59	25,33	35,08	22,47	29,26
2011	20,00	28,29	23,58	304,72	1,65	24,42	48,82	11,09	23,97
TOTAL	37,70	22,48	30,93	37,15	14,62	29,08	37,47	19,90	30,23

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC i xifres del *Boletín Informativo. Películas. Espectadores. Recaudaciones*, actualitzades mitjançant la pàgina web de PICAÀ.

Quadre 64. Espectadors a Catalunya de la producció cinematogràfica catalana

Interval d'espectadors	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total	Acum	% Tot	% Acu
No estrenades	3			2	6	6	6	15	16	20	74	74	12,40	12,40
D'1 a 500	1	1	3	2	7	10	5	11	23	23	86	160	14,41	26,80
De 501 a 1.000		3	1	2	5	3	5	3	2	4	28	188	4,69	31,49
De 1.001 a 2.000	2		4	1	4	3	6	3	5	3	31	219	5,19	36,68
De 2.001 a 3.000	1	2		1	2	3	5	6	2	1	23	242	3,85	40,54
De 3.001 a 4.000		1		1	3	2		3	1	1	12	254	2,01	42,55
De 4.001 a 5.000		1	3	2		2	1	1	3	2	15	269	2,51	45,06
De 5001 a 6.000		1							2		3	272	0,50	45,56
De 6.001 a 7.000	1	1	1	1	2		2	1			9	281	1,51	47,07
De 7.001 a 8.000			1		1	3	1	4	3	1	14	295	2,35	49,41
De 8.001 a 9.000			1	1	1	2	3	2	2		12	307	2,01	51,42
De 9.001 a 10.000		2	1	3	3	2	1		3		15	322	2,51	53,94
De 10.001 a 15.000	1	4	6	5	6	12	9	3	8	4	58	380	9,72	63,65
De 15.001 a 20.000	2	4	1	2	6	8	5	8	4		40	420	6,70	70,35
De 20.001 a 25.000	2	1	3	4	8	5	5	4	5	1	38	458	6,37	76,72
De 25.001 a 30.000	4	1	3	4	3	3	2	1	1	2	24	482	4,02	80,74
De 30.001 a 35.000	1		1	2	2	6	4	3	1	2	22	504	3,69	84,42
De 35.001 a 40.000			4		2	2	1				9	513	1,51	85,93
De 40.001 a 45.000	1		2	1	1	1		1	1		8	521	1,34	87,27
De 45.001 a 50.000		2	2		1	1	1		2	2	11	532	1,84	89,11
De 50.001 a 60.000	2	2	1	1			1		1	1	9	541	1,51	90,62
De 60.001 a 70.000		1			2	1	1	1	1	1	8	549	1,34	91,96
De 70.001 a 80.000	1	1					2	1	2		7	556	1,17	93,13
De 80.001 a 90.000		2	1		1				2		6	562	1,01	94,14
De 90.001 a 100.000	1				2					1	4	566	0,67	94,81
De 100.001 a 150.000	2			2	2		2	1	1	3	13	579	2,18	96,98
De 150.001 a 200.000	1			1					2		4	583	0,67	97,65
De 200.001 a 300.000			1	2	1	1		1	2	1	9	592	1,51	99,16
De 300.001 a 400.000					1	1					2	594	0,34	99,50
De 400.001 a 600.000	1						1				2	596	0,34	99,83
De 600.001 a 800.000												596		99,83
De 800.001 a 1.000.000						1					1	597	0,17	100,00
TOTAL	27	30	40	40	72	78	69	73	95	73	597		100,00	

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 65. Recaptació a Catalunya de la producció cinematogràfica catalana

Interval de recaptació: euros	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total	Acum	% Tot	% Acu
No estrenades	3			2	6	6	6	15	16	20	74	74	12,40	12,40
De 0,01 a 1.000			1	2	4	8	4	9	13	9	50	124	8,38	20,77
De 1.000,01 a 5.000	1	4	2	2	6	3	4	4	11	17	54	178	9,05	29,82
De 5.000,01 a 10.000	2		5	1	6	5	8	4	5	2	38	216	6,37	36,18
De 10.000,01 a 15.000	1	1			2	2	3	3	1	2	15	231	2,51	38,69
De 15.000,01 a 20.000			2	1	2	2	2	3	3	1	18	249	3,02	41,71
De 20.000,01 a 25.000			1		1	1		3		1	8	257	1,34	43,05
De 25.000,01 a 30.000				2	1		2	1	1	1	10	267	1,68	44,72
De 30.000,01 a 35.000	1	1	1						3		6	273	1,01	45,73
De 35.000,01 a 40.000			1	1	1	2		1			6	279	1,01	46,73
De 40.000,01 a 45.000			1	1		1	1	2	3	1	10	289	1,68	48,41
De 45.000,01 a 50.000				1	2	2	2	1	1	2	11	300	1,84	50,25
De 50.000,01 a 60.000	1	1	2	2	2	5	6	2	7	1	29	329	4,86	55,11
De 60.000,01 a 70.000			3	2	2	2	5		2	3	21	350	3,52	58,63
De 70.000,01 a 80.000			1	3	3	2	5	3		2	21	371	3,52	62,14
De 80.000,01 a 90.000	2	2			3	3	2	2	1		15	386	2,51	64,66
De 90.000,01 a 100.000				2	3	4	4	1	1		15	401	2,51	67,17
De 100.000,01 a 125.000	2	3	1	3	7	4	5	6	4		35	436	5,86	73,03
De 125.000,01 a 150.000	4		4	3	4	3	3	2	4	1	28	464	4,69	77,72
De 150.000,01 a 175.000	1	1	1	3	2	3	2	3	2	1	19	483	3,18	80,90
De 175.000,01 a 200.000	1		3	1	2	4	1	3		1	16	499	2,68	83,58
De 200.000,01 a 225.000			3		2	4	3		1	1	14	513	2,35	85,93
De 225.000,01 a 250.000			2	2	1	1	1	1			8	521	1,34	87,27
De 250.000,01 a 300.000	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1	14	535	2,35	89,61
De 300.000,01 a 350.000	1	1					1		2	2	7	542	1,17	90,79
De 350.000,01 a 400.000			1		2	1					4	546	0,67	91,46
De 400.000,01 a 450.000	1	1					1	1	1	2	7	553	1,17	92,63
De 450.000,01 a 500.000	1	1	1		1		2	1	1		8	561	1,34	93,97
De 500.000,01 a 600.000	1				2				2		5	566	0,84	94,81
De 600.000,01 a 700.000					2		1		1	2	6	572	1,01	95,81
De 700.000,01 a 800.000				1			1			1	3	575	0,50	96,31
De 800.000,01 a 900.000								1	1	1	3	578	0,50	96,82
De 900.000,01 a 1.000.000	1			1							2	580	0,34	97,15
D' 1.000.000,01 a 1.500.000			1	3	1	1		1	2		9	589	1,51	98,66
D' 1.500.000,01 a 2.000.000	1								2	1	4	593	0,67	99,33
De 2.000.000,01 a 2.500.000					1	1					2	595	0,34	99,66
De 2.500.000,01 a 3.000.000							1				1	596	0,17	99,83
De 3.000.000,01 a 4.000.000												596		99,83
De 4.000.000,01 a 5.000.000						1					1	597	0,17	100,00
TOTAL	27	30	40	40	72	78	69	73	95	73	597		100,00	

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 66. Pel·lícules i quotes en el mercat català

Espectadors			Recaptacions		
Nº films	% films	% espectadors	Nº films	% films	% recaptació
1	0,19	5,19	1	0,19	5,37
2	0,38	7,87	2	0,38	7,62
3	0,57	10,54	3	0,57	10,50
4	0,76	13,03	4	0,76	12,97
5	0,96	15,43	5	0,96	15,48
6	1,15	17,32	6	1,15	17,66
7	1,34	19,15	7	1,34	19,35
8	1,53	20,92	8	1,53	21,03
9	1,72	22,69	9	1,72	23,02
10	1,91	24,36	10	1,91	24,84
11	2,10	25,91	11	2,10	26,29
12	2,29	27,38	12	2,29	27,61
13	2,49	28,81	13	2,49	29,11
14	2,68	30,21	14	2,68	30,66
15	2,87	31,51	15	2,87	31,74
20	3,82	36,98	20	3,82	37,48
25	4,78	41,11	25	4,78	42,15
30	5,74	44,71	30	5,74	45,69
35	6,69	47,98	35	6,69	48,95
40	7,65	50,89	40	7,65	51,75
50	9,56	56,07	50	9,56	56,86
60	11,47	60,42	60	11,47	61,58
70	13,38	64,05	70	13,38	64,90
80	15,30	67,13	80	15,30	68,06
90	17,21	69,89	90	17,21	70,69
100	19,12	72,32	100	19,12	73,09
125	23,90	77,56	125	23,90	78,23
150	28,68	81,83	150	28,68	82,21
175	33,46	85,51	175	33,46	85,91
200	38,24	88,61	200	38,24	88,96
225	43,02	91,23	225	43,02	91,52
250	47,80	93,47	250	47,80	93,60
300	57,36	96,88	300	57,36	96,93
400	76,48	99,66	400	76,48	99,68
500	95,60	99,99	500	95,60	99,99
523	100,00	100,00	523	100,00	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 67. Quotes en el mercat català: comparances

Pel·lícules		% espectadors		% recaptació	
Nº films	% films	% no corregit	% corregit	% no corregit	% corregit
1	0,19	5,19	3,49	5,37	3,75
2	0,38	7,87	6,88	7,62	7,25
3	0,57	10,54	10,14	10,50	10,47
4	0,76	13,03	13,27	12,97	13,74
5	0,96	15,43	15,75	15,48	16,58
6	1,15	17,32	18,13	17,66	18,79
7	1,34	19,15	20,45	19,35	20,97
8	1,53	20,92	22,64	21,03	23,34
9	1,72	22,69	24,48	23,02	25,37
10	1,91	24,36	26,18	24,84	26,77
11	2,10	25,91	27,86	26,29	28,18
12	2,29	27,38	29,42	27,61	29,93
13	2,49	28,81	30,73	29,11	31,39
14	2,68	30,21	31,88	30,66	32,45
15	2,87	31,51	33,00	31,74	33,71
20	3,82	36,98	38,16	37,48	39,54
25	4,78	41,11	42,55	42,15	43,93
30	5,74	44,71	46,15	45,69	47,10
35	6,69	47,98	49,38	48,95	50,31
40	7,65	50,89	52,36	51,75	53,59
50	9,56	56,07	57,42	56,86	58,53
60	11,47	60,42	61,53	61,58	62,52
70	13,38	64,05	65,07	64,90	65,90
80	15,30	67,13	68,09	68,06	69,03
90	17,21	69,89	70,78	70,69	71,70
100	19,12	72,32	73,15	73,09	73,93
125	23,90	77,56	78,55	78,23	79,08
150	28,68	81,83	83,18	82,21	83,69
175	33,46	85,51	87,06	85,91	87,50
200	38,24	88,61	90,15	88,96	90,47
225	43,02	91,23	92,66	91,52	92,85
250	47,80	93,47	94,68	93,60	94,82
300	57,36	96,88	97,47	96,93	97,56
400	76,48	99,66	99,68	99,68	99,69
500	95,60	99,99	99,99	99,99	99,99
523	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 68. Nombre de còpies a Catalunya de les pel·lícules catalanes de cada any per gèneres

Any	Nombre de còpies de les pel·lícules catalanes				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	527	19		546	96,52	3,48		100,00
2003	415	22	86	523	79,35	4,21	16,44	100,00
2004	652	20	66	738	88,35	2,71	8,94	100,00
2005	631	25		656	96,19	3,81		100,00
2006	1.053	49	61	1.163	90,54	4,21	5,25	100,00
2007	866	41	105	1.012	85,57	4,05	10,38	100,00
2008	974	77	71	1.122	86,81	6,86	6,33	100,00
2009	655	67	52	774	84,62	8,66	6,72	100,00
2010	1.354	96	99	1.549	87,41	6,20	6,39	100,00
2011	658	40	21	719	91,52	5,56	2,92	100,00
Total	7.785	456	561	8.802	88,45	5,18	6,37	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

signades en aquesta estadística no inclouen d'altres còpies de cada títol que hagin estat esparpallades per la xarxa de sales de la resta d'Espanya. Mitjançant cerques efectuades en el *web* de l'ICAA [22] ens ha estat possible de reconstruir també l'evolució decennal del nombre de les còpies de llargmetratges catalans [23] que han circulat per tot Espanya (quadre 69), paral·lelament a l'historial equivalent de les pel·lícules fabricades sense cap intervenció catalana (quadre 70) i, per addició d'aquest parell de blocs, a la trajectòria de les còpies de tota la producció fílmica

[22] Malaventuradament l'ICAA no fa públiques les estadístiques del nombre de còpies existents de cada llargmetratge, per bé que la dada es pot aconseguir, mitjançant la realització de cerques títol a títol en el *web* d'aquest organisme, ben concretament a https://icaa.mecd.es/Datos_tecnicos_Peliculas.aspx. El procediment, que pot resultar pràctic als efectes de buscar la informació referent a un llargmetratge específic, exigeix a l'investigador un oneros dispendi de temps i de resignada paciència a l'hora d'efectuar cerques massives.

[23] En el còmput de les còpies de les pel·lícules —tant pel que fa a les informacions de l'ICEC com a les dades de l'ICAA— no han estat comptabilitzades les xifres corresponents als títols pendents d'estrena. En el futur, si alguna de les produccions inèdites de la dècada s'exhibeix en els cinemes, la quantitat de còpies que arribi als projectors elevarà les corresponents magnituds relatives a aquest concepte que es recullen en els respectius quadres del present treball.

Quadre 69. Nombre de còpies a Espanya de les pel·lícules catalanes de cada any per gèneres

Any	Nombre de còpies de les pel·lícules catalanes				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	2.018	65		2.083	96,88	3,12		100,00
2003	1.303	53	339	1.695	76,87	3,13	20,00	100,00
2004	2.571	31	252	2.854	90,08	1,09	8,83	100,00
2005	2.525	43		2.568	98,33	1,67		100,00
2006	4.068	104	274	4.446	91,50	2,34	6,16	100,00
2007	3.839	61	490	4.390	87,45	1,39	11,16	100,00
2008	3.921	121	333	4.375	89,62	2,77	7,61	100,00
2009	2.269	134	143	2.546	89,12	5,26	5,62	100,00
2010	5.713	342	310	6.365	89,76	5,37	4,87	100,00
2011	6.595	444	165	7.204	91,55	6,16	2,29	100,00
Total	34.822	1.398	2.306	38.526	90,38	3,63	5,99	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 70. Nombre de còpies a Espanya dels films espanyols no catalans de cada any per gèneres

Any	Nombre de còpies de les pel·lícules espanyoles no catalanes				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	6.341	113	219	6.673	95,03	1,69	3,28	100,00
2003	4.527	87	202	4.816	94,00	1,81	4,19	100,00
2004	5.263	103	40	5.406	97,35	1,91	0,74	100,00
2005	6.349	115	234	6.698	94,79	1,72	3,49	100,00
2006	5.710	145	169	6.024	94,78	2,41	2,81	100,00
2007	5.523	65	136	5.724	96,48	1,14	2,38	100,00
2008	4.390	138	737	5.265	83,38	2,62	14,00	100,00
2009	5.364	94	626	6.084	88,16	1,55	10,29	100,00
2010	4.429	292	79	4.800	92,27	6,08	1,65	100,00
2011	6.438	205	34	6.677	96,42	3,07	0,51	100,00
Total	54.334	1.357	2.476	58.167	93,41	2,33	4,26	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

espanyola del període (quadre 71), tot calculant en aquest procés els pesos específics que les obres catalanes han aconseguit dins de cadascuna de les diferents modalitats genèriques (quadre 72).

Força més reveladora que no pas la dimensió agregada de les còpies resulta la seva compartimentació en funció del nombre d'exemplars que hi hagi a l'abast de cada pel·lícula (quadre 73). En el cas de la circulació per Catalunya de pel·lícules dotades de participació productiva per part de companyies del seu propi territori, la revisió d'aquesta magnitud ens assabenta que existeix una alta concentració d'obres en els nivells de baixa oferta de còpies per a les sales d'exhibició cinematogràfica; la quarta part del cens de títols estrenats no en té més de dues, una mica més del terç no va enllà de quatre i la meitat del catàleg, a tot estirar, pot arribar a subministrar als seus demandants deu unitats de cada obra. Per damunt d'aquests trams, comprovarem que només tres de cada deu títols ultrapassen les vint còpies, que gairebé un de cada cinc eleva aquest darrer límit a trenta i que únicament la desena part dels llargmetratges posseeix un estoc de còpies superior a les 45 unitats. Quan les pel·lícules catalanes s'escampen per tot Espanya, un quart dels títols hi viatja amb un màxim de sis exemplars (quadre 74), la meitat de les obres no va enllà de les 27 còpies i la frontera del centenar només és traspassada per la quarta part de la filmografia. Una estructura sense dissimilitud amb la situació regnant a la resta d'Espanya (quadre 75) i, consegüentment, en tot el conjunt de la geografia espanyola (quadre 76).

Quadre 71. Nombre de còpies a Espanya de les pel·lícules espanyoles de cada any per gèneres

Any	Nombre de còpies de les pel·lícules espanyoles				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	8.359	178	219	8.756	95,47	2,03	2,50	100,00
2003	5.830	140	541	6.511	89,54	2,15	8,31	100,00
2004	7.834	134	292	8.260	94,84	1,62	3,54	100,00
2005	8.874	158	234	9.266	95,76	1,71	2,53	100,00
2006	9.778	249	443	10.470	93,39	2,38	4,23	100,00
2007	9.362	126	626	10.114	92,56	1,25	6,19	100,00
2008	8.311	259	1.070	9.640	86,21	2,69	11,10	100,00
2009	7.633	228	769	8.630	88,45	2,64	8,91	100,00
2010	10.142	634	389	11.165	90,84	5,68	3,48	100,00
2011	13.033	649	199	13.881	93,89	4,68	1,43	100,00
Total	89.156	2.755	4.782	96.693	92,20	2,85	4,95	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 72. Estructura percentual del nombre de còpies a Espanya: pel·lícules catalanes i resta d'Espanya

Any	Ficció			Documental			Animació			Total		
	Català	Resta	Total	Català	Resta	Total	Català	Resta	Total	Català	Resta	Total
2002	24,14	75,86	100,00	36,52	63,48	100,00		100,00	100,00	23,79	76,21	100,00
2003	22,35	77,65	100,00	37,86	62,14	100,00	62,66	37,34	100,00	26,03	73,97	100,00
2004	32,82	67,18	100,00	23,13	76,87	100,00	86,30	13,70	100,00	34,55	65,45	100,00
2005	28,45	71,55	100,00	27,22	72,78	100,00		100,00	100,00	27,71	72,29	100,00
2006	41,60	58,40	100,00	41,77	58,23	100,00	61,85	38,15	100,00	42,46	57,54	100,00
2007	41,01	58,99	100,00	48,41	51,59	100,00	78,27	21,73	100,00	43,41	56,59	100,00
2008	47,18	52,82	100,00	46,72	53,28	100,00	31,12	68,88	100,00	45,38	54,62	100,00
2009	29,73	70,27	100,00	58,77	41,23	100,00	18,60	81,40	100,00	29,50	70,50	100,00
2010	56,33	43,67	100,00	53,94	46,06	100,00	79,69	20,31	100,00	57,01	42,99	100,00
2011	50,60	49,40	100,00	68,41	31,59	100,00	82,91	17,09	100,00	51,90	48,10	100,00
Total	39,06	60,94	100,00	50,74	49,26	100,00	48,22	51,78	100,00	39,84	60,16	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 73. Nombre de còpies de les pel·lícules catalanes a Catalunya

	Nombre de còpies	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat	Nombre de còpies	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
No estrenades	74					31	3	431	0,57	82,41
						32	2	433	0,38	82,79
1	74	74	14,15	14,15	33	4	437	0,76	83,56	
2	61	135	11,66	25,81	34	5	442	0,96	84,51	
3	28	163	5,35	31,17	35	5	447	0,96	85,47	
4	25	188	4,78	35,95	36		447		85,47	
5	22	210	4,21	40,15	37	1	448	0,19	85,66	
6	15	225	2,87	43,02	38	1	449	0,19	85,85	
7	17	242	3,25	46,27	39	5	454	0,96	86,81	
8	7	249	1,34	47,61	40	3	457	0,57	87,38	
9	10	259	1,91	49,52	41	3	460	0,57	87,95	
10	14	273	2,68	52,20	42	3	463	0,57	88,53	
11	12	285	2,29	54,49	43	2	465	0,38	88,91	
12	9	294	1,72	56,21	44	2	467	0,38	89,29	
13	7	301	1,34	57,55	45	4	471	0,76	90,06	
14	8	309	1,53	59,08	46	3	474	0,57	90,63	
15	11	320	2,10	61,19	47	2	476	0,38	91,01	
16	11	331	2,10	63,29	48	3	479	0,57	91,59	
17	10	341	1,91	65,20	49	3	482	0,57	92,16	
18	2	343	0,38	65,58	50	2	484	0,38	92,54	
19	7	350	1,34	66,92	De 51 a 55	9	493	1,72	94,26	
20	13	363	2,49	69,41	De 56 a 60	4	497	0,76	95,03	
21	12	375	2,29	71,70	De 61 a 65	6	503	1,15	96,18	
22	4	379	0,76	72,47	De 66 a 70	8	511	1,53	97,71	
23	10	389	1,91	74,38	De 71 a 75	4	515	0,76	98,47	
24	6	395	1,15	75,53	De 76 a 80	5	520	0,96	99,43	
25	7	402	1,34	76,86	De 81 a 85	1	521	0,19	99,62	
26	7	409	1,34	78,20	De 86 a 90		521		99,62	
27	7	416	1,34	79,54	De 91 a 95	1	522	0,19	99,81	
28	3	419	0,57	80,11	De 96 a 100	1	523	0,19	100,00	
29	6	425	1,15	81,26						
30	3	428	0,57	81,84	Estrenades	523		100,00		
					Total	597				

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 74. Nombre de còpies de les pel·lícules catalanes a Espanya

Nombre de còpies	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat	Nombre de còpies	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
No estrenades	52				36	2	313	0,37	58,07
					37		313		58,07
1	29	29	5,38	5,38	38	1	314	0,19	58,26
2	35	64	6,49	11,87	39	2	316	0,37	58,63
3	16	80	2,97	14,84	40	5	321	0,93	59,55
4	16	96	2,97	17,81	41	4	325	0,74	60,30
5	21	117	3,90	21,71	42	1	326	0,19	60,48
6	19	136	3,53	25,23	43	2	328	0,37	60,85
7	12	148	2,23	27,46	44	1	329	0,19	61,04
8	14	162	2,60	30,06	45	3	332	0,56	61,60
9	5	167	0,93	30,98	46	2	334	0,37	61,97
10	22	189	4,08	35,06	47	1	335	0,19	62,15
11	5	194	0,93	35,99	48	1	336	0,19	62,34
12	9	203	1,67	37,66	49	2	338	0,37	62,71
13	7	210	1,30	38,96	50	3	341	0,56	63,27
14	5	215	0,93	39,89	De 51 a 55	9	350	1,67	64,94
15	15	230	2,78	42,67	De 56 a 60	9	359	1,67	66,60
16	8	238	1,48	44,16	De 61 a 65	5	364	0,93	67,53
17	7	245	1,30	45,45	De 66 a 70	9	373	1,67	69,20
18	7	252	1,30	46,75	De 71 a 75	5	378	0,93	70,13
19	3	255	0,56	47,31	De 76 a 80	7	385	1,30	71,43
20	8	263	1,48	48,79	De 81 a 85	5	390	0,93	72,36
21	4	267	0,74	49,54	De 86 a 90	5	395	0,93	73,28
22	3	270	0,56	50,09	De 91 a 95	2	397	0,37	73,65
23		270		50,09	De 96 a 100	5	402	0,93	74,58
24	3	273	0,56	50,65	De 101 a 200	68	470	12,62	87,20
25	7	280	1,30	51,95	De 201 a 300	47	517	8,72	95,92
26	4	284	0,74	52,69	De 301 a 400	16	533	2,97	98,89
27	5	289	0,93	53,62	De 401 a 500	3	536	0,56	99,44
28		289		53,62	De 501 a 600	1	537	0,19	99,63
29	3	292	0,56	54,17	De 601 a 800	1	538	0,19	99,81
30	7	299	1,30	55,47	De 801 a 1.000	1	539	0,19	100,00
31	5	304	0,93	56,40					
32	2	306	0,37	56,77	Estrenades	539			
33		306		56,77					
34	4	310	0,74	57,51					
35	1	311	0,19	57,70	Sense dada	6			
					Total	597			

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 75. Nombre de còpies de les pel·lícules de la resta d'Espanya a Espanya

	Nombre de còpies	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat	Nombre de còpies	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
No estrenades	170					36	6	461	0,73	55,81
						37	1	462	0,12	55,93
1	65	65	7,87	7,87	38	4	466	0,48	56,42	
2	38	103	4,60	12,47	39	1	467	0,12	56,54	
3	23	126	2,78	15,25	40	10	477	1,21	57,75	
4	33	159	4,00	19,25	41	3	480	0,36	58,11	
5	36	195	4,36	23,61	42	4	484	0,48	58,60	
6	17	212	2,06	25,67	43	2	486	0,24	58,84	
7	10	222	1,21	26,88	44	2	488	0,24	59,08	
8	15	237	1,82	28,69	45		488		59,08	
9	7	244	0,85	29,54	46	3	491	0,36	59,44	
10	29	273	3,51	33,05	47	1	492	0,12	59,56	
11	12	285	1,45	34,50	48	3	495	0,36	59,93	
12	13	298	1,57	36,08	49	3	498	0,36	60,29	
13	9	307	1,09	37,17	50	8	506	0,97	61,26	
14	6	313	0,73	37,89	De 51 a 55	8	514	0,97	62,23	
15	16	329	1,94	39,83	De 56 a 60	9	523	1,09	63,32	
16	9	338	1,09	40,92	De 61 a 65	10	533	1,21	64,53	
17	2	340	0,24	41,16	De 66 a 70	11	544	1,33	65,86	
18	9	349	1,09	42,25	De 71 a 75	13	557	1,57	67,43	
19	2	351	0,24	42,49	De 76 a 80	11	568	1,33	68,77	
20	23	374	2,78	45,28	De 81 a 85	26	594	3,15	71,91	
21	5	379	0,61	45,88	De 86 a 90	11	605	1,33	73,24	
22	2	381	0,24	46,13	De 91 a 95	9	614	1,09	74,33	
23	1	382	0,12	46,25	De 96 a 100	18	632	2,18	76,51	
24	4	386	0,48	46,73	De 101 a 200	102	734	12,35	88,86	
25	17	403	2,06	48,79	De 201 a 300	65	799	7,87	96,73	
26	7	410	0,85	49,64	De 301 a 400	21	820	2,54	99,27	
27	5	415	0,61	50,24	De 401 a 500	4	824	0,48	99,76	
28	5	420	0,61	50,85	De 501 a 600		824		99,76	
29	2	422	0,24	51,09	De 601 a 800	2	826	0,24	100,00	
30	15	437	1,82	52,91	De 801 a 1.000		826		100,00	
31	3	440	0,36	53,27						
32	3	443	0,36	53,63	Estrenades	826				
33	3	446	0,36	54,00						
34	2	448	0,24	54,24						
35	7	455	0,85	55,08	Sense dada	2				
					Total	998				

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 76. Nombre de còpies de les pel·lícules espanyoles a Espanya

Nombre de còpies	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat	Nombre de còpies	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
No estrenades	222				36	8	774	0,59	56,70
					37	1	775	0,07	56,78
1	94	94	6,89	6,89	38	5	780	0,37	57,14
2	73	167	5,35	12,23	39	3	783	0,22	57,36
3	39	206	2,86	15,09	40	15	798	1,10	58,46
4	49	255	3,59	18,68	41	7	805	0,51	58,97
5	57	312	4,18	22,86	42	5	810	0,37	59,34
6	36	348	2,64	25,49	43	4	814	0,29	59,63
7	22	370	1,61	27,11	44	3	817	0,22	59,85
8	29	399	2,12	29,23	45	3	820	0,22	60,07
9	12	411	0,88	30,11	46	5	825	0,37	60,44
10	51	462	3,74	33,85	47	2	827	0,15	60,59
11	17	479	1,25	35,09	48	4	831	0,29	60,88
12	22	501	1,61	36,70	49	5	836	0,37	61,25
13	16	517	1,17	37,88	50	11	847	0,81	62,05
14	11	528	0,81	38,68	De 51 a 55	17	864	1,25	63,30
15	31	559	2,27	40,95	De 56 a 60	18	882	1,32	64,62
16	17	576	1,25	42,20	De 61 a 65	15	897	1,10	65,71
17	9	585	0,66	42,86	De 66 a 70	20	917	1,47	67,18
18	16	601	1,17	44,03	De 71 a 75	18	935	1,32	68,50
19	5	606	0,37	44,40	De 76 a 80	18	953	1,32	69,82
20	31	637	2,27	46,67	De 81 a 85	31	984	2,27	72,09
21	9	646	0,66	47,33	De 86 a 90	16	1.000	1,17	73,26
22	5	651	0,37	47,69	De 91 a 95	11	1.011	0,81	74,07
23	1	652	0,07	47,77	De 96 a 100	23	1.034	1,68	75,75
24	7	659	0,51	48,28	De 101 a 200	170	1.204	12,45	88,21
25	24	683	1,76	50,04	De 201 a 300	112	1.316	8,21	96,41
26	11	694	0,81	50,84	De 301 a 400	37	1.353	2,71	99,12
27	10	704	0,73	51,58	De 401 a 500	7	1.360	0,51	99,63
28	5	709	0,37	51,94	De 501 a 600	1	1.361	0,07	99,71
29	5	714	0,37	52,31	De 601 a 800	3	1.364	0,22	99,93
30	22	736	1,61	53,92	De 801 a 1.000	1	1.365	0,07	100,00
31	8	744	0,59	54,51					
32	5	749	0,37	54,87	Estrenades	1.365			
33	3	752	0,22	55,09					
34	6	758	0,44	55,53					
35	8	766	0,59	56,12	Sense dada	8			
					Total	1.595			

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

En relació a la mitjana d'espectadors que pertoca a cada còpia (quadre 77) en el marc estricte del territori català, el terç de la producció no ha arribat enllà de 500 i la mediana s'ha col·locat en 900, mentre que poc més del cinquè dels títols ha superat les 2.250 entrades despatxades per còpia [24]. En examinar la conducta a Espanya tant de les pel·lícules catalanes (quadre 78) com de tota la producció espanyola (quadre 79) hom observa que l'estructura percentual que resulta de la fragmentació per trams dels espectadors per còpia projectada és força coincident en tots dos casos, per bé que en ambdós quadres es detecta una reculada de la mediana cap als 700 espectadors.

Havent resseguit la marxa de les còpies, podem traslladar-nos ara als dominis de les sessions i del seu recorregut temporal (quadre 80). Tot segmentant el nombre de sessions per intervals (quadre 81), es pot advertir que un quart de la producció del decenni aconseguí a tot estirar poc més del centenar de projeccions públiques i pràcticament la meitat de l'estoc romangué per dessota les 450 projeccions. A la banda alta hom constata que gairebé un quart dels films superà les 1.200 sessions i un novè dels llargmetratges fou projectat més de tres mil vegades. En darrer

[24] En vagarejar per aquests cimadals de conquesta suposadament estrènia, costa refer-se de l'astorament que provoca l'omnipresència de les productores vinclades a dos curiosos personatges. Un d'ells col·loca setze llargmetratges de la seva factoria entre els vint líders de la dècada, tots ells amb més de dotze mil espectadors per còpia (enfront una mitjana en el decenni situada en 1.708). L'altre infiltra sis produccions seves dins de l'escamot dels trenta films caps de llista, entre elles el llargmetratge capdavanter de la dècada (33.957 espectadors a Catalunya amb una sola còpia). L'espèrrament esdevé indescriptible quan hom té present que es tracta d'unes empreses que no fan cap mena de publicitat en els mitjans de comunicació de l'acaparadora majoria dels seus títols (ni tan sols un anunci en els diaris el dia de l'estrena de la pel·lícula) i que cap d'aquests 22 llargmetratges — amb una excepció de tres i una altra de quatre — ha circulat amb més de dues còpies per Catalunya. Atès que un tarannà ben procliu a la benvolença ens impel·leix a foragitar la sospita que, en aquests films, es puguin atauïllar reprovables tripijocs encarrerats a engrèixar artificialment les xifres realment aconseguïdes per tal d'assolir els mínims necessaris per percebre les subvencions a l'amortització de llargmetratges, haurem de suposar aleshores que acarem, en el si d'aquestes productores, sengles catèrvoles d'ignots genis del màrqueting cinematogràfic, destres artífexs de tècniques de promoció tan secretes com eficacíssimes.

Quadre 77. Espectadors a Catalunya per cada còpia de les pel·lícules catalanes

Nombre d'espectadors per cada còpia del film	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat	Nombre d'espectadors per cada còpia del film	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
No estrenades	74								
D'1 a 50	24	24	4,59	4,59	De 2.501 a 2.750	14	438	2,68	83,75
De 51 a 100	23	47	4,40	8,99	De 2.751 a 3.000	7	445	1,34	85,09
De 101 a 200	42	89	8,03	17,02	De 3.001 a 3.250	5	450	0,96	86,04
De 201 a 300	31	120	5,93	22,94	De 3.251 a 3.500	6	456	1,15	87,19
De 301 a 400	36	156	6,88	29,83	De 3.501 a 3.750	4	460	0,76	87,95
De 401 a 500	28	184	5,35	35,18	De 3.751 a 4.000	7	467	1,34	89,29
De 501 a 600	25	209	4,78	39,96	De 4.001 a 4.500	6	473	1,15	90,44
De 601 a 700	22	231	4,21	44,17	De 4.501 a 5.000	5	478	0,96	91,40
De 701 a 800	19	250	3,63	47,80	De 5.001 a 6.000	7	485	1,34	92,73
De 801 a 900	16	266	3,06	50,86	De 6.001 a 7.000	6	491	1,15	93,88
De 901 a 1.000	16	282	3,06	53,92	De 7.001 a 8.000	1	492	0,19	94,07
De 1.001 a 1.100	15	297	2,87	56,79	De 8.001 a 9.000	2	494	0,38	94,46
De 1.101 a 1.200	23	320	4,40	61,19	De 9.001 a 10.000	3	497	0,57	95,03
De 1.201 a 1.300	11	331	2,10	63,29	De 10.001 a 15.000	10	507	1,91	96,94
De 1.301 a 1.400	21	352	4,02	67,30	De 15.001 a 20.000	4	511	0,76	97,71
De 1.401 a 1.500	13	365	2,49	69,79	De 20.001 a 25.000	8	519	1,53	99,24
De 1.501 a 1.600	8	373	1,53	71,32	De 25.001 a 30.000	2	521	0,38	99,62
De 1.601 a 1.700	12	385	2,29	73,61	De 30.001 a 35.000	2	523	0,38	100,00
De 1.701 a 1.800	6	391	1,15	74,76	Més de 35.000		523		100,00
De 1.801 a 1.900	6	397	1,15	75,91					
De 1.901 a 2.000	4	401	0,76	76,67	Estrenades	523		100,00	
De 2.001 a 2.250	7	408	1,34	78,01					
De 2.251 a 2.500	16	424	3,06	81,07	Total	597			

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 78. Espectadors a Espanya per cada còpia de les pel·lícules catalanes

Nombre d'espectadors per cada còpia del film	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat	Nombre d'espectadors per cada còpia del film	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
No estrenades	52								
D'1 a 50	36	36	6,68	6,68	De 2.501 a 2.750	12	462	2,23	85,71
De 51 a 100	34	70	6,31	12,99	De 2.751 a 3.000	6	468	1,11	86,83
De 101 a 200	36	106	6,68	19,67	De 3.001 a 3.250	7	475	1,30	88,13
De 201 a 300	27	133	5,01	24,68	De 3.251 a 3.500	3	478	0,56	88,68
De 301 a 400	31	164	5,75	30,43	De 3.501 a 3.750	2	480	0,37	89,05
De 401 a 500	36	200	6,68	37,11	De 3.751 a 4.000	4	484	0,74	89,80
De 501 a 600	36	236	6,68	43,78	De 4.001 a 4.500	6	490	1,11	90,91
De 601 a 700	29	265	5,38	49,17	De 4.501 a 5.000	6	496	1,11	92,02
De 701 a 800	25	290	4,64	53,80	De 5.001 a 6.000	10	506	1,86	93,88
De 801 a 900	16	306	2,97	56,77	De 6.001 a 7.000	6	512	1,11	94,99
De 901 a 1.000	19	325	3,53	60,30	De 7.001 a 8.000	5	517	0,93	95,92
De 1.001 a 1.100	16	341	2,97	63,27	De 8.001 a 9.000	2	519	0,37	96,29
De 1.101 a 1.200	15	356	2,78	66,05	De 9.001 a 10.000	1	520	0,19	96,47
De 1.201 a 1.300	8	364	1,48	67,53	De 10.001 a 15.000	9	529	1,67	98,14
De 1.301 a 1.400	11	375	2,04	69,57	De 15.001 a 20.000	3	532	0,56	98,70
De 1.401 a 1.500	14	389	2,60	72,17	De 20.001 a 25.000	2	534	0,37	99,07
De 1.501 a 1.600	7	396	1,30	73,47	De 25.001 a 30.000	3	537	0,56	99,63
De 1.601 a 1.700	13	409	2,41	75,88	De 30.001 a 35.000		537		99,63
De 1.701 a 1.800	10	419	1,86	77,74	Més de 35.000	2	539	0,37	100,00
De 1.801 a 1.900	8	427	1,48	79,22					
De 1.901 a 2.000	11	438	2,04	81,26	Estrenades	539		100,00	
De 2.001 a 2.250	8	446	1,48	82,75					
De 2.251 a 2.500	4	450	0,74	83,49	Sense dada	6			
					Total	597			

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 79. Espectadors a Espanya per cada còpia de les pel·lícules espanyoles

Nombre d'espectadors per cada còpia del film	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat	Nombre d'espectadors per cada còpia del film	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
No estrenades	222								
D'1 a 50	115	115	8,42	8,42	De 2.501 a 2.750	27	1.174	1,98	86,01
De 51 a 100	79	194	5,79	14,21	De 2.751 a 3.000	20	1.194	1,47	87,47
De 101 a 200	104	298	7,62	21,83	De 3.001 a 3.250	20	1.214	1,47	88,94
De 201 a 300	78	376	5,71	27,55	De 3.251 a 3.500	14	1.228	1,03	89,96
De 301 a 400	67	443	4,91	32,45	De 3.501 a 3.750	11	1.239	0,81	90,77
De 401 a 500	79	522	5,79	38,24	De 3.751 a 4.000	15	1.254	1,10	91,87
De 501 a 600	83	605	6,08	44,32	De 4.001 a 4.500	15	1.269	1,10	92,97
De 601 a 700	67	672	4,91	49,23	De 4.501 a 5.000	15	1.284	1,10	94,07
De 701 a 800	58	730	4,25	53,48	De 5.001 a 6.000	19	1.303	1,39	95,46
De 801 a 900	57	787	4,18	57,66	De 6.001 a 7.000	10	1.313	0,73	96,19
De 901 a 1.000	41	828	3,00	60,66	De 7.001 a 8.000	16	1.329	1,17	97,36
De 1.001 a 1.100	34	862	2,49	63,15	De 8.001 a 9.000	5	1.334	0,37	97,73
De 1.101 a 1.200	41	903	3,00	66,15	De 9.001 a 10.000	3	1.337	0,22	97,95
De 1.201 a 1.300	28	931	2,05	68,21	De 10.001 a 15.000	15	1.352	1,10	99,05
De 1.301 a 1.400	31	962	2,27	70,48	De 15.001 a 20.000	3	1.355	0,22	99,27
De 1.401 a 1.500	39	1.001	2,86	73,33	De 20.001 a 25.000	3	1.358	0,22	99,49
De 1.501 a 1.600	26	1.027	1,90	75,24	De 25.001 a 30.000	3	1.361	0,22	99,71
De 1.601 a 1.700	20	1.047	1,47	76,70	De 30.001 a 35.000	1	1.362	0,07	99,78
De 1.701 a 1.800	17	1.064	1,25	77,95	Més de 35.000	3	1.365	0,22	100,00
De 1.801 a 1.900	21	1.085	1,54	79,49					
De 1.901 a 2.000	22	1.107	1,61	81,10	Estrenades	1.365		100,00	
De 2.001 a 2.250	24	1.131	1,76	82,86					
De 2.251 a 2.500	16	1.147	1,17	84,03	Sense dada	8			
					Total	1.595			

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 80. Nombre de sessions de les pel·lícules catalanes de cada any per gèneres

Any	Nombre de sessions de les pel·lícules catalanes				Estructura percentual			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	40.899	4.431		45.330	90,23	9,77		100,00
2003	24.610	1.839	4.048	30.497	80,70	6,03	13,27	100,00
2004	41.102	1.238	2.403	44.743	91,86	2,77	5,37	100,00
2005	47.409	3.641		51.050	92,87	7,13		100,00
2006	63.668	3.517	3.368	70.553	90,25	4,98	4,77	100,00
2007	60.749	3.487	3.235	67.471	90,04	5,17	4,79	100,00
2008	57.168	2.660	1.604	61.432	93,06	4,33	2,61	100,00
2009	34.035	3.592	798	38.425	88,57	9,35	2,08	100,00
2010	85.759	6.589	3.671	96.019	89,32	6,86	3,82	100,00
2011	74.927	869	793	76.589	97,83	1,13	1,04	100,00
Total	530.326	31.863	19.920	582.109	91,11	5,47	3,42	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 81. Nombre de sessions a Catalunya de les pel·lícules catalanes

Nombre de sessions	Nombre de films	Total			Nombre de sessions	Nombre de films	Total		
		acumulat	% films	% acumulat			acumulat	% films	% acumulat
No estrenades	74				De 1.401 a 1.450	4	415	0,76	79,35
					De 1.451 a 1.500	2	417	0,38	79,73
D'1 a 25	51	51	9,75	9,75	De 1.501 a 1.550	1	418	0,19	79,92
De 26 a 50	27	78	5,16	14,91	De 1.551 a 1.600	2	420	0,38	80,31
De 51 a 75	22	100	4,21	19,12	De 1.601 a 1.650	2	422	0,38	80,69
De 76 a 100	27	127	5,16	24,28	De 1.651 a 1.700	1	423	0,19	80,88
De 101 a 150	36	163	6,88	31,17	De 1.701 a 1.750	3	426	0,57	81,45
De 151 a 200	21	184	4,02	35,18	De 1.751 a 1.800	3	429	0,57	82,03
De 201 a 250	24	208	4,59	39,77	De 1.801 a 1.850	1	430	0,19	82,22
De 251 a 300	17	225	3,25	43,02	De 1.851 a 1.900		430		82,22
De 301 a 350	18	243	3,44	46,46	De 1.901 a 1.950	2	432	0,38	82,60
De 351 a 400	14	257	2,68	49,14	De 1.951 a 2.000		432		82,60
De 401 a 450	14	271	2,68	51,82	De 2.001 a 2.250	13	445	2,49	85,09
De 451 a 500	10	281	1,91	53,73	De 2.251 a 2.500	7	452	1,34	86,42
De 501 a 550	18	299	3,44	57,17	De 2.501 a 2.750	8	460	1,53	87,95
De 551 a 600	15	314	2,87	60,04	De 2.751 a 3.000	4	464	0,76	88,72
De 601 a 650	16	330	3,06	63,10	De 3.001 a 3.250	9	473	1,72	90,44
De 651 a 700	10	340	1,91	65,01	De 3.251 a 3.500	6	479	1,15	91,59
De 701 a 750	8	348	1,53	66,54	De 3.501 a 3.750	6	485	1,15	92,73
De 751 a 800	5	353	0,96	67,50	De 3.751 a 4.000	3	488	0,57	93,31
De 801 a 850	9	362	1,72	69,22	De 4.001 a 5.000	11	499	2,10	95,41
De 851 a 900	3	365	0,57	69,79	De 5.001 a 6.000	7	506	1,34	96,75
De 901 a 950	5	370	0,96	70,75	De 6.001 a 7.000	5	511	0,96	97,71
De 951 a 1.000	4	374	0,76	71,51	De 7.001 a 8.000	2	513	0,38	98,09
De 1.001 a 1.050	4	378	0,76	72,28	De 8.001 a 9.000	4	517	0,76	98,85
De 1.051 a 1.100	5	383	0,96	73,23	De 9.001 a 10.000	3	520	0,57	99,43
De 1.101 a 1.150	5	388	0,96	74,19	De 10.001 a 15.000	2	522	0,38	99,81
De 1.151 a 1.200	5	393	0,96	75,14	De 15.001 a 20.000	1	523	0,19	100,00
De 1.201 a 1.250	7	400	1,34	76,48					
De 1.251 a 1.300	4	404	0,76	77,25	Estrenades	523	100,00		
De 1.301 a 1.350	4	408	0,76	78,01					
De 1.351 a 1.400	3	411	0,57	78,59	Total	597			

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 82. Espectadors a Catalunya per cada sessió de pel·lícules catalanes

Nombre d'espectadors a cada sessió	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
No estrenades	74			
D'1 a 5	36	36	6,88	6,88
De 6 a 10	84	120	16,06	22,94
De 11 a 15	90	210	17,21	40,15
De 16 a 20	92	302	17,59	57,74
De 21 a 25	61	363	11,66	69,41
De 26 a 30	27	390	5,16	74,57
De 31 a 35	25	415	4,78	79,35
De 36 a 40	14	429	2,68	82,03
De 41 a 45	12	441	2,29	84,32
De 46 a 50	9	450	1,72	86,04
De 51 a 55	11	461	2,10	88,15
De 56 a 60	5	466	0,96	89,10
De 61 a 65	5	471	0,96	90,06
De 66 a 70	3	474	0,57	90,63
De 71 a 75	3	477	0,57	91,20
De 76 a 80	9	486	1,72	92,93
De 81 a 85	3	489	0,57	93,50
De 86 a 90	5	494	0,96	94,46
De 91 a 95	4	498	0,76	95,22
De 96 a 100	4	502	0,76	95,98
De 101 a 105	3	505	0,57	96,56
De 106 a 110	3	508	0,57	97,13
De 111 a 115	3	511	0,57	97,71
De 116 a 120	3	514	0,57	98,28
De 121 a 125	1	515	0,19	98,47
De 126 a 130	2	517	0,38	98,85
De 131 a 135		517		98,85
De 136 a 140	1	518	0,19	99,04
De 141 a 160	2	520	0,38	99,43
De 161 a 180	1	521	0,19	99,62
Més de 180	2	523	0,38	100,00
Estrenades	523		100,00	
Total	597			

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

terme i pel que fa als espectadors de pel·lícules catalanes per cada sessió (quadre 82), la mediana se situa una mica per dessota de les vint persones per projecció, en el si d'una estructura en la qual només una cinquena part dels llargmetratges reïx a fer entrar a les sales més de quaranta persones i, d'aquest segment, la meitat ho aconsegueix convocant-ne més de 65. La mitjana de públic per projecció, en el conjunt dels deu anys analitzats i en ser comparada amb l'aforament mitjà dels cinemes catalans, procura un grau d'ocupació de l'ordre de l'11%, percentatge en sintonia amb els índexs referents a l'exhibició de pel·lícules que han estat elaborats mitjançant d'altres càlculs [25].

[25] Val a contrastar la dimensió d'aquest percentatge amb els càlculs recollits en un text de l'autor del present treball, elaborat per a l'Observatori de la Producció Audiovisual. Es tracta de l'article "De la monosala al megaplex. Exhibició cinematogràfica a Catalunya i concentració", que és accessible a <http://www.upf.edu/depeca/opa/dossier0/info5.htm>. En concret, el quadre que esdevé útil als efectes de realitzar la comparació amb la dada consignada en aquest treball pot ser capturat a http://www.upf.edu/depeca/opa/dossier0/img_doss0/informe5_cat/quadre25.htm.

PRODUCCIÓ CINEMATogrÀFICA DE CATALUNYA EN CATALÀ

La fase embrionària d'aquest treball i la primera redacció del seu text coincidiren amb la tramitació del projecte de Llei del cinema [26] al Parlament de Catalunya. Des del mateix moment de la presentació del document de proposta de bases per al confegiment del projecte de llei, l'atenció dels mitjans de comunicació i els debats públics es focalitzaren aclaparadorament en els aspectes lingüístics (concentrats essencialment en un article —el número 18— sobre un total de 53 més deu disposicions), bandejant del debat públic qüestions de tanta importància com totes aquelles relatives als aspectes industrials i comercials de la nostra cinematografia.

[26] La Mesa del Parlament admeté a tràmit el projecte de Llei del cinema el dia 19 de gener del 2010 i el text que els havia tramès el Govern fou publicat en el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* del dia següent (document que és a l'abast a <http://www.parlament.cat/activitat/bopc/08b615.pdf#page=37>). Havent estat aprovada, la Llei 20/2010, del 7 de juliol, del Cinema aparegué en el DOGC (Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya) del 16 de juliol d'aquell any i, en acompliment de la seva disposició final segona, entrà en vigor sis mesos després d'aquella publicació. Tal com recull la nota [18], tot i haver transcorregut un parell d'anys des de la seva activació, no hi ha rastres de desplegament reglamentari, a banda de l'enterc incompliment de la Llei per part del Govern, car tampoc no ha estat formalitzat l'Acord marc per al foment de la indústria cinematogràfica i audiovisual (el termini estipulat per la disposició addicional quarta expirà el 16 d'abril de 2011) ni ha estat confegit l'estudi sobre la negociació col·lectiva en l'àmbit cinematogràfic i audiovisual, amb la finalitat de conèixer l'estructura o el mapa de la negociació col·lectiva del sector i les condicions de treball aplicables als treballadors que hi presten serveis, per a millorar la qualitat, les garanties i l'ocupació d'aquestes persones (el marge temporal, fixat en aquest cas per la disposició addicional tercera de la Llei, concloué el 16 de gener de 2012). Absolutament lamentable!

No entrarem en aquesta secció —tal com ens n’hem abstingut a la resta— en l’examen del cinema procedent de l’estranger i per tant, en el terreny lingüístic, no ens endinsarem pels verals del doblatge. En canvi, és clara la pertinència de visitar aquells tocoms on interseccionen la llengua pròpia i la producció cinematogràfica de Catalunya. I en aquests indrets val a demanar a l’aplicació de la llei no pas el dret dels nostres productors a fer pel·lícules en català, puix que ja és garantit per l’Estatut d’autonomia de Catalunya, sinó l’assegurament per als films en català de les empreses de Catalunya de l’accés al mercat en condicions que no siguin sensiblement diferents de les que aconseguixen les altres produccions cinematogràfiques.

L’apropament a l’oferta ens parla immediatament de les grans possibilitats hipotètiques que té la producció cinematogràfica de Catalunya en català si parem atenció al nombre de títols que disposen de versió de l’obra en aquest idioma, un supòsit que caldrà afinar tot seguit amb la consideració del nombre d’aquestes còpies que cadascú d’ells pot posar a disposició de les sales exhibidores i amb el fet que una densa majoria d’aquests films té també còpia en castellà. El recompte de les informacions rebudes de l’ICEC quant a explotació de les pel·lícules en els locals de projecció filmica ens revela (quadre 83) que gairebé els dos terços dels 523 llargmetratges de la producció cinematogràfica de Catalunya estrenats en el període 2002-2011 posseïa, com a mínim, una còpia en català (en versió original, doblada o subtitulada). Val a assenyalar, a més, que una mica més del quart de pel·lícules del catàleg, acompanyades o no d’una altra versió del mateix títol, corresponia a la versió original en català i que pràcticament la meitat dels llargmetratges amb versió en aquesta llengua ho era per raons de doblatge. Si examinem l’exclusivitat de la versió, 106 pel·lícules amb participació productiva d’empreses del territori (que acosten el seu pes específic a la cinquena part de l’estoc exhibit)

Quadre 83. Versions de les pel·lícules amb producció catalana

Any	Versió catalana			Total	Sense versió cat	Films estrenats	Sense estrenar	Total films	% versió films estrenats		
	V.O.	Dobla	Subtit						Cat	No cat	Total
2002	6	5	1	12	12	24	3	27	50,00	50,00	100,00
2003	8	9	1	18	12	30		30	60,00	40,00	100,00
2004	11	16		27	13	40		40	67,50	32,50	100,00
2005	7	20	1	28	10	38	2	40	73,68	26,32	100,00
2006	17	28	4	49	17	66	6	72	74,24	25,76	100,00
2007	12	32	4	48	24	72	6	78	66,67	33,33	100,00
2008	12	24	3	39	24	63	6	69	61,90	38,10	100,00
2009	27	5	7	39	19	58	15	73	67,24	32,76	100,00
2010	30	16	5	51	28	79	16	95	64,56	35,44	100,00
2011	10	11	3	24	29	53	20	73	45,28	54,72	100,00
Total	140	166	29	335	188	523	74	597	64,05	35,95	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

es projectaren a Catalunya únicament en català, mentre que un total de 188 llargmetratges —una proporció que supera el terç de la producció fílmica de Catalunya estrenada en el conjunt de la dècada— ho féu sols en castellà; els altres 229 títols simultaniejaren les versions en cadascun dels dos idiomes.

Quan les versions es combinen amb el nombre de còpies (quadres 84 i 85) i de sessions (quadres 86 i 87), les estructures percentuals experimenten un convuls capgirament, car la possibilitat d'exhibir en català les dues tercers parts de l'oferta s'ha traduït, a l'hora de la pràctica i en el conjunt del decenni analitzat, en un control del mercat que ha ranejat un cinquè de les còpies en circulació. Aquesta arronsada en el pes específic de les còpies pateix un nou escurçament quan són mostrades en els llenços dels locals exhibidors, puix que les sessions dedicades a les versions en català de la producció cinematogràfica de Catalunya, en el conjunt dels cinc biennis, amb prou feines superen la sisena part de les projeccions de tota aquesta filmografia en el període triat en aquest treball. Aquest grau de captació

Quadre 84. Nombre de còpies de les pel·lícules estrenades amb producció catalana per versions projectades

Any	Còpies només en versió catalana				Còpies en català i en castellà			Còpies només en cast		Còpies per versió		% còpies		Total	
	V.O.	Dobla	Subtitl	Total	En cat	En cast	Total	Total	En cat	En cast	En cat	En cast			
2002	27			27	45	227	272	247	546	72	474	546	13,19	86,81	100,00
2003	4			4	120	214	334	185	523	124	399	523	23,71	76,29	100,00
2004	25			25	131	368	499	214	738	156	582	738	21,14	78,86	100,00
2005	12	1	3	16	107	405	512	128	656	123	533	656	18,75	81,25	100,00
2006	71		1	72	168	641	809	282	1.163	240	923	1.163	20,64	79,36	100,00
2007	41	12	3	56	109	603	712	244	1.012	165	847	1.012	16,30	83,70	100,00
2008	88			88	167	592	759	275	1.122	255	867	1.122	22,73	77,27	100,00
2009	71		2	73	162	272	434	267	774	235	539	774	30,36	69,64	100,00
2010	140		1	141	251	644	895	513	1.549	392	1.157	1.549	25,31	74,69	100,00
2011	38			38	112	229	341	340	719	150	569	719	20,86	79,14	100,00
Total	517	13	10	540	1.372	4.195	5.567	2.695	8.802	1.912	6.890	8.802	21,72	78,28	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 85. Nombre de còpies de les pel·lícules estrenades amb producció catalana per versions projectades

Any	Còpies en versió catalana				Còpies en castellà i d'altres				Total	% còpies en versió catalana				% còpies en versió cast				Total
	V.O.	Doblada	Subtitulada	Total	També en català	No versió catalana	Total versió castellà	Total		V.O.	Doblada	Subtitulada	Total versió català	També en català	No versió catalana	Total versió castellà		
2002	44	25	3	72	227	247	474	546	8,06	4,58	0,55	13,19	41,58	45,24	86,81	100,00		
2003	67	55	2	124	214	185	399	523	12,81	10,52	0,38	23,71	40,92	35,37	76,29	100,00		
2004	68	88		156	368	214	582	738	9,21	11,92		21,14	49,86	29,00	78,86	100,00		
2005	29	91	3	123	405	128	533	656	4,42	13,87	0,46	18,75	61,74	19,51	81,25	100,00		
2006	126	107	7	240	641	282	923	1.163	10,83	9,20	0,60	20,64	55,12	24,25	79,36	100,00		
2007	57	96	12	165	603	244	847	1.012	5,63	9,49	1,19	16,30	59,58	24,11	83,70	100,00		
2008	106	135	14	255	592	275	867	1.122	9,45	12,03	1,25	22,73	52,76	24,51	77,27	100,00		
2009	217	5	13	235	272	267	539	774	28,04	0,65	1,68	30,36	35,14	34,50	69,64	100,00		
2010	327	55	10	392	644	513	1.157	1.549	21,11	3,55	0,65	25,31	41,58	33,12	74,69	100,00		
2011	83	59	8	150	229	340	569	719	11,54	8,21	1,11	20,86	31,85	47,29	79,14	100,00		
Total	1.124	716	72	1.912	4.195	2.695	6.890	8.802	12,77	8,13	0,82	21,72	47,66	30,62	78,28	100,00		

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 86. Nombre de sessions de les pel·lícules estrenades amb producció catalana per versions projectades

Any	Films només en versió catalana				Films en català i en castellà			Films només en castellà	Sessions per versió		% sessions		Total		
	V.O.	Doblada	Subtitulada	Total	En català	En castellà	Total català i castellà	Total	En català	En castellà	En català	En castellà			
2002	4.438			4.438	2.538	15.704	18.242	22.650	45.330	6.976	38.354	45.330	15,39	84,61	100,00
2003	283			283	7.097	13.392	20.489	9.725	30.497	7.380	23.117	30.497	24,20	75,80	100,00
2004	1.179			1.179	7.403	17.501	24.904	18.660	44.743	8.582	36.161	44.743	19,18	80,82	100,00
2005	1.240	16	94	1.350	5.771	32.066	37.837	11.863	51.050	7.121	43.929	51.050	13,95	86,05	100,00
2006	3.856		89	3.945	9.501	38.119	47.620	18.988	70.553	13.446	57.107	70.553	19,06	80,94	100,00
2007	2.263	465	730	3.458	4.468	43.215	47.683	16.330	67.471	7.926	59.545	67.471	11,75	88,25	100,00
2008	2.580			2.580	7.637	31.555	39.192	19.660	61.432	10.217	51.215	61.432	16,63	83,37	100,00
2009	3.156		133	3.289	6.933	13.187	20.120	15.016	38.425	10.222	28.203	38.425	26,60	73,40	100,00
2010	6.677		6	6.683	17.314	41.313	58.627	30.709	96.019	23.997	72.022	96.019	24,99	75,01	100,00
2011	1.239			1.239	7.682	31.388	39.070	36.280	76.589	8.921	67.668	76.589	11,65	88,35	100,00
Total	26.911	481	1.052	28.444	76.344	277.440	353.784	199.881	582.109	104.788	477.321	582.109	18,00	82,00	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 87. Nombre de sessions de les pel·lícules estrenades amb producció catalana per versions projectades

Any	Sessions en versió catalana				Sessions en castellà i d'altres			Total	% sessions en versió catalana				% sessions en castellà			Total
	V.O.	Doblada	Subtitulada	Total	També en català	No versió catalana	Total versió castellà	V.O.	Doblada	Subtitulada	Total versió català	També en català	No versió catalana	Total versió castellà		
2002	5.030	1.485	461	6.976	15.704	22.650	38.354	45.330	11,10	3,28	1,02	15,39	34,64	49,97	84,61	100,00
2003	4.105	3.155	120	7.380	13.392	9.725	23.117	30.497	13,46	10,35	0,39	24,20	43,91	31,89	75,80	100,00
2004	4.390	4.192		8.582	17.501	18.660	36.161	44.743	9,81	9,37		19,18	39,11	41,70	80,82	100,00
2005	2.073	4.954	94	7.121	32.066	11.863	43.929	51.050	4,06	9,70	0,18	13,95	62,81	23,24	86,05	100,00
2006	6.815	5.094	1.537	13.446	38.119	18.988	57.107	70.553	9,66	7,22	2,18	19,06	54,03	26,91	80,94	100,00
2007	3.115	3.587	1.224	7.926	43.215	16.330	59.545	67.471	4,62	5,32	1,81	11,75	64,05	24,20	88,25	100,00
2008	3.774	6.265	178	10.217	31.555	19.660	51.215	61.432	6,14	10,20	0,29	16,63	51,37	32,00	83,37	100,00
2009	8.953	253	1.016	10.222	13.187	15.016	28.203	38.425	23,30	0,66	2,64	26,60	34,32	39,08	73,40	100,00
2010	21.038	2.827	132	23.997	41.313	30.709	72.022	96.019	21,91	2,94	0,14	24,99	43,03	31,98	75,01	100,00
2011	4.976	3.752	193	8.921	31.388	36.280	67.668	76.589	6,50	4,90	0,25	11,65	40,98	47,37	88,35	100,00
Total	64.269	35.564	4.955	104.788	277.440	199.881	477.321	582.109	11,04	6,11	0,85	18,00	47,66	34,34	82,00	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

del mercat es trasllada —amb un abraonament un xic més enardit, puix que el domini aconseguit s’escampa per la cinquena part d’aquest específic territori— als espectadors de les pel·lícules de producció catalana en aquesta llengua (quadres 88 i 89) així com als diners que ingressen en taquilla (quadres 90 i 91), àmbits en què les parcel·les subjugades representen el 19,90% i el 19,23% de les respectives xifres totals.

El repartiment d’espectadors i d’ingressos entre les còpies projectades en els cinemes (quadres 92 i 93) permet detectar, per al conjunt del període, una superior inclinació del públic a contemplar les pel·lícules en la seva versió original, sigui aquesta en català o en castellà. Quan de la versió original en castellà se’n fan còpies en català, la primera experimenta un esprimatxament de l’ordre d’un novè de l’embalum de la clientela per còpia; els títols en versió original catalana, en ser traduïts i projectats en castellà, experimenten una desafecció superior, car perden gairebé una setena part de la seva còrpora. En el seu conjunt no hi ha diferències apreuable en les diferents modalitats de versió quant a les magnituds de públic i d’euros aconseguits com a mitjana a cadascuna de les sessions celebrades durant el decenni (quadres 94 i 95), però aquests nivells de les versions en català, tot i ser semblants (i fins i tot una mica millors) a les magnituds dels seus competidors, topen amb la mancança d’un multiplicador poderós que converteixi una acceptable rendibilitat per unitat de sessió en un satisfactiu resultat final per títol.

N’hi ha prou de fer cap a la segmentació per nombre de còpies i de sessions (quadre 96) per observar que pràcticament el terç de les pel·lícules amb versió catalana exhibides en el període només disposava d’un exemplar en aquesta llengua. Si elevem el nombre fins a tres còpies, s’abasta la meitat d’aquest catàleg específic, arribant-ne a cobrir els tres quarts quan la frontera es col·loca en les set

Quadre 88. Espectadors de les pel·lícules estrenades amb producció catalana per versions projectades

Any	Films només en versió catalana				Films en català i en castellà			Films només en castellà	Total	Espectadors per versió		% espectadors			
	V.O.	Doblada	Subtitulada	Total	En català	En castellà	Total català i castellà	Total	En català	En castellà	En català	En castellà			
2002	125.915			125.915	92.442	379.219	471.661	784.727	1.382.303	218.357	1.163.946	1.382.303	15,80	84,20	100,00
2003	9.963			9.963	222.940	337.346	560.286	168.934	739.183	232.903	506.280	739.183	31,51	68,49	100,00
2004	42.898			42.898	181.463	356.316	537.779	444.898	1.025.575	224.361	801.214	1.025.575	21,88	78,12	100,00
2005	68.350	62	826	69.238	154.212	871.948	1.026.160	382.540	1.477.938	223.450	1.254.488	1.477.938	15,12	84,88	100,00
2006	161.625		876	162.501	222.957	1.086.590	1.309.547	564.210	2.036.258	385.458	1.650.800	2.036.258	18,93	81,07	100,00
2007	109.998	30.372	25.107	165.477	119.134	1.456.248	1.575.382	588.560	2.329.419	284.611	2.044.808	2.329.419	12,22	87,78	100,00
2008	77.900			77.900	222.334	786.063	1.008.397	477.666	1.563.963	300.234	1.263.729	1.563.963	19,20	80,80	100,00
2009	166.916		25.748	192.664	148.845	240.887	389.732	419.998	1.002.394	341.509	660.885	1.002.394	34,07	65,93	100,00
2010	173.075		21	173.096	415.184	838.717	1.253.901	602.877	2.029.874	588.280	1.441.594	2.029.874	28,98	71,02	100,00
2011	17.114			17.114	174.579	651.839	826.418	599.905	1.443.437	191.693	1.251.744	1.443.437	13,28	86,72	100,00
Total	953.754	30.434	52.578	1.036.766	1.954.090	7.005.173	8.959.263	5.034.315	15.030.344	2.990.856	12.039.488	15.030.344	19,90	80,10	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PÍCEC.

Quadre 89. Espectadors de les pel·lícules estrenades amb producció catalana per versions projectades

Any	Espectadors en versió catalana				Espectadors en castellà i d'altres			Total	% espectadors en versió catalana			% espectadors en versió castellana			Total	
	V.O.	Doblada	Subtitulada	Total	També en català	No versió catalana	Total versió en castellà	V.O.	Doblada	Subtitulada	Total versió en català	També en català	No versió catalana	Total versió en castellà		
2002	148.516	58.079	11.762	218.357	379.219	784.727	1.163.946	1.382.303	10,74	4,20	0,85	15,80	27,43	56,77	84,20	100,00
2003	108.814	118.604	5.485	232.903	337.346	168.934	506.280	739.183	14,72	16,05	0,74	31,51	45,64	22,85	68,49	100,00
2004	105.937	118.424		224.361	356.316	444.898	801.214	1.025.575	10,33	11,55		21,88	34,74	43,38	78,12	100,00
2005	86.046	136.578	826	223.450	871.948	382.540	1.254.488	1.477.938	5,82	9,24	0,06	15,12	59,00	25,88	84,88	100,00
2006	229.043	151.932	4.483	385.458	1.086.590	564.210	1.650.800	2.036.258	11,25	7,46	0,22	18,93	53,36	27,71	81,07	100,00
2007	148.153	99.789	36.669	284.611	1.456.248	588.560	2.044.808	2.329.419	6,36	4,28	1,57	12,22	62,52	25,27	87,78	100,00
2008	100.741	198.074	1.419	300.234	786.063	477.666	1.263.729	1.563.963	6,44	12,66	0,09	19,20	50,26	30,54	80,80	100,00
2009	280.492	5.191	55.826	341.509	240.887	419.998	660.885	1.002.394	27,98	0,52	5,57	34,07	24,03	41,90	65,93	100,00
2010	524.473	60.493	3.314	588.280	838.717	602.877	1.441.594	2.029.874	25,84	2,98	0,16	28,98	41,32	29,70	71,02	100,00
2011	127.239	63.459	995	191.693	651.839	599.905	1.251.744	1.443.437	8,82	4,40	0,07	13,28	45,16	41,56	86,72	100,00
Total	1.859.454	1.010.623	120.779	2.990.856	7.005.173	5.034.315	12.039.488	15.030.344	12,37	6,72	0,80	19,90	46,61	33,49	80,10	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PÍCEC.

Quadre 92. Espectadors per còpia de les pel·lícules estrenades amb producció catalana per versions

Any	Versió catalana			Total versió catalana	Versió en castellà i d'altres			Total
	Versió original	Versió doblada	Versió subtítulada		També en català	No versió catalana	Total versió castellana	
2002	3.375	2.323	3.921	3.033	1.671	3.177	2.456	2.532
2003	1.624	2.156	2.743	1.878	1.576	913	1.269	1.413
2004	1.558	1.346		1.438	968	2.079	1.377	1.390
2005	2.967	1.501	275	1.817	2.153	2.989	2.354	2.253
2006	1.818	1.420	640	1.606	1.695	2.001	1.789	1.751
2007	2.599	1.039	3.056	1.725	2.415	2.412	2.414	2.302
2008	950	1.467	101	1.177	1.328	1.737	1.458	1.394
2009	1.293	1.038	4.294	1.453	886	1.573	1.226	1.295
2010	1.604	1.100	331	1.501	1.302	1.175	1.246	1.310
2011	1.533	1.076	124	1.278	2.846	1.764	2.200	2.008
Total	1.654	1.411	1.677	1.564	1.670	1.868	1.747	1.708

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 93. Recaptacions per còpia de les pel·lícules estrenades amb producció catalana per versions

Any	Versió catalana (euros)			Total versió catalana	Versió en castellà i d'altres (euros)			Total
	Versió original	Versió doblada	Versió subtítulada		També en català	No versió catalana	Total versió no catalana	
2002	14.553,53	11.089,76	19.469,91	13.555,68	8.023,22	15.611,66	11.977,53	12.185,64
2003	8.291,65	10.828,03	15.160,05	9.527,44	8.096,05	4.594,20	6.472,38	7.196,72
2004	8.290,33	6.979,38		7.550,82	5.073,11	10.986,87	7.247,59	7.311,68
2005	16.406,63	8.700,75	1.397,40	10.339,45	12.367,42	16.567,17	13.375,99	12.806,64
2006	10.232,98	7.508,31	3.669,70	8.826,80	9.742,12	11.319,76	10.224,13	9.935,77
2007	14.873,23	5.916,95	18.886,91	9.954,21	14.684,59	14.703,17	14.689,94	13.917,81
2008	5.486,37	8.719,02	470,27	6.922,38	8.385,99	10.802,41	9.152,45	8.645,61
2009	7.855,25	6.238,32	25.897,62	8.818,94	5.578,36	10.075,50	7.806,07	8.113,60
2010	9.909,69	7.263,19	1.909,09	9.334,27	8.847,62	7.688,42	8.333,64	8.586,87
2011	9.457,51	6.785,22	556,79	7.931,70	19.314,71	11.571,94	14.688,10	13.278,56
Total	9.505,47	7.902,54	9.889,60	8.919,67	10.043,34	10.945,08	10.396,05	10.075,35

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

Quadre 94. Espectadors per sessió de les pel·lícules estrenades amb producció catalana per versions

Any	Versió catalana			Total versió catalana	Versió en castellà i d'altres			Total
	Versió original	Versió doblada	Versió subtítulada		També en català	No versió catalana	Total versió no catalana	
2002	30	39	26	31	24	35	30	30
2003	27	38	46	32	25	17	22	24
2004	24	28		26	20	24	22	23
2005	42	28	9	31	27	32	29	29
2006	34	30	3	29	29	30	29	29
2007	48	28	30	36	34	36	34	35
2008	27	32	8	29	25	24	25	25
2009	31	21	55	33	18	28	23	26
2010	25	21	25	25	20	20	20	21
2011	26	17	5	21	21	17	18	19
Total	29	28	24	29	25	25	25	26

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 95. Recaptacions per sessió de les pel·lícules estrenades amb producció catalana per versions

Any	Versió catalana (euros)			Total versió catalana	Versió en castellà i d'altres (euros)			Total
	Versió original	Versió doblada	Versió subtítulada		També en català	No versió catalana	Total versió no catalana	
2002	127,31	186,70	126,70	139,91	115,97	170,25	148,02	146,78
2003	135,33	188,76	252,67	160,08	129,37	87,40	111,71	123,42
2004	128,42	146,51		137,26	106,67	126,00	116,65	120,60
2005	229,52	159,82	44,60	178,59	156,20	178,76	162,29	164,57
2006	189,19	157,71	16,71	157,55	163,82	168,12	165,25	163,78
2007	272,16	158,36	185,17	207,22	204,90	219,69	208,96	208,75
2008	154,10	187,88	36,99	172,77	157,33	151,10	154,94	157,90
2009	190,39	123,29	331,37	202,74	115,06	179,15	149,19	163,43
2010	154,03	141,31	144,63	152,48	137,92	128,44	133,88	138,53
2011	157,75	106,70	23,08	133,37	140,92	108,45	123,51	124,66
Total	166,24	159,10	143,70	162,75	151,86	147,57	150,06	152,35

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

Quadre 96. Nombre de còpies i sessions a Catalunya de les versions en català de les produccions cinematogràfiques catalanes

	Nombre de còpies	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat	Nombre de sessions	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
No estrenades		170				No estrenades	74			
Sense versió catalana		188				Sense versió catalana	188			
1		110	110	32,84	32,84	D'1 a 25	60	60	17,91	17,91
2		34	144	10,15	42,99	De 26 a 50	46	106	13,73	31,64
3		32	176	9,55	52,54	De 51 a 75	15	121	4,48	36,12
4		28	204	8,36	60,90	De 76 a 100	24	145	7,16	43,28
5		22	226	6,57	67,46	De 101 a 150	36	181	10,75	54,03
6		17	243	5,07	72,54	De 151 a 200	22	203	6,57	60,60
7		10	253	2,99	75,52	De 201 a 250	26	229	7,76	68,36
8		9	262	2,69	78,21	De 251 a 300	20	249	5,97	74,33
9		9	271	2,69	80,90	De 301 a 350	9	258	2,69	77,01
10		10	281	2,99	83,88	De 351 a 400	12	270	3,58	80,60
11		9	290	2,69	86,57	De 401 a 450	8	278	2,39	82,99
12		7	297	2,09	88,66	De 451 a 500	7	285	2,09	85,07
13		9	306	2,69	91,34	De 501 a 550	7	292	2,09	87,16
14		2	308	0,60	91,94	De 551 a 600	5	297	1,49	88,66
15		5	313	1,49	93,43	De 601 a 650	7	304	2,09	90,75
16		1	314	0,30	93,73	De 651 a 700	2	306	0,60	91,34
17		4	318	1,19	94,93	De 701 a 750	1	307	0,30	91,64
18			318		94,93	De 751 a 800	4	311	1,19	92,84
19		2	320	0,60	95,52	De 801 a 900	1	312	0,30	93,13
20		1	321	0,30	95,82	De 901 a 1.000	4	316	1,19	94,33
De 21 a 25		7	328	2,09	97,91	De 1.001 a 1.500	8	324	2,39	96,72
De 26 a 30		1	329	0,30	98,21	De 1.501 a 2.000	3	327	0,90	97,61
De 31 a 35		1	330	0,30	98,51	De 2.001 a 3.000	4	331	1,19	98,81
De 36 a 40		1	331	0,30	98,81	De 3.001 a 5.000	3	334	0,90	99,70
De 41 a 50		3	334	0,90	99,70	De 5.001 a 7.000		334		99,70
De 51 a 60		1	335	0,30	100,00	De 7.001 a 9.000	1	335	0,30	100,00
Amb versió catalana		335		100,00		Amb versió catalana	335		100,00	
Total		597				Total	597			

Font: Elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de PICEC.

còpies. Val a tenir present que, en el conjunt dels deu anys estudiats, la mitjana de còpies en català per títol exhibit ha vorejat les cinc unitats en una prístina situació d'inferioritat envers les vint còpies que llueixen com a mitjana les produccions cinematogràfiques de Catalunya que s'exhibeixen en castellà, estiguin acompanyades o no per les versions catalanes dels corresponents títols. L'acost al nombre de sessions està ben lluny d'adobar-ho. Gairebé un terç dels films no depassa les 50 sessions i les tres cinquenes parts dels llargmetratges estrenats no han arribat a les 200; sobre aquesta base no és gens estranya la gran desproporció entre les sessions mitjanes per títol segons que el llargmetratge català s'exhibeixi o no en aquesta llengua [27].

Si, per comptes de treballar per collites anuals de llargmetratges, feinegem amb els resultats del sector exhibidor a Catalunya en cada exercici, podem efectuar una altra mirada a la qüestió des d'una doble via. La primera afecta únicament el cinema produït per la cinematografia espanyola en el seu conjunt —tot consignant-hi paral·lelament la part abocada pels llargmetratges fets amb participació productiva d'empreses catalanes així com la parcel·la d'aquest bloc que és patrimoni de la versió catalana de les pel·lícules d'aquest específic eixam de companyies— i en fa la comparança amb les magnituds globals d'espectadors (quadre 97) i de recaptacions (quadre 98) que han clos cada anyada d'exhibició cinematogràfica. La seva observació certifica que el

[27] Per les qüestions explicades a la nota [24] i en definitiva per l'esbiaix que xifres de tèrbola fiança introduïrien en aquests càlculs, no els hem efectuat en el present treball. El lector volenterós que s'entregui a establir proporcions entre les caselles homòlogues dels quadres 83 i 86 advertirà que, en el si de la producció cinematogràfica de Catalunya, el nombre mitjà de sessions per títol dels films en versió no catalana octuplica la quantitat assolida pels llargmetratges en versió catalana. Havent esportat del còmput les cintes sospitoses —en un garbellament recolzat en l'agosarat sedàs de l'olfacte de l'investigador i del seu coneixement de les pel·lícules i de les empreses que les han afillades— el nostre càlcul corregit rebaixa l'octuplicació a sextuplicació. Ja no és tant, però Déu n'hi do!

Quadre 97. Espectadors a Catalunya en cada exercici

Any	Espectadors				% sobre xifra total d'espectadors			% sobre cine espanyol		% En català s/C català
	Cine cat en cat	Cinema català	Cine espanyol	Total espectad	% En cat/T	% C cat/T	% Esp/Tot	% En cat/E	% C cat/E	
2002	159.775	1.113.305	3.895.825	30.579.563	0,52	3,64	12,74	4,10	28,58	14,35
2003	250.482	858.903	4.327.149	29.302.166	0,85	2,93	14,77	5,79	19,85	29,16
2004	169.796	1.000.133	3.661.336	29.034.898	0,58	3,44	12,61	4,64	27,32	16,98
2005	256.049	1.386.453	4.242.682	25.908.952	0,99	5,35	16,38	6,04	32,68	18,47
2006	251.169	1.792.535	3.940.049	25.456.933	0,99	7,04	15,48	6,37	45,50	14,01
2007	334.702	2.018.513	3.165.287	23.927.465	1,40	8,44	13,23	10,57	63,77	16,58
2008	402.796	1.842.210	3.055.557	22.540.951	1,79	8,17	13,56	13,18	60,29	21,86
2009	264.018	1.196.263	3.527.986	22.584.807	1,17	5,30	15,62	7,48	33,91	22,07
2010	490.759	1.821.658	2.610.635	20.432.597	2,40	8,92	12,78	18,80	69,78	26,94
2011	384.736	1.580.252	2.965.615	20.099.823	1,91	7,86	14,75	12,97	53,29	24,35
Total	2.964.282	14.610.225	35.392.121	249.868.155	1,19	5,85	14,16	8,38	41,28	20,29

Font: *Estadístiques Culturals de Catalunya*, del Departament de Cultura; *Memòria de l'Institut Català de les Indústries Culturals 2011*, de PICEC; *Estadística de l'audiovisual a Catalunya*, de l'IDESCAT; i elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'PICEC.

Quadre 98. Recaptacions a Catalunya en cada exercici

Any	Recaptacions (euros)				% sobre xifra total de recaptacions			% sobre cine espanyol		% En català s/C català
	Cine cat en cat	Cinema català	Cine espanyol	Total recaptac	% En cat/T	% C cat/T	% Esp/Tot	% En cat/E	% C cat/E	
2002	769.571,21	5.385.927,45	18.854.156,69	147.646.613,17	0,52	3,65	12,77	4,08	28,57	14,29
2003	1.209.508,38	4.259.749,52	21.711.647,79	148.066.834,46	0,82	2,88	14,66	5,57	19,62	28,39
2004	826.105,24	5.141.650,62	19.075.646,76	151.341.368,73	0,55	3,40	12,60	4,33	26,95	16,07
2005	1.434.174,57	7.764.608,81	23.293.118,93	140.465.530,49	1,02	5,53	16,58	6,16	33,33	18,47
2006	1.376.188,12	10.186.639,10	22.410.695,41	144.606.638,91	0,95	7,04	15,50	6,14	45,45	13,51
2007	1.810.886,67	12.544.570,77	18.789.307,95	143.272.249,67	1,26	8,76	13,11	9,64	66,76	14,44
2008	2.392.472,58	11.341.720,90	18.840.380,89	140.341.914,02	1,70	8,08	13,42	12,70	60,20	21,09
2009	1.552.463,63	7.437.302,85	22.491.951,86	148.075.024,22	1,05	5,02	15,19	6,90	33,07	20,87
2010	3.050.891,38	11.923.136,30	17.004.249,98	141.350.368,03	2,16	8,44	12,03	17,94	70,12	25,59
2011	2.391.307,23	10.327.813,02	20.041.215,57	136.874.883,00	1,75	7,55	14,64	11,93	51,53	23,15
Total	16.813.569,01	86.313.119,34	202.512.371,83	1.442.041.424,70	1,17	5,99	14,04	8,30	42,62	19,48

Font: *Estadístiques Culturals de Catalunya*, del Departament de Cultura; *Memòria de l'Institut Català de les Indústries Culturals 2011*, de PICEC; *Estadística de l'audiovisual a Catalunya*, de l'IDESCAT; i elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'PICEC.

pes específic que les pel·lícules espanyoles representen sobre parroquians i pistrincs aconseguits per la xarxa de cinemes de Catalunya té un traç força coincident amb les ondulacions que caracteritzen aquesta proporció quan es calcula sobre el parc total de sales de la pell de brau. En segon terme, l'examen per anys confirma la creixença (abruptament estroncada —i ràpidament recuperada— per l'ensulsiada del 2009) de la significació de la producció cinematogràfica de Catalunya sobre el total que ja s'havia pogut percebre en l'anàlisi per collites. L'embravit ritme de la nostra producció, al llarg dels anys d'aquest nou segle, ha enlairat la participació de les pel·lícules de producció catalana sobre el total del mercat cinematogràfic de Catalunya des dels nivells situats per les engires de l'1% que caracteritzaren la cloenda del mil·lenni anterior i la inauguració de l'actual fins a cotes que han arribat a oscil·lar entre el 8 i el 9% del total, aparentment assossegades en el darrer exercici del reguitzell temporal.

Quan efectuem el còmput de les xifres aplegades per les pel·lícules catalanes exhibides en català, la variació ha anat des del mig punt percentual que tancà el segle XX fins a excedir, amb tímida decisió, l'u per cent dels resultats de l'exhibició fílmica a Catalunya, uns percentatges que en l'exercici més esplendent no han arribat a atènyer el 2,5% [28]. Pel que fa a la quota que les versions en català de les pel·lícules representen sobre la producció cinematogràfica de Catalunya, els percentatges també connecten amb els seus homòlegs en els càlculs fets per collites [29], advertint-hi una millorança en el darrer bienni de la sèrie, que es revela tant deutora de l'afrevoliment del denominador com de la vitalitat del numerador.

[28] Un màxim que és patrimoni del llargmetratge *Pa negre*, puix que, en l'any 2010, contribuí al resultat final amb l'abocament d'una mica més de la meitat de les xifres d'espectadors i de recaptacions que lluí aquest capítol.

[29] En treballar per anys, la mitjana de participació de les cintes en versió catalana sobre la producció total de Catalunya fou del 20,29% en públic i del 19,48% en taquilla, percentatges no gens llunyans dels respectius 19,90% i 19,23% emanats dels còmputos per collites.

La segona via penetra en la comparança dels resultats dels films de producció catalana exhibits en el seu territori en la llengua pròpia de Catalunya amb les xifres acabades per les pel·lícules de qualsevulla procedència geogràfica per les seves projeccions efectuades en català (en versió original, doblada o subtitulada). La mitjana dels deu anys resseguits (quadre 99) se situa en aquest 3% de presència de l'idioma en les nostres pantalles del qual tots els partits polítics (amb independència de la seva posició davant l'articulat) coincidiren, durant el debat de la Llei del cinema al Parlament de Catalunya, a ressaltar-ne l'angoixant esquivadesa. Si considerem que la indústria local, en el transcurs d'aquests exercicis, només ha captat per a les versions en català dels seus films la cinquena part de les quantitats de públic i de calaix que hi han estat vinculades, dins de la irrisòria presència de la llengua en els cinemes caldrà subratllar molt particularment la paupèrrima parcel·la proveïda des de la producció interna (un 1,19% del públic i un 1,17% de la taquilla en el decenni).

Quadre 99. Cinema en català: espectadors i recaptacions a Catalunya

Any	Espectadors en català			Recaptacions en català (Euros)			% sobre xifra total espectadors Catalunya		% sobre xifra total recaptació Catalunya	
	Cine català	Total en català	% Esp/Tot	Cinema català	Total en català	% Esp/Tot	Cin català	En català	Cin català	En català
2002	159.775	906.122	17,63	769.571,21	4.463.876,84	17,24	0,52	2,96	0,52	3,02
2003	250.482	1.074.111	23,32	1.209.508,38	5.327.577,32	22,70	0,85	3,67	0,82	3,60
2004	169.796	823.064	20,63	826.105,24	4.165.873,81	19,83	0,58	2,83	0,55	2,75
2005	256.049	858.554	29,82	1.434.174,57	4.594.491,72	31,22	0,99	3,31	1,02	3,27
2006	251.169	676.154	37,15	1.376.188,12	3.617.872,74	38,04	0,99	2,66	0,95	2,50
2007	334.702	793.266	42,19	1.810.886,67	4.233.757,77	42,77	1,40	3,32	1,26	2,96
2008	402.796	786.029	51,24	2.392.472,58	4.521.947,21	52,91	1,79	3,49	1,70	3,22
2009	264.018	601.584	43,89	1.552.463,63	3.425.187,23	45,32	1,17	2,66	1,05	2,31
2010	490.759	752.300	65,23	3.050.891,38	4.528.701,76	67,37	2,40	3,68	2,16	3,20
2011	384.736	785.892	48,96	2.391.307,23	4.966.534,27	48,15	1,91	3,91	1,75	3,63
Total	2.964.282	8.057.076	36,79	16.813.569,01	43.845.820,67	38,35	1,19	3,22	1,17	3,04

Font: *Estadístiques Culturals de Catalunya*, del Departament de Cultura; *Memòria de l'Institut Català de les Indústries Culturals 2011*, de l'ICEC; *Estadística de l'audiovisual a Catalunya*, de l'IDESCAT; i elaboració pròpia amb dades subministrades per la Unitat de Foment, de l'Àrea de l'Audiovisual de l'ICEC.

COSTOS DELS LLARGMETRATGES

En les seccions que precedeixen aquest bloc hem revisat els aspectes connectats amb l'activitat exterior de les productores: el nombre de títols fabricats, la coalició amb d'altres socis i l'impacte dels films en els cinemes, ara sigui en el marc global de tot Espanya, ara en l'espai concret de Catalunya. L'enfilall de frases que segueix fins a concloure aquest text es dedica a l'activitat interior, puix que s'hi tracten qüestions referents a l'esforç econòmic efectuat per les companyies a l'hora de fabricar el catàleg cinematogràfic de Catalunya, tot intentant d'establir-ne la dimensió dinerària. A les envistes d'aquest objectiu, el recurs a les macromagnituds econòmiques és el primer caminó que petjarem, però ben aviat es fa palès que la ruta no aconsegueix de conduir-nos a la destinació que ens interessa i a més, per acabar-ho d'adobar, en el darrer terç de la sèrie (concretament a l'any 2008) es produeix un trencament en l'homogènia continuïtat de les dades.

Fins al 2007 inclòs, les xifres de la publicació *Estadística i comptes del sector serveis. Comerç, turisme, transport i serveis a les empreses* [30], anualment fornides per l'Idescat

[30] La descripció de les característiques de la publicació anual *Estadística i comptes del sector serveis. Comerç, turisme, transport i serveis a les empreses*, alhora que els sis exemplars corresponents al període 2002-2007, són a l'abast a <http://www.idescat.cat/cat/economia/serveis/>.

(Institut d'Estadística de Catalunya), en el nivell de desagregació que més convé a les nostres necessitats, es deturaren en el codi 921 de la versió revisada de la Classificació catalana d'activitats econòmiques de 1993 [31]. Dins d'aquest codi, anomenat "Activitats cinematogràfiques i de vídeo", amb la producció de pel·lícules [32] conviuen d'altres epígrafs (distribució cinematogràfica i de vídeo, exhibició de pel·lícules, activitats auxiliars de doblatge i subtitulació per a cinema o televisió i d'altres activitats d'ajut a la producció cinematogràfica i de vídeo) que enterboleixen els contorns i contaminen el contingut del recinte que ens hauria plagut de delimitar amb precisió i encert. L'entrada en vigor de la classificació CCAE-2009 implicà una adaptació de l'enquesta de serveis de l'Idescat [33] en la qual s'aplicaren també ajustos en acordança amb el reglament europeu d'estadístiques estructurals de les empreses (SBS: Structural Business Statistics) i amb el Pla General de Comptabilitat que havia estat aprovat pel Reial Decret 1514/2007, de 16 de novembre. En la seva translació de macromagnituds a codis de la nova classificació, l'enquesta de serveis, als efectes dels nostres interessos, no va enllà del codi

[31] L'Ordre ECF/217/2004, de 15 de juny, aprovà la revisió de la Classificació catalana d'activitats econòmiques 1993 (CCAÉ-93), que havia estat instaurada per Decret 97/1995, de 21 de febrer. Aquestes disposicions transplantaren a Catalunya el Reial Decret 330/2003, de 14 de març, que modificava el Reial Decret 1560/1992, de 18 de desembre, que aprovà la Classificació nacional de actividades económicas (CNAE-93). Per aquesta regulació s'han establert els càlculs que es recullen en aquest treball fins a l'any 2007, però val a assenyalar que aquests textos legals foren derogats i substituïts, a Catalunya, pel Decret 137/2008, de 8 de juliol, pel qual s'aprova la classificació catalana d'activitats econòmiques 2009 (CCAÉ-2009) i, en el marc estatal, pel Reial Decret 475/2007, de 13 d'abril, que aprovà la Clasificación nacional de actividades económicas 2009 (CNAE-2009). Les xifres derivades de la seva aplicació es consignen des del 2008 ençà i aquest canvi ha provocat trencaments en les sèries històriques de les dades afectades per la modificació.

[32] El concepte estricte de producció de pel·lícules se circumscriu al codi 92111 de la CCAE-93 revisada.

[33] La descripció de les característiques de l'*Estadística anual de serveis* és a l'abast a <http://www.idescat.cat/serveis/>.

59, anomenat “Activitats de cinematografia, de vídeo i de programes de televisió; activitats d’enregistrament de so i edició musical”. Un enunciat que ens alerta de la mescladissa d’activitats que conviuen dins del codi amb l’epígraf que voldríem isolar [34]. A desgrat d’aquestes insuficiències i de la ruptura en la sèrie històrica, consignem (quadre 100) les macromagnituds referents al codi 921 de la CCAE-93 revisada, fins al 2007, i al codi 59 de la CCAE-2009, des del 2008 ençà.

Havent fet figa el primer intent, el segon no triga a revelar-se també infructuós. Es tracta d’endinsar-se per les intricades garrotxes del compte satèl.lit de la cultura de Catalunya, valuosa eina [35] a l’hora d’establir la significació relativa de les activitats culturals respecte al conjunt de l’economia catalana i per dimensionar els fluxos de financiació i els processos de consum dels béns i dels serveis culturals. Desventuradament per a les nostres intencions, ara com ara les xifres s’han

[34] Es tracta del codi 5915, on sojornen les activitats de producció cinematogràfica i de vídeo. Per arribar-hi des del codi 59 cal desempallegar-se de les activitats de postproducció cinematogràfica, de vídeo i de programes de televisió, de les activitats d’exhibició cinematogràfica, de les activitats de producció de programes de televisió, de les activitats de distribució cinematogràfica, de vídeo i de programes de televisió i de les activitats d’enregistrament de so i edició musical. Les diverses dades (valor de la producció; consum intermedi; valor afegit brut a preus de mercat; impostos nets de subvencions; valor afegit brut al cost dels factors; despeses de personal; i excedent brut d’explotació) corresponents al codi 59, en el període 2008-2010, es poden obtenir a <http://www.idescat.cat/serveis/?tc=1&se=311>.

[35] El Departament de Cultura i l’Idescat publicaren *El compte satèl.lit de la cultura de Catalunya 2005*, treball que fou elaborat per Ezequiel Baró Tomàs i per Cinthya Villafaña Muñoz, amb la col.laboració d’Àlex Costa Sàez de Sampedro. La publicació és abastable a: <http://www.idescat.cat/cat/idescat/publicacions/catalog/pdfdocs/csc05.pdf>. Per la seva banda i en l’àmbit de tot Espanya, el Ministeri de Cultura ha publicat *Cuenta satélite de la cultura en España. Avance de resultados 2000-2009*. En arribar al concepte “Cine i vídeo”, l’escenari que més s’adiu a la nostra investigació, descobrim que amb les dades de l’epígraf 9211 de la CCAE-93 revisada o del codi 5915 de la CCAE-2009 se n’entortolliguen moltes d’altres que empalleguen notablement l’assoliment del nostre objectiu: creació i interpretació artística i literària, distribució de films, exhibició de pel.lícules, reproducció de suports de vídeo gravat, fabricació de suports verges per a gravació, i fabricació d’instruments d’òptica i d’equips fotogràfics. La publicació es pot obtenir a http://www.mcu.es/estadisticas/docs/CSCE/avance_resultados_csce-2011.pdf.

constrenyit a un sol exercici i els càlculs del valor de la producció, dels consums intermedis i del valor afegit brut al cost dels factors arriben fins a la producció audiovisual, però barrejant-hi les obres elaborades per a la petita pantalla. En conseqüència, vulgues no vulgues, caldrà intentar una altra mena de provatura.

I en aquesta avinentesa l'assaig tampoc ha procurat un nivell de reeixida prou satisfactiu. El recull de dades (quadre 101) ha estat aconseguit mitjançant les xifres

Quadre 100.

Macromagnituds - Activitats cinematogràfiques i de vídeo (en milers d'euros): Codi 921 de la CCAE-93 revisada

	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	(6)	(7)=(5)+(6)
Any	Despeses de personal	Excedent brut d'explotació	VAB al cost dels factors	Impostos nets de subvencions	VAB a preus de mercat	Consum intermedi	Valor de la producció
2002	135.943	232.325	368.268	17.543	350.725	275.555	626.280
2003	151.990	191.415	343.405	11.718	331.687	343.693	675.380
2004	172.258	272.122	444.380	5.082	439.298	349.744	789.042
2005	169.085	247.051	416.136	12.495	403.641	342.669	746.310
2006	193.761	253.012	446.773	19.705	427.068	381.738	808.806
2007	196.035	244.594	440.629	25.723	414.906	355.307	770.213

Macromagnituds - Cinema i vídeo i enregistrament de so (en milers d'euros): Codi 59 de la CCAE-2009

	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	(6)	(7)=(5)+(6)
Any	Despeses de personal	Excedent brut d'explotació	VAB al cost dels factors	Impostos nets de subvencions	VAB a preus de mercat	Consum intermedi	Valor de la producció
2008	274.349	258.119	532.468	32.494	499.974	436.798	936.772
2009	256.777	69.810	326.587	31.953	294.634	398.895	693.529
2010	238.195	78.097	316.292	62.155	254.137	523.441	777.578

Font: *Estadística i comptes del sector serveis. Comerç, turisme, transport i serveis a les empreses*, de l'Institut d'Estadística de Catalunya, i *Enquesta anual de serveis*, en el web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Quadre 101. Macromagnituds - Producció audiovisual, indústria audiovisual i indústries culturals (en milers d'euros)

Any	Valor de la producció			Valor afegit brut (al cost dels factors)			Valor de la producció		Valor afegit brut	
	Producció	Audiovisual	Indústries Culturals	Producció	Audiovisual	Indústries Culturals	% Pr/IC	% Au/IC	% Pr/IC	% Au/IC
1999	127.904	394.787	2.906.268	47.836	355.387	1.252.403	4,40	13,58	3,82	28,38
2000	173.377	452.508	3.063.723	71.199	381.989	1.293.897	5,66	14,77	5,50	29,52
2001	178.861	509.127	3.154.390	77.512	430.744	1.347.559	5,67	16,14	5,75	31,96
2002	174.130	581.768	3.217.876	81.844	490.147	1.435.437	5,41	18,08	5,70	34,15
2003	184.935	595.443	3.236.090	89.504	503.454	1.484.620	5,71	18,40	6,03	33,91
2004	277.874	640.123	3.393.767	114.445	497.299	1.523.413	8,19	18,86	7,51	32,64
2005	357.873	735.472	3.578.912	144.038	546.968	1.614.852	10,00	20,55	8,92	33,87
2006	416.252	788.318	3.586.878	155.522	558.311	1.605.569	11,60	21,98	9,69	34,77
2007	362.179	737.551	3.526.111	157.203	561.289	1.579.528	10,27	20,92	9,95	35,54
2008	425.900	755.100	3.304.400	155.800	547.600	1.496.400	12,89	22,85	10,41	36,59
2009	413.100	728.100	3.014.600	151.100	520.800	1.415.000	13,70	24,15	10,68	36,81

Font: *Estadístiques culturals de Catalunya 2011*, del Departament de Cultura, *Dimensió econòmica de la cultura a Catalunya 1999-2003*, del Gabinet Tècnic d'aquest Departament, i *Anuari Estadístic*, de l'Institut d'Estadística de Catalunya, i dades directament subministrades pel Gabinet Tècnic.

manllevades a les publicacions [36] *Estadístiques culturals de Catalunya 2012*, del Departament de Cultura, *Dimensió econòmica de la cultura a Catalunya 1999-2003*, del Gabinet Tècnic d'aquesta conselleria, i *Anuari estadístic*, de l'Idescat. En el transcurs dels onze anys que integren el període 1999-2009 (les xifres referents a magnituds macroeconòmiques pateixen sempre un retard de publicació apreuable) el valor de la producció audiovisual ascendí des de 127,90 milions d'euros

[36] El volum *Estadístiques culturals de Catalunya 2012*, editat pel Departament de Cultura, es pot aconseguir a http://www2.gencat.cat/docs/CulturaDepartament/SSCC/GT/Estadistiques/Estadistiques%20Culturals_WEB2.pdf; la tasca de recollir, des de l'any 2000 ençà, tota la sèrie històrica d'exemplars d'aquest butlletí anual cal realitzar-la a <http://www2.gencat.cat/portal/site/CulturaDepartament/menuitem.01121f9326561a075a2a63a7b0c0e1a0/?vgnextoid=11ff1ce38d77f210VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnextchannel=11ff1ce38d77f210VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnextfmt=default>. Pel que fa a *Dimensió econòmica de la cultura a Catalunya 1999-2003*, el text es localitza a http://www2.gencat.cat/docs/CulturaDepartament/Cultura/Documents/Arxiu/Arxius%20GT/Dimensio%20economica%201999_2003.pdf. En apregonar-nos en l'*Anuari estadístic*, de l'Idescat, trobarem les xifres referents a la producció a <http://www.idescat.cat/pub/?id=acc&n=792>, mentre que la sèrie estadística relativa al valor afegit brut al cost dels factors resideix a <http://www.idescat.cat/pub/?id=acc&n=793>.

fins a 413,10, ritme de caminada que triplicà amb escreix la magnitud de partença i que deixà ben enrera tant el considerable avenç del volum de producció de tot el sector audiovisual (84,43%) com l'estabilitat lleument alcista (taxa d'increment del 3,73%) de l'aplec de les indústries de la cultura i de la comunicació. En traslladar-nos de la producció al valor afegit brut (VAB) es mantenen les diferències d'intensitat: el VAB de la producció audiovisual aconseguí sobrerament una triple grossària, l'audiovisual s'expandí un 46,54% i el conjunt d'indústries de la cultura i de la comunicació amplià la seva dimensió en un 12,98%.

Encara que hi sigui infiltrada la fabricació d'obres audiovisuals encarrerades a la petita pantalla, és ben lícit de pensar que, en funció de la creixença observada en el volum de realització de pel·lícules, el capítol cinematogràfic ha tingut una incidència força rellevant en l'embranchida de la producció audiovisual en els darrers anys. Aquesta repercussió es pot conjecturar mercès a les dades que hem arramassat en el nostre darrer trajecte pel regne de les macromagnituds, concretament gràcies a les diferents aparicions de la publicació *Estadística de l'Audiovisual a Catalunya* [37], de l'Idescat, que ens menen fins al llindar del nucli [38] que ens hauria plagut de penetrar. En un *zooom* que ens va apropinant, primer als serveis audiovisuals i tot seguit a les activitats cinematogràfiques i de vídeo (quadre 102), n'oferim, tot

[37] La publicació de l'Idescat, *Estadística de l'audiovisual a Catalunya*, a l'hora d'elaborar el present treball, ha fet sis aparicions que corresponen successivament a cadascun dels exercicis que constitueixen el sexenni 2005-2010. Tots els volums d'aquesta sèrie de publicacions poden ser capturats a <http://www.idescat.cat/pub/?id=eac>, plegadament amb *El sector de l'audiovisual a Catalunya: Estadístiques principals*, un text que l'Institut d'Estadística de Catalunya realitzà amb el CAC (Consell de l'Audiovisual de Catalunya) i que esdevé una mena de predecessor d'aquesta sèrie estadística. Pel que fa al darrer exemplar, datat en portada en el 2010, a <http://www.idescat.cat/Cataleg/?tc=c&idp=69> se'n descriuen els trets essencials i a <http://www.idescat.cat/cat/idescat/publicacions/cataleg/pdf-docs/eac10.pdf> se n'obté el text íntegre.

acarant-los, el volum de producció i el valor afegit brut al cost del factors [39] d'aquest parell d'epígrafs a Catalunya i la seva xifra homòloga a Espanya. Idèntic procés es duu a terme, en la darrera passa de l'acostament, amb el concepte més desagregat al qual hem pogut accedir, la producció cinematogràfica i de vídeo, del qual subministrem, junt amb d'altres macromagnituds, les xifres catalanes (quadre 103) i espanyoles (quadre 104) i establim la significació de les primeres sobre les segones (quadre 105) en els nou exercicis que han inaugurat el present segle. En examinar-les, hi destaca la puixança del valor de la producció catalana, que el 2007 havia multiplicat per 1,47 el nivell assolit un parell de triennis enrere, seguida de l'empenta del VAB a preus de mercat, que cresqué mitjançant l'aplicació d'un factor de 2,32 a la dada de partença. La inflexió provocada en la sèrie pel canvi de codi impedeix d'allargassar la comparança fins a l'any 2009, exercici que revela una substanciosa pèrdua de quota —val a desitjar que efímera— respecte a les xifres totals espanyoles.

[38] Tal com ha estat consignat a la nota [32], el concepte estricte de producció de pel·lícules té el seu estatge en el codi 92111 de la CCAE-93 revisada i, segons que informa la nota [34], des del 2008 el seu domicili és el codi 5915. La desagregació que oferim fins al 2007 es detura en el graó precedent: el codi 9211, producció cinematogràfica i de vídeo, que, en aquella classificació, agombolava aquest codi 92111, flanquejant-lo amb els epígrafs 92113 (activitats auxiliars de doblatge i subtitulació per a cinema o televisió) i 92114 (d'altres activitats d'ajut a la producció cinematogràfica i de vídeo). En els anys posteriors la desagregació perd intensitat, car no va enllà de l'epígraf 59.

[39] El valor de la producció mesura l'import dels béns i serveis produïts per les empreses. La seva dimensió s'obté de sumar el volum de negoci, la variació d'existències de productes acabats i en curs, els treballs duts a terme per a l'immobilitzat i altres ingressos de gestió i de restar-li el consum de mercaderies per a la revenda (això vol dir, les compres netes de mercaderies per a la revenda menys la variació d'existències de mercaderies per a la revenda) i els treballs fets per altres empreses o professionals del sector. Val a especificar que per volum de negoci entenem l'addició de les vendes de productes i de mercaderies i la prestació de serveis corresponents a les activitats ordinàries de les empreses. Les vendes es comptabilitzen sense incloure l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) i són computades en termes nets, és a dir, deduint les devolucions de vendes i els descomptes per defectes de qualitat i els ràpels. Quant a l'altre concepte, el VAB (valor afegit brut) al cost dels factors equival a la renda bruta de les activitats d'explotació que es dedica a remunerar els factors productius: treball (despeses de personal) i capital (excedent brut d'explotació).

Quadre 102. Serveis audiovisuals i activitats cinematogràfiques i de vídeo (en milers d'euros)

Serveis audiovisuals (Epígrafs 921 i 922 de la CCAE-93 Rev.1)

Any	Valor de la producció			Valor afegit brut (al cost dels factors)		
	Catalunya	Espanya	% Cat/Esp	Catalunya	Espanya	% Cat/Esp
2001	1.008.589	6.659.162	15,15	429.490	2.026.291	21,20
2002	1.140.396	7.003.482	16,28	587.253	2.529.551	23,22
2003	1.025.825	6.612.219	15,51	505.175	2.455.350	20,57
2004	1.086.682	7.926.869	13,71	583.591	3.429.678	17,02
2005	1.100.667	8.452.638	13,02	560.800	3.970.223	14,13
2006	1.183.101	8.627.148	13,71	598.267	4.111.087	14,55
2007	1.096.260	8.695.150	12,61	576.532	4.023.354	14,33
2008	1.217.070	8.580.722	14,18	864.132	3.986.628	21,68
2009	939.686	7.211.896	13,03	731.527	3.428.629	21,34

Activitats cinematogràfiques i de vídeo (Epígraf 921 de la CCAE-93 Rev.1)

Any	Valor de la producció			Valor afegit brut (al cost dels factors)		
	Catalunya	Espanya	% Cat/Esp	Catalunya	Espanya	% Cat/Esp
2001	607.623	2.656.421	22,87	291.409	1.207.769	24,13
2002	626.280	2.619.593	23,91	368.268	1.367.898	26,92
2003	675.380	2.607.077	25,91	343.405	1.162.654	29,54
2004	789.042	2.840.807	27,78	444.380	1.275.888	34,83
2005	746.310	2.842.966	26,25	416.136	1.309.887	31,77
2006	808.806	3.017.876	26,80	446.773	1.452.305	30,76
2007	770.213	3.168.611	24,31	440.629	1.574.851	27,98
2008	936.772	4.097.132	22,86	532.468	2.095.782	25,41
2009	693.529	3.569.839	19,43	326.587	1.761.361	18,54

Canvi de criteri en els codis del 2008 ençà (codi 59 de CCAE-2009)

Font: *Estadística de l'audiovisual*, de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Quadre 103.
Macromagnituds - Producció cinematogràfica i de vídeo a Catalunya (epígraf 9211 de la CCAE-93 Rev.1; en milers d'euros)

	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	(6)	(7)=(5)+(6)
Any	Despeses de personal	Excedent brut d'explotació	VAB al cost dels factors	Impostos nets de subvencions	VAB a preus de mercat	Consum intermedi	Valor de la producció
2001	75.530	23.240	98.770	745	98.025	118.463	216.488
2002	77.531	78.937	156.468	17.032	139.436	94.359	233.795
2003	88.706	44.587	133.293	8.814	124.479	124.643	249.122
2004	100.390	72.376	172.766	3.665	169.101	121.803	290.904
2005	92.989	62.068	155.057	9.485	145.572	127.033	272.605
2006	117.525	113.740	231.265	18.996	212.269	163.866	376.135
2007	108.893	120.167	229.060	25.793	203.267	115.248	318.515

Macromagnituds - Producció cinematogràfica i de vídeo a Catalunya (codis de l'epígraf 59 de la CCAE-2009; en milers d'euros)

	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	(6)	(7)=(5)+(6)
Any	Despeses de personal	Excedent brut d'explotació	VAB al cost dels factors	Impostos nets de subvencions	VAB a preus de mercat	Consum intermedi	Valor de la producció
2008	197.741	175.550	373.291	29.934	343.357	215.824	559.181
2009	181.464	25.095	206.559	25.036	181.523	194.428	375.951

Canvi de criteri en els codis del 2008 ençà (codi 59 de CCAE-2009)

Font: *Estadística de l'audiovisual*, de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Quadre 104.

Macromagnituds - Producció cinematogràfica i de vídeo a Espanya (epígraf 9211 de la CCAE-93 Rev.1; en milers d'euros)

	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	(6)	(7)=(5)+(6)
Any	Despeses de personal	Excedent brut d'explotació	VAB al cost dels factors	Impostos nets de subvencions	VAB a preus de mercat	Consum intermedi	Valor de la producció
2001	359.825	251.286	611.111	11.368	599.743	487.031	1.086.774
2002	318.610	341.950	660.560	48.101	612.459	326.487	938.946
2003	299.977	233.051	533.028	30.841	502.187	387.624	889.811
2004	360.782	253.522	614.304	43.464	570.840	380.063	950.903
2005	385.585	305.752	691.337	34.983	656.354	448.233	1.104.587
2006	441.315	392.023	833.338	60.099	773.239	513.211	1.286.450
2007	493.474	470.302	963.776	68.647	895.129	549.756	1.444.885

Macromagnituds - Producció cinematogràfica i de vídeo a Espanya (codis de l'epígraf 59 de la CCAE-2009; en milers d'euros)

	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	(6)	(7)=(5)+(6)
Any	Despeses de personal	Excedent brut d'explotació	VAB al cost dels factors	Impostos nets de subvencions	VAB a preus de mercat	Consum intermedi	Valor de la producció
2008	807.531	663.786	1.471.317	72.033	1.399.284	922.668	2.321.952
2009	895.401	425.873	1.321.274	80.376	1.240.898	855.657	2.096.555

Canvi de criteri en els codis del 2008 ençà (codi 59 de CCAE-2009)

Font: *Estadística de l'audiovisual*, de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Quadre 105.
Macromagnituds - Producció cinematogràfica i de vídeo: % Catalunya/Espanya (epígraf 9211 de la CCAE-93 Rev.1)

	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	(6)	(7)=(5)+(6)
Any	Despeses de personal	Excedent brut d'exploració	VAB al cost dels factors	Impostos nets de subvencions	VAB a preus de mercat	Consum intermedi	Valor de la producció
2001	20,99	9,25	16,16	6,55	16,34	24,32	19,92
2002	24,33	23,08	23,69	35,41	22,77	28,90	24,90
2003	29,57	19,13	25,01	28,58	24,79	32,16	28,00
2004	27,83	28,55	28,12	8,43	29,62	32,05	30,59
2005	24,12	20,30	22,43	27,11	22,18	28,34	24,68
2006	26,63	29,01	27,75	31,61	27,45	31,93	29,24
2007	22,07	25,55	23,77	37,57	22,71	20,96	22,04

Macromagnituds - Producció cinematogràfica i de vídeo: % Catalunya/Espanya (codis de l'epígraf 59 de la CCAE-2009)

	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	(6)	(7)=(5)+(6)
Any	Despeses de personal	Excedent brut d'exploració	VAB al cost dels factors	Impostos nets de subvencions	VAB a preus de mercat	Consum intermedi	Valor de la producció
2008	24,49	26,45	25,37	41,56	24,54	23,39	24,08
2009	20,27	5,89	15,63	31,15	14,63	22,72	17,93

Canvi de criteri en els codis del 2008 ençà (codi 59 de CCAE-2009)

Font: *Estadística de l'audiovisual*, de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Certament ens hauria plagut de primfilar encara més les xifres, constrenyint-les a l'estricta reducte de l'epígraf de la Classificació catalana d'activitats econòmiques (CCAIE) corresponent a la producció cinematogràfica (fins a l'any 2007, el codi 92111 de la CCAE-93 revisada i, des d'aleshores ençà, el codi 5915 de la CCAE-2009), però, en el supòsit que haguéssim triomfat en aquesta comesa, resultaria enganyívol creure en la puresa de les dades obtingudes. No sempre el tràfec econòmic de les empreses es restreny a un sol epígraf d'activitat i, en els erols que estem explorant (per bé hi feineja un grapat d'empreses concen-

trades en el monocultiu del llargmetratge cinematogràfic), les productores ben sovint conreen obres audiovisuals de diversa mena i escampen les seves línies de negoci per diferents epígrafs de la CCAE, de manera que no pas totes les companyies que inclouen la producció cinematogràfica entre les diverses missions contemplades en el seu objecte social niuen en l'específic epígraf dedicat a aquesta activitat.

Per tant, la insuficiència d'aquests procediments de caràcter *macro*, sobrevolant l'objecte de la nostra recerca i intentant d'apreuar-ne volum i pes des de les alçaries estadístiques de la Comptabilitat Nacional, ens empeny a canviar de mètode i a anar-nos-en a l'altre extrem, per tal d'endinsar-nos en els càlculs per la via *micro*. Convindrà, doncs, treballar peça a peça per bastir l'edifici numèric de la inversió en cinema, sumant els costos de les 597 pel·lícules catalanes i, als efectes de comparança, dels 1.595 llargmetratges espanyols del període. De cara a aquest objectiu caldrà tenir present quins conceptes configuren el cost d'una pel·lícula, com el mesurarem per tal que cadascuna de les dades obtingudes respongui sempre a un criteri homogeni i quina és la deu nutrícia d'aquesta informació. Els dotze capítols del model actual de pressupost exigint per les administracions públiques, de cara a la presentació d'ajuts a l'amortització dels llargmetratges, ens solucionen el primer punt [40] i la normativa vigent, mercès a la definició que s'hi estableix del cost d'un llargmetratge cinematogràfic, ens procura un concepte estandaritzat

[40] A http://www.mcu.es/cine/docs/procedimientosAdministrativos/Presupuesto_Coste.xls, dins de la pàgina *web* de l'ICAA, es pot localitzar el model oficial de pressupostos que han d'emprar els productors a l'hora de sol·licitar ajuts que impliquin presentació de costos. Aquest model té una versió específica per als llargmetratges d'animació que es troba a <http://www.mcu.es/cine/docs/procedimientosAdministrativos/ReconocimientoCostesAnimacion.xls>. Pel seu costat, l'ICEC ofereix el corresponent model oficial de pressupostos de llargs i de curts en la seva versió catalana. El document es pot obtenir a : <http://www20.gencat.cat/docs/CulturaDepartament/ICIC/Documents/Arxiu%20ICIC/025-V01-12%20fitxa%20annex%20pressupost%202012.xls>.

i unes regles de còmput d'aplicació universal [41]. Certament, aquest avantatge fa col·lisió amb l'inconvenient que aquesta definició administrativa —en la seva volença de prevenir engreixos irrealistes dels costos orientats a gaudir d'una subvenció

[41] En iniciar-se la dècada que analitzem en aquest treball el cost d'una pel·lícula estava definit per l'article cinquè de l'Ordre de 4 de maig de 1998 que dictà normes d'aplicació del Reial Decret 1039/1997, de 27 de juny. La disposició refonia i harmonitzava la normativa de promoció i d'estímul a la cinematografia i dictava normes per a l'aplicació d'allò que era previst a la disposició addicional segona de la Llei 17/1994, de 8 de juny. La llei de cinema de 2001 havia estat aprovada, però encara no era desplegada, i en la seva disposició final primera salvà de la derogació general de la normativa anterior (fins que el desplegament de la nova llei fos efectiu) l'Ordre i el Reial Decret que acaben de consignar-se. Amb el nou marc legislatiu, la normativa sobre costos de pel·lícules s'insereix en el desplegament de la Llei 15/2001, de 9 de juliol, de foment i promoció de la cinematografia i del sector audiovisual. Concretament a l'Ordre CUL/3928/2006, de 14 de desembre, que dictà normes d'aplicació del Reial Decret 526/2002, de 14 de juny, que regulaven les mesures de foment i de promoció de la cinematografia i la realització de pel·lícules en coproducció, establint-ne les bases reguladores. Específicament el cinquè article establia que el cost d'un film "ha d'estar integrat per la suma de les despeses necessàries per a la seva realització, inclosa la despesa d'obtenció de la primera còpia estàndard, més les derivades dels conceptes que es determinen a l'apartat 4 de l'article 6". Aquest apartat permet enquibir també en el cost de la pel·lícula: la remuneració del productor executiu (fins al límit del 5% del cost de realització); l'import d'una banda de seguretat consistent en un internegatiu o en un color reversible intermedi i de les còpies obtingudes per a l'exhibició de la pel·lícula i per al lliurament obligatori a Filmoteca Española; els interessos passius i les despeses de negociació de crèdits dedicats al finançament de la pel·lícula (fins al límit del 10% del cost de realització); l'import de les despeses generals (fins al límit del 5% del cost de realització); les despeses de doblatge o de subtitulat a qualsevol llengua espanyola; les despeses de publicitat i de promoció de la pel·lícula a càrrec del productor (fins al límit del 40% del cost de realització), i les despeses de l'informe especial d'auditoria. L'import de l'impost sobre el valor afegit no es computa com a cost. La llei de l'any 2001 ha estat substituïda per la Llei 55/2007, de 28 de desembre, del cinema, que en el seu tretzè article defineix com a cost d'una pel·lícula, als efectes del còmput de les subvencions, "la totalitat de les despeses efectuades per l'empresa productora fins a la consecució de còpia estàndard o de màster digital, més la despesa derivada de determinats conceptes bàsics per a la seva realització i promoció idònia". Posteriorment, en el desplegament de la llei dut a terme pel Reial Decret 2062/2008, de 12 de desembre, i en el seu article 23, es reafirma que el reconeixement del cost d'una pel·lícula ho és als efectes de còmput dels ajuts. El desenvolupament de la normativa es completà després amb l'Ordre CUL/2834/2009, de 19 d'octubre, que dictà normes d'aplicació d'aquest Reial Decret. El seu tercer article recupera, en el primer apartat, la definició de cost consignada a la Llei i pel que fa als conceptes que es poden addicionar són bàsicament els mateixos que en l'ordre de l'any 2006, amb alguns lleus retocs (entre ells, els augments al 7% del límit de les despeses generals sobre el cost de realització i al 20% en el cas dels interessos financers). Quant a les despeses no computables, l'IVA acabdilla una llista continuada per les despeses sumptuàries, les gratificacions, les previsions de despeses, les capitalitzacions, les despeses inferiors a 12.000 euros facturades per empreses vinculades a la productora i la facturació realitzada entre les empreses coproductores de la pel·lícula. Per obtenir més detalls tocant a les qüestions administratives connectades amb el reconeixement del cost d'una pel·lícula cal fer cap a <http://www.mcu.es/cine/SC/procedimientosAdministrativos/ReconocimientoCostes.html>.

més saborosa, puix que les dimensions de les dues magnituds estan correlacionades— estableix topalls en la despesa computable de diverses partides (productor executiu, despeses generals, publicitat, interessos passius), limitacions que, agermanades en alguns casos amb el zel restrictiu del funcionari que aplica la norma, contribueixen a tirar a la baixa la dimensió de les xifres reals que finalment l'ICAA certifica com a cost.

En relació al tercer punt, la informació sobre el cost de l'obra en les notícies aparegudes en els mitjans de comunicació amb motiu de la preparació, del rodatge o de l'estrena d'una pel·lícula és subministrada només en una part dels títols i, quan es comunica, usualment obeeix a estimacions pressupostàries i no pas a xifres reals de tancament comptable dels costos, a banda de les dubtances sobre la coincidència de criteris aplicats en el còmput de cadascuna de les quanties que l'investigador hagi pogut rasclejar per aquesta atzarosa opció. Sortosament hi ha un camí d'obtenció massiva (però no pas, ai las!, universal) d'aquestes dades i el tracen les resolucions anuals de l'ICAA de concessió d'ajuts a l'amortització, car s'hi consignen, des de l'any 2004, els imports del cost reconegut de la pel·lícula subvencionada i de la inversió del productor [42].

Atès que hi ha pel·lícules que no han meritat l'ajut públic a l'amortització — ara perquè no han arribat a estrenar-se, adés perquè el seu pas per les pantalles

[42] En aquest context, la inversió del productor és un concepte administratiu que, d'acord amb el cinquè article de l'Ordre CUL/2834/2009, de 19 d'octubre, esmentada a la nota precedent, és la quantitat que hi aporta el productor amb recursos propis o aliens de caràcter reintegrable o bé en concepte de cessió dels drets d'explotació de la pel·lícula. No es computen com a inversió del productor les subvencions percebudes, ni les aportacions efectuades per qualsevol administració, entitat o empresa de titularitat pública (tret dels préstecs), ni aquelles fetes en concepte de coproductor o de productor associat o bé mitjançant qualsevol altra aportació financera que no pugui ser considerada adquisició anticipada de drets d'explotació de la pel·lícula.

no ha procreat els nivells mínims que obren les portes de la subvenció— hom ha d'endurar un bon feix d'absències de dades en la informació aplegada sobre costos dels llargmetratges, mancances que s'agreugen pel fet que el proveïment d'aquestes xifres específiques en les resolucions anuals del ministeri s'inicià amb posterioritat a l'inici del període que aquestes pàgines investiguen. Havent destriat de la publicació dels ajuts a l'amortització de cada exercici els imports de cost reconegut dels llargmetratges que n'aconsegueixen, el recompte de les troballes (quadre 106) ens adverteix que posseïm informació fiada d'un xic més de la meitat del catàleg de cinema espanyol dels nou anys estudiats, una proporció que s'allargassa fins una mica enllà de les tres cinquenes parts en el subconjunt de la producció fílmica de Catalunya.

Quadre 106. Pel·lícules produïdes cada any i pel·lícules amb dades de costos

Any	Pel·lícules produïdes cada any						Pel·lícules amb dades de costos					
	Catalunya			Espanya			Catalunya			Espanya		
	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total
2002	19	8	27	80	57	137	8	5	13	36	26	62
2003	24	6	30	68	42	110	19	5	24	48	26	74
2004	29	11	40	92	41	133	23	9	32	55	30	85
2005	27	13	40	88	53	141	18	12	30	47	39	86
2006	51	21	72	109	41	150	36	15	51	66	27	93
2007	49	29	78	115	57	172	33	21	54	66	38	104
2008	44	25	69	123	49	172	26	17	43	55	31	86
2009	58	15	73	133	51	184	29	9	38	52	23	75
2010	73	22	95	150	48	198	37	10	47	61	23	84
TOTAL	374	150	524	958	439	1.397	229	103	332	486	263	749

Font: Elaboració pròpia amb dades dels anuaris *Cine Español* i de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització

Havent recollert les dades, prosseguirem el camí en dues etapes. El recorregut de la primera es durà a terme treballant únicament amb la mostra de costos que hem pogut ficar al sarró, per fer-ne el càlcul mitjà per llargmetratge. En la fase final hem procedit (amb diverses informacions procedents de les productores, de l'ICEC o d'apreuaments propis en funció de les característiques de cada pel·lícula) a realitzar una estimació del cost dels diferents títols dels quals desconexíem la dimensió d'aquesta variable. Com a fruit d'aquest afanyós procés, ens ha estat possible d'efectuar una avaluació de la inversió cinematogràfica anual del cinema espanyol, tot esqueixant-ne alhora el segment corresponent a la indústria de producció fílmica de Catalunya.

Els càlculs dels costos mitjans de les pel·lícules de la mostra al nostre abast (quadre 107) ens revelen que, tant a Catalunya com a la resta d'Espanya, s'acostuma ben sovint a escometre obres de superior còrpora pressupostària quan es realitzen en lligança amb empreses internacionals i, pel que pertoca a la producció interna, es fa també palès que en general l'esmerç dinerari per film és més intens en la cinematografia espanyola que no pas en la catalana (en l'àmplia constel·lació d'obres analitzades, el cost mitjà a Catalunya s'instal·la un 14,10% per dessota del corresponent nivell a tot Espanya). Idèntics exercicis poden efectuar-se (quadres 108 a 110) per a cadascun del gènere de llargmetratge [43]. Quant a la qualitat de la mostra que hem aplegat, val a fer ressortir les dissemblances que hom observa en alguns exercicis de la dècada entre els nostres càlculs de costos dels llargme-

[43] En resseguir aquests quadres i pel que fa al documental, hom observa que alguns títols de l'interval temporal analitzat (*Océanos; Nómadas del viento; Fados; El misterio del Nilo*), elaborats en règim de coproducció internacional, contribueixen a inflar sensiblement la mitjana de costos d'aquest gènere de llargmetratges en l'exercici al qual pertany cada film i tots ells units coadjuven a l'eixamplada de la mitjana del període.

tratges espanyols i les estimacions (quadre 111) anyalment recollides a la publicació *Boletín Informativo. Películas. Espectadores. Recaudaciones*, de l'ICAA, càlculs que deriven d'un extens tast de costos de llargmetratges qualificats en cada exercici. En acarar ambdues aproximacions, però, hom no pot deixar de considerar que, en el nostre cas, han estat incorporats tots aquells títols amb informació accessible, amb independència de la grandària del seu cost, mentre que, en els anys 2002 i 2003, l'ICAA ha exclòs del seu còmput les pel·lícules amb pressupost inferior a 600.000 euros i ha enlairat el criteri de garbellament a 900.000 euros per als llargmetratges cinematogràfics del 2004 ençà.

Quadre 107. Cost mitjà per pel·lícula (del bloc de títols dels quals es poseeix aquesta informació) (euros)

Any	Cost mitjà de la pel·lícula de Catalunya			Cost mitjà de la pel·lícula d'Espanya			% Catalunya/Espanya		
	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total
2002	2.272.683,80	4.193.992,17	3.011.648,56	2.077.883,14	4.630.224,27	3.148.219,74	109,37	90,58	95,66
2003	1.990.105,04	2.743.863,97	2.147.138,15	2.116.018,60	4.350.000,55	2.900.931,18	94,05	63,08	74,02
2004	2.013.399,00	3.693.090,80	2.485.812,32	2.064.115,19	3.840.682,17	2.691.138,83	97,54	96,16	92,37
2005	1.690.191,85	6.049.412,25	3.433.880,01	2.066.864,12	4.186.570,08	3.028.126,12	81,78	144,50	113,40
2006	1.465.550,07	7.431.661,78	3.220.288,81	2.337.557,24	6.545.849,85	3.559.319,62	62,70	113,53	90,47
2007	1.968.483,54	3.242.744,18	2.464.029,35	2.216.620,07	4.087.309,69	2.900.141,28	88,81	79,34	84,96
2008	1.915.339,24	4.925.543,85	3.105.420,13	1.870.900,47	7.302.215,42	3.828.700,04	102,38	67,45	81,11
2009	1.810.948,05	5.058.162,66	2.580.025,19	3.107.187,52	7.129.249,08	4.340.619,73	58,28	70,95	59,44
2010	2.408.665,38	12.252.996,64	4.503.203,94	2.288.297,70	8.150.264,53	3.893.360,05	105,26	150,34	115,66
TOTAL	1.929.614,80	5.552.235,68	3.053.500,19	2.246.248,51	5.406.219,58	3.355.824,46	85,90	102,70	90,99

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització.

Quadre 108. Cost mitjà de les pel·lícules catalanes per modalitats (Euros)

Any	Cost mitjà de la pel·lícula de Catalunya sense coproducció				Cost mitjà de la pel·lícula de Catalunya amb coproducció				Cost mitjà de la pel·lícula de Catalunya			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	2.902.734,90	382.530,49		2.272.683,80	4.730.109,57	2.049.522,57		4.193.992,17	3.633.684,77	938.194,52		3.011.648,56
2003	2.162.650,42	918.278,76	3.012.212,65	1.990.105,04	2.743.863,97			2.743.863,97	2.324.098,63	918.278,76	3.012.212,65	2.147.138,15
2004	2.157.564,00	499.666,45		2.013.399,00	3.067.033,54	931.264,45		3.693.090,80	2.359.668,34	715.465,45	12.973.087,04	2.485.812,32
2005	2.230.169,76	286.249,27		1.690.191,85	6.315.135,30	3.126.458,68		6.049.412,25	4.102.445,63	759.617,50		3.433.880,01
2006	1.754.443,00	454.424,79		1.465.550,07	7.629.330,75		4.664.296,30	7.431.661,78	3.712.738,92	454.424,79	4.664.296,30	3.220.288,81
2007	2.382.118,07	675.875,64		1.968.483,54	3.075.125,58			3.242.744,18	2.681.371,31	675.875,64	4.835.120,92	2.464.029,35
2008	2.334.803,26	567.288,86	2.033.825,00	1.915.339,24	5.043.644,14		3.035.939,14	4.925.543,85	3.573.130,52	567.288,86	2.534.882,07	3.105.420,13
2009	2.173.524,13	667.582,71	5.212.290,50	1.810.948,05	5.058.162,66			5.058.162,66	3.100.729,37	667.582,71	5.212.290,50	2.580.025,19
2010	2.922.939,29	541.079,83	1.745.379,99	2.408.665,38	7.768.914,28	49.623.850,00	10.754.802,20	12.252.996,64	3.999.822,62	6.676.426,10	4.748.520,73	4.503.203,94
TOTAL	2.302.382,51	570.797,94	2.793.550,13	1.929.614,80	5.153.473,35	11.332.472,03	6.849.727,75	5.552.235,68	3.295.944,47	1.531.661,70	4.821.638,94	3.053.500,19

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAIA sobre ajuts a l'amortització.

Quadre 109. Cost mitjà de les pel·lícules de la resta d'Espanya per modalitats (Euros)

Any	Cost mitjà del film de la resta d'Espanya sense coproducció				Cost mitjà del film de la resta d'Espanya amb coproducció				Cost mitjà del film de la resta d'Espanya			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	2.112.104,27	380.233,07	1.719.741,37	2.022.225,80	4.477.708,27	9.861.704,90		4.734.089,06	3.163.483,82	5.120.968,99	1.719.741,37	3.184.452,91
2003	2.342.725,45	734.257,21	1.055.889,17	2.198.513,70	4.678.766,39	2.301.256,75	8.182.876,38	4.732.414,02	3.329.053,84	1.517.756,98	3.431.551,57	3.262.751,83
2004	2.329.298,26	760.318,22	1.285.832,77	2.100.567,46	3.903.935,61			3.903.935,61	3.018.202,10	760.318,22	1.285.832,77	2.815.109,56
2005	2.375.355,79		1.292.277,01	2.300.660,70	3.311.669,74	2.135.132,16	4.534.040,03	3.558.640,23	2.815.974,12	2.135.132,16	2.913.158,52	2.810.757,97
2006	4.044.353,61	511.890,65	1.203.463,21	3.383.965,86	6.017.433,38		2.544.342,73	5.438.584,94	4.624.671,19	511.890,65	1.873.902,97	3.970.999,88
2007	2.625.414,47	1.032.560,35	509.412,93	2.464.756,60	5.245.611,02	3.290.364,10		5.130.596,50	5.336.787,18	1.785.161,60	509.412,93	3.371.142,16
2008	1.941.657,93	849.015,30	1.639.553,38	1.831.058,81	10.935.777,75	469.321,94		10.188.173,77	5.380.586,10	659.158,62	1.639.553,38	4.551.979,96
2009	5.327.499,28	544.424,29	1.417.411,78	4.741.576,43	8.460.661,79			8.460.661,79	6.617.625,37	544.424,29	1.417.411,78	6.148.779,92
2010	2.472.322,20	248.314,17	1.373.238,33	2.102.730,88	5.286.093,60	1.492.994,45		4.994.316,75	3.561.524,04	559.484,24	1.373.238,33	3.118.693,48
TOTAL	2.789.337,83	608.402,94	1.398.937,47	2.528.385,16	5.423.255,42	3.258.462,38	4.467.928,38	5.312.221,71	3.855.788,16	1.270.917,80	2.012.735,65	3.596.523,89

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAIA sobre ajuts a l'amortització.

Quadre 110. Cost mitjà de les pel·lícules espanyoles per modalitats (Euros)

Any	Cost mitjà de la pel·lícula espanyola sense coproducció				Cost mitjà de la pel·lícula espanyola amb coproducció				Cost mitjà de la pel·lícula espanyola			
	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total	Ficció	Documental	Animació	Total
2002	2.265.129,55	381.764,69	1.719.741,37	2.077.883,14	4.519.775,15	5.955.613,74		4.630.224,27	3.248.974,90	2.611.304,31	1.719.741,37	3.148.219,74
2003	2.282.700,44	881.474,45	2.034.050,91	2.116.018,60	4.275.661,72	2.301.256,75	8.182.876,38	4.350.000,55	3.041.923,78	1.118.104,83	3.263.816,00	2.900.931,18
2004	2.254.164,52	673.434,30	1.285.832,77	2.064.115,19	3.717.957,37	931.264,45	12.973.087,04	3.840.682,17	2.781.129,95	737.891,83	7.129.459,90	2.691.138,83
2005	2.328.170,33	286.249,27	1.292.277,01	2.066.864,12	4.255.616,06	2.630.795,42	4.534.040,03	4.186.570,08	3.227.645,01	956.119,60	2.913.158,52	3.028.126,12
2006	2.811.324,82	473.580,07	1.203.463,21	2.337.557,24	6.957.706,85		3.250.993,92	6.545.849,85	4.120.708,62	473.580,07	2.431.981,64	3.559.319,62
2007	2.514.825,20	747.212,58	509.412,93	2.216.620,07	4.067.347,49	3.290.364,10	4.835.120,92	4.087.309,69	3.118.583,87	978.408,18	3.393.218,26	2.900.141,28
2008	2.128.401,96	607.535,49	1.688.837,33	1.870.900,47	7.684.945,42	469.321,94	3.035.939,14	7.302.215,42	4.463.760,81	590.258,80	1.838.515,31	3.828.700,04
2009	3.790.947,59	645.190,27	3.314.851,14	3.107.187,52	7.129.249,08			7.129.249,08	5.029.349,76	645.190,27	3.314.851,14	4.340.619,73
2010	2.740.774,94	453.250,13	1.559.309,16	2.288.297,70	6.279.221,88	25.558.422,23	10.754.802,20	8.150.264,53	3.797.027,75	4.637.445,48	3.398.407,77	3.893.360,05
TOTAL	2.575.127,31	580.607,94	1.720.771,16	2.246.248,51	5.320.268,08	6.928.466,77	5.767.091,68	5.406.219,58	3.621.929,40	1.453.438,53	2.923.731,31	3.355.824,46

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAIA sobre ajuts a l'amortització.

Quadre 111. Cost mitjà per pel·lícula a Espanya (Euros)

Any	Pel·lícules amb dades de reconeixement de cost			Mostra ICAA (*)		
	Nombre	Produccions	Coproduccions	Total	Nombre	Cost
2002	62	2.077.883,14	4.630.224,27	3.148.219,74	56	2.349.680
2003	74	2.116.018,60	4.350.000,55	2.900.931,18	48	2.373.820
2004	85	2.064.115,19	3.840.682,17	2.691.138,83	49	2.703.630
2005	86	2.066.864,12	4.186.570,08	3.028.126,12	54	2.661.640
2006	93	2.337.557,24	6.545.849,85	3.559.319,62	58	3.218.300
2007	104	2.216.620,07	4.087.309,69	2.900.141,28	48	2.529.810
2008	86	1.870.900,47	7.302.215,42	3.828.700,04	26	2.619.000
2009	75	3.107.187,52	7.129.249,08	4.340.619,73	15	3.201.680
2010	84	2.288.297,70	8.150.264,53	3.893.360,05	25	2.464.880
TOTAL	749	2.246.248,51	5.406.219,58	3.355.824,46	379	2.658.484

(*) La mostra de pel·lícules subministrada per l'ICAA exclou el còmput, per als anys 2002 i 2003, els films de pressupost inferior als 600.000 euros i, del 2004 ençà, aquells que no superen els 900.000.

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització i del *Boletín Informativo. Películas. Espectadores. Recaudaciones* (anys 2002 a 2010).

Si confrontem aquesta mostra de l'ICAA relativa a 379 llargmetratges cinematogràfics espanyols amb paral·lels exercicis efectuats en els altres quatre grans productors fílmics europeus [44], comprovarem la tova consistència de les nostres obres en matèria de fortitud dels costos. La mitjana ponderada espanyola d'inversió total per pel·lícula en el període 2002-2010 es col·locà en 2,66 milions d'euros. Un dintell que fou excedit en més d'una quarta part de la seva dimensió per les cintes italianes (3,41 milions d'euros) i per damunt de la meitat en els títols alemanys (4,16), mentre que el desavantatge de les produccions espanyoles resultà afeixugadorament manifest en mesurar-les amb les seves competidores procedents de França, que pràcticament en duplicaren el cost (5,24), i del Regne Unit, que el triplicaren força sobrerament (9,02).

[44] Les informacions procedeixen de la publicació *Annuaire. Volume 3: Cinéma et Vidéo*, de l'Observatoire Européen de l'Audiovisuel, en les seves edicions corresponents a 2010 i a 2011. Val a advertir que, tal com s'hi recull en les corresponents explicacions, els criteris de selecció de la mostra són diferents a cada país. També és ben divers el nombre de pel·lícules triades en cada cas. Els 379 llargmetratges espanyols conviuen amb 691 títols britànics, 992 alemanys, 1.012 italians i 1.630 francesos.

La separació dels càlculs en funció de la procedència geogràfica del coproductor que ha intervingut en el finançament de la pel·lícula (quadre 112) reforça la percepció que, quan intervenen empreses de la resta d'Espanya, aquells títols acostumen a exhibir, en general, superior ambició econòmica en la inversió que la seva realització ha exigít. Tot i que, quan ens trasludem a les coproduccions internacionals, sembla que la situació es capgiri i que l'esforç dinerari sigui més ardit quan només hi ha empreses de Catalunya, cal parar atenció al fet que el notable volum d'algun títol de gran volada pressupostària condiciona significativament la mitjana de cost del seu grup en aquell exercici i que, per tant, enterboleix les conclusions que, en aquell any, es puguin extreure de la seva comparança amb les dades d'altres blocs.

Quadre 112. Cost mitjà de les pel·lícules catalanes per procedència dels productors que hi intervenen

Any	Producció interna			Coproducció amb l'estranger			Total		
	Només productors catalans	Amb productors resta d'Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta d'Espanya	Total producció interna	Només productors catalans	Amb productors resta d'Espanya	Total producció interna
2002	2.511.746,88	599.242,28	2.272.683,80	2.543.752,90	5.294.151,69	4.193.992,17	2.518.859,33	4.120.424,33	3.011.648,56
2003	2.041.405,95	1.878.953,08	1.990.105,04	4.071.372,58	1.858.858,22	2.743.863,97	2.312.068,17	1.872.254,79	2.147.138,15
2004	1.853.381,98	2.221.421,12	2.013.399,00	3.871.743,34	3.335.785,72	3.693.090,80	2.490.759,25	2.478.582,18	2.485.812,32
2005	911.769,88	2.913.426,37	1.690.191,85	7.053.025,78	3.038.571,66	6.049.412,25	3.675.335,03	2.950.969,96	3.433.880,01
2006	1.136.345,06	1.926.437,08	1.465.550,07	9.784.171,00	5.373.216,22	7.431.661,78	3.298.301,54	3.125.316,78	3.220.288,81
2007	1.264.195,06	2.924.303,62	1.968.483,54	3.423.396,95	3.107.254,61	3.242.744,18	1.958.224,24	3.008.742,54	2.464.029,35
2008	1.349.521,49	2.686.908,89	1.915.339,24	5.822.140,98	3.281.782,44	4.925.543,85	3.241.783,58	2.896.864,26	3.105.420,13
2009	1.587.852,24	2.306.716,50	1.810.948,05	5.871.781,54	2.210.496,56	5.058.162,66	2.698.500,58	2.289.221,97	2.580.025,19
2010	1.706.410,06	3.871.697,29	2.408.665,38	14.758.299,40	9.747.693,89	12.252.996,64	3.881.724,95	5.599.931,58	4.503.203,94
TOTAL	1.533.243,13	2.601.115,03	1.929.614,80	6.520.262,61	4.304.556,54	5.552.235,68	2.965.159,61	3.190.767,86	3.053.500,19

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització.

De les xifres mitjanes passem a les individuals i fem la mudança mitjançant la segmentació del cens de llargmetratges del període en diferents estrats creixents de cost, considerant primer només les pel·lícules sense participació estrangera

i després la totalitat de la producció dels tres triennis, tant en l'àmbit espanyol (quadres 113 i 114) com en el domini català (quadres 115 i 116). En el terreny de la producció interna, això vol dir aquelles obres fabricades sense coproducció internacional, a Espanya, per a aquells títols dels quals s'ha esbrinat la magnitud del cost, la quarta part dels films no ha anat enllà d'1,10 milions d'euros; les dues cinquenes parts de la mostra es deturen en el llindar d'1,70 milions d'euros; la meitat no reïx a superar els dos milions i els quatre cinquens no ultrapassen

Quadre 113. Costos de les pel·lícules espanyoles per intervals: sense coproduccions internacionals - Període 2002-2010

Cost de la pel·lícula - euros	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat	Cost de la pel·lícula - euros	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
Sense dades de costos	472								
D'1 a 100.000	3	3	0,62	0,62	De 2.200.001 a 2.300.000	15	307	3,09	63,17
De 100.001 a 200.000	8	11	1,65	2,26	De 2.300.001 a 2.400.000	13	320	2,67	65,84
De 200.001 a 300.000	20	31	4,12	6,38	De 2.400.001 a 2.500.000	21	341	4,32	70,16
De 300.001 a 400.000	11	42	2,26	8,64	De 2.500.001 a 2.600.000	17	358	3,50	73,66
De 400.001 a 500.000	16	58	3,29	11,93	De 2.600.001 a 2.700.000	12	370	2,47	76,13
De 500.001 a 600.000	13	71	2,67	14,61	De 2.700.001 a 2.800.000	13	383	2,67	78,81
De 600.001 a 700.000	13	84	2,67	17,28	De 2.800.001 a 2.900.000	3	386	0,62	79,42
De 700.001 a 800.000	13	97	2,67	19,96	De 2.900.001 a 3.000.000	5	391	1,03	80,45
De 800.001 a 900.000	12	109	2,47	22,43	De 3.000.001 a 3.500.000	32	423	6,58	87,04
De 900.001 a 1.000.000	8	117	1,65	24,07	De 3.500.001 a 4.000.000	15	438	3,09	90,12
De 1.000.001 a 1.100.000	10	127	2,06	26,13	De 4.000.001 a 4.500.000	16	454	3,29	93,42
De 1.100.001 a 1.200.000	15	142	3,09	29,22	De 4.500.001 a 5.000.000	10	464	2,06	95,47
De 1.200.001 a 1.300.000	11	153	2,26	31,48	De 5.000.001 a 6.000.000	12	476	2,47	97,94
De 1.300.001 a 1.400.000	12	165	2,47	33,95	De 6.000.001 a 8.000.000	4	480	0,82	98,77
De 1.400.001 a 1.500.000	12	177	2,47	36,42	De 8.000.001 a 10.000.000	3	483	0,62	99,38
De 1.500.001 a 1.600.000	13	190	2,67	39,09	De 10.000.001 a 15.000.000		483		99,38
De 1.600.001 a 1.700.000	7	197	1,44	40,53	De 15.000.001 a 20.000.000	1	484	0,21	99,59
De 1.700.001 a 1.800.000	14	211	2,88	43,42	Més de 20.000.000	2	486	0,41	100,00
De 1.800.001 a 1.900.000	23	234	4,73	48,15					
De 1.900.001 a 2.000.000	21	255	4,32	52,47					
De 2.000.001 a 2.100.000	20	275	4,12	56,58	Films amb dades de costos	486	100,00		
De 2.100.001 a 2.200.000	17	292	3,50	60,08	Total	958			

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de PICAÀ sobre ajuts a l'amortització.

Quadre 114. Costos de les pel·lícules espanyoles per intervals: totes les pel·lícules - Període 2002-2010

Cost de la pel·lícula - euros	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat	Cost de la pel·lícula - euros	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
Sense dades de costos	648								
D'1 a 100.000	3	3	0,40	0,40	De 2.200.001 a 2.300.000	19	381	2,54	50,87
De 100.001 a 200.000	9	12	1,20	1,60	De 2.300.001 a 2.400.000	20	401	2,67	53,54
De 200.001 a 300.000	20	32	2,67	4,27	De 2.400.001 a 2.500.000	24	425	3,20	56,74
De 300.001 a 400.000	13	45	1,74	6,01	De 2.500.001 a 2.600.000	25	450	3,34	60,08
De 400.001 a 500.000	18	63	2,40	8,41	De 2.600.001 a 2.700.000	17	467	2,27	62,35
De 500.001 a 600.000	14	77	1,87	10,28	De 2.700.001 a 2.800.000	18	485	2,40	64,75
De 600.001 a 700.000	17	94	2,27	12,55	De 2.800.001 a 2.900.000	7	492	0,93	65,69
De 700.001 a 800.000	15	109	2,00	14,55	De 2.900.001 a 3.000.000	13	505	1,74	67,42
De 800.001 a 900.000	14	123	1,87	16,42	De 3.000.001 a 3.500.000	65	570	8,68	76,10
De 900.001 a 1.000.000	9	132	1,20	17,62	De 3.500.001 a 4.000.000	30	600	4,01	80,11
De 1.000.001 a 1.100.000	14	146	1,87	19,49	De 4.000.001 a 4.500.000	31	631	4,14	84,25
De 1.100.001 a 1.200.000	20	166	2,67	22,16	De 4.500.001 a 5.000.000	17	648	2,27	86,52
De 1.200.001 a 1.300.000	18	184	2,40	24,57	De 5.000.001 a 6.000.000	29	677	3,87	90,39
De 1.300.001 a 1.400.000	17	201	2,27	26,84	De 6.000.001 a 8.000.000	22	699	2,94	93,32
De 1.400.001 a 1.500.000	17	218	2,27	29,11	De 8.000.001 a 10.000.000	19	718	2,54	95,86
De 1.500.001 a 1.600.000	17	235	2,27	31,38	De 10.000.001 a 15.000.000	16	734	2,14	98,00
De 1.600.001 a 1.700.000	14	249	1,87	33,24	De 15.000.001 a 20.000.000	3	737	0,40	98,40
De 1.700.001 a 1.800.000	19	268	2,54	35,78	Més de 20.000.000	12	749	1,60	100,00
De 1.800.001 a 1.900.000	25	293	3,34	39,12					
De 1.900.001 a 2.000.000	25	318	3,34	42,46					
De 2.000.001 a 2.100.000	24	342	3,20	45,66	Films amb dades de costos	749	100,00		
De 2.100.001 a 2.200.000	20	362	2,67	48,33	Total	1.397			

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAIA sobre ajuts a l'amortització.

els tres milions d'euros. En tots quatre segments Catalunya exhibeix unes xifres menys galdoses que, respectivament, se situen en 750.000, 1.400.000, 1.750.000 i 2.700.000 euros. La inclusió dels títols realitzats amb el concurs de companyies d'altres països no altera la situació; n'hi ha prou de fer cap als quadres respectius per tal de comprovar que, per al precedent quartet de percentatges acumulats, continuen mantenint-se les diferències a favor de la producció espanyola.

Quadre 115. Costos de les pel·lícules catalanes per intervals: sense coproduccions internacionals - Període 2002-2010

Cost de la pel·lícula - euros	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat	Cost de la pel·lícula - euros	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
Sense dades de costos	145								
D'1 a 100.000	1	1	0,44	0,44	De 2.200.001 a 2.300.000	6	164	2,62	71,62
De 100.001 a 200.000	7	8	3,06	3,49	De 2.300.001 a 2.400.000	5	169	2,18	73,80
De 200.001 a 300.000	11	19	4,80	8,30	De 2.400.001 a 2.500.000	6	175	2,62	76,42
De 300.001 a 400.000	5	24	2,18	10,48	De 2.500.001 a 2.600.000	5	180	2,18	78,60
De 400.001 a 500.000	11	35	4,80	15,28	De 2.600.001 a 2.700.000	3	183	1,31	79,91
De 500.001 a 600.000	9	44	3,93	19,21	De 2.700.001 a 2.800.000	5	188	2,18	82,10
De 600.001 a 700.000	10	54	4,37	23,58	De 2.800.001 a 2.900.000		188		82,10
De 700.001 a 800.000	5	59	2,18	25,76	De 2.900.001 a 3.000.000	1	189	0,44	82,53
De 800.001 a 900.000	5	64	2,18	27,95	De 3.000.001 a 3.500.000	12	201	5,24	87,77
De 900.001 a 1.000.000	3	67	1,31	29,26	De 3.500.001 a 4.000.000	6	207	2,62	90,39
De 1.000.001 a 1.100.000	6	73	2,62	31,88	De 4.000.001 a 4.500.000	5	212	2,18	92,58
De 1.100.001 a 1.200.000	6	79	2,62	34,50	De 4.500.001 a 5.000.000	5	217	2,18	94,76
De 1.200.001 a 1.300.000	8	87	3,49	37,99	De 5.000.001 a 6.000.000	8	225	3,49	98,25
De 1.300.001 a 1.400.000	9	96	3,93	41,92	De 6.000.001 a 8.000.000	2	227	0,87	99,13
De 1.400.001 a 1.500.000	6	102	2,62	44,54	De 8.000.001 a 10.000.000	2	229	0,87	100,00
De 1.500.001 a 1.600.000	9	111	3,93	48,47	De 10.000.001 a 15.000.000		229		100,00
De 1.600.001 a 1.700.000	2	113	0,87	49,34	De 15.000.001 a 20.000.000		229		100,00
De 1.700.001 a 1.800.000	6	119	2,62	51,97	Més de 20.000.000		229		100,00
De 1.800.001 a 1.900.000	10	129	4,37	56,33					
De 1.900.001 a 2.000.000	9	138	3,93	60,26					
De 2.000.001 a 2.100.000	12	150	5,24	65,50	Films amb dades de costos	229	100,00		
De 2.100.001 a 2.200.000	8	158	3,49	69,00	Total	374			

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAIA sobre ajuts a l'amortització.

Un cop conculsa la passejada pels costos mitjans, ens resta, tal com ho hem avançat, culminar la segona etapa, consistent a quantificar la inversió cinematogràfica anual de la indústria espanyola, tot delimitant-ne la parcel·la corresponent a Catalunya. Atesa la mancança de dades del cost en una part de l'univers examinat, s'ha procedit —amb diverses informacions procedents de les productores, de l'ICEC o d'apreuaments propis en funció de les característiques de cada pel·lícula— a realitzar una estimació del cost

Quadre 116. Costos de les pel·lícules catalanes per intervals: totes les pel·lícules - Període 2002-2010

Cost de la pel·lícula - euros	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat	Cost de la pel·lícula - euros	Nombre de films	Total acumulat	% films	% acumulat
Sense dades de costos	192								
D'1 a 100.000	1	1	0,30	0,30	De 2.200.001 a 2.300.000	9	198	2,71	59,64
De 100.001 a 200.000	7	8	2,11	2,41	De 2.300.001 a 2.400.000	9	207	2,71	62,35
De 200.001 a 300.000	11	19	3,31	5,72	De 2.400.001 a 2.500.000	6	213	1,81	64,16
De 300.001 a 400.000	6	25	1,81	7,53	De 2.500.001 a 2.600.000	7	220	2,11	66,27
De 400.001 a 500.000	11	36	3,31	10,84	De 2.600.001 a 2.700.000	6	226	1,81	68,07
De 500.001 a 600.000	9	45	2,71	13,55	De 2.700.001 a 2.800.000	6	232	1,81	69,88
De 600.001 a 700.000	11	56	3,31	16,87	De 2.800.001 a 2.900.000		232		69,88
De 700.001 a 800.000	7	63	2,11	18,98	De 2.900.001 a 3.000.000	4	236	1,20	71,08
De 800.001 a 900.000	6	69	1,81	20,78	De 3.000.001 a 3.500.000	28	264	8,43	79,52
De 900.001 a 1.000.000	4	73	1,20	21,99	De 3.500.001 a 4.000.000	13	277	3,92	83,43
De 1.000.001 a 1.100.000	9	82	2,71	24,70	De 4.000.001 a 4.500.000	9	286	2,71	86,14
De 1.100.001 a 1.200.000	10	92	3,01	27,71	De 4.500.001 a 5.000.000	7	293	2,11	88,25
De 1.200.001 a 1.300.000	9	101	2,71	30,42	De 5.000.001 a 6.000.000	14	307	4,22	92,47
De 1.300.001 a 1.400.000	13	114	3,92	34,34	De 6.000.001 a 8.000.000	5	312	1,51	93,98
De 1.400.001 a 1.500.000	7	121	2,11	36,45	De 8.000.001 a 10.000.000	5	317	1,51	95,48
De 1.500.001 a 1.600.000	11	132	3,31	39,76	De 10.000.001 a 15.000.000	9	326	2,71	98,19
De 1.600.001 a 1.700.000	5	137	1,51	41,27	De 15.000.001 a 20.000.000		326		98,19
De 1.700.001 a 1.800.000	8	145	2,41	43,67	Més de 20.000.000	6	332	1,81	100,00
De 1.800.001 a 1.900.000	10	155	3,01	46,69					
De 1.900.001 a 2.000.000	12	167	3,61	50,30					
De 2.000.001 a 2.100.000	14	181	4,22	54,52	Films amb dades de costos	332	100,00		
De 2.100.001 a 2.200.000	8	189	2,41	56,93	Total	524			

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAIA sobre ajuts a l'amortització.

dels diferents títols dels quals hom desconeixia la dimensió econòmica. Esdevé superflu afegir que el potencial desencert en les estimacions de costos efectuades en aquest treball és únicament alleudís a la inesciència dels criteris d'avaluació emprats o, tot suposant-los encertats, a la malaptesa de l'autor a l'hora de fer-ne l'aplicació pràctica.

De resultes d'aquest procés, ha estat possible finalment de moure'ns per les engreres de la dimensió anual dels costos que ha implicat la producció fílmica, tant a

Catalunya com en el conjunt d'Espanya (quadre 117). O bé, expressant-ho d'una altra faïso, s'ha aconseguit una valoració del volum d'inversió dinerària que, en el transcurs dels tres triennis examinats, ha requerit la fabricació de llargmetratges cinematogràfics. En posseir les dades —ara reals, adés estimades— de tots els títols que integren el cens fílmic del període 2002-2010, hom ha pogut compartimentar-les per gèneres (quadres 118 i 119) i establir la significació relativa de la participació catalana en la inversió cinematogràfica espanyola (quadre 120), alhora que les respectives estructures percentuals (quadres 121 i 122). En el transcurs dels nou anys que abasta aquesta part del treball, la inversió cinematogràfica efectuada a Catalunya s'avalua en 1.277,41 milions d'euros, quantitat que representa els set vintens dels diners esmerçats (3.617,12 milions d'euros) en la fabricació del catàleg fílmic espanyol del període. Quant al repartiment per gèneres, tant a Espanya com a Catalunya, la ficció s'enduu disset de cada vint euros invertits en la producció de llargmetratges destinats a la gran pantalla, mentre que de les monedes restants en corresponen dues al documental i una a l'animació.

Quadre 117. Estimació del cost de la producció de cinema cada any (euros)

Any	Cost de la producció de Catalunya			Cost de la producció d'Espanya			% Catalunya/Espanya		
	Produccions	Coproduccions	Total	Produccions	Coproduccions	Total	Prod	Copr	Total
2002	30.464.669,17	30.953.721,51	61.418.390,68	132.767.150,91	196.869.591,73	329.636.742,64	22,95	15,72	18,63
2003	40.960.829,18	15.467.165,07	56.427.994,25	118.803.056,45	144.247.859,54	263.050.915,99	34,48	10,72	21,45
2004	49.834.465,90	38.914.538,17	88.749.004,07	142.135.272,54	136.847.186,04	278.982.458,58	35,06	28,44	31,81
2005	39.678.046,94	74.392.946,98	114.070.993,92	125.795.014,76	279.419.908,07	405.214.922,83	31,54	26,62	28,15
2006	60.796.374,62	124.305.939,05	185.102.313,67	184.309.719,39	212.806.958,32	397.116.677,71	32,99	58,41	46,61
2007	77.009.560,88	78.997.627,79	156.007.188,67	178.805.394,30	190.885.768,24	369.691.162,54	43,07	41,38	42,20
2008	66.195.576,85	104.375.719,05	170.571.295,90	198.703.110,67	276.378.776,98	475.081.887,65	33,31	37,77	35,90
2009	87.084.854,31	65.063.698,77	152.148.553,08	276.189.665,42	315.465.939,42	591.655.604,84	31,53	20,62	25,72
2010	139.454.339,88	153.461.296,50	292.915.636,38	255.554.002,24	251.131.949,60	506.685.951,84	54,57	61,11	57,81
TOTAL	591.478.717,73	685.932.652,89	1.277.411.370,62	1.613.062.386,68	2.004.053.937,94	3.617.116.324,62	36,67	34,23	35,32

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització.

Quadre 118. Estimació del cost de la producció catalana de cinema de cada any (euros)

Cost de la producció catalana de cinema (euros)						
Any	Ficció			Documental		
	Produccions	Coproduccions	Total	Produccions	Coproduccions	Total
2002	27.308.654,97	28.904.198,94	56.212.853,91	3.156.014,20	2.049.522,57	5.205.536,77
2003	30.716.194,60	15.467.165,07	46.183.359,67	4.220.209,28		4.220.209,28
2004	47.957.672,00	24.078.922,23	72.036.594,23	1.876.793,90	1.862.528,90	3.739.322,80
2005	36.530.992,91	71.266.488,30	107.797.481,21	3.147.054,03	3.126.458,68	6.273.512,71
2006	54.161.071,09	118.850.898,47	173.011.969,56	6.635.303,53	790.744,28	7.426.047,81
2007	65.049.535,75	68.927.385,94	133.976.921,69	8.960.025,13	400.000,00	9.360.025,13
2008	54.625.118,52	99.739.779,91	154.364.898,43	9.536.633,33	1.600.000,00	11.136.633,33
2009	67.228.371,72	63.061.657,95	130.290.029,67	14.644.192,09	2.002.040,82	16.646.232,91
2010	113.359.285,83	85.701.644,30	199.060.930,13	13.604.294,07	52.304.850,00	65.909.144,07
TOTAL	496.936.897,39	575.998.141,11	1.072.935.038,50	65.780.519,56	64.136.145,25	129.916.664,81

Cost de la producció catalana de cinema (euros)						
Any	Animació			Total		
	Produccions	Coproduccions	Total	Produccions	Coproduccions	Total
2002				30.464.669,17	30.953.721,51	61.418.390,68
2003	6.024.425,30		6.024.425,30	40.960.829,18	15.467.165,07	56.427.994,25
2004		12.973.087,04	12.973.087,04	49.834.465,90	38.914.538,17	88.749.004,07
2005				39.678.046,94	74.392.946,98	114.070.993,92
2006		4.664.296,30	4.664.296,30	60.796.374,62	124.305.939,05	185.102.313,67
2007	3.000.000,00	9.670.241,85	12.670.241,85	77.009.560,88	78.997.627,79	156.007.188,67
2008	2.033.825,00	3.035.939,14	5.069.764,14	66.195.576,85	104.375.719,05	170.571.295,90
2009	5.212.290,50		5.212.290,50	87.084.854,31	65.063.698,77	152.148.553,08
2010	12.490.759,98	15.454.802,20	27.945.562,18	139.454.339,88	153.461.296,50	292.915.636,38
TOTAL	28.761.300,78	45.798.366,53	74.559.667,31	591.478.717,73	685.932.652,89	1.277.411.370,62

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

Quadre 119. Estimació del cost de la producció espanyola de cinema de cada any (euros)

Cost de la producció espanyola de cinema (euros)						
Any	Ficció			Documental		
	Produccions	Coproduccions	Total	Produccions	Coproduccions	Total
2002	123.787.326,39	184.558.364,26	308.345.690,65	5.540.341,79	12.311.227,47	17.851.569,26
2003	99.502.905,82	130.363.726,41	229.866.632,23	8.163.946,99	2.701.256,75	10.865.203,74
2004	129.352.857,50	118.661.570,10	248.014.427,60	11.496.582,27	2.212.528,90	13.709.111,17
2005	111.075.599,21	265.090.237,17	376.165.836,38	12.134.861,53	5.261.590,84	17.396.452,37
2006	164.537.054,94	196.763.232,28	361.300.287,22	14.365.738,03	790.744,28	15.156.482,31
2007	153.671.024,54	173.025.162,29	326.696.186,83	17.624.956,83	3.690.364,10	21.315.320,93
2008	156.116.562,64	270.382.159,65	426.498.722,29	27.675.849,37	2.960.678,19	30.636.527,56
2009	238.274.011,68	249.652.629,61	487.926.641,29	31.285.951,46	6.113.309,81	37.399.261,27
2010	206.445.233,71	180.079.302,95	386.524.536,66	33.871.531,89	55.597.844,45	89.469.376,34
TOTAL	1.382.762.576,43	1.768.576.384,72	3.151.338.961,15	162.159.760,16	91.639.544,79	253.799.304,95

Cost de la producció espanyola de cinema (euros)						
Any	Animació			Total		
	Produccions	Coproduccions	Total	Produccions	Coproduccions	Total
2002	3.439.482,73		3.439.482,73	132.767.150,91	196.869.591,73	329.636.742,64
2003	11.136.203,64	11.182.876,38	22.319.080,02	118.803.056,45	144.247.859,54	263.050.915,99
2004	1.285.832,77	15.973.087,04	17.258.919,81	142.135.272,54	136.847.186,04	278.982.458,58
2005	2.584.554,02	9.068.080,06	11.652.634,08	125.795.014,76	279.419.908,07	405.214.922,83
2006	5.406.926,42	15.252.981,76	20.659.908,18	184.309.719,39	212.806.958,32	397.116.677,71
2007	7.509.412,93	14.170.241,85	21.679.654,78	178.805.394,30	190.885.768,24	369.691.162,54
2008	14.910.698,66	3.035.939,14	17.946.637,80	198.703.110,67	276.378.776,98	475.081.887,65
2009	6.629.702,28	59.700.000,00	66.329.702,28	276.189.665,42	315.465.939,42	591.655.604,84
2010	15.237.236,64	15.454.802,20	30.692.038,84	255.554.002,24	251.131.949,60	506.685.951,84
TOTAL	68.140.050,09	143.838.008,43	211.978.058,52	1.613.062.386,68	2.004.053.937,94	3.617.116.324,62

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

Quadre 120. % cost estimat de la producció cinematogràfica catalana / cost estimat de la producció cinematogràfica espanyola

Any	Ficció			Documental			Animació			Total		
	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total	Prod	Copr	Total
2002	22,06	15,66	18,23	56,96	16,65	29,16				22,95	15,72	18,63
2003	30,87	11,86	20,09	51,69		38,84	54,10		26,99	34,48	10,72	21,45
2004	37,08	20,29	29,05	16,32	84,18	27,28		81,22	75,17	35,06	28,44	31,81
2005	32,89	26,88	28,66	25,93	59,42	36,06				31,54	26,62	28,15
2006	32,92	60,40	47,89	46,19	100,00	49,00		30,58	22,58	32,99	58,41	46,61
2007	42,33	39,84	41,01	50,84	10,84	43,91	39,95	68,24	58,44	43,07	41,38	42,20
2008	34,99	36,89	36,19	34,46	54,04	36,35	13,64	100,00	28,25	33,31	37,77	35,90
2009	28,21	25,26	26,70	46,81	32,75	44,51	78,62		7,86	31,53	20,62	25,72
2010	54,91	47,59	51,50	40,16	94,08	73,67	81,98	100,00	91,05	54,57	61,11	57,81
TOTAL	35,94	32,57	34,05	40,57	69,99	51,19	42,21	31,84	35,17	36,67	34,23	35,32

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

Quadre 121. Estructura percentual del cost de la producció cinematogràfica catalana

Any	Produccions				Coproduccions				Total			
	Ficció	Docum	Anim	Total	Ficció	Docum	Anim	Total	Ficció	Docum	Anim	Total
2002	89,64	10,36		100,00	93,38	6,62		100,00	91,52	8,48		100,00
2003	74,99	10,30	14,71	100,00	100,00			100,00	81,84	7,48	10,68	100,00
2004	96,23	3,77		100,00	61,88	4,79	33,34	100,00	81,17	4,21	14,62	100,00
2005	92,07	7,93		100,00	95,80	4,20		100,00	94,50	5,50		100,00
2006	89,09	10,91		100,00	95,61	0,64	3,75	100,00	93,47	4,01	2,52	100,00
2007	84,47	11,63	3,90	100,00	87,25	0,51	12,24	100,00	85,88	6,00	8,12	100,00
2008	82,52	14,41	3,07	100,00	95,56	1,53	2,91	100,00	90,50	6,53	2,97	100,00
2009	77,20	16,82	5,99	100,00	96,92	3,08		100,00	85,63	10,94	3,43	100,00
2010	81,29	9,76	8,96	100,00	55,85	34,08	10,07	100,00	67,96	22,50	9,54	100,00
TOTAL	84,02	11,12	4,86	100,00	83,97	9,35	6,68	100,00	83,99	10,17	5,84	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

Quadre 122. Estructura percentual del cost de la producció cinematogràfica espanyola

Any	Produccions				Coproduccions				Total			
	Ficció	Docum	Anim	Total	Ficció	Docum	Anim	Total	Ficció	Docum	Anim	Total
2002	93,24	4,17	2,59	100,00	93,75	6,25		100,00	93,54	5,42	1,04	100,00
2003	83,75	6,87	9,37	100,00	90,37	1,87	7,75	100,00	87,38	4,13	8,48	100,00
2004	91,01	8,09	0,90	100,00	86,71	1,62	11,67	100,00	88,90	4,91	6,19	100,00
2005	88,30	9,65	2,05	100,00	94,87	1,88	3,25	100,00	92,83	4,29	2,88	100,00
2006	89,27	7,79	2,93	100,00	92,46	0,37	7,17	100,00	90,98	3,82	5,20	100,00
2007	85,94	9,86	4,20	100,00	90,64	1,93	7,42	100,00	88,37	5,77	5,86	100,00
2008	78,57	13,93	7,50	100,00	97,83	1,07	1,10	100,00	89,77	6,45	3,78	100,00
2009	86,27	11,33	2,40	100,00	79,14	1,94	18,92	100,00	82,47	6,32	11,21	100,00
2010	80,78	13,25	5,96	100,00	71,71	22,14	6,15	100,00	76,28	17,66	6,06	100,00
TOTAL	85,72	10,05	4,22	100,00	88,25	4,57	7,18	100,00	87,12	7,02	5,86	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAIA sobre ajuts a l'amortització i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

FINANÇAMENT DE LA PRODUCCIÓ CINEMATogrÀFICA

L'elaboració, títol a títol, de les dades agregades de la inversió en la producció de llargmetratges cinematogràfics, tant a Catalunya com a tot Espanya, ens permet —en disposar de la informació quantitativa referent a diversos camps de cada registre de la nostra base de dades— de procedir tot seguit a la seva deconstrucció. En aquest procés es tracta d'anar despullant el cos de la inversió de les successives escorces que el constitueixen amb l'objectiu final d'arribar al moll de l'os que ens interessa, que no és un altre sinó la delimitació de la magnitud dinerària de la contribució de les empreses catalanes de producció cinematogràfica al finançament de les seves pel·lícules. Malaventuradament, en el viatge cap a l'absoluta nuesa d'aquest nucli ens aguaiten esculls difícilment eludibles.

La primera capa que arrencarem serà la inversió estrangera i ho farem prenent com a base de partença les estimacions de costos que es recullen a la darrereria de la secció precedent. En disposar, en tots els casos, de les quotes de participació de les empreses catalanes en cada pel·lícula, alhora que del percentatge de propietat estrangera dels films en què hi ha presència productiva forana, ha estat possible de separar les xifres d'inversió (quadres 123 i 124), tant de la producció interna com de les coproduccions internacionals, en funció de la procedència dels pro-

Quadre 123. Inversió en la producció cinematogràfica de Catalunya de cada any (euros)

Any	Producció interna			Coproduccions amb l'estranger			Inversió total en coproduccions internacionals	Inversió total
	Inversió dels productors catalans	Inversió dels productors resta d'Espanya	Inversió total en producció interna	Inversió dels productors catalans	Inversió dels productors resta d'Espanya	Inversió dels productors estrangers		
2002	27.195.291,28	3.269.377,89	30.464.669,17	10.436.589,50	4.532.385,92	15.984.746,09	30.953.721,51	61.418.390,68
2003	33.675.706,86	7.285.122,32	40.960.829,18	3.856.698,85	1.710.285,03	9.900.181,19	15.467.165,07	56.427.994,25
2004	36.034.187,92	13.800.277,98	49.834.465,90	14.159.535,16	3.791.791,86	20.963.211,15	38.914.538,17	88.749.004,07
2005	24.279.211,62	15.398.835,32	39.678.046,94	28.959.492,48	3.442.341,55	41.991.112,95	74.392.946,98	114.070.993,92
2006	42.087.237,52	18.709.137,10	60.796.374,62	38.146.929,26	19.177.241,24	66.981.768,55	124.305.939,05	185.102.313,67
2007	53.416.402,30	23.593.158,58	77.009.560,88	21.623.704,56	18.495.054,70	38.878.868,53	78.997.627,79	156.007.188,67
2008	48.100.224,90	18.095.351,95	66.195.576,85	32.277.032,77	8.812.630,85	63.286.055,43	104.375.719,05	170.571.295,90
2009	75.414.884,49	11.669.969,82	87.084.854,31	18.513.142,41	2.924.516,63	43.626.039,73	65.063.698,77	152.148.553,08
2010	112.223.568,94	27.230.770,94	139.454.339,88	37.842.714,27	22.756.322,88	92.862.259,35	153.461.296,50	292.915.636,38
TOTAL	452.426.715,83	139.052.001,90	591.478.717,73	205.815.839,26	85.642.570,66	394.474.242,97	685.932.652,89	1.277.411.370,62

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAIA sobre ajuts a l'amortització i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

Quadre 124. Inversió en la producció cinematogràfica d'Espanya de cada any (euros)

Any	Producció interna			Coproduccions amb l'estranger			Inversió total en coproduccions internacionals	Inversió total
	Inversió dels productors catalans	Inversió dels productors resta d'Espanya	Inversió total en producció interna	Inversió dels productors catalans	Inversió dels productors resta d'Espanya	Inversió dels productors estrangers		
2002	27.195.291,28	105.571.859,63	132.767.150,91	10.436.589,50	61.627.855,26	124.805.146,97	196.869.591,73	329.636.742,64
2003	33.675.706,86	85.127.349,59	118.803.056,45	3.856.698,85	48.345.096,76	92.046.063,93	144.247.859,54	263.050.915,99
2004	36.034.187,92	106.101.084,62	142.135.272,54	14.159.535,16	47.828.242,59	74.859.408,29	136.847.186,04	278.982.458,58
2005	24.279.211,62	101.515.803,14	125.795.014,76	28.959.492,48	69.974.141,06	180.486.274,53	279.419.908,07	405.214.922,83
2006	42.087.237,52	142.222.481,87	184.309.719,39	38.146.929,26	66.584.777,50	108.075.251,56	212.806.958,32	397.116.677,71
2007	53.416.402,30	125.388.992,00	178.805.394,30	21.623.704,56	67.814.278,10	101.447.785,58	190.885.768,24	369.691.162,54
2008	48.100.224,90	150.602.885,77	198.703.110,67	32.277.032,77	70.684.772,57	173.416.971,64	276.378.776,98	475.081.887,65
2009	75.414.884,49	200.774.780,93	276.189.665,42	18.513.142,41	100.535.025,12	196.417.771,89	315.465.939,42	591.655.604,84
2010	112.223.568,94	143.330.433,30	255.554.002,24	37.842.714,27	77.912.778,03	135.376.457,30	251.131.949,60	506.685.951,84
TOTAL	452.426.715,83	1.160.635.670,85	1.613.062.386,68	205.815.839,26	611.306.966,99	1.186.931.131,69	2.004.053.937,94	3.617.116.324,62

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAIA sobre ajuts a l'amortització i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

ductors (catalans, resta d'Espanya, estrangers). El seu reagrupament d'acord amb aquest tercet de categories (quadres 125 i 126) ens dona una compartimentació que s'adapta perfectament a la nostra fita i a partir de la qual haurem de prosseguir el procés de decorticació de l'arbre de la inversió fílmica.

Quadre 125. Inversió en la producció cinematogràfica de Catalunya de cada any (euros)

Inversió en la producció cinematogràfica de Catalunya					Distribució percentual de la inversió					
Any	Inversió dels productors d'Espanya			Inversió dels productors estrangers	Total inversió	Inversió product catalans	Inversió product rest Esp	Inversió product Espanya	Inversió product estranger	Total
	Productors catalans	Productors de la resta d'Espanya	Productors d'Espanya							
2002	37.631.880,78	7.801.763,81	45.433.644,59	15.984.746,09	61.418.390,68	61,27	12,70	73,97	26,03	100,00
2003	37.532.405,71	8.995.407,35	46.527.813,06	9.900.181,19	56.427.994,25	66,51	15,94	82,46	17,54	100,00
2004	50.193.723,08	17.592.069,84	67.785.792,92	20.963.211,15	88.749.004,07	56,56	19,82	76,38	23,62	100,00
2005	53.238.704,10	18.841.176,87	72.079.880,97	41.991.112,95	114.070.993,92	46,67	16,52	63,19	36,81	100,00
2006	80.234.166,78	37.886.378,34	118.120.545,12	66.981.768,55	185.102.313,67	43,35	20,47	63,81	36,19	100,00
2007	75.040.106,86	42.088.213,28	117.128.320,14	38.878.868,53	156.007.188,67	48,10	26,98	75,08	24,92	100,00
2008	80.377.257,67	26.907.982,80	107.285.240,47	63.286.055,43	170.571.295,90	47,12	15,78	62,90	37,10	100,00
2009	93.928.026,90	14.594.486,45	108.522.513,35	43.626.039,73	152.148.553,08	61,73	9,59	71,33	28,67	100,00
2010	150.066.283,21	49.987.093,82	200.053.377,03	92.862.259,35	292.915.636,38	51,23	17,07	68,30	31,70	100,00
TOTAL	658.242.555,09	224.694.572,56	882.937.127,65	394.474.242,97	1.277.411.370,62	51,53	17,59	69,12	30,88	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

Quadre 126. Inversió en la producció cinematogràfica d'Espanya de cada any (euros)

Inversió en la producció cinematogràfica de Catalunya					Distribució percentual de la inversió					
Any	Inversió dels productors d'Espanya			Inversió dels productors estrangers	Total inversió	Inversió product catalans	Inversió product rest Esp	Inversió product Espanya	Inversió product estranger	Total
	Productors catalans	Productors de la resta d'Espanya	Productors d'Espanya							
2002	37.631.880,78	167.199.714,89	204.831.595,67	124.805.146,97	329.636.742,64	11,42	50,72	62,14	37,86	100,00
2003	37.532.405,71	133.472.446,35	171.004.852,06	92.046.063,93	263.050.915,99	14,27	50,74	65,01	34,99	100,00
2004	50.193.723,08	153.929.327,21	204.123.050,29	74.859.408,29	278.982.458,58	17,99	55,18	73,17	26,83	100,00
2005	53.238.704,10	171.489.944,20	224.728.648,30	180.486.274,53	405.214.922,83	13,14	42,32	55,46	44,54	100,00
2006	80.234.166,78	208.807.259,37	289.041.426,15	108.075.251,56	397.116.677,71	20,20	52,58	72,79	27,21	100,00
2007	75.040.106,86	193.203.270,10	268.243.376,96	101.447.785,58	369.691.162,54	20,30	52,26	72,56	27,44	100,00
2008	80.377.257,67	221.287.658,34	301.664.916,01	173.416.971,64	475.081.887,65	16,92	46,58	63,50	36,50	100,00
2009	93.928.026,90	301.309.806,05	395.237.832,95	196.417.771,89	591.655.604,84	15,88	50,93	66,80	33,20	100,00
2010	150.066.283,21	221.243.211,33	371.309.494,54	135.376.457,30	506.685.951,84	29,62	43,66	73,28	26,72	100,00
TOTAL	658.242.555,09	1.771.942.637,84	2.430.185.192,93	1.186.931.131,69	3.617.116.324,62	18,20	48,99	67,19	32,81	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

En aquesta primera segmentació, advertim que, a l'hora de finançar les pel·lícules catalanes, la meitat dels recursos emprats és originària de Catalunya, una mica menys de la cinquena part prové d'altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol i tres de cada deu euros són abocats per la inversió estrangera. Quant a

la intensitat de la participació d'altres països en els nostres llargmetratges, la mitjana catalana dels nou anys (30,88%) és inferior a la corresponent xifra espanyola (32,81%) i, òbviament, encara és més allunyada del nivell resultant quan la comparança (quadre 127) es realitza amb la resta d'Espanya (33,87%). Les xifres que acabem de mostrar ens assabenten de la fracció dinerària de la massa inversora anual que es cobreix amb diner encunyat a d'altres països, però, evidentment, en aquest garbuix d'inversions conviuen les obres de producció interna amb les coproduccions internacionals. Aleshores, si apartem les primeres i fem la comparança de la inversió estrangera únicament amb la dimensió monetària que ha comportat

Quadre 127.

Inversió en la producció cinematogràfica de cada any (euros)

Any	Inversió de Catalunya en producció de cinema			Inversió de la resta d'Espanya en producció de cinema			Inversió d'Espanya en producció de cinema		
	Inversió dels productors espanyols	Inversió dels productors estrangers	Total inversió	Inversió dels productors espanyols	Inversió dels productors estrangers	Total inversió	Inversió dels productors espanyols	Inversió dels productors estrangers	Total inversió
2002	45.433.644,59	15.984.746,09	61.418.390,68	159.397.951,08	108.820.400,88	268.218.351,96	204.831.595,67	124.805.146,97	329.636.742,64
2003	46.527.813,06	9.900.181,19	56.427.994,25	124.477.039,00	82.145.882,74	206.622.921,74	171.004.852,06	92.046.063,93	263.050.915,99
2004	67.785.792,92	20.963.211,15	88.749.004,07	136.337.257,37	53.896.197,14	190.233.454,51	204.123.050,29	74.859.408,29	278.982.458,58
2005	72.079.880,97	41.991.112,95	114.070.993,92	152.648.767,33	138.495.161,58	291.143.928,91	224.728.648,30	180.486.274,53	405.214.922,83
2006	118.120.545,12	66.981.768,55	185.102.313,67	170.920.881,03	41.093.483,01	212.014.364,04	289.041.426,15	108.075.251,56	397.116.677,71
2007	117.128.320,14	38.878.868,53	156.007.188,67	151.115.056,82	62.568.917,05	213.683.973,87	268.243.376,96	101.447.785,58	369.691.162,54
2008	107.285.240,47	63.286.055,43	170.571.295,90	194.379.675,54	110.130.916,21	304.510.591,75	301.664.916,01	173.416.971,64	475.081.887,65
2009	108.522.513,35	43.626.039,73	152.148.553,08	286.715.319,60	152.791.732,16	439.507.051,76	395.237.832,95	196.417.771,89	591.655.604,84
2010	200.053.377,03	92.862.259,35	292.915.636,38	171.256.117,51	42.514.197,95	213.770.315,46	371.309.494,54	135.376.457,30	506.685.951,84
TOTAL	882.937.127,65	394.474.242,97	1.277.411.370,62	1.547.248.065,28	792.456.888,72	2.339.704.954,00	2.430.185.192,93	1.186.931.131,69	3.617.116.324,62

Estructura percentual de la producció cinematogràfica de cada any

Any	Inversió de Catalunya en producció de cinema			Inversió de la resta d'Espanya en producció de cinema			Inversió d'Espanya en producció de cinema		
	Inversió dels productors espanyols	Inversió dels productors estrangers	Total inversió	Inversió dels productors espanyols	Inversió dels productors estrangers	Total inversió	Inversió dels productors espanyols	Inversió dels productors estrangers	Total inversió
2002	73,97	26,03	100,00	59,43	40,57	100,00	62,14	37,86	100,00
2003	82,46	17,54	100,00	60,24	39,76	100,00	65,01	34,99	100,00
2004	76,38	23,62	100,00	71,67	28,33	100,00	73,17	26,83	100,00
2005	63,19	36,81	100,00	52,43	47,57	100,00	55,46	44,54	100,00
2006	63,81	36,19	100,00	80,62	19,38	100,00	72,79	27,21	100,00
2007	75,08	24,92	100,00	70,72	29,28	100,00	72,56	27,44	100,00
2008	62,90	37,10	100,00	63,83	36,17	100,00	63,50	36,50	100,00
2009	71,33	28,67	100,00	65,24	34,76	100,00	66,80	33,20	100,00
2010	68,30	31,70	100,00	80,11	19,89	100,00	73,28	26,72	100,00
TOTAL	69,12	30,88	100,00	66,13	33,87	100,00	67,19	32,81	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

aquest darrer bloc de pel·lícules, advertirem que, com a mitjana en el conjunt dels nou anys, les productores foranes financien el 60,12% de les coproduccions internacionals en què intervenen companyies espanyoles, mentre que, quan hi ha firmes catalanes, l'esforç intern és una mica superior i el grau de propietat del negatiu per part dels estrangers baixa al 57,51%. L'examen per trams (quadre 128) evidencia que, tant a Espanya com a Catalunya, el gruix del diner estranger es concentra en les coproduccions en què la participació exògena supera el 70%. En tots dos àmbits geogràfics, aquest segment es responsabilitza al voltant de dos de cada tres euros procedents de la inversió forana.

Després d'espellussar-ne l'escarrotxa de l'aportació estrangera, acarem tres successives escorces de l'arbre de la inversió cinematogràfica que exhibeixen totes elles densa espesetat. Deixant de banda d'altres brocs que contribueixen a irrigar la producció fílmica amb escanyolits i venturers rajolinets de finançament [45], aquests estrats que ara examinarem constitueixen el trespeus essencial del finançament de la inversió cinematogràfica: ajuts públics, operadors televisius i recursos propis del productor.

Obrirem el tercet amb les inversions de diner públic en els llargmetratges cinematogràfics, procedint a separar en aquest terreny les subvencions atorgades per l'Administració de l'Estat dels ajuts concedits per les comunitats autònomes. En

[45] Aquestes vies (avançaments de les distribuïdores o dels agents internacionals de vendes; *merchandising; product placement...*) —a banda de ser ocasionals i de tenir un pes relatiu de reduïda rellevància en el finançament global d'aquells films que han reeixit a aconseguir alguna d'aquestes modalitats— es regulen mitjançant contractes privats, zelosament vedats a l'encuriosament de l'investigador.

Quadre 128.

Inversió estrangera a les coproduccions internacionals - Catalunya

% de coproducció estrangera	Nombre de produccions internacionals				Inversió estrangera a les coproduccions (Euros)			
	Nombre	Acum	% Tot	% Acu	Inversió estrang	Inv. acumulada	% Tot	% Acu
De 0,01 a 10	4	4	2,67	2,67	937.147,11	937.147,11	0,24	0,24
De 10,01 a 20	43	47	28,67	31,33	25.826.317,57	26.763.464,68	6,55	6,78
De 20,01 a 30	15	62	10,00	41,33	12.777.537,67	39.541.002,35	3,24	10,02
De 30,01 a 40	14	76	9,33	50,67	17.121.008,99	56.662.011,34	4,34	14,36
De 40,011 a 50	15	91	10,00	60,67	30.127.836,60	86.789.847,94	7,64	22,00
De 50,01 a 60	14	105	9,33	70,00	32.406.472,19	119.196.320,13	8,22	30,22
De 60,01 a 70	10	115	6,67	76,67	20.017.786,08	139.214.106,21	5,07	35,29
De 70,01 a 80	20	135	13,33	90,00	113.086.197,48	252.300.303,69	28,67	63,96
De 80,01 a 90	15	150	10,00	100,00	142.173.939,28	394.474.242,97	36,04	100,00
De 90,01 a 99,99		150		100,00		394.474.242,97		100,00
TOTAL	150		100,00		394.474.242,97		100,00	

Inversió estrangera a les coproduccions internacionals - Espanya

% de coproducció estrangera	Nombre de produccions internacionals				Inversió estrangera a les coproduccions (Euros)			
	Nombre	Acum	% Tot	% Acu	Inversió estrang	Inv. acumulada	% Tot	% Acu
De 0,01 a 10	13	13	2,96	2,96	4.827.033,47	4.827.033,47	0,41	0,41
De 10,01 a 20	96	109	21,87	24,83	57.729.525,88	62.556.559,35	4,86	5,27
De 20,01 a 30	42	151	9,57	34,40	59.398.065,16	121.954.624,51	5,00	10,27
De 30,01 a 40	33	184	7,52	41,91	36.152.847,79	158.107.472,30	3,05	13,32
De 40,011 a 50	35	219	7,97	49,89	62.945.216,52	221.052.688,82	5,30	18,62
De 50,01 a 60	30	249	6,83	56,72	61.299.281,99	282.351.970,81	5,16	23,79
De 60,01 a 70	28	277	6,38	63,10	76.781.895,57	359.133.866,38	6,47	30,26
De 70,01 a 80	98	375	22,32	85,42	392.999.816,27	752.133.682,65	33,11	63,37
De 80,01 a 90	64	439	14,58	100,00	434.797.449,04	1.186.931.131,69	36,63	100,00
De 90,01 a 99,99		439		100,00		1.186.931.131,69		100,00
TOTAL	439		100,00		1.186.931.131,69		100,00	

Coproduccions internacionals: % inversió estrangera Catalunya / inversió estrangera Espanya

% de coproducció estrangera	Nombre de coproduccions		Inversió estrangera a les coproduccions	
	Nombre	Acumulat	Inversió estrangera	Inversió acumulada
De 0,01 a 10	30,77	30,77	19,41	19,41
De 10,01 a 20	44,79	43,12	44,74	42,78
De 20,01 a 30	35,71	41,06	21,51	32,42
De 30,01 a 40	42,42	41,30	47,36	35,84
De 40,011 a 50	42,86	41,55	47,86	39,26
De 50,01 a 60	46,67	42,17	52,87	42,22
De 60,01 a 70	35,71	41,52	26,07	38,76
De 70,01 a 80	20,41	36,00	28,78	33,54
De 80,01 a 90	23,44	34,17	32,70	33,23
De 90,01 a 99,99		34,17		33,23
TOTAL	34,17		33,23	

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de PICAA sobre ajuts a l'amortització i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

relació a les primeres s'han confeccionat [46], tot fent-ne la distribució per gèneres, els retauls (quadres 129 i 130) de la injecció dinerària de l'ICAA, ara a tot Espanya, adés a Catalunya, i s'hi pot veure que els 170,54 milions d'euros de subvencions als films catalans del catàleg dels nou exercicis investigats representen el 13,35% (mentre que a tot Espanya la proporció és de l'11,72%) de la inversió total. Si efectuem la deducció de l'aportació estrangera i ens concentrem només en la part de cost de la qual s'ha fet càrrec la producció interna, conclourem que les subvencions ministerials cobreixen, com a mitjana i a Catalunya, el 19,32% de la inversió anual en cinema (la xifra equivalent per a la globalitat del cinema espanyol en el mateix període és el 17,45%). Uns percentatges no pas desnerits, però decididament allunyats de les tremebundes afirmacions sobre el finançament del cinema espanyol per part dels ajuts públics que etziben a la babalà tertulians tan desvergonyits com indocumentats, compulsius remitents de barroeres missives als diaris o periodistes, corpresos per la galbana, que s'estimen més el recurs al típic tòpic demagògic o al titular estrabul.lat i polèmic que no pas la tasca silent de comprovar acuradament el grau de certesa que contenen les seves afirmacions.

[46] Tal com ha estat indicat a la secció dedicada als criteris i a les fonts estadístiques que s'han fet servir en aquest treball, en el BOE es poden espigolar les diferents resolucions relatives als ajuts de caràcter general i complementari per a l'amortització de pel·lícules cinematogràfiques de llargmetratge així com aquelles referents als ajuts per a la realització de llargmetratges que incorporin nous realitzadors, obres experimentals de decidit contingut artístic i cultural, documentals i pilots de sèries d'animació. Amb aquests vímets s'ha trenat el cistell de les subvencions de l'ICAA. A banda del recurs al butlletí oficial, esdevé també utilosa la consulta de la publicació *Memoria de Ayudas a la Cinematografía*, que l'ICAA començà a editar l'any 2006 i que, en escriure aquestes línies, ha estat perllongada amb cinc edicions en els exercicis immediatament posteriors. La informació corresponent a aquest sexenni es pot aconseguir a: <http://www.mcu.es/cine/MC/MAC/index.html>.

Quadre 129. Ajuts de l'ICAA a la producció espanyola de cinema de cada any (Euros)

Any	Ficció			Documental			Animació			Total		
	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total
2002	24.273.753,03	16.768.080,85	41.041.833,88	956.580,59	285.268,35	1.241.848,94	1.044.264,44		1.044.264,44	26.274.598,06	17.053.349,20	43.327.947,26
2003	26.541.838,54	11.295.365,89	37.837.204,43	1.887.690,27	8.467,86	1.896.158,13	1.710.126,72	901.518,00	2.611.644,72	30.139.655,53	12.205.351,75	42.345.007,28
2004	29.229.363,79	13.237.598,80	42.466.962,59	1.558.939,79	8.312,49	1.567.252,28	325.195,74	795.263,57	1.120.459,31	31.113.499,32	14.041.174,86	45.154.674,18
2005	25.491.430,68	18.859.164,70	44.350.595,38	1.144.877,24	1.486.276,98	2.631.154,22	646.414,96	1.334.690,60	1.981.105,56	27.282.722,88	12.680.132,28	39.962.855,16
2006	32.138.681,91	14.771.075,26	46.909.757,17	1.952.433,73		1.952.433,73	695.962,82	1.678.647,03	2.374.609,85	34.787.078,46	16.449.722,29	51.236.800,75
2007	37.933.468,86	12.430.260,30	50.363.729,16	3.099.294,90	310.245,77	3.409.540,67	146.853,55	1.474.322,64	1.621.176,19	41.179.617,31	14.214.828,71	55.394.446,02
2008	23.154.335,72	15.101.543,98	38.255.879,70	2.241.681,87	226.762,68	2.468.444,55	3.533.229,19	327.279,67	3.860.508,86	28.929.246,78	15.655.586,33	44.584.833,11
2009	23.460.230,16	10.750.574,28	34.210.804,44	2.717.133,37	320.000,00	3.037.133,37	960.251,78		960.251,78	27.137.615,31	11.070.574,28	38.208.189,59
2010	31.811.530,84	18.308.589,73	50.120.120,57	1.965.166,73	304.188,36	2.269.355,09	1.064.655,67	1.364.249,98	2.428.905,65	34.841.353,24	19.977.028,07	54.818.381,31
TOTAL	254.034.633,53	131.522.253,79	385.556.887,32	17.523.798,49	2.949.522,49	20.473.320,98	10.126.954,87	7.875.971,49	18.002.926,36	281.685.386,89	142.347.747,77	424.033.134,66

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització i ajuts a la producció de llargmetratges sobre projecte.

Quadre 130.
Ajuts de l'ICAA a la producció espanyola de cinema de cada any (Euros)

Ajuts de l'ICAA a la producció catalana de cinema (Euros)												
Any	Ficció			Documental			Animació			Total		
	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total
2002	3.850.744,70	3.792.930,25	7.643.674,95	424.935,70	272.544,46	697.480,16				4.275.680,40	4.065.474,71	8.341.155,11
2003	8.278.827,57	1.779.635,20	10.058.462,77	1.325.359,24		1.325.359,24	1.082.601,46		1.082.601,46	10.686.788,27	1.779.635,20	12.466.423,47
2004	12.416.856,50	2.961.219,01	15.378.075,51	324.670,85	8.312,49	332.983,34		795.263,57	795.263,57	12.741.527,35	3.764.795,07	16.506.322,42
2005	7.842.621,26	6.700.558,18	14.543.179,44	474.877,24	909.284,44	1.384.161,68				8.317.498,50	7.609.842,62	15.927.341,12
2006	14.597.088,32	9.594.582,56	24.191.670,88	1.388.683,42		1.388.683,42	740.623,88	740.623,88		15.985.771,74	10.335.206,44	26.320.978,18
2007	15.701.844,95	7.271.265,92	22.973.110,87	1.965.815,50		1.965.815,50	1.474.322,64	1.474.322,64		17.667.660,45	8.745.588,56	26.413.249,01
2008	11.400.486,57	6.393.726,79	17.794.213,36	1.051.498,65		1.051.498,65	617.354,04	327.279,67	944.633,71	13.609.339,26	6.721.006,46	20.330.345,72
2009	9.493.463,02	4.235.016,92	13.728.479,94	1.629.003,36	100.000,00	1.729.003,36	560.746,17		560.746,17	11.683.212,55	4.335.016,92	16.018.229,47
2010	18.771.514,70	6.828.290,45	25.599.805,15	1.018.883,01	188.008,48	1.206.891,49	588.645,24	1.364.249,98	1.952.895,22	20.379.042,95	8.380.548,91	28.759.591,86
TOTAL	102.353.447,59	49.557.225,28	151.910.672,87	9.603.726,97	1.478.149,87	11.081.876,84	2.849.346,91	4.701.739,74	7.551.086,65	114.806.521,47	55.737.114,89	170.543.636,36

Ajuts de l'ICAA a la producció espanyola de cinema de cada any (Euros)

% Ajuts ICAA a Catalunya / Ajuts ICAA a tot Espanya												
Any	Ficció			Documental			Animació			Total		
	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total
2002	15,86	22,62	18,62	44,42	95,54	56,16				16,27	23,84	19,25
2003	31,19	15,76	26,58	70,21		69,90	63,31		41,45	35,46	14,58	29,44
2004	42,48	22,37	36,21	20,83	100,00	21,25		100,00	70,98	40,95	26,81	36,56
2005	30,77	35,53	32,79	41,48	61,18	52,61				30,49	35,10	32,53
2006	45,42	64,96	51,57	71,13		71,13		44,12	31,19	45,95	62,83	51,37
2007	41,39	58,50	45,61	63,43		57,66		100,00	90,94	42,90	61,52	47,68
2008	49,24	42,34	46,51	46,91		42,60	17,47	100,00	24,47	45,18	42,93	44,39
2009	40,47	39,39	40,13	39,95	31,25	56,93	58,40		58,40	43,05	39,16	41,92
2010	59,01	37,30	51,08	31,85	61,81	53,18	55,29	100,00	80,40	58,49	41,95	52,46
TOTAL	40,29	37,68	39,40	54,80	50,11	54,13	28,14	59,70	41,94	40,76	39,16	40,22

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització i ajuts a la producció de llargmetratges sobre projecte.

Puix que no pas totes les pel·lícules estan subvencionades, és evident que la proporció serà superior en constrènyer l'anàlisi a les obres que han meritat l'ajut. Aleshores resulta que els títols de Catalunya subvencionats per l'ICAA han tingut solucionat [47] el 23,75% del seu cost intern (en total harmonia amb la mitjana espanyola: 23,05%). Per nivells de cobertura del cost (quadre 131), tant a Catalunya com a Espanya, ressurta la franja de pel·lícules amb un percentatge que oscil·la entre el 25 i el 35% del cost intern, grup que abasta les dues cinquantenes parts del conjunt de llargmetratges recolzats. En circumscriure'ns exclusivament al subconjunt de les pel·lícules subvencionades per l'ICAA i efectuar la comparança de l'ajut rebut amb la inversió total (cost intern més aportació estrangera) el percentatge cobert per diners procedents del fons de protecció a la cinematografia es col·loca en el 16,21% en els llargmetratges realitzats amb intervenció total o parcial de productores catalanes, percentatge un xic superior a la mitjana corresponent a tota la filmografia espanyola subvencionada en el període (15,83%).

[47] Cal deixar constància del fet que els ajuts a l'amortització habitualment triguen un parell d'anys a cobrar-se. La darrera resolució de pagament d'ajuts a l'amortització, a l'hora de concloure aquest treball, té data de 23 de novembre de 2012 i obeïa la convocatòria de 30 de març del mateix any, que es referia a les pel·lícules estrenades en el segon semestre del 2010 (més alguns casos especials del darrer quadrimestre del 2009); val a afegir que la posterior resolució de 14 de març de 2013 ha obert una nova convocatòria adreçada als llargmetratges estrenats durant els nou primers mesos del 2011. Si hom afirma que tenen solucionada una part del finançament es fa perquè, sobre la base de l'ajut que el film rebrà (si els resultats de la pel·lícula, quan estigui enllestida i s'estreni, compleixen les exigències de la resolució de l'ICAA), la productora pot sol·licitar l'avançament de la subvenció a l'ICO (Instituto de Crédito Oficial). O, en el cas dels ajuts de PICEC, a l'ICF (Institut Català de Finances). En el finançament de la producció cinematogràfica val a consignar també el valuós paper jugat per la societat de garantia recíproca Audiovisual SGR mitjançant la concessió d'aval.

Quadre 131.

Ajuts de l'ICAA a la producció cinematogràfica de Catalunya

% de la subvenció ICAA sobre cost de la part espanyola (*)	Nombre de films ajudats per l'ICAA				Ajut atorgat per l'ICAA (Euros)			
	Nombre	Acum	% Tot	% Acu	Subvenció	Subvenció acum	% Tot	% Acu
De 0,01 a 5	37	37	10,19	10,19	865.048,06	865.048,06	0,51	0,51
De 5,01 a 10	11	48	3,03	13,22	3.500.715,38	4.365.763,44	2,05	2,56
De 10,01 a 15	13	61	3,58	16,80	5.329.925,06	9.695.688,50	3,13	5,69
De 15,01 a 20	40	101	11,02	27,82	18.951.793,33	28.647.481,83	11,11	16,80
De 20,01 a 25	45	146	12,40	40,22	25.071.943,07	53.719.424,90	14,70	31,50
De 25,01 a 30	65	211	17,91	58,13	38.969.065,32	92.688.490,22	22,85	54,35
De 30,01 a 35	82	293	22,59	80,72	48.760.861,82	141.449.352,04	28,59	82,94
De 35,01 a 40	45	338	12,40	93,11	18.584.255,02	160.033.607,06	10,90	93,84
De 40,01 a 45	16	354	4,41	97,52	6.976.497,03	167.010.104,09	4,09	97,93
De 45,01 a 50	9	363	2,48	100,00	3.533.532,27	170.543.636,36	2,07	100,00
TOTAL	363		100,00		170.543.636,36		100,00	

Ajuts de l'ICAA a la producció cinematogràfica d'Espanya

% de la subvenció ICAA sobre cost de la part espanyola (*)	Nombre de films ajudats per l'ICAA				Ajut atorgat per l'ICAA (Euros)			
	Nombre	Acum	% Tot	% Acu	Subvenció	Subvenció acum	% Tot	% Acu
De 0,01 a 5	81	81	9,12	9,12	3.833.795,87	3.833.795,87	0,90	0,90
De 5,01 a 10	28	109	3,15	12,27	7.055.768,08	10.889.563,95	1,66	2,57
De 10,01 a 15	45	154	5,07	17,34	21.828.315,54	32.717.879,49	5,15	7,72
De 15,01 a 20	84	238	9,46	26,80	38.814.802,06	71.532.681,55	9,15	16,87
De 20,01 a 25	103	341	11,60	38,40	53.164.474,80	124.697.156,35	12,54	29,41
De 25,01 a 30	165	506	18,58	56,98	94.372.504,12	219.069.660,47	22,26	51,66
De 30,01 a 35	195	701	21,96	78,94	113.866.932,08	332.936.592,55	26,85	78,52
De 35,01 a 40	110	811	12,39	91,33	54.701.307,19	387.637.899,74	12,90	91,42
De 40,01 a 45	46	857	5,18	96,51	21.080.956,53	408.718.856,27	4,97	96,39
De 45,01 a 50	31	888	3,49	100,00	15.314.278,39	424.033.134,66	3,61	100,00
TOTAL	888		100,00		424.033.134,66		100,00	

% Ajuts de l'ICAA a la producció de cinema de Catalunya / Ajuts de l'ICAA a la producció de cinema d'Espanya

% de la subvenció ICAA sobre cost de la part espanyola (*)	Nombre de films		Inversió estrangera a les coproduccions	
	Nombre	Acumulat	Inversió estrangera	Inversió acumulada
De 0,01 a 10	45,68	45,68	22,56	22,56
De 10,01 a 20	39,29	44,04	49,61	40,09
De 20,01 a 30	28,89	39,61	24,42	29,63
De 30,01 a 40	47,62	42,44	48,83	40,05
De 40,01 a 50	43,69	42,82	47,16	43,08
De 50,01 a 60	39,39	41,70	41,29	42,31
De 60,01 a 70	42,05	41,80	42,82	42,49
De 70,01 a 80	40,91	41,68	33,97	41,28
De 80,01 a 90	34,78	41,31	33,09	40,86
De 90,01 a 99,99		40,88		40,22
TOTAL	40,88		40,22	

(*) El cost de la pel·lícula, descomptant-ne la inversió estrangera quan es tracti de produccions internacionals.

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització (més ajuts a la producció de llargmetratges sobre projecte) i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

En traslladar-nos als dominis de les comunitats autònomes [48], la recollida (quadre 132) de les xifres de l'ICEC [49] ens fa saber que aquesta entitat de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia, del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya injectà 48,97 milions euros a les collites cinematogràfiques catalanes del període 2002-2010, quantia que suposa una cobertura del 5,54% del cost intern de la producció del període. Si tot seguit fem la comparança d'aquest volum d'ajut amb la inversió realitzada únicament pel segment de títols que l'ha obtingut, el percentatge s'enlaira fins al 8,12%. D'altra banda, l'estratificació per intervals del grau de cobertura de la inversió (quadre 133) ens indica que quasi els dos terços dels ajuts de l'Institut es mouen per dessota del 12% del cost intern de les pel·lícules subvencionades. Per acabar amb l'apartat dels ajuts públics, l'agregació de les subvencions dels instituts estatal i autonòmic (quadre 134) ens diu que els seus ajuts s'han fet càrrec de la sisena part (del 17,18%, a tall d'exactitud) de la inversió cinematogràfica a Ca-

[48] Puix que l'objectiu d'aquest text és l'anàlisi de la producció cinematogràfica de Catalunya, en el terreny autonòmic ens hem cenyit als ajuts de l'ICEC. Per bé que —molt sovint en aquests fulls— hem fet cap a les dades del cinema espanyol com a punt de referència i de comparança, no és pas el nostre objectiu (almenys en el present treball) esmicolar-ne les xifres com ho ha estat efectuat en el cas català. Per tant els imports dels ajuts públics a la producció cinematogràfica d'altres comunitats autònomes (ben en particular Andalusia, Euskadi, Galícia i País Valencià), que es poden aconseguir a les pàgines *web* dels seus respectius butlletins oficials, no estan segregats de la inversió del productor. Cal afegir que, ni a Catalunya ni a la resta d'Espanya, han estat recollits ajuts públics d'entitats d'àmbit territorial que sigui inferior a l'autonòmic (diputacions, ajuntaments, ...).

[49] A la secció dedicada als criteris i a les fonts estadístiques que s'han fet servir en aquest treball s'ha recollit la procedència de les dades sobre ajuts de l'ICEC. També poden obtenir-se informacions sobre les subvencions atorgades a la relació d'ajuts concedits que l'Institut fa conèixer periòdicament (un cop l'any, des del 2001 fins al 2009, i semestralment en els exercicis 2010 i 2011) en el DOGC o se'n pot efectuar la cerca a la *Memòria de l'Institut Català de les Indústries Culturals*, que, en els volums dels tres triennis que constitueixen el període 2004-2012, es troben a: <http://www20.gencat.cat/portal/site/CulturaDepartament/menuitem.4f810f50a62de38a5a2a63a7b0c0e1a0/?vgnextoid=5726923e6837a010VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=5726923e6837a010VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>.

Quadre 132. Ajuts de l'ICEC a la producció catalana de cinema de cada any (Euros)

Ajuts de l'ICEC a la producció catalana de cinema (Euros)												
Any	Ficció			Documental			Animació			Total		
	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	
2002	1.282.159,35	460.000,00	1.742.159,35	238.327,03	220.000,00	458.327,03				1.520.486,38	680.000,00	2.200.486,38
2003	1.359.076,14	451.541,00	1.810.617,14	397.379,54		397.379,54	220.000,00		220.000,00	1.976.455,68	451.541,00	2.427.996,68
2004	3.356.130,70	1.006.568,72	4.362.699,42	248.952,92	60.000,00	308.952,92			226.778,87	3.605.083,62	1.293.347,59	4.898.431,21
2005	2.734.287,23	1.826.107,51	4.560.394,74	671.596,57	180.000,00	851.596,57				3.405.883,80	2.006.107,51	5.411.991,31
2006	4.498.889,14	2.551.771,84	7.050.660,98	645.236,06	189.069,77	834.305,83		276.315,06	276.315,06	5.144.125,20	3.017.156,67	8.161.281,87
2007	4.681.324,78	2.355.342,44	7.036.667,22	755.417,62		755.417,62		273.485,14	273.485,14	5.436.742,40	2.628.827,58	8.065.569,98
2008	3.307.455,97	1.851.974,82	5.159.430,79	650.357,44		650.357,44	191.594,63	134.798,91	326.393,54	4.149.408,04	1.986.773,73	6.136.181,77
2009	3.263.874,21	723.582,01	3.987.456,22	913.163,96		913.163,96	97.124,51		97.124,51	4.274.162,68	723.582,01	4.997.744,69
2010	5.825.459,52	63.610,67	5.889.070,19	629.693,39		629.693,39	155.514,11		155.514,11	6.610.667,02	63.610,67	6.674.277,69
TOTAL	30.308.657,04	11.290.499,01	41.599.156,05	5.150.124,53	649.069,77	5.799.194,30	664.233,25	911.377,98	1.575.611,23	36.123.014,82	12.850.946,76	48.973.961,58

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICEC publicades en el DOGC i de les memòries anuals d'aquest institut.

Quadre 133. Ajuts de l'ICEC a la producció cinematogràfica de Catalunya

% de la subvenció ICEC sobre cost de la part espanyola (*)	Nombre de films ajudats per l'ICEC				Ajut atorgat per l'ICEC (Euros)			
	Nombre	Acumulat	% Tot	% Acu	Subvenció	Subvenció acumulada	% Tot	% Acu
	De 0,01 a 2	20	20	6,19	6,19	702.253,98	702.253,98	1,43
De 2,01 a 4	40	60	12,38	18,58	3.725.018,68	4.427.272,66	7,61	9,04
De 4,01 a 6	39	99	12,07	30,65	5.431.157,32	9.858.429,98	11,09	20,13
De 6,01 a 8	36	135	11,15	41,80	5.382.619,24	15.241.049,22	10,99	31,12
De 08,01 a 10	43	178	13,31	55,11	7.227.134,73	22.468.183,95	14,76	45,88
De 10,01 a 12	25	203	7,74	62,85	4.966.596,06	27.434.780,01	10,14	56,02
De 12,01 a 14	25	228	7,74	70,59	3.476.570,28	30.911.350,29	7,10	63,12
De 14,01 a 16	15	243	4,64	75,23	2.999.206,18	33.910.556,47	6,12	69,24
De 16,01 a 18	16	259	4,95	80,19	2.574.878,20	36.485.434,67	5,26	74,50
De 18,01 a 20	12	271	3,72	83,90	3.149.151,45	39.634.586,12	6,43	80,93
De 20,01 a 22	10	281	3,10	87,00	1.982.719,20	41.617.305,32	4,05	84,98
De 22,01 a 24	7	288	2,17	89,16	1.264.278,94	42.881.584,26	2,58	87,56
De 24,01 a 26	7	295	2,17	91,33	1.266.831,62	44.148.415,88	2,59	90,15
De 26,01 a 28	6	301	1,86	93,19	819.926,52	44.968.342,40	1,67	91,82
De 28,01 a 30	9	310	2,79	95,98	1.999.208,58	46.967.550,98	4,08	95,90
De 30,01 a 32	5	315	1,55	97,52	858.085,35	47.825.636,33	1,75	97,66
De 32,01 a 34	3	318	0,93	98,45	581.287,10	48.406.923,43	1,19	98,84
De 34,01 a 36	2	320	0,62	99,07	280.109,00	48.687.032,43	0,57	99,41
De 36,01 a 38	1	321	0,31	99,38	117.808,58	48.804.841,01	0,24	99,65
De 38,01 a 40		321		99,38		48.804.841,01		99,65
De 40,01 a 42	2	323	0,62	100,00	169.120,57	48.973.961,58	0,35	100,00
TOTAL	323		100,00		48.973.961,58		100,00	

(*) El cost de la pel·lícula, descomptant-ne la inversió estrangera quan es tracti de produccions internacionals.

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICEC publicades en el DOGC i de les memòries anuals d'aquest institut.

Quadre 134. Ajuts de l'ICAA i de l'ICEC a la producció cinematogràfica de Catalunya

% de la subvenció ICAA + ICEC sobre cost de la part espanyola (*)	Nombre de films ajudats per ICAA + ICEC				Ajut atorgat per ICAA + ICEC (Euros)			
	Nombre	Acum	% Tot	% Acu	Subvenció			
					Subvenció	Subvenció acumulada	% Tot	% Acu
De 0,01 a 5	21	21	5,20	5,20	744.566,46	744.566,46	0,34	0,34
De 5,01 a 10	23	44	5,69	10,89	4.546.415,90	5.290.982,36	2,07	2,41
De 10,01 a 15	29	73	7,18	18,07	7.049.729,60	12.340.711,96	3,21	5,62
De 15,01 a 20	25	98	6,19	24,26	11.061.267,78	23.401.979,74	5,04	10,66
De 20,01 a 25	25	123	6,19	30,45	15.390.975,82	38.792.955,56	7,01	17,67
De 25,01 a 30	37	160	9,16	39,60	23.622.496,00	62.415.451,56	10,76	28,43
De 30,01 a 35	65	225	16,09	55,69	44.088.561,58	106.504.013,14	20,08	48,52
De 35,01 a 40	50	275	12,38	68,07	33.973.681,43	140.477.694,57	15,48	63,99
De 40,01 a 45	48	323	11,88	79,95	34.816.039,48	175.293.734,05	15,86	79,85
De 45,01 a 50	34	357	8,42	88,37	19.489.352,66	194.783.086,71	8,88	88,73
De 50,01 a 55	19	376	4,70	93,07	13.711.590,41	208.494.677,12	6,25	94,98
De 55,01 a 60	5	381	1,24	94,31	2.082.713,37	210.577.390,49	0,95	95,93
De 60,01 a 65	15	396	3,71	98,02	6.078.207,03	216.655.597,52	2,77	98,70
De 65,01 a 70	1	397	0,25	98,27	1.091.815,00	217.747.412,52	0,50	99,19
De 70,01 a 75	4	401	0,99	99,26	1.273.629,01	219.021.041,53	0,58	99,77
De 75,01 a 80	1	402	0,25	99,50	230.826,66	219.251.868,19	0,11	99,88
De 80,01 a 85	2	404	0,50	100,00	265.729,75	219.517.597,94	0,12	100,00
TOTAL	404		100,00		219.517.597,94		100,00	

(*) El cost de la pel·lícula, descomptant-ne la inversió estrangera quan es tracti de produccions internacionals.

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de les resolucions de l'ICAA sobre ajuts a l'amortització, de les resolucions de l'ICEC publicades en el DOGC i de les memòries anuals d'aquest institut i amb estimacions de la resta de pel·lícules.

talunya en el període que aquest treball examina. Si efectuem els càlculs detraient-ne la inversió forana, el percentatge grimpa fins al 24,86%, per experimentar un altre encimbellament (que el col·loca en el 29,27%) en comparar els ajuts conjunts amb la inversió interna de les pel·lícules que els han rebuts.

En plantificar-nos just davant de les portes del càlcul de la inversió de les productores en la realització dels seus llargmetratges cinematogràfics, advertim que estan interdites al nostre immediat accés en no poder traspasar el fossar que ens en separa. La desconeixença de la magnitud de la inversió de les cadenes televisives en el finançament de les pel·lícules és el destorb que ens impedeix de cotnar la darrera escorça que deixaria al descobert el nucli

desitjat. Les televisions, per raons de privacitat, no fan públiques les xifres individuals abocades a les empreses del país, mitjançant l'adquisició dels seus drets d'antena o en qualitat de socis coproductors de les obres, per al finançament de pel·lícules i, en el millor dels casos, subministren la relació dels títols beneficiaris de la seva participació econòmica, però sense esbombar-ne mai la dotació dinerària.

Malgrat que no podem accedir al nucli, intentarem, però, d'escurçar-hi distàncies. Pel que fa a TVE, a banda d'obtenir les relacions nominals de projectes aprovats [50], no ens hem lluit gens a l'hora d'esbrinar els drets d'antena pagats a cada títol finançat o l'exacte volum dinerari adjudicat per aquesta televisió pública a cadascuna de les coproduccions en què ha intervingut, puix que en tots els intents realitzats [51] els imports delejats s'han fet testarrudament escàpols a la nostra perquisició. A banda de la troballa de relacions nominals d'obres participades [52], també hem eixit malparats de l'excursió per les televisions privades,

[50] Després de celebrar les reunions del seu Comitè de Cinema, TVE comunica privadament a PROA (Productors Audiovisuales Federats) i a FAPAE (Federación de Asociaciones de Productores Audiovisuales Españoles) la relació dels projectes que han aconseguit la seva participació econòmica, però no en detallen mai la quantia monetària.

[51] Entre ells el recurs, en els anys que afecten la present investigació, a l'*Informe sobre el cumplimiento, por parte de los operadores de televisión, de la obligación de financiación anticipada de largometrajes y cortometrajes cinematográficos y películas para televisión, europeos y españoles, contenida en el artículo 5 de la Ley 25/1994, de 12 de julio, modificada por la Ley 22/199, de 7 de junio y por la Ley 15/2001, de 9 de julio, de fomento y promoción de la cinematografía*, emès anualment per la SETSI (Secretaría de Estado de Telecomunicaciones y para la Sociedad de la Información), del Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme. Els informes, des del 2003 fins al 2011, es poden trobar a: <http://www.minetur.gob.es/telecomunicaciones/mediosaudiovisuales/contenidos/PromocionProduccion/1.Informes/Paginas/financiacion.aspx>.

[52] Quant a les televisions privades, a <http://www.telecinco.es/t5cinema/> apareixen els films participats per Telecinco i a <http://www.antena3.com/antena3-films/catalogo/> es consignen les diferents obres cinematogràfiques que compten amb el suport inversor d'Antena 3.

car, en finir-la, la nostra ignorància sobre les quanties dedicades al finançament cinematogràfic era la mateixa que a l'hora d'endinsar-nos-hi. Malgrat tot, respecte a les televisions (tant la pública com les privades) que tenen tot Espanya com a àmbit d'emissió hem pogut efectuar una estimació de les quantitats que aquests operadors televisius han injectat en llargmetratges cinematogràfics en concepte de coproducció [53] durant els nou anys resseguits en aquesta secció, però seguim instal·lats en l'absoluta desconexió pel que fa a les sumes satisfetes a productores en concepte de drets d'antena.

Venturosament, el regne de les televisions autonòmiques ens acull amb més clemència per causa de la presència de l'operador televisiu català, puix que a la resta de cadenes les absències informatives i les solucions adoptades per emplenar-les no difereixen gens dels aspectes comentats en relació a les televisions d'àmbit espanyol. Gràcies a les dades subministrades per TVC (quadre 135) a les associacions generalistes de productors APIC, BA i PAC, hom ha pogut apreuar la grandor de la seva compra de drets (29,96 milions d'euros esmerçats en pel·lícules del període) i de la inversió duta a terme en forma de

[53] Atès que en el *Boletín Informativo. Películas. Espectadores. Recaudaciones*, de l'ICAA, o bé en el seu catàleg Cine español, a <http://catalogocine.mcu.es/index.html>, es recullen totes les participacions percentuals de les diferents productores en el finançament dels films que integren la collita de l'exercici, el càlcul de la seva inversió com a coproductors per part de TVE, de Telecinco i d'Antena 3 resulta factible mitjançant l'aplicació dels percentatges que corresponguin a cada operador televisiu al cost reconegut (o, en el seu defecte, a l'estimació que se n'hagi fet) de les corresponents pel·lícules participades. Resten a conèixer, doncs, les xifres abocades a productores cinematogràfiques en concepte d'adquisició de drets d'antena de llargmetratges, dades que tindrien particular interès en el cas de les productores Estudios Picasso Fábrica de Ficción, SAU i Telecinco Cinema, SAU, en l'àmbit de Telecinco, i Ensueño Films, SL i Antena 3 Films, SL, en l'esfera d'influència d'Antena 3.

Quadre 135.

Adquisició de drets d'antena, per part de TVC, de la producció catalana de cinema de cada any (Euros)												
Any	Ficció			Documental			Animació			Total		
	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total
2002	414.716,00	180.303,64	595.019,64	250.766,00	60.000,00	310.766,00				665.482,00	240.303,64	905.785,64
2003	1.202.850,82	286.515,00	1.489.365,82	378.728,00		378.728,00	104.937,00		104.937,00	1.686.515,82	286.515,00	1.973.030,82
2004	1.483.905,00	751.307,00	2.235.212,00	173.862,00	62.281,00	236.143,00				1.657.767,00	813.588,00	2.471.355,00
2005	1.299.191,00	456.233,00	1.755.424,00	299.243,00	147.345,00	446.588,00				1.598.434,00	603.578,00	2.202.012,00
2006	2.655.757,00	1.709.731,00	4.365.488,00	499.675,00	70.287,00	569.962,00				3.155.432,00	1.780.018,00	4.935.450,00
2007	2.661.097,00	1.440.900,00	4.101.997,00	412.562,00	65.000,00	477.562,00				3.073.659,00	1.505.900,00	4.579.559,00
2008	2.155.953,00	2.475.559,00	4.631.512,00	389.808,00		389.808,00	100.000,00		100.000,00	2.645.761,00	2.475.559,00	5.121.320,00
2009	2.212.604,00	557.186,00	2.769.790,00	455.717,00		455.717,00	117.000,00		117.000,00	2.785.321,00	557.186,00	3.342.507,00
2010	3.403.359,00	426.867,00	3.830.226,00	399.875,00		399.875,00		202.750,00	202.750,00	3.803.234,00	629.617,00	4.432.851,00
TOTAL	17.489.432,82	8.284.601,64	25.774.034,46	3.260.236,00	404.913,00	3.665.149,00	321.937,00	202.750,00	524.687,00	21.071.605,82	8.892.264,64	29.963.870,46

Inversió de TVC en la coproducció de pel·lícules catalanes de cada any (Euros)												
Any	Ficció			Documental			Animació			Total		
	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total	Produccions	Coprod	Total
2002												
2003												
2004												
2005	120.000,00		120.000,00	120.000,00		120.000,00				240.000,00		240.000,00
2006	1.230.000,00	700.000,00	1.930.000,00	128.142,00		128.142,00				1.358.142,00	700.000,00	2.058.142,00
2007	1.390.000,00	200.000,00	1.590.000,00	364.644,00		364.644,00				1.754.644,00	200.000,00	1.954.644,00
2008	1.030.000,00	390.000,00	1.420.000,00	309.582,00		309.582,00				1.339.582,00	390.000,00	1.729.582,00
2009	2.475.000,00	200.000,00	2.675.000,00	153.122,00		153.122,00				2.628.122,00	200.000,00	2.828.122,00
2010	4.100.000,00		4.100.000,00	288.000,00		288.000,00				4.388.000,00		4.388.000,00
TOTAL	10.345.000,00	1.490.000,00	11.835.000,00	1.363.490,00		1.363.490,00				11.708.490,00	1.490.000,00	13.198.490,00

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de Televisió de Catalunya i de les associacions de productors PAC, BA i APIC.

coproducció (13,20 milions d'euros) durant els tres triennis. En relació a la resta de comunitats, a banda de localitzar alguna relació nominativa [54], s'ha aprofitat, tal com hem fet en el cas de les cadenes d'àmbit espanyol, que el *Boletín Informativo. Películas. Espectadores. Recaudaciones*, de l'ICAA, o que l'anuari *Cine español*, del mateix organisme, detallen el percentatge de participació de cada companyia en la producció de les diferents pel·lícules que s'hi recullen

[54] En aquest àmbit, la inversió de RTVA (Radio y Televisión de Andalucía) en el món audiovisual es recull a les seves memòries que, de 2001 a 2011, publica a http://www.canalsur.es/portal_rtva/impce/web/noticia?id=99252. Pel seu costat, en una secció del seu web, a http://www.rtvv.es/catalag/ficha_genero.asp?idioma=VAL&menu=21, RTVV (Radiotelevisió Valenciana) consigna films objecte de la seva inversió. D'altra banda, TVG (Televisión de Galicia) ofereix la seva llista de llargmetratges a <http://www.crtvg.es/crtvg/crtvg-co-cine>.

[55]. En aplicar-lo sobre el cost en aquells títols amb televisions autonòmiques que hi intervenen, obtenim la seva participació com a coproductors (per bé que se'ns continuen esquitllant els drets d'antena de les televisions autonòmiques, llevat de la catalana), que, en el conjunt del període estudiat, ha inoculat un total de 14,49 milions d'euros a la coproducció de cinema espanyol, dels quals 2,53 milions han estat esmerçats en pel·lícules catalanes per part dels seus socis de la resta d'Espanya. En el seu conjunt, la contribució televisiva (en concepte de coproducció i afegint-hi els drets d'antena satisfets només per TVC) al finançament del cinema espanyol ha totalitzat 179,11 milions d'euros (quadre 136) en el període 2002-2010, dels quals 51,94 milions han fet cap a pel·lícules elaborades amb participació productiva, total o parcial, d'empreses catalanes.

Quadre 136. Inversió televisiva en la coproducció de les pel·lícules de cada any (Euros)

Any	Pel·lícules catalanes			Pel·lícules espanyoles				
	Televisions autonòmiques		Tv àmbit espanyol	Total televisions	Televisions autonòmiques		Tv àmbit espanyol	Total televisions
	TVC	Resta tv auton.			Total	TVC		
2002		392.375,67	392.375,67	392.375,67	3.017.524,80	3.017.524,80		3.017.524,80
2003		838.500,26	838.500,26	838.500,26	3.482.247,56	3.482.247,56		3.482.247,56
2004					2.808.149,67	2.808.149,67		2.808.149,67
2005	240.000,00	55.600,80	295.600,80	295.600,80	240.000,00	1.029.544,36	1.269.544,36	1.269.544,36
2006	2.058.142,00	645.610,36	2.703.752,36	2.703.752,36	2.058.142,00	1.355.921,34	3.414.063,34	3.414.063,34
2007	1.954.644,00	369.380,40	2.324.024,40	14.038.804,35	16.362.828,75	1.954.644,00	723.492,17	2.678.136,17
2008	1.729.582,00	230.238,25	1.959.820,25	7.923.378,08	9.883.198,33	1.729.582,00	1.034.754,02	2.764.336,02
2009	2.828.122,00		2.828.122,00	1.457.565,99	4.285.687,99	2.828.122,00	508.761,91	3.336.883,91
2010	4.388.000,00		4.388.000,00	12.791.086,39	17.179.086,39	4.388.000,00	530.264,21	4.918.264,21
TOTAL	13.198.490,00	2.531.705,74	15.730.195,74	36.210.834,81	51.941.030,55	13.198.490,00	14.490.660,04	27.689.150,04

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de Televisió de Catalunya i de les associacions de productors PAC, BA i APIC.

[55] Resten també a esbrinar els imports abocats a llargmetratges en concepte de producció associada i a esclarir a què s'està al·ludint quan es parla de participació. El cas més paradigmàtic, en aquest terreny i en el període estudiat en aquests fulls, correspondria a *Sangre de mayo*, el llargmetratge cinematogràfic de José Luis Garcí nascut, segons que en el seu moment esbombaren diferents mitjans de comunicació, d'un encàrrec emanat de la Comunidad de Madrid que hi abocà la totalitat del pressupost mitjançant Telemadrid, l'operador televisiu d'aquella comunitat autònoma. A la fitxa de la base de dades del web de PICAÀ l'obra apareix com a pel·lícula de Nickel Odeón Dos, S.A., productora que en posseeix el 100%, tot esmentant la participació de Telemadrid, però sense que aquest operador televisiu consti enlloc com a coproductor del film.

Amb les informacions numèriques que hem anat aconseguint podem sostroure de la inversió dels productors la xifra de subvenció de l'ICAA rebuda (repartint, quan s'escau, l'import detret entre els productors catalans i els seus socis de la resta d'Espanya en la proporció que, en cada cas, correspongui al seu grau de participació en el finançament del film). D'altra banda, minorem la inversió dels productors catalans amb les subvencions de l'ICEC i amb les inversions de TVC, alhora que rebaixem la inversió dels coproductors de la resta de l'Estat amb la contribució de les altres televisions autonòmiques. Pel que fa a l'aportació en concepte de coproducció per part dels operadors televisius d'àmbit espanyol, les deduccions de la inversió dels productors es distribueixen entre catalans i no catalans en acordança amb el grau de possessió del negatiu en cada cas. El procés engendra un mapa (quadres 137 i 138) —no pas complet encara, però sí més acurat— de les escorces que integren la inversió fílmica a Catalunya i a tot Espanya. Les seves estructures percentuals, ara sobre el cost íntegre de la producció (quadre 139), ara sobre la inversió interna (quadre 140), ens revelen un esforç econòmic del productor català que —tot i no poder destriar-ne el gruix de la contribució televisiva— no pot pas ésser menystingut.

Quadre 137. Inversió en la producció cinematogràfica de Catalunya de cada any (Euros)

Any	Inversió en la producció cinematogràfica de Catalunya							Inversió dels productors estrangers	Inversió total
	Inversió dels productors d'Espanya			Televisions d'àmbit espanyol	TVC i d'altres televisions autonòm	ICEC	ICAA		
	Productors catalans	Productors de la resta d'Espanya	Productors d'Espanya						
2002	27.912.926,93	5.680.914,86	33.593.841,79	1.298.161,31	2.200.486,38	8.341.155,11	15.984.746,09	61.418.390,68	
2003	23.553.760,05	5.268.101,78	28.821.861,83	2.811.531,08	2.427.996,68	12.466.423,47	9.900.181,19	56.427.994,25	
2004	30.787.190,22	13.122.494,07	43.909.684,29	2.471.355,00	4.898.431,21	16.506.322,42	20.963.211,15	88.749.004,07	
2005	33.680.264,92	14.562.670,82	48.242.935,74	2.497.612,80	5.411.991,31	15.927.341,12	41.991.112,95	114.070.993,92	
2006	47.780.125,79	28.218.956,92	75.999.082,71	7.639.202,36	8.161.281,87	26.320.978,18	66.981.768,55	185.102.313,67	
2007	39.257.775,28	22.449.338,12	61.707.113,40	14.038.804,35	6.903.583,40	8.065.569,98	26.413.249,01	156.007.188,67	
2008	47.941.682,59	18.412.512,06	66.354.194,65	7.923.378,08	7.081.140,25	6.136.181,77	19.790.345,72	170.571.295,90	
2009	68.955.702,83	10.922.641,37	79.878.344,20	1.457.565,99	6.170.629,00	4.997.744,69	16.018.229,47	152.148.553,08	
2010	111.067.536,77	31.940.033,32	143.007.570,09	12.791.086,39	8.820.851,00	6.674.277,69	28.759.591,86	292.915.636,38	
TOTAL	430.936.965,38	150.577.663,32	581.514.628,70	36.210.834,81	45.694.066,20	48.973.961,58	170.543.636,36	394.474.242,97	

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de PICAA, de PICEC, de Televisió de Catalunya i de les associacions de productors PAC, BA i APIC.

Quadre 138. Inversió en la producció cinematogràfica d'Espanya de cada any (Euros)

Inversió en la producció cinematogràfica d'Espanya									
Any	Inversió dels productors d'Espanya			Televisions d'àmbit espanyol	Total televisions autonòmiques	ICEC	ICAA	Inversió dels productors estrangers	Inversió total
	Productors catalans	Productors de la resta d'Espanya	Productors d'Espanya						
2002	27.912.926,93	127.466.924,66	155.379.851,59		3.923.310,44	2.200.486,38	43.327.947,26	124.805.146,97	329.636.742,64
2003	23.553.760,05	97.222.809,67	120.776.569,72		5.455.278,38	2.427.996,68	42.345.007,28	92.046.063,93	263.050.915,99
2004	30.787.190,22	118.003.250,01	148.790.440,23		5.279.504,67	4.898.431,21	45.154.674,18	74.859.408,29	278.982.458,58
2005	33.680.264,92	133.201.980,55	166.882.245,47		3.471.556,36	5.411.991,31	48.962.855,16	180.486.274,53	405.214.922,83
2006	47.780.125,79	173.513.704,40	221.293.830,19		8.349.513,34	8.161.281,87	51.236.800,75	108.075.251,56	397.116.677,71
2007	39.257.775,28	132.295.593,63	171.553.368,91	25.972.296,88	7.257.695,17	8.065.569,98	55.394.446,02	101.447.785,58	369.691.162,54
2008	47.941.682,59	168.426.634,55	216.368.317,14	26.689.927,97	7.885.656,02	6.136.181,77	44.584.833,11	173.416.971,64	475.081.887,65
2009	68.955.702,83	201.510.688,95	270.466.391,78	74.886.115,98	6.679.390,91	4.997.744,69	38.208.189,59	196.417.771,89	591.655.604,84
2010	111.067.536,77	165.528.035,92	276.595.572,69	23.870.147,64	9.351.115,21	6.674.277,69	54.818.381,31	135.376.457,30	506.685.951,84
TOTAL	430.936.965,38	1.317.169.622,34	1.748.106.587,72	151.418.488,47	57.653.020,50	48.973.961,58	424.033.134,66	1.186.931.131,69	3.617.116.324,62

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de P'ICAA, de P'ICEC, de Televisió de Catalunya i de les associacions de productors PAC, BA i APIC.

Quadre 139.
Estructura percentual de la inversió total en la producció cinematogràfica de Catalunya de cada any

Inversió en la producció cinematogràfica de Catalunya									
Any	Inversió dels productors d'Espanya			Televisions d'àmbit espanyol	TVC (drets d'antena + coproducció)	ICEC	ICAA	Inversió dels productors estrangers	Inversió total
	Productors catalans	Productors de la resta d'Espanya	Productors d'Espanya						
2002	45,45	9,25	54,70		2,11	3,58	13,58	26,03	100,00
2003	41,74	9,34	51,08		4,98	4,30	22,09	17,54	100,00
2004	34,69	14,79	49,48		2,78	5,52	18,60	23,62	100,00
2005	29,53	12,77	42,29		2,19	4,74	13,96	36,81	100,00
2006	25,81	15,25	41,06		4,13	4,41	14,22	36,19	100,00
2007	25,16	14,39	39,55	9,00	4,43	5,17	16,93	24,92	100,00
2008	28,11	10,79	38,90	4,65	4,15	3,60	11,60	37,10	100,00
2009	45,32	7,18	52,50	0,96	4,06	3,28	10,53	28,67	100,00
2010	37,92	10,90	48,82	4,37	3,01	2,28	9,82	31,70	100,00
TOTAL	33,74	11,79	45,52	2,83	3,58	3,83	13,35	30,88	100,00

Estructura percentual de la inversió total en la producció cinematogràfica d'Espanya de cada any

Inversió en la producció cinematogràfica de Catalunya									
Any	Inversió dels productors d'Espanya			Televisions d'àmbit espanyol	TVC (drets d'antena + coproducció)	ICEC	ICAA	Inversió dels productors estrangers	Inversió total
	Productors catalans	Productors de la resta d'Espanya	Productors d'Espanya						
2002	8,47	38,67	47,14		1,19	0,67	13,14	37,86	100,00
2003	8,95	36,96	45,91		2,07	0,92	16,10	34,99	100,00
2004	11,04	42,30	53,33		1,89	1,76	16,19	26,83	100,00
2005	8,31	32,87	41,18		0,86	1,34	12,08	44,54	100,00
2006	12,03	43,69	55,73		2,10	2,06	12,90	27,21	100,00
2007	10,62	35,79	46,40	7,03	1,96	2,18	14,98	27,44	100,00
2008	10,09	35,45	45,54	5,62	1,66	1,29	9,38	36,50	100,00
2009	11,65	34,06	45,71	12,66	1,13	0,84	6,46	33,20	100,00
2010	21,92	32,67	54,59	4,71	1,85	1,32	10,82	26,72	100,00
TOTAL	11,91	36,41	48,33	4,19	1,59	1,35	11,72	32,81	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de P'ICAA, de P'ICEC, de Televisió de Catalunya i de les associacions de productors PAC, BA i APIC.

Quadre 140.
Estructura percentual de la inversió interna en la producció cinematogràfica de Catalunya de cada any

Inversió en la producció cinematogràfica interna (sense coproducció estrangera) de Catalunya								
Any	Inversió dels productors d'Espanya			Televisions d'àmbit espanyol	TVC (drets d'antena + coproducció)	ICEC	ICAA	Inversió interna
	Productors catalans	Productors de la resta d'Espanya	Productors d'Espanya					
2002	61,44	12,50	73,94		2,86	4,84	18,36	100,00
2003	50,62	11,32	61,95		6,04	5,22	26,79	100,00
2004	45,42	19,36	64,78		3,65	7,23	24,35	100,00
2005	46,73	20,20	66,93		3,47	7,51	22,10	100,00
2006	40,45	23,89	64,34		6,47	6,91	22,28	100,00
2007	33,52	19,17	52,68	11,99	5,89	6,89	22,55	100,00
2008	44,69	17,16	61,85	7,39	6,60	5,72	18,45	100,00
2009	63,54	10,06	73,61	1,34	5,69	4,61	14,76	100,00
2010	55,52	15,97	71,48	6,39	4,41	3,34	14,38	100,00
TOTAL	48,81	17,05	65,86	4,10	5,18	5,55	19,32	100,00

Estructura percentual de la inversió interna en la producció cinematogràfica d'Espanya de cada any

Inversió en la producció cinematogràfica interna (sense coproducció estrangera) d'Espanya								
Any	Inversió dels productors d'Espanya			Televisions d'àmbit espanyol	TVC (drets d'antena + coproducció)	ICEC	ICAA	Inversió interna
	Productors catalans	Productors de la resta d'Espanya	Productors d'Espanya					
2002	13,63	62,23	75,86		1,92	1,07	21,15	100,00
2003	13,77	56,85	70,63		3,19	1,42	24,76	100,00
2004	15,08	57,81	72,89		2,59	2,40	22,12	100,00
2005	14,99	59,27	74,26		1,54	2,41	21,79	100,00
2006	16,53	60,03	76,56		2,89	2,82	17,73	100,00
2007	14,64	49,32	63,95	9,68	2,71	3,01	20,65	100,00
2008	15,89	55,83	71,72	8,85	2,61	2,03	14,78	100,00
2009	17,45	50,98	68,43	18,95	1,69	1,26	9,67	100,00
2010	29,91	44,58	74,49	6,43	2,52	1,80	14,76	100,00
TOTAL	17,73	54,20	71,93	6,23	2,37	2,02	17,45	100,00

Font: Elaboració pròpia amb dades procedents de PICAÀ, de PICEC, de Televisió de Catalunya i de les associacions de productors PAC, BA i APIC.

